

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

А.І. Кубах

**Збірник законодавчих актів
з дисципліни**

„ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ”

Довідник для студентів усіх спеціальностей Академії

ХАРКІВ – ХНАМГ – 2008

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

А.І. Кубах

**Збірник законодавчих актів
з дисципліни**

„ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ”

Довідник для студентів усіх спеціальностей Академії

Збірник законодавчих актів з дисципліни „Право інтелектуальної власності” Довідник для студентів усіх спеціальностей всіх форм навчання Академії / Укл.: А.І. Кубах – Харків: ХНАМГ, 2008. – 343 с.

Укладач: канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри правового забезпечення господарської діяльності ХНАМГ А.І. Кубах

Рецензент: канд. юрид. наук, доцент кафедри правового забезпечення господарської діяльності Т.А. Коляда

Рекомендовано Вченою радою Харківської національної академії міського господарства, протокол №8 від 28.03.2008 року

Зміст

	Стор.
Вступ	5
1. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1891 року.....	6
2. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року.....	32
3. Закон України від 23 грудня 1993 року «Про авторське право і суміжні права».....	74
4. Закон України від 15 грудня 1993 року «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі».....	135
5. Закон України від 15 грудня 1993 року «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг».....	185
6. Закон України від 15 грудня 1993 року «Про охорону прав на промислові зразки».....	215
7. Закон України від 16 червня 1999 року «Про охорону прав на зазначення походження товарів».....	239
8. Закон України від 5 листопада 1997 року «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем».....	267
9. Закон України від 7 жовтня 1997 року «Про професійних творчих працівників та творчі спілки».....	292
10. Декрет КМУ від 10 травня 1993 року «Про стандартизацію і сертифікацію».....	309

11. Наказ Міністерства освіти та науки України від 15 квітня 2005 року № 228 «Про затвердження Порядку визнання знака добре відомим в Україні Апеляційною палатою Державного департаменту інтелектуальної власності»320
12. Наказ Міністерства освіти та науки України від 22 квітня 2005 року № 247 «Про затвердження Інструкції про порядок ознайомлення будь-якої особи з матеріалами заявки на об'єкт права інтелектуальної власності»339

Матеріали Збірника наведені з офіційного сайту Верховної Ради України www.rada.gov.ua станом на 1 січня 2008 року.

Вступ

Україна вступила на шлях розвитку до ринкової економіки що передбачає високий рівень творчої діяльності, розвитку освіти, інтелектуальної власності. Питання охорони інтелектуальної власності займають важливу роль у виробничий, підприємницькій, комерційній, підприємств та організацій України усіх форм власності.

Основні норми права інтелектуальної власності закріпленні Конституції України, Цивільному кодексі України. Знання норм законодавства про інтелектуальну власність має велике теоретичне і практичне значення.

На сучасному етапі відносини в сфері інтелектуальної власності регулюються значною кількістю законів, підзаконних нормативно-правових актів, міжнародних договорів та угод.

У результаті вивчення законодавства України з питань інтелектуальної власності студенти повинні:

- 1) знати основні джерела права інтелектуальної власності;
- 2) ознайомитися з практикою застосування законодавства судами, іншими державними органами, з практикою реалізації законодавства з інтелектуальної власності юридичними та фізичними особами;
- 3) уміти застосовувати одержані знання на практиці.

В збірнику надані основні нормативні акти законодавства з питань інтелектуальної власності.

МАДРИДСЬКА УГОДА

про міжнародну реєстрацію знаків

від 14 квітня 1891 року

ДАТА НАБУТТЯ ЧИННОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ: 25.12.1991 року

Стаття 1

Утворення Спеціального союзу. Подання заяв на реєстрацію знаків до Міжнародного бюро. Визначення країни походження

* Статтями були надані заголовки для зручності користування текстом. Підписаний текст не містить заголовків.

(1) Країни, до яких застосовується ця Угода, утворюють Спеціальний союз з міжнародної реєстрації знаків.

(2) Громадяни кожної Договірної країни можуть забезпечити в усіх інших країнах-учасниках цієї Угоди охорону своїх знаків, що застосовуються для товарів чи послуг і зареєстровані в країні походження, шляхом подання заяв на зазначені знаки до Міжнародного бюро інтелектуальної власності (далі - Міжнародне бюро), згаданого в Конвенції, яка засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності (далі - Організація), при посередництві відомства зазначеної країни походження.

(3) Країною походження вважається країна Спеціального союзу, де заявник має дійсне та нефіктивне промислове чи торговельне підприємство; якщо він не має такого підприємства в країні Спеціального союзу - країна Спеціального союзу, де він має місце проживання; якщо він не має місця проживання в країні Спеціального союзу - країна його громадянства, якщо він є громадянином країни Спеціального союзу.

Стаття 2

Посилання на статтю 3. Паризької конвенції "Прирівнювання деяких категорій осіб до громадян країн Союзу"

До громадян Договірних країн прирівнюються громадяни країн, що не приєдналися до цієї Угоди, які на території Спеціального союзу, утвореного цією Угодою, задовольняють умовам, встановленим статтею 3 Паризької конвенції про охорону промислової власності.

Стаття 3

Зміст заявки на міжнародну реєстрацію

(1) Будь-яка заявка на міжнародну реєстрацію повинна бути подана на бланку, вказаному в Інструкції; відомство країни походження знака свідчить, що дані, наведені у цій заявці, відповідають даним національного реєстру, і зазначає дату та номер заяви та реєстрації знака в країні походження, а також дату подання заяви на міжнародну реєстрацію.

(2) Заявник повинен зазначити товари чи послуги, для яких витребується охорона знака, а також, якщо можливо, відповідний клас чи класи згідно з класифікацією, встановленою Ніццькою угодою про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків. Якщо заявник не зазначає класи, Міжнародне бюро само класифікує товари чи послуги за відповідними класами згаданої класифікації. Класифікація товарів чи послуг, подана заявником, підлягає перевірці Міжнародним бюро, що здійснює її разом з національним відомством. У випадку розбіжності між національним відомством і Міжнародним бюро рішення останнього є остаточним.

(3) Якщо заявник витребує охорону кольору у вигляді відмітної ознаки свого знака, він зобов'язаний:

1. Заявити про це і зазначити у заявці колір чи поєднання кольорів, охорону яких він витребує;

2. Представити разом із заявкою кольорові зображення зазначеного знака, що будуть додані до повідомлень, які розсилає Міжнародне бюро. Кількість примірників таких зображень визначається Інструкцією.

(4) Міжнародне бюро негайно реєструє знаки, заяви на які подані відповідно до статті 1. Датою реєстрації вважається дата подання заяви на міжнародну реєстрацію в країні походження за умови, що Міжнародне бюро одержало заявку протягом двох місяців з дати подання. Якщо заявка не була одержана у цей строк, Міжнародне бюро реєструє заявку за датою її одержання. Міжнародне бюро негайно повідомляє про цю реєстрацію зацікавленим відомствам. Зареєстровані знаки публікуються у періодичному журналі, що видається Міжнародним бюро, на основі даних, що містяться у заявці на реєстрацію. Якщо знаки містять образотворчі елементи чи мають особливе графічне написання, Інструкцією встановлюється, чи зобов'язаний заявник подати кліше.

(5) Для ознайомлення із зареєстрованими знаками у Договірних країнах кожне відомство одержує від Міжнародного бюро певну кількість примірників згаданої вище публікації безкоштовно і певну кількість примірників за зниженою ціною пропорційно числу одиниць, зазначених у статті 16 (4) (а) Паризької конвенції про охорону промислової власності, на умовах, встановлених Інструкцією. Таке ознайомлення вважається в усіх Договірних країнах цілком достатнім, і нічого іншого не може вимагатися від заявника.

Стаття 3bis

Територіальне обмеження

(1) Кожна Договірна сторона може в будь-який час письмово повідомити Генерального директора Організації (далі - Генеральний директор) про те, що

охорона, яка виникає внаслідок міжнародної реєстрації, буде поширюватися на дану країну лише за спеціальною заявою власника знака.

(2) Це повідомлення набуває чинності тільки через шість місяців після дати його направлення Генеральним директором іншим Договірним країнам.

Стаття 3ter

Заява про "територіальне поширення"

(1) Заява про поширення охорони, що виникає внаслідок міжнародної реєстрації, на країну, яка скористалася можливістю, що надається статтею 3bis, повинна бути спеціально зроблена в заявці, передбаченій у пункті (1) статті 3.

(2) Заява про територіальне поширення, зроблена після міжнародної реєстрації, повинна бути представлена при посередництві відомства країни походження на бланку, встановленому Інструкцією. Міжнародне бюро негайно реєструє таку заяву і повідомляє про це зацікавлене або зацікавлені відомства. Зареєстровані знаки публікуються у періодичному журналі, що видається Міжнародним бюро. Територіальне поширення набуває чинності від дати внесення запису про нього до Міжнародного реєстру; воно припиняє свою дію по закінченні строку дії міжнародної реєстрації знака, до якого воно відноситься.

Стаття 4

Дія міжнародної реєстрації

(1) З дати реєстрації, зробленої таким чином в Міжнародному бюро відповідно до положень статей 3 та 3ter, у кожній зацікавленій Договірній країні знаку надається така сама охорона, як і у випадку, коли б він був заявлений там безпосередньо. Класифікація товарів або послуг, передбачена

у статті 3, не пов'язує Договірні країни відносно визначення обсягу охорони знака.

(2) Будь-який знак, який був предметом міжнародної реєстрації, користується правом пріоритету, встановленим статтею 4 Паризької конвенції про охорону промислової власності, без обов'язкового дотримання формальних вимог, передбачених в пункті D цієї статті.

Стаття 4bis

Заміна національних реєстрацій, що передують міжнародній реєстрації

(1) Якщо знак, заявлений в одній чи декількох Договірних країнах, згодом реєструється Міжнародним бюро на ім'я того ж власника чи його правонаступника, міжнародна реєстрація розглядається як така, що заміняє попередню національну реєстрацію, не порушуючи прав, набутих на основі попередньої реєстрації.

(2) Національне відомство зобов'язане, за заявою, зробити в своїх реєстрах відмітку про міжнародну реєстрацію.

Стаття 5

Відмова в охороні національними відомствами

(1) В країнах, де законодавство це передбачає, відомства, проінформовані Міжнародним бюро про реєстрацію знака чи заяви про поширення охорони відповідно до статті 3ter, мають право заявити, що охорона не може бути надана цьому знаку на їх території. Така відмова може бути зроблена лише на умовах, які відповідно до Паризької конвенції про охорону промислової власності застосовуються до знака, заявленого для національної реєстрації. Однак в охороні не може бути відмовлено, навіть частково, на тій лише

підставі, що національне законодавство допускає реєстрацію тільки для обмеженого числа класів чи обмеженої кількості товарів або послуг.

(2) Відомства, які бажають скористатися цим правом, повинні повідомити Міжнародне бюро про свою відмову із зазначенням всіх мотивів в строк, передбачений їх національним законодавством, але не пізніше закінчення строку в один рік від дати міжнародної реєстрації знака чи заяви про поширення охорони відповідно до статті 3ter.

(3) Міжнародне бюро негайно пересилає відомству країни походження і власникові знака чи його повіреному, якщо про останнього зазначене відомство повідомило Бюро, один з примірників такого повідомлення про відмову. Зацікавлена особа має такі ж можливості для подачі заперечення, як начебто знак був заявлений нею безпосередньо в країні, де було відмовлено в охороні.

(4) Мотиви відмови в охороні знака повинні повідомлятися Міжнародним бюро зацікавленим особам, які його про це запросять.

(5) Відомства, які протягом згаданого вище максимального строку в один рік не надішлють до Міжнародного бюро жодного рішення про попередню чи остаточну відмову відносно реєстрації знака чи заяви про поширення охорони, втрачають відносно даного знака право, передбачене в пункті (1) цієї статті.

(6) Рішення про визнання міжнародного знака недійсним не може бути винесено компетентними органами без надання власникові знака можливості для захисту своїх прав у відповідний час. Рішення про визнання міжнародного знака недійсним повідомляється Міжнародному бюро.

Стаття 5bis

Документи, що підтверджують законність використання окремих елементів знака

Документи, що підтверджують законність використання окремих елементів, які містяться в знаках, таких як герби, гербові щити, портрети, відзнаки, звання, фірмові найменування чи імена осіб, окрім імені заявника, чи інші подібні написи, що могли бути затребувані відомствами Договірних країн, звільняються від будь-якої легалізації, а також від будь-якого засвідчення, крім засвідчення відомства країни походження.

Стаття 5ter

Копії записів у Міжнародному реєстрі. Пошук на новизну. Виписки з Міжнародного реєстру

(1) Міжнародне бюро надає будь-якій особі на її прохання і за умови сплати збору, встановленого Інструкцією, копію внесених у Реєстр записів відносно певного знака.

(2) Міжнародне бюро може також за оплату провести пошук на новизну за фондом міжнародних знаків.

(3) Виписки з Міжнародного реєстру, що запитуються з метою їх пред'явлення в одній із Договірних країн, звільняються від будь-якої легалізації.

Стаття 6

Строк дії міжнародної реєстрації. Незалежність міжнародної реєстрації. Припинення охорони в країні походження

(1) Реєстрація знака в Міжнародному бюро здійснюється строком на двадцять років з можливістю продовження на умовах, встановлених статтею 7.

(2) По закінченні строку в п'ять років від дати міжнародної реєстрації ця реєстрація стає незалежною від національного знака, попередньо зареєстрованого в країні походження, з урахуванням наступних положень.

(3) Охорона, що виникає внаслідок міжнародної реєстрації знака, незалежно від того, була вона предметом передачі прав чи ні, не може бути затребувана повністю або частково, якщо протягом п'яти років від дати міжнародної реєстрації національний знак, раніше зареєстрований в країні походження відповідно до статті 1, вже не користується повністю або частково правовою охороною у даній країні. Це положення застосовується також для випадку, коли правова охорона припиняється пізніше внаслідок порушення судової справи, початої до закінчення п'ятирічного строку.

(4) У разі виключення знака з національного реєстру, здійсненого на прохання заявника чи *ex officio*, відомство країни походження буде вимагати від Міжнародного бюро виключити знак з Міжнародного реєстру; Бюро здійснить цю операцію. В разі порушення судової справи згадане відомство пересилає Міжнародному бюро *ex officio* або на вимогу позивача копію позовної заяви чи будь-якого іншого документа, який підтверджує цей позов, а також остаточне рішення суду; Бюро робить відмітку про це в Міжнародному реєстрі.

Стаття 7

Продовження міжнародної реєстрації

(1) Реєстрація завжди може бути продовжена на період в двадцять років, рахуючи з моменту закінчення періоду, що передує, шляхом простої сплати основного мита і, в разі необхідності, додаткових зборів, передбачених пунктом (2) статті 8.

(2) Продовження не може містити жодної зміни відносно реєстрації, що передує, в її останньому вигляді.

(3) Перше продовження, здійснене відповідно до положень Ніццького акта від 15 червня 1957 р. або цього Акта, повинно містити вказівку класів міжнародної класифікації, до яких належить реєстрація.

(4) За шість місяців до закінчення строку охорони Міжнародне бюро шляхом направлення повідомлення нагадує власникові знака та його повіреному точну дату закінчення згаданого строку.

(5) За умови сплати додаткового збору, встановленого Інструкцією, для продовження міжнародної реєстрації надається пільговий шестимісячний строк.

Стаття 8

Національний збір. Міжнародне мито. Розподіл залишків надходжень, додаткових і доданих зборів

(1) Відомство країни походження має право встановлювати на свій розсуд і стягати в свою користь національний збір з власника знака, для якого затребувана міжнародна реєстрація чи продовження.

(2) Реєстрація знака в Міжнародному бюро здійснюється за умови попередньої сплати міжнародного мита, яке містить:

(a) основне мито;

(b) додаткове мито за кожний клас Міжнародної класифікації понад трьох, до якого віднесені товари чи послуги, для яких застосовується знак;

(c) додане мито за кожну заяву про поширення охорони відповідно до статті 3ter.

(3) Однак додаткове мито, зазначене у підпункті (b) пункту (2), може бути сплачене, не впливаючи на дату реєстрації, в строк, встановлений Інструкцією, якщо кількість класів товарів чи послуг була визначена чи

оспорена Міжнародним бюро. Якщо по закінченні встановленого строку додаткове мито не було сплачене або якщо перелік товарів чи послуг не був скорочений заявником в необхідному обсязі, то подальше діловодство по заявці на міжнародну реєстрацію вважається припиненим.

(4) Річний прибуток від різноманітних надходжень за міжнародну реєстрацію, за винятком надходжень, передбачених в підпунктах (b) і (c) пункту (2), розподіляється Міжнародним бюро в рівних частинах між країнами-учасниками цього Акта, за винятком видатків і витрат, пов'язаних з виконанням згаданого Акта. Якщо на момент набуття чинності цим Актом будь-яка країна ще не ратифікувала цей Акт чи не приєдналася до нього, то до дати набуття чинності її ратифікації чи приєднання вона має право на одержання частини лишку надходжень, що розподіляються на основі попереднього Акта, який застосовується до цієї країни.

(5) Суми, що утворюються від додаткових зборів, зазначених в підпункті (b) пункту (2), розподіляються по закінченні кожного року між країнами-учасниками цього Акта чи Ніццького акта від 15 червня 1957 р. пропорційно кількості знаків, на які була затребувана охорона в кожній із цих країн протягом минулого року, а відносно країн, що здійснюють попередню експертизу, ця кількість буде вираховуватися з урахуванням коефіцієнта, встановленого Інструкцією. Якщо на момент набуття чинності цим Актом країна ще не ратифікувала цей Акт чи не приєдналася до нього, вона має право до дати набуття чинності її ратифікації чи приєднання на одержання частини сум, що розподіляються на основі Ніццького акта.

(6) Суми, що утворюються від додаткових зборів, зазначених у підпункті (c) пункту (2), розподіляються відповідно до положень пункту (5) між країнами, що користуються правом, передбаченим у статті 3bis. Якщо на момент набуття чинності цим Актом країна ще не ратифікувала цей Акт чи не приєдналася до нього, вона має право до дати набуття чинності її ратифікації

чи приєднання на одержання частини сум, що розподіляються на основі Ніщцького акта.

Стаття 8bis

Відмова від охорони в одній чи декількох країнах

Власник міжнародної реєстрації може в будь-який час відмовитися від охорони в одній чи декількох Договірних країнах шляхом подачі заяви у відомство своєї країни для повідомлення Міжнародному бюро, яке повідомляє про це країни, яких стосується відмова. Відмова від охорони не обкладається ніяким збором.

Стаття 9

Зміни в національних реєстрах, що стосуються також міжнародної реєстрації. Скорочення переліку товарів і послуг, згаданих у міжнародній реєстрації. Доповнення до цього переліку. Заміни в цьому переліку

(1) Відомство країни власника також повідомляє Міжнародне бюро про анулювання, виключення з реєстру, відмови від охорони, передачі прав та інші зміни, внесені в запис про реєстрацію знака у національному реєстрі, якщо ці зміни стосуються також міжнародної реєстрації.

(2) Бюро вносить ці зміни до Міжнародного реєстру і, в свою чергу, повідомляє про них відомства Договірних країн, а також публікує їх у своєму журналі.

(3) Аналогічна процедура має місце, коли власник міжнародної реєстрації заявляє про скорочення переліку товарів або послуг, на які поширюється ця реєстрація.

(4) Ці операції можуть обкладатися митом, яке встановлюється Інструкцією.

(5) Наступне доповнення до переліку нового товару чи послуги може здійснюватися тільки шляхом подання нової заяви відповідно до положень статті 3.

(6) Заміна одного з товарів чи послуг іншим прирівнюється до доповнення.

Стаття 9bis

Передача права на міжнародний знак, що спричинює зміну країни власника

(1) В разі, коли право на знак, внесений до Міжнародного реєстру, передається особі, яка проживає в Договірній країні, але не в країні власника міжнародної реєстрації, відомство цієї країни має повідомити Міжнародне бюро про таку передачу. Міжнародне бюро реєструє передачу прав, повідомляє про неї інші відомства, а також публікує її у своєму журналі. Якщо передача права була здійснена до закінчення п'ятирічного строку, рахуючи від дати міжнародної реєстрації, Міжнародне бюро робить запит на згоду відомства країни нового власника і публікує, якщо це можливо, дату і номер реєстрації знака в країні нового власника.

(2) Будь-яка передача права на знак, внесений до Міжнародного реєстру, здійснена на користь особи, яка не має права подати заявку на міжнародну реєстрацію знака, не може бути зареєстрована.

(3) В разі, коли запис про передачу права не може бути внесений до Міжнародного реєстру або внаслідок незгоди країни нового власника, або тому, що ця передача зроблена на користь особи, яка не має права подати заявку на міжнародну реєстрацію знака, відомство країни попереднього власника знака має право вимагати від Міжнародного бюро виключення знака з його Реєстру.

Стаття 9ter

Поступка міжнародного знака тільки для частини зареєстрованих товарів чи послуг або по відношенню до деяких Договірних країн.

Посилання на статтю бquater Паризької конвенції (Передача знака)

(1) Якщо Міжнародному бюро повідомлено про поступку міжнародного знака тільки для частини зареєстрованих товарів чи послуг, воно робить запис про неї в свій Реєстр. Кожна з Договірних країн має право не визнавати дійсність цієї поступки, якщо товари чи послуги, які відносяться до відступленої таким чином частини, збігаються з тими, для яких знак залишається зареєстрованим на користь особи, яка здійснила поступку.

(2) Міжнародне бюро таким же чином робить запис про поступку міжнародного знака відносно тільки однієї чи декількох Договірних країн.

(3) Якщо у попередніх випадках здійснюється зміна країни власника і якщо знак передається до закінчення п'ятирічного строку, рахуючи від дати його міжнародної реєстрації, то відомство країни, до якої належить новий власник, повинно дати свою згоду, яка вимагається відповідно до статті 9bis.

(4) Положення пунктів, що передують, застосовуються тільки з урахуванням положень статті бquater Паризької конвенції про охорону промислової власності.

Стаття 9quater

Єдине відомство декількох Договірних країн. Прохання декількох Договірних країн про те, щоб вони розглядалися як одна країна

(1) Якщо декілька країн Спеціального союзу домовляються здійснити уніфікацію своїх національних законів про знаки, вони можуть повідомити Генерального директора про те, що:

(a) єдине відомство заміняє національне відомство кожної з цих країн і

(b) сукупність територій, що їм належать, повинна розглядатися як одна країна для застосування всіх чи частини положень, що передують цій статті.

(2) Це повідомлення набуває чинності по закінченні шести місяців з дати повідомлення, що робиться в зв'язку з цим Генеральним директором іншим Договірним країнам.

Стаття 10

Асамблея Спеціального союзу

(1) (a) Спеціальний союз має Асамблею, що складається з країн, які ратифікували цей Акт або приєдналися до нього.

(b) Уряд кожної країни представлений одним делегатом, який може мати заступників, радників та експертів.

(c) Витрати кожної делегації несе уряд, який призначив її, за винятком витрат на переїзд і перебування одного делегата кожної країни-учасниці, покладених на Спеціальний союз.

(2) (a) Асамблея:

(i) розглядає всі питання, які стосуються збереження та розвитку Спеціального союзу і застосування цієї Угоди;

(ii) дає Міжнародному бюро вказівки щодо підготовки конференцій по перегляду, належним чином враховуючи зауваження країн Спеціального союзу, що не ратифікували цей Акт або не приєдналися до нього;

(iii) змінює Інструкцію та встановлює розмір мита, передбаченого у статті 8 (2), а також інших зборів, які відносяться до міжнародної реєстрації;

(iv) розглядає та схвалює звіти й діяльність Генерального директора, що відносяться до Спеціального союзу, та надає йому всі необхідні вказівки з питань, які входять до компетенції Спеціального союзу;

(v) визначає програму, приймає дворічний бюджет Спеціального союзу і схвалює його фінансові звіти;

(vi) приймає фінансовий регламент Спеціального союзу;

(vii) створює комітети експертів і робочі групи, які вона вважає необхідними для здійснення цілей Спеціального союзу;

(viii) визначає, які країни, що не є членами Спеціального союзу, та які міжурядові і міжнародні неурядові організації мають бути допущені на її засідання як спостерігачі;

(iii) приймає поправки до статей з 10 по 13;

(x) розпочинає будь-яку іншу належну дію для досягнення цілей Спеціального союзу;

(xi) виконує всі інші функції, покладені на неї цією Угодою.

(b) З питань, які становлять інтерес також для інших Союзів, адміністративні функції яких здійснює Організація, Асамблея приймає рішення після ознайомлення з думкою Координаційного комітету Організації.

(3) (a) Кожна країна-член Асамблеї має один голос.

(b) Половина країн-членів Асамблеї складають кворум.

(c) Незважаючи на положення підпункту (b), якщо на якій-небудь сесії кількість представлених країн складає менше половини чи дорівнює або перевищує одну третину країн-членів Асамблеї, вона може приймати рішення; проте рішення Асамблеї, за винятком рішень, які відносяться до її

власної процедури, стають обов'язковими тільки при дотриманні наведених умов. Міжнародне бюро направляє такі рішення країнам-членам Асамблеї, що не були на ній представлені, та запрошує їх повідомити у письмовому вигляді в тримісячний строк від дати направлення рішень - голосують вони за ці рішення, проти них чи утримуються від голосування. Якщо по закінченні цього строку кількість країн, які проголосували таким чином або утримались від голосування, буде рівною принаймні кількості, якої бракувало для досягнення кворуму на самій сесії, такі рішення набувають чинності за умови, що одночасно є необхідна більшість.

(d) З урахуванням положень статті 13 (2) Асамблея приймає свої рішення більшістю у дві третини поданих голосів.

(e) Голоси тих, що утрималися, до уваги не приймаються.

(f) Делегат може представляти лише одну країну та голосувати тільки від її імені.

(g) Країни Спеціального союзу, що не є членами Асамблеї, можуть бути присутніми на засіданні як спостерігачі.

(4) (a) Асамблея збирається на чергову сесію один раз на два роки за скликанням Генерального директора і, крім виняткових випадків, у той же час та в тому ж місці, що й Генеральна Асамблея Організації.

(b) Асамблея збирається на надзвичайну сесію, що скликається Генеральним директором за вимогою однієї чверті країн-членів Асамблеї.

(c) Генеральний директор готує порядок денний кожної сесії.

(5) Асамблея приймає свої правила процедури.

Стаття 11

Міжнародне бюро

(1) (a) Функції, пов'язані з міжнародною реєстрацією, а також інші адміністративні функції Спеціального союзу здійснюються Міжнародним бюро.

(b) Міжнародне бюро готує, зокрема, засідання та виконує функції секретаріату Асамблеї, а також комітетів експертів і робочих груп, які вона може створити.

(c) Генеральний директор є головною посадовою особою Спеціального союзу та представляє Спеціальний союз.

(2) Генеральний директор і будь-який призначений ним член персоналу беруть участь без права голосу в усіх засіданнях Асамблеї та будь-якого комітету експертів чи робочої групи, які вона може створити. Генеральний директор чи призначений ним член персоналу є за своїм посадовим станом секретарем цих органів.

(3) (a) Міжнародне бюро відповідно до вказівок Асамблеї готує конференції по перегляду положень Угоди, за винятком статей з 10 по 13.

(b) Міжнародне бюро може консультуватися з міжурядовими та міжнародними неурядовими організаціями з питань підготовки конференцій по перегляду.

(c) Генеральний директор і призначені ним особи беруть участь в обговоренні питань на цих конференціях без права голосу.

(4) Міжнародне бюро виконує будь-які інші покладені на нього функції.

Стаття 12

Фінанси

(1) (a) Спеціальний союз має бюджет.

(b) Бюджет Спеціального союзу містить надходження та витрати власне Спеціального союзу, його внесок до бюджету витрат, спільних для Союзів, а також у відповідних випадках відрахування до бюджету Конференції Організації.

(c) Витратами, спільними для Союзів, вважаються такі, що відносяться не лише до Спеціального союзу, а й одного чи декількох інших Союзів, адміністративні функції яких здійснює Організація. Частка Спеціального союзу в цих спільних видатках відповідає його зацікавленості в даних видатках.

(2) Бюджет Спеціального союзу складається з урахуванням вимог координації з бюджетами інших Союзів, адміністративні функції яких здійснює Організація.

(3) Бюджет Спеціального союзу фінансується з таких джерел:

(i) мита та інших зборів, які належать до міжнародної реєстрації, зборів і платежів за інші послуги, що надаються Міжнародним бюро, які належать до Спеціального союзу;

(ii) надходжень від продажу публікацій Міжнародного бюро, що належать до Спеціального союзу та інших надходжень від таких публікацій;

(iii) дарувань, відказаних коштів і субсидій;

(iv) ренти, відсотків і різних інших доходів.

(4) (a) Розмір зборів, передбачених у статті 8 (2), та інших зборів, які стосуються міжнародної реєстрації, встановлюється Асамблеєю за пропозицією Генерального директора.

(b) Розмір зборів встановлюється з таким розрахунком, щоб надходження Спеціального союзу від зборів, за винятком додаткових і доданих мит, зазначених у статті 8 (2) (b) і (c), а також від зборів та інших джерел прибутку давали змогу принаймні покрити видатки Міжнародного бюро, що стосуються Спеціального союзу.

(c) У разі, коли бюджет не прийнято до початку нового фінансового року, відповідно до порядку, передбаченого фінансовим регламентом, діє бюджет на рівні попереднього року.

(5) З урахуванням положень підпункту (4) (a) розмір зборів і платежів за інші послуги, що надаються Міжнародним бюро, які стосуються Спеціального союзу, встановлюються Генеральним директором, який доповідає про це Асамблеї.

(6) (a) Спеціальний союз має фонд обігових коштів, що складається з разового платежу, здійснюваного кожною країною Спеціального союзу. Якщо фонд обігових коштів стає недостатнім, Асамблея вирішує питання щодо його збільшення.

(b) Розмір початкового платежу кожної країни у згаданий фонд або частка її участі в збільшенні цього фонду пропорційні внеску цієї країни як члена Паризького союзу по охороні промислової власності до бюджету цього Союзу саме за той рік, в який був утворений фонд чи було прийнято рішення про його збільшення.

(c) Ця пропорція та умови платежу встановлюються Асамблеєю за пропозицією Генерального директора з урахуванням думки Координаційного комітету Організації.

(d) До того часу, поки Асамблея дозволяє, щоб резервний фонд Спеціального союзу використовувався у вигляді фонду обігових коштів, Асамблея може припинити застосування положень підпунктів (a), (b) і (c).

(7) (a) В угоді про штаб-квартиру, що укладається у країні, на території якої Організація має свою штаб-квартиру, передбачається, що у випадках, коли фонд обігових коштів буде недостатнім, ця країна надає аванси. Сума цих авансів та умови, на яких вони надаються, в кожному випадку є предметом особливої угоди між такою країною і Організацією.

(b) Як країна, згадана у підпункті (a), так і Організація мають право шляхом письмового повідомлення денонсувати зобов'язання про надання авансів. Денонсація набуває сили через три роки після закінчення того року, в який було зроблено повідомлення.

(8) Фінансова ревізія здійснюється відповідно до правил фінансового регламенту однією чи декількома країнами Спеціального союзу або зовнішніми ревізорами, призначеними за їх згодою Асамблеєю.

Стаття 13

Поправки до статей з 10 по 13

(1) Пропозиції про внесення поправок до статей 10, 11, 12 та до цієї статті можуть бути зроблені будь-якою країною-членом Асамблеї чи Генеральним директором. Такі пропозиції направляються Генеральним директором країнам-членам Асамблеї принаймні за шість місяців до розгляду їх Асамблеєю.

(2) Будь-яка поправка до статей, зазначених у пункті (1), приймається Асамблеєю, для чого потрібна більшість у три чверті поданих голосів; однак будь-яка поправка до статті 10 і цього пункту приймається більшістю у чотири п'ятих поданих голосів.

(3) Будь-яка поправка до статей, зазначених у пункті (1), набуває чинності через місяць після того, як письмові повідомлення про її прийняття, здійснені відповідно до конституційної процедури кожної країни, одержані Генеральним директором від трьох чвертей країн, які були членами Асамблеї під час прийняття нею цієї поправки. Будь-яка поправка до зазначених статей, прийнята таким чином, обов'язкова для усіх країн, що є членами Асамблеї на дату набуття поправкою чинності чи стають її членами після цієї дати.

Стаття 14

Ратифікація та приєднання. Набуття чинності. Приєднання до Актів, що передують. Посилання на статтю 24 Паризької конвенції (Території)

(1) Кожна країна Спеціального союзу, що підписала цей Акт, може ратифікувати його, а якщо вона не підписала його, може приєднатися до нього.

(2) (a) Будь-яка країна, що не є членом Спеціального союзу, проте є учасницею Паризької конвенції про охорону промислової власності, може приєднатися до цього Акта і таким чином стати членом Спеціального союзу.

(b) Міжнародне бюро, отримавши повідомлення про приєднання такої країни до цього Акта, направляє відомству цієї країни відповідно до статті 3 повідомлення про всі знаки, що на цей час користуються міжнародною охороною.

(c) Це повідомлення само собою забезпечує згаданим знакам на території зазначеної країни переваги, що випливають з положень, які передують, і визначає початок строку в один рік, протягом якого зацікавлене відомство може зробити заяву, передбачену статтею 5.

(d) Однак така країна, приєднуючись до цього Акта, може заявити, що, за винятком тих міжнародних знаків, які вже раніше були в цій країні предметом ще діючої ідентичної національної реєстрації та які негайно визнаються за заявою зацікавлених осіб, цей Акт буде застосовуватися лише відносно знаків, зареєстрованих починаючи з дати, коли це приєднання набуває чинності.

(e) Така заява звільняє Міжнародне бюро від необхідності направляти зазначене вище повідомлення про всі знаки. Міжнародне бюро направляє повідомлення лише про ті знаки, стосовно яких протягом року з моменту приєднання нової країни надійшло прохання з необхідними уточненнями про застосування виключення, передбаченого в підпункті (d).

(f) Міжнародне бюро не направляє повідомлення про всі знаки тим країнам, які, приєднуючись до цього Акта, заявляють про використання права, передбаченого в статті 3bis. Ці країни можуть, окрім того, одночасно заявити, що цей Акт буде застосовуватися лише до знаків, зареєстрованих після дати, коли їх приєднання набуває чинності. Це обмеження, проте, не належить до міжнародних знаків, які вже раніше стали в цій країні предметом ідентичної національної реєстрації і що дають підставу для заяв про поширення охорони, які складаються та направляються відповідно до статей 3ter і 8 (2) (c).

(g) Реєстрації знаків, які були предметом одного з повідомлень, передбачених цим пунктом, розглядаються як такі, що заміняють реєстрації, здійснені безпосередньо у новій Договірній країні, до дійсної дати її приєднання.

(3) Ратифікаційні грамоти й акти про приєднання здаються на зберігання Генеральному директорові.

(4) (a) Відносно перших п'яти країн, які здали на зберігання ратифікаційні грамоти чи акти про приєднання, цей Акт набуває чинності через три місяці після здачі на зберігання п'ятого з цих документів.

(b) Відносно будь-якої іншої країни цей Акт набуває чинності через три місяці після дати, на яку Генеральним директором було зроблено повідомлення про її ратифікацію чи приєднання, якщо тільки в ратифікаційній грамоті чи акті про приєднання не була зазначена більш пізня дата. В останньому випадку цей Акт набуває чинності відносно цієї країни на зазначену таким чином дату.

(5) Ратифікація чи приєднання автоматично спричиняють визнання всіх положень та одержання всіх привілеїв, що встановлюються цим Актом.

(6) Після набуття чинності цього Акта країна може приєднатися до Ніщцького акта від 15 червня 1957 р. тільки одночасно з ратифікацією цього Акта чи приєднанням до нього. Приєднання до Актів, які передують Ніщцькому акту, не допускається навіть одночасно з ратифікацією цього Акта чи приєднанням до нього.

(7) Положення статті 24 Паризької конвенції про охорону промислової власності застосовуються до цієї Угоди.

Стаття 15

[Денонсація]

(1) Ця Угода діє без обмеження строку.

(2) Будь-яка країна може денонсувати цей Акт шляхом повідомлення, направленого Генеральному директорові. Ця денонсація є також денонсацією усіх Актів, які передують і поширюються лише на країну, що її зробила, в

той час як відносно інших країн Спеціального союзу Угода залишається в силі та підлягає виконанню.

(3) Денонсація набуває сили через рік після дня одержання повідомлення Генеральним директором.

(4) Передбачене цією статтею право денонсації не може бути використане ніякою країною до закінчення п'яти років від дати, на яку вона стала членом Спеціального союзу.

(5) Міжнародні знаки, зареєстровані до дати набуття денонсацією чинності, за якими не було винесено рішення про відмову протягом року, передбаченого в статті 5, продовжують підлягати протягом усього строку міжнародної охорони такій же охороні, начебто вони були безпосередньо заявлені в цій країні.

Стаття 16

Застосування Актів, що передують

(1) (a) Цей Акт у відносинах між країнами Спеціального союзу, що ратифікували його чи приєдналися до нього, заміняє, починаючи з дня, на який він набуває для них чинності, Мадридську угоду 1891 року в усіх її редакціях, що передують цьому Акту.

(b) Однак для кожної країни Спеціального союзу, що ратифікувала цей Акт або приєдналася до нього, в її відносинах з країнами, що не ратифікували цей Акт чи не приєдналися до нього, залишаються діючими редакції, що передують, які вона раніше не денонсувала на підставі статті 12 (4) Ніццького акта від 15 червня 1957 року.

(2) Країни, що не входять до Спеціального союзу, які стають учасниками цього Акта, застосовують його до міжнародних реєстрацій, які здійснюються

Міжнародним бюро при посередництві національного відомства будь-якої країни Спеціального союзу, що є учасницею цього Акта, якщо ці реєстрації відповідають відносно згаданих країн вимогам цього Акта. Щодо міжнародних реєстрацій, які здійснюються Міжнародним бюро при посередництві національних відомств згаданих країн, що не входять до Спеціального союзу, що стають учасниками цього Акта, то такі країни визнають, що згадана вище країна Спеціального союзу може зажадати виконання вимог останнього Акта, учасницею якого вона є.

Стаття 17

Підписання, мови, функції депозитарію

(1) (a) Цей Акт підписується в одному примірнику французькою мовою та здається на зберігання Урядові Швеції.

(b) Офіційні тексти виробляються Генеральним директором, після консультації із зацікавленими урядами, іншими мовами, які може визначити Асамблея.

(2) Цей Акт відкритий для підписання в Стокгольмі до 13 січня 1968 року.

(3) Генеральний директор направляє дві копії підписаного тексту цього Акта, належним чином завірені Урядом Швеції, урядам усіх країн Спеціального союзу і, на запит, урядові будь-якої іншої країни.

(4) Генеральний директор реєструє цей Акт у Секретаріаті Організації Об'єднаних Націй.

(5) Генеральний директор повідомляє уряди всіх країн Спеціального союзу про підписання, здавання на зберігання ратифікаційних грамот чи актів про приєднання та про заяви, що містяться в цих документах, про набуття чинності будь-яких положень цього Акта, повідомлення про денонсацію і

повідомлення, направлені відповідно до статей 3bis, 9quater, 13, 14 (7) і 15 (2).

Стаття 18

Перехідні положення

(1) До вступу на посаду першого Генерального директора посилання в цьому Акті на Міжнародне бюро Організації чи на Генерального директора вважається посиланням на Бюро Союзу, заснованого Паризькою конвенцією про охорону промислової власності, чи на його Директора відповідно.

(2) Країни Спеціального союзу, що не ратифікували цей Акт або не приєдналися до нього, можуть протягом п'яти років після набуття чинності Конвенцією, що засновує Організацію, користуватися, якщо вони цього побажають, правами, які надаються в силу статей з 10 по 13 цього Акта, як начебто вони були зв'язані цими статтями. Будь-яка країна, яка бажає користуватися такими правами, направляє з цією метою Генеральному директорові письмове повідомлення, що набуває чинності від дати його одержання. Такі країни вважаються членами Асамблеї до закінчення зазначеного строку.

ПАРИЗЬКА КОНВЕНЦІЯ

про охорону промислової власності

від 20 березня 1883 року

Набуття чинності для України: 25 грудня 1991 р.* Стаття 1: Утворення Союзу; поняття промислової власності

Стаття 2: Національний режим для громадян країн Союзу

Стаття 3: Прирівнення деяких категорій осіб до громадян країн Союзу

Стаття 4: А. - І. Патенти, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки, авторські свідоцтва: право пріоритету.

- G. Патенти: поділ заявки

Стаття 4 bis: Патенти: незалежність патентів, одержаних на один і той самий винахід у різних країнах

Стаття 4 ter: Патенти: згадування винахідника у патенті

Стаття 4 quater: Патенти: патентоспроможність у випадку обмеження продажу за законом

Стаття 5: А. Патенти: ввезення об'єктів, невикористання чи недостатнє використання, примусові ліцензії.

В. Промислові зразки: невикористання, ввезення об'єктів.

С. Товарні знаки: невикористання, відміна форми, використання співвласниками.

Д. Патенти, корисні моделі, товарні знаки, промислові зразки: маркування

Стаття 5 bis: Усі види прав промислової власності: пільговий строк для сплати мита за збереження прав; патенти: поновлення

Стаття 5 ter: Патенти: вільне застосування запатентованих об'єктів, що є частиною транспортних засобів

Стаття 5 quater: Патенти: ввезення продуктів, виготовлених способом, що запатентований в країні ввезення

Стаття 5 quinquies: Промислові зразки

Стаття 6: Знаки: умови реєстрації; незалежність охорони одного й того ж знака в різних країнах

Стаття 6 bis: Знаки: загальновідомі товарні знаки

Стаття 6 ter: Знаки: заборони, що стосуються державних гербів, офіційних клейм контролю та емблем міжурядових організацій

Стаття 6 quater: Знаки: передача знака

Стаття 6 quinquies: Знаки: охорона знаків, що зареєстровані в одній країні Союзу, в інших країнах Союзу (застереження "Таким, як він є")

Стаття 6 sexies: Знаки: знаки обслуговування

Стаття 6 septies: Знаки: реєстрація агентом чи представником власника без дозволу останнього

Стаття 7: Знаки: характер продукту, що маркується

Стаття 7 bis: Знаки: колективні знаки

Стаття 8: Фірмові найменування

Стаття 9: Знаки, фірмові найменування: арешт при ввезенні продуктів, що незаконно споряджені товарним знаком чи фірмовим найменуванням

Стаття 10: Неправильні вказівки: арешт при ввезенні продуктів, споряджених неправильною вказівкою про походження продуктів чи про особу виробника тощо

Стаття 10 bis: Недобросовісна конкуренція

Стаття 10 ter: Товарні знаки, фірмові найменування, неправильні вказівки, недобросовісна конкуренція: засоби захисту, право звертатися до суду

Стаття 11: Винаходи, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки: тимчасова охорона на певних міжнародних виставках

Стаття 12: Спеціальні національні служби у справах промислової власності

Стаття 13: Асамблея Союзу

Стаття 14: Виконавчий комітет

Стаття 15: Міжнародне бюро

Стаття 16: Фінанси

Стаття 17: Поправки до статей 13 - 17

Стаття 18: Перегляд статей 1 - 12 та 18 - 30

Стаття 19: Спеціальні угоди

Стаття 20: Ратифікація країнами Союзу чи приєднання; набуття чинності

Стаття 21: Приєднання країн, що не є членами Союзу; набуття чинності

Стаття 22: Наслідки ратифікації чи приєднання

Стаття 23: Приєднання до Актів, що передують

Стаття 24: Території

Стаття 25: Застосування Конвенції в національних межах

Стаття 26: Денонсація

Стаття 27: Застосування попередніх Актів

Стаття 28: Вирішення спорів

Стаття 29: Підписання, мови, функції депозитарію

Стаття 30: Перехідні положення

* З 1 липня 1965 року - дати набуття Конвенцією чинності для СРСР - вона була обов'язковою для СРСР відносно всієї його території.

Під час приєднання СРСР до зазначеної Конвенції була зроблена заява про те, що СРСР не вважає себе зв'язаним положеннями пункту (1) статті 28 Конвенції, який стосується вирішення спорів щодо тлумачення або застосування конвенції.

** Зміст додається для зручності. В підписаному тексті Конвенції зміст відсутній.

Стаття 1

[Утворення Союзу; поняття промислової власності]*

(1) Країни, до яких застосовується ця Конвенція, утворюють Союз по охороні промислової власності.

(2) Об'єктами охорони промислової власності є патенти на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки, знаки обслуговування, фірмові найменування та вказівки про походження чи найменування місця походження, а також припинення недобросовісної конкуренції.

(3) Промислова власність розуміється в найбільш широкому значенні і розповсюджується не тільки на промисловість і торгівлю у власному значенні слова, але також і на галузі сільськогосподарського виробництва і добувної промисловості та на всі продукти промислового чи природного походження, наприклад: вино, зерно, тютюновий лист, фрукти, худоба, копалини, мінеральні води, пиво, квіти, борошно.

(4) До патентів на винаходи належать різні види промислових патентів, що визнаються законодавством країн Союзу, як наприклад: патенти, що ввозяться, патенти на вдосконалення, додаткові патенти і свідоцтва й таке інше.

-
- Статтям були надані заголовки для зручності користування текстом. У підписаному (французькому) тексті заголовків немає.

Стаття 2

[Національний режим для громадян країн Союзу]

(1) Відносно охорони промислової власності громадяни кожної країни Союзу користуються в усіх інших країнах Союзу тими ж привілеями, що надаються тепер чи будуть надаватися згодом відповідними законами власним громадянам, не обмежуючи при цьому прав, спеціально передбачених цією Конвенцією. Виходячи з цього, їх права будуть охоронятися так само, як і права громадян даної країни, і вони будуть користуватися тими ж законними засобами захисту від будь-якого посягання на їх права, якщо при цьому дотримуються умови та формальності, приписувані власним громадянам.

(2) Проте ніякі умови про місце проживання чи наявність підприємства у країні, де вимагається охорона, не можуть бути поставлені громадянам країн Союзу у вигляді передумови для користування будь-яким з прав промислової власності.

(3) Безумовно, зберігаються положення законодавства кожної з країн Союзу, що відносяться до судової та адміністративної процедури та до компетенції судових і адміністративних органів, а також до вибору місцепроживання або до призначення повіреного, дотримання яких вимагається на підставі законів про промислову власність.

Стаття 3

[Прирівнення деяких категорій осіб до громадян країн Союзу]

До громадян країн Союзу прирівнюються громадяни країн, що не беруть участі в Союзі, мають на території однієї з країн Союзу місцепроживання або дійсні та серйозні промислові чи торговельні підприємства.

Стаття 4

[А. - І. Патенти, корисні моделі, промислові зразки, знаки, авторські свідоцтва: право пріоритету. – G. Патенти: поділ заявки]

А. - (1) Будь-яка особа, що належним чином подала заявку на патент на винахід, корисну модель, промисловий зразок чи товарний знак в одній з країн Союзу, чи правонаступник цієї особи користується для подання заявки в інших країнах правом пріоритету протягом строків, зазначених нижче.

(2) Підставою для виникнення права пріоритету визнається будь-яке подання заявки, що має силу правильно оформленого національного подання заявки відповідно до національного законодавства кожної

країни Союзу або до двосторонніх чи багатосторонніх угод, укладених між країнами Союзу.

(3) Під правильно оформленим національним поданням заявки слід розуміти будь-яке подання, якого достатньо для встановлення дати подання заявки у відповідній країні, якою б не була подальша доля цієї заявки.

В. - Внаслідок цього наступне подання заявки в одній з інших країн Союзу до закінчення цих строків не може бути визнане недійсним на підставі дій, здійснених у цей проміжок часу, зокрема, на підставі іншого подання заявки, опублікування винаходу чи його використання, випуску у продаж примірників зразка, застосування знака, та ці дії не можуть стати підставою для виникнення будь-якого права третіх осіб чи будь-якого права особистого володіння. Права, набуті третіми особами до дня першої заявки, що є підставою для права пріоритету, зберігаються відповідно до внутрішнього законодавства кожної країни Союзу.

С. - (1) Згадані вище строки пріоритету складають дванадцять місяців для патентів на винаходи та для корисних моделей і шість місяців для промислових зразків і товарних знаків.

(2) Відлік цих строків починається з дати подання першої заявки; день подання до строку не включається.

(3) Якщо останній день строку є за законом святковим днем чи днем, коли відомство не відкрите для приймання заявок у тій країні, де вимагається охорона, строк подовжується до першого наступного робочого дня.

(4) Першою заявкою, дата подання якої є днем відліку строку пріоритету, повинна вважатися наступна заявка на той самий об'єкт, що і перша заявка, яка передує, у значенні наведеного вище пункту (2), що подана в тій же країні Союзу, в разі, якщо заявка, що передує, на день подання наступної заявки була взята назад, залишена без дії чи відхилена, не будучи доступною для публічного ознайомлення, а також за умови, що відносно неї не продовжували існувати будь-які права і вона не стала ще підставою для

домагання права пріоритету. Заявка, що передує, не може тоді бути підставою для домагання права пріоритету.

D. - (1) Будь-яка особа, що бажає скористатися перевагою пріоритету на підставі заявки, що передує, зобов'язана подати заяву із зазначенням дати подання заявки і країни, де його зроблено. Кожна країна встановлює, не пізніше якого моменту повинна бути подана така заява.

(2) Ці вказівки повинні наводитися у виданнях, що випускаються компетентною установою, зокрема у патентах та описах, що відносяться до них.

(3) Країни Союзу можуть вимагати від особи, що подає заяву про пріоритет, надання копії раніше поданої заявки (опису, креслень тощо). Копія, завірена установою, що прийняла цю заявку, не вимагає ніякої легалізації і може бути в усіх випадках надана у будь-який момент протягом трьох місяців від дня подання наступної заявки без сплати будь-яких зборів. Надається право вимагати, щоб до неї додавалася довідка про дату подання заявки, видана цією установою, та її переклад.

(4) У момент подання заявки не допускаються вимоги про виконання інших формальностей для заяви про пріоритет. Кожна країна Союзу визначає ті наслідки, що спричиняють невиконання формальностей, передбачених цією статтею, але ці наслідки не можуть бути більш тяжкими, ніж втрата права на пріоритет.

(5) Надалі можуть вимагатися інші докази.

Особа, яка претендує на пріоритет на підставі подання заявки, що передує, повинна зазначити номер цієї заявки, який публікується у порядку, передбаченому наведеним вище пунктом (2).

E. - (1) Коли промисловий зразок заявляється у країні з використанням права пріоритету, заснованого на поданні заявки на корисну модель, пріоритетним строком є строк, встановлений для промислових зразків.

(2) Крім того, в країні допускається подання заявки на корисну модель з використанням права пріоритету, заснованого на поданні заявки на патент, і навпаки.

F. - Жодна країна Союзу не має права не визнати пріоритет чи відхилити заявку на патент на підставі того, що заявник домагається декількох пріоритетів, в тому числі і встановлених у різних країнах, чи на підставі того, що заявка, яка домагається одного чи декількох пріоритетів, містить один чи декілька елементів, що не були включені до заявки або до заявок, за якими витребується пріоритет, якщо тільки в обох випадках згідно з законом країни існує єдність винаходу.

В тому, що стосується елементів, не включених до заявки або заявок, відносно яких витребується пріоритет, подання наступної заявки породжує право пріоритету на звичайних умовах.

G. - (1) Якщо експертиза виявить, що заявка на патент є комплексною, заявник може поділити заявку на деяку кількість окремих заявок, зберігаючи у вигляді дати кожної з них дату первинної заявки та у відповідних випадках перевагу права пріоритету.

(2) Заявник може також з власної ініціативи поділити заявку на патент, зберігаючи у вигляді дати кожної окремої заявки дату первинної заявки і у відповідних випадках перевагу права пріоритету. Кожній країні Союзу надається право визначити умови, за яких дозволяється таке розділення.

H. - Пріоритет не може бути відхилений з тієї причини, що деяких елементів винаходу, відносно яких витребується пріоритет, немає в домаганнях, викладених у заявці в країні походження, якщо тільки в сукупності документів заявки чітко виявляються ці елементи.

I. - (1) Заявки на авторські свідоцтва на винаходи, що подаються в країні, в якій заявники мають право витребувати за власним вибором або патент, або авторське свідоцтво на винахід, дають підставу для права пріоритету, передбаченого цією статтею, на тих самих умовах і з тими самими наслідками, що й заявки на патенти.

(2) В країні, в якій заявники мають право витребувати за власним вибором або патент, або авторське свідоцтво на винахід, заявник на авторське свідоцтво на винахід користується відповідно до положень цієї статті, що відносяться до заявок на патенти, правом пріоритету, заснованим на заявці на патент, корисну модель або авторське свідоцтво на винахід.

Стаття 4 bis

[Патенти: незалежність патентів, одержаних на один
і той самий винахід у різних країнах]

(1) Патенти, заявки на які подані у різних країнах Союзу громадянами країн Союзу, є незалежними від патентів, одержаних на той самий винахід в інших країнах, які входять або не входять до складу Союзу.

(2) Це положення треба розглядати без будь-яких обмежень, а саме в тому значенні, що патенти, заявки на які подані протягом строку пріоритету, є незалежними як з точки зору підстав визнання їх недійсними і припинення дії прав, так і з точки зору визначення нормального строку їх дії.

(3) Це положення відноситься до всіх патентів, існуючих на момент набуття ним чинності.

(4) Воно буде також застосовуватися і в разі приєднання нових країн відносно патентів, існуючих з того чи іншого боку у момент приєднання.

(5) Патенти, одержані з перевагою, що випливає з пріоритету, мають у різних країнах Союзу той самий строк дії, який вони мали б, якби вони були б заявлені або видані без цієї переваги, що випливає з пріоритету.

Стаття 4 ter

[Патенти: згадування винахідника у патенті]

Винахідник має право бути названим як такий у патенті.

Стаття 4 quater

[Патенти: патентоспроможність у випадку
обмеження продажу за законом]

У видачі патенту не може бути відмовлено і патент не може бути визнаний недійсним на підставі того, що продаж продукту, який запатентований чи виготовлений запатентованим способом, підпадає на підставі національного законодавства під обмеження чи скорочення.

Стаття 5

[А. Патенти: ввезення об'єктів, невикористання чи недостатнє використання, примусові ліцензії. В. Промислові зразки: невикористання, ввезення б'єктів. С. Товарні знаки: невикористання, відміна форми, використання співвласниками. D. Патенти, корисні моделі, товарні знаки, промислові зразки: маркування]

А. - (1) Ввезення патентовласником у країну видачі патенту об'єктів, виготовлених в тій або іншій країні Союзу, не спричинює втрати прав, що засновані на ньому.

(2) Кожна країна Союзу має право вжити законодавчих заходів, що передбачають видачу примусових ліцензій, для запобігання зловживанням, що можуть виникнути внаслідок здійснення виключного права, що надається патентом, наприклад, у випадку невикористання винаходу. (3) Позбавлення прав на патент може бути передбачене лише у випадку, коли видача примусових ліцензій виявиться недостатньою для запобігання цим зловживанням. Жодна дія по позбавленню прав чи по скасуванню патенту не може статися до закінчення двох років з моменту видачі першої примусової ліцензії.

(4) Примусова ліцензія не може вимагатися з приводу невикористання чи недостатнього використання до закінчення

чотирирічного строку, рахуючи від дати подання заявки на патент, чи трьох років від дати видачі патенту, причому має застосовуватися строк, що закінчується пізніше; у видачі примусової ліцензії буде відмовлено, якщо патентовласник доведе, що його бездіяльність була зумовлена важливими причинами. Така примусова ліцензія є невиключною ліцензією і може передаватися навіть у формі видачі субліцензії, але лише разом з частиною промислового чи торговельного підприємства, що використовує цю ліцензію.

(5) Наведені вище положення застосовуються з необхідними змінами до корисних моделей.

В. - Охорона промислових зразків не може бути припинена внаслідок невикористання або ввезення об'єктів, подібних до об'єктів, що охороняються.

С. - (1) Якщо в країні використання зареєстрованого знака є обов'язковим, реєстрація може бути скасована лише по закінченні справедливого строку і тільки тоді, коли зацікавлена особа не подасть докази, що виправдовують причини її бездіяльності.

(2) Застосування товарного знака його власником у такій формі, що відрізняється від зареєстрованої в якій-небудь з країн Союзу лише окремими елементами, що не змінюють відмітного характеру знака, не спричинює визнання недійсності реєстрації і не обмежує охорону, що надана знаку.

(3) Одночасне застосування одного й того ж знака на однакових чи подібних продуктах промисловими чи торговельними підприємствами, які розглядаються як співвласники знака відповідно до положень закону країни, де витребовується охорона, не перешкоджає реєстрації знака та ніяким чином не обмежує охорону, що надана зазначеному знаку у будь-якій країні Союзу, якщо тільки таке застосування не вводить громадськість в оману і не суперечить публічним інтересам.

D. - Для визнання прав не вимагається розміщення на продукті будь-якої позначки чи вказівки на патент, корисну модель, реєстрацію товарного знака чи депонування промислового зразка.

Стаття 5 bis

[Усі види прав промислової власності: пільговий строк
для сплати мита за збереження прав; патенти: поновлення]

(1) Для сплати мита, передбаченого для збереження прав промислової власності, надається пільговий строк, що складає не менше шести місяців, за умови сплати додаткового мита, якщо таке мито встановлюється національним законодавством.

(2) Країни Союзу мають право передбачити поновлення патентів на винаходи, що втратили силу внаслідок несплати мита.

Стаття 5 ter

[Патенти: вільне застосування запатентованих об'єктів,
що є частиною транспортних засобів]

У кожній з країн Союзу не розглядаються як порушення правпатентовласника:

1. Застосування на борту суден інших країн Союзу засобів, що складають предмет його патенту, в корпусі судна, в машинах, оснащенні, механізмах та в іншому обладнанні, коли ці судна тимчасово чи випадково знаходяться у водах даної країни, за умови, що ці засоби використовуються виключно для потреб судна.

2. Застосування засобів, що складають предмет патенту, в конструкції чи при експлуатації повітряних чи наземних засобів пересування інших країн Союзу чи допоміжного обладнання для цих засобів пересування,

коли зазначені засоби пересування тимчасово чи випадково знаходяться в даній країні.

Стаття 5 quater

[Патенти: ввезення продуктів, виготовлених способом,
що запатентований в країні ввезення]

Якщо продукт ввозиться до країни Союзу, де існує патент, що охороняє спосіб виробництва зазначеного продукту, патентовласник має відносно ввезеного продукту всі права, яких йому надає законодавство країни, що імпортує, на основі патенту на спосіб виробництва відносно продуктів, виготовлених в даній країні.

Стаття 5 quinquies

[Промислові зразки]

Промислові зразки охороняються в усіх країнах Союзу.

Стаття 6

[Знаки: умови реєстрації; незалежність охорони
одного й того ж знака в різних країнах]

(1) Умови подання заявки та реєстрації товарних знаків визначаються в кожній країні Союзу її національним законодавством.

(2) Проте знак, заявлений громадянином країни Союзу в будь-якій іншій країні Союзу, не може бути відхилений чи визнаний недійсним на підставі того, що він не був заявлений, зареєстрований чи відновлений в країні походження.

(3) Знак, який належним чином зареєстрований в будь-якій країні Союзу, розглядається як незалежний від знаків, зареєстрованих в інших країнах Союзу, включаючи країну походження.

Стаття 6 bis

[Знаки: загальновідомі товарні знаки]

(1) Країни Союзу зобов'язуються чи з ініціативи адміністрації, якщо це допускається законодавством даної країни, чи за клопотанням зацікавленої особи відхиляти або визнавати недійсною реєстрацію і забороняти застосування товарного знака, що становить відтворення, імітацію чи переклад іншого знака, здатні викликати змішування зі знаком, що за визначенням компетентного органу країни реєстрації чи країни застосування вже є у цій країні загальновідомим як знак особи, що користується привілеями цієї Конвенції, і використовується для ідентичних або подібних продуктів. Це положення поширюється і на ті випадки, коли істотна складова частина знака становить відтворення такого загальновідомого знака чи імітацію, здатну викликати змішування з ним.

(2) Для подання вимоги про скасування такого знака надається строк не менше п'яти років, що вираховується від дати реєстрації знака. Країни Союзу мають право встановити строк, протягом якого може вимагатися заборона застосування знака.

(3) Строк не встановлюється для подання вимоги про скасування чи заборону застосування знаків, зареєстрованих чи таких, що використовуються недобросовісно.

Стаття 6 ter

[Знаки: заборони, що стосуються державних гербів, офіційних клейм контролю та емблем міжурядових організацій]

(1) (a) Країни Союзу домовляються відхиляти чи визнавати недійсною реєстрацію та забороняти шляхом відповідних заходів використання без дозволу компетентних органів як товарних знаків чи як елементів цих знаків гербів, прапорів та інших державних емблем країн Союзу,

впроваджених ними офіційних знаків і клейм контролю й гарантії, а також будь-яке наслідування цьому з точки зору геральдики.

(b) Положення, викладені вище в підпункті (a), застосовуються рівнозначно до гербів, прапорів та інших емблем, скорочених чи повних найменувань міжнародних міжурядових організацій, членами яких є одна чи декілька країн Союзу, за винятком гербів, прапорів та інших емблем, скорочених чи повних найменувань, що вже є предметом діючих міжнародних угод, призначених для забезпечення їх охорони.

(c) Жодна країна Союзу не зобов'язана застосовувати положення, викладені вище у підпункті (b), з заподіянням збитків власникам прав, придбаних добросовісно до набуття чинності в даній країні цією Конвенцією. Країни Союзу не зобов'язані застосовувати зазначені положення, якщо використання чи реєстрація, що маються на увазі в наведеному вище підпункті (a), не створюють у громадськості враження про наявність зв'язку між даною організацією і гербами, прапорами, емблемами, скороченими чи повними найменуваннями або якщо це використання чи реєстрація явно не спрямовані на те, щоб ввести громадськість в оману щодо зв'язку, що існує між користувачем й організацією.

(2) Заборона застосування офіційних знаків та клейм контролю і гарантії діє лише у випадках, коли знаки, що містять їх, призначені для використання на товарах того ж гатунку чи подібних до них.

(3) (a) Для застосування цих положень країни Союзу домовляються повідомляти одна одній при посередництві Міжнародного бюро список державних емблем, офіційних знаків і клейм контролю і гарантії, які вони бажають чи побажають надалі поставити в повному обсязі чи з деякими обмеженнями під охорону цієї статті, а також повідомляти про всі наступні зміни, що вносяться до цих списків.

Кожна держава Союзу вчасно надає для публічного ознайомлення знаки, що їй надіслані.

Проте таке повідомлення не обов'язкове відносно державних прапорів.

(b) Положення, наведені у підпункті (b) пункту (1) цієї статті, застосовуються лише до гербів, прапорів та інших емблем, скорочених чи повних найменувань міжнародних міжурядових організацій, про які останні повідомили країни Союзу при посередництві Міжнародного бюро.

(4) Кожна країна Союзу може у дванадцятимісячний строк з моменту одержання повідомлення передати через посередництво Міжнародного бюро зацікавленій країні чи міжнародній міжурядовій організації свої можливі заперечення.

(5) Відносно державних прапорів заходи, передбачені у наведеному вище пункті (1), застосовуються тільки до знаків, зареєстрованих після 6 листопада 1925 року.

(6) Відносно державних емблем, за винятком прапорів, а також відносно знаків і клейм країн Союзу, гербів, прапорів та інших емблем, скорочених чи повних найменувань міжнародних міжурядових організацій ці положення застосовуються лише до знаків, зареєстрованих по закінченні двох місяців після одержання повідомлення, передбаченого в наведеному вище пункті (3).

(7) У разі недобросовісних дій країни мають право скасувати навіть зареєстровані до 6 листопада 1925 року знаки, що містять державні емблеми, знаки і клейма.

(8) Громадяни кожної країни, які мають дозвіл використовувати державні емблеми, офіційні знаки і клейма своїх країн, можуть користуватися ними навіть за наявності їх подібності з такими ж знаками іншої країни.

(9) Країни Союзу зобов'язуються забороняти використання у торгівлі державних гербів інших країн Союзу за відсутності на це дозволу, якщо таке використання може ввести в оману щодо походження продукту.

(10) Наведені вище положення не перешкоджають здійсненню країнами права, передбаченого пунктом (3) розділу В статті 6 *quinquies*, відхилити реєстрацію чи визнати її недійсною відносно знаків, до яких без дозволу включені герби, прапори та інші державні емблеми чи офіційні

знаки і клейма, що прийняті в країні Союзу, а також відмітні знаки міжнародних міжурядових організацій, згадані в наведеному вище пункті (1).

Стаття 6 quater

[Знаки: передача знака]

(1) Якщо відповідно до законодавства країни Союзу передача знака є дійсною лише в тому випадку, коли вона відбувається одночасно з передачею промислового чи торговельного підприємства, якому належить цей знак, тоді для визнання такої передачі дійсною достатньо, аби частина промислового чи торговельного підприємства, що розміщена в цій країні, була передана придбавачеві, разом з виключним правом виготовлення або продажу там продуктів, які споряджені переданим знаком.

(2) Це положення не накладає на країни Союзу зобов'язання розглядати як дійсну передачу такого знака, використання якого придбавачем могло б насправді ввести в оману громадськість, зокрема відносно походження, характеру чи істотних продуктів, для яких застосовується знак.

Стаття 6 quinquies

[Знаки: охорона знаків, що зареєстровані в одній країні Союзу, в інших країнах Союзу (застереження "Таким, як він є")]

А. - (1) Кожний товарний знак, що зареєстрований належним чином у країні походження, може бути заявлений в інших країнах Союзу і охороняється таким, як він є, із застереженнями, зазначеними даною статтею. Ці країни можуть до остаточного оформлення реєстрації вимагати подання свідоцтва про реєстрацію в країні походження, що видане компетентною установою. Ніякої легалізації такого свідоцтва не вимагається.

(2) Країною походження вважається країна Союзу, де заявник має дійсне і серйозне промислове чи торговельне підприємство, а коли у нього немає такого підприємства в межах Союзу - країна Союзу, де він має місце проживання, коли ж у нього немає місця проживання в межах Союзу - країна його громадянства, в разі, якщо він є громадянином країни Союзу.

В. - Товарні знаки, що підпадають під дію цієї статті, можуть бути відхилені при реєстрації чи визнанні недійсними лише в таких випадках:

1. Якщо знаки можуть порушити права, набуті третіми особами вкраїні, де витребовується охорона;

2. Якщо знаки позбавлені будь-яких відмітних ознак або складені виключно із знаків чи вказівок, що можуть застосовуватися у торгівлі для позначення виду, якості, кількості, призначення, вартості, місця походження продуктів чи дати їх виготовлення, або таких, що стали загальноприйнятими в повсякденній мові чи у добросовісних та узвичаєних торговельних звичаях країни, де витребовується охорона;

3. Якщо знаки суперечать моралі чи громадському порядку та, особливо, якщо вони можуть ввести в оману громадськість. Мається на увазі, що знак не може розглядатися як такий, що суперечить громадському порядку, з тієї єдиної причини, що він не відповідає якому-небудь положенню законодавства про знаки, за винятком випадку, коли саме це положення стосується громадського порядку.

Однак зберігається дія статті 10 bis.

С. - (1) Щоб визначити, чи може бути знак предметом охорони, необхідно враховувати всі фактичні обставини, особливо тривалість застосування знака.

(2) Не можуть бути відхилені в інших країнах Союзу товарні знаки тільки на підставі того, що вони відрізняються від знаків, які охороняються у країні походження, лише елементами, що не змінюють відмітний характер знаків і не порушують тотожність знаків у тій формі, у якій вони були зареєстровані в згаданій країні походження.

D. - Ніхто не може скористатися положеннями цієї статті, якщо знак, на який вистежується охорона, не зареєстрований в країні походження.

E. - Проте відновлення реєстрації знака в країні походження ні в якому разі не спричинює зобов'язання відновити реєстрацію в інших країнах Союзу, де знак був зареєстрований.

F. - Привілеї, що впливають з пріоритету, зберігаються за заявками, що подані на реєстрацію знака протягом строку, зазначеного в статті 4, навіть якщо реєстрація в країні походження здійснена по закінченні цього строку.

Стаття 6 sexies

[Знаки: знаки обслуговування]

Країни Союзу зобов'язуються охороняти знаки обслуговування. Вони не зобов'язані передбачати реєстрацію цих знаків.

Стаття 6 septies

[Знаки: реєстрація агентом чи представником власника
без дозволу останнього]

(1) Якщо агент чи представник того, хто є власником знака в одній з країн Союзу, подає без дозволу власника заявку на реєстрацію цього знака від свого власного імені в одній чи в декількох таких країнах, власник має право перешкоджати реєстрації чи вимагати її скасування або, якщо закон країни це дозволяє, переоформлення реєстрації на свою користь, якщо тільки агент чи представник не подасть докази, що виправдовують його дію.

(2) Власник знака має право, за наявності умов, передбачених у пункті (1), перешкоджати використанню знака агентом чи представником, якщо тільки він не давав згоди на таке використання.

(3) Національним законодавством може бути встановлений справедливий строк, протягом якого власник знака повинен скористатися правами, передбаченими в даній статті.

Стаття 7

[Знаки: характер продукту, що маркується]

Характер продукту, для якого призначений товарний знак, ні в якому разі не може бути перешкодою до реєстрації знака.

Стаття 7 bis

[Знаки: колективні знаки]

(1) Країни Союзу зобов'язуються приймати заявки на реєстрацію та охороняти колективні знаки, що належать колективам, існування яких не суперечить закону країни походження, навіть якщо ці колективи не є власниками промислового чи торговельного підприємства.

(2) Кожна країна сама визначає особливі умови охорони колективного знака і може відмовити в охороні, якщо цей знак суперечить громадським інтересам.

(3) Проте в охороні таких знаків не може бути відмовлено колективу, існування якого не суперечить закону країни походження, на підставі того, що цей колектив не знаходиться у країні, де витребовується охорона, чи що він заснований не у відповідності із законодавством цієї країни.

Стаття 8

[Фірмові найменування]

Фірмове найменування охороняється в усіх країнах Союзу без обов'язкового подання заявки чи реєстрації і незалежно від того, чи є воно частиною товарного знака.

Стаття 9

[Знаки, фірмові найменування: арешт при ввезенні продуктів, що незаконно споряджені товарним знаком чи фірмовим найменуванням]

(1) На будь-який продукт, що незаконно споряджений товарним знаком чи фірмовим найменуванням, накладається арешт при ввезенні до тих країн Союзу, в яких цей знак чи фірмове найменування мають право на законну охорону.

(2) Так само арешт накладається в країні, де було здійснене незаконне маркування, або в країнах, куди був ввезений продукт.

(3) Арешт накладається відповідно до внутрішнього законодавства кожної країни на вимогу прокуратури, чи будь-якого іншого компетентного органу, чи зацікавленої сторони – фізичної або юридичної особи.

(4) Органи влади не зобов'язані накладати арешт у разі провезення продуктів транзитом.

(5) Якщо законодавство країни не допускає накладення арешту при ввезенні, арешт замінюється заборобою чи арештом усередині країни.

(6) Якщо законодавство країни не допускає ні накладення арешту при ввезенні, ні заборони ввезення, ні накладення арешту всередині країни, то до відповідної зміни такого законодавства ці заходи замінюються такими діями і засобами, якими закон даної країни забезпечив би у подібному випадку права громадян цієї країни.

Стаття 10

[Неправильні вказівки: арешт при ввезенні продуктів, споряджених
неправильною вказівкою про походження продуктів
чи про особу виробника тощо]

(1) Положення попередньої статті застосовують в разі прямого чи непрямого використання неправильних вказівок про походження продуктів чи істинності особи виробника, промисловця чи торговця.

(2) Зацікавленою стороною, незалежно від того, є нею фізична чи юридична особа, визнається будь-який виробник, промисловець чи торговець, що займається виробництвом, виготовленням чи збутом продукту, який улаштувався або у місцевості, що неправильно зазначена як місце походження продукту, або в районі, де знаходиться ця місцевість, або в країні, що неправильно зазначена, чи в країні, де застосовується неправильна вказівка про походження.

Стаття 10 bis

[Недобросовісна конкуренція]

(1) Країни Союзу зобов'язані забезпечити громадянам країн, що беруть участь у Союзі, ефективний захист від недобросовісної конкуренції.

(2) Актом недобросовісної конкуренції вважається будь-який акт конкуренції, що суперечить чесним звичаям у промислових і торговельних справах.

(3) Зокрема підлягають забороні:

1. всі дії, здатні яким би то не було способом викликати змішування відносно підприємства, продуктів чи промислової або торговельної діяльності конкурента;

2. неправильні ствердження при існуванні комерційної діяльності, що здатні дискредитувати підприємство, продукти чи промислову або торговельну діяльність конкурента;

3. вказівки чи ствердження, використання яких при здійсненні комерційної діяльності може ввести громадськість в оману щодо характеру, способу виготовлення, властивостей, придатності до застосування чи кількості товарів.

Стаття 10 ter

[Товарні знаки, фірмові найменування, неправильні вказівки, недобросовісна конкуренція: засоби захисту, право звертатися до суду]

(1) Країни Союзу зобов'язуються забезпечити громадянам інших країн Союзу законні засоби для ефективного припинення всіх дій, зазначених у статтях 9, 10, 10 bis.

(2) Крім того, вони зобов'язуються передбачити заходи, що дозволяють союзам та об'єднанням, існування яких не суперечить законам їх країн і які представляють зацікавлених промисловців, виробників чи торговців, діяти через суд чи адміністративні органи з метою припинення дій, передбачених у статтях 9, 10, 10 bis, тією мірою, якою це дозволяє закон країни, де витребовується охорона, для союзів і об'єднань даної країни.

Стаття 11

[Винаходи, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки:
тимчасова охорона на певних міжнародних виставках]

(1) Країни Союзу надають відповідно до свого внутрішнього законодавства тимчасову охорону патентоспроможних винаходів, корисних моделей, промислових зразків, а також товарних знаків для продуктів, що експонуються на офіційних чи офіційно визнаних міжнародних виставках, які організовані на території однієї з цих країн.

(2) Ця тимчасова охорона не продовжує строків, встановлених у статті 4. Якщо пізніше буде витребувано право пріоритету, то компетентна установа кожної країни зможе вираховувати строк від дати поміщення продукту на виставку.

(3) Кожна країна може вимагати для доказу ідентичності предмета, що експонується, та дати поміщення його на виставку такі документи, які вона визнає необхідними.

Стаття 12

[Спеціальні національні служби у справах промислової власності]

(1) Кожна країна Союзу зобов'язується створити спеціальну службу у справах промислової власності та центральне сховище для ознайомлення громадськості з патентами на винаходи, корисними моделями, промисловими зразками і товарними знаками.

(2) Ця служба видає офіційний періодичний бюлетень. Вона регулярно публікує:

(а) прізвища власників виданих патентів з коротким найменуванням запатентованих винаходів;

(b) репродукції зареєстрованих знаків.

Стаття 13

[Асамблея Союзу]

(1) (а) Союз має Асамблею, що складається з країн Союзу, які зв'язані статтями 13 - 17.

(b) Уряд кожної країни представлений одним делегатом, який може мати заступників, радників, експертів.

(c) Витрати кожної делегації несе уряд, що призначив її.

(2) (а) Асамблея:

(i) розглядає усі питання, що відносяться до збереження та розвитку Союзу і застосування цієї Конвенції;

(ii) дає Міжнародному бюро інтелектуальної власності (далі - Міжнародне бюро), передбаченому в Конвенції, що засновує Всесвітню Організацію Інтелектуальної Власності ([995_169](#)) (далі - Організація), вказівки щодо підготування конференцій по перегляду, приділяючи при цьому належну увагу зауваженням країн Союзу, не зв'язаних статтями 13 - 17;

(iii) розглядає та затверджує звіти і діяльність Генерального директора Організації, що відносяться до Союзу, і надає йому всі необхідні інструкції з питань, що входять до компетенції Союзу;

(iv) обирає членів Виконавчого комітету Асамблеї;

(v) розглядає та затверджує звіти і схвалює діяльність свого Виконавчого комітету, а також надає йому інструкції;

(vi) визначає програму, приймає дворічний бюджет Союзу та затверджує його фінансові звіти;

(vii) затверджує фінансовий регламент Союзу;

(viii) створює такі комітети експертів і робочі групи, які вважає необхідними для здійснення цілей Союзу;

(ix) визначає, які країни, що не є членами Союзу, і які міжурядові і міжнародні неурядові організації можуть бути допущені на її засідання як спостерігачі;

(x) приймає поправки до статей 13 - 17;

(xi) здійснює будь-які інші належні дії, спрямовані на досягнення цілей Союзу;

(xii) виконує всі інші функції, що випливають з цієї Конвенції;

(xiii) за умови її згоди здійснює такі права, які їй надані Конвенцією ([995 169](#)), що засновує Організацію.

(b) З питань, що становлять інтерес також для інших Союзів, адміністрацію яких здійснює Організація, Асамблея приймає рішення, заслухавши думку Координаційного комітету Організації.

(3) (a) За умови дотримання положень підпункту (b) делегат може представляти лише одну країну.

(b) Країни Союзу, що об'єдналися відповідно до особливої угоди та створили спільне підприємство, яке має для кожної з них значення спеціальної національної служби промислової власності, передбаченої у статті 12, можуть бути спільно представлені під час дискусії однією з них.

(4) (a) Кожна країна-член Асамблеї має один голос.

(b) Половина країн-членів Асамблеї складає кворум.

(c) Не дивлячись на положення підпункту (b), якщо на якій-небудь сесії кількість наведених країн складає менше половини, але дорівнює чи перевищує одну третину країн-членів Асамблеї, вона може приймати рішення, проте всі рішення Асамблеї, за винятком рішень, що стосуються її власних правил процедури, набирають чинності лише при дотриманні наведених нижче умов. Міжнародне бюро направляє згадані рішення країнам-членам Асамблеї, що не були на ній представлені, та запрошує їх повідомити письмово у тримісячний строк, починаючи від дати направлення рішень, чи голосують вони за ці рішення, проти них або утримуються. Якщо по закінченні цього строку кількість країн, що проголосували таким чином або повідомили, що вони утримались, досягне тієї кількості, якої бракувало для досягнення кворуму на самій сесії, такі рішення набувають чинності за умови, що одночасно зберігається необхідна більшість.

(d) За умови дотримання положень статті 17 (2) Асамблея приймає свої рішення більшістю у дві третини поданих голосів.

(e) Голоси тих, що утримались, не враховуються.

(5) (a) За винятком випадків, передбачених у підпункті (b), делегат може голосувати тільки від імені однієї країни.

(b) Країни Союзу, передбачені у пункті (3) (b), повинні, як правило, прагнути до того, щоб бути представленими на сесіях своїми власними делегаціями. Якщо, проте, через виняткові обставини яка-небудь із зазначених країн не може бути представлена своєю власною делегацією, вона має право надати делегації якої-небудь іншої з цих країн повноваження голосувати від її імені, за умови, що одна делегація може голосувати за дорученням лише за одну країну. Такі повноваження повинні бути визначені в документі, що підписаний головою держави чи компетентним міністром.

(6) Країни Союзу, що не є членами Асамблеї, допускаються на її засідання як спостерігачі.

(7) (a) Асамблея збирається на чергову сесію раз на два роки по скликанню Генерального директора і, крім виняткових випадків, у той же час і в тому ж місці, що і Генеральна Асамблея Організації.

(b) Асамблея збирається на надзвичайну сесію, що скликається Генеральним директором, на вимогу Виконавчого комітету чи на вимогу однієї чверті країн-членів Асамблеї.

(8) Асамблея приймає свої правила процедури.

Стаття 14

[Виконавчий комітет]

(1) Асамблея має Виконавчий комітет.

(2) (a) Виконавчий комітет складається з країн, обраних Асамблеєю з числа країн-членів Асамблеї. Крім того, країна, на території якої Організація має свою штаб-квартиру, має в Комітеті ex officio одне місце, за умови дотримання положень статті 16 (7) (b).

(b) Уряд кожної країни-члена Виконавчого комітету представлений одним делегатом, який може мати заступників, радників та експертів.

(c) Витрати кожної делегації несе уряд, що призначив її.

(3) Кількість країн-членів Виконавчого комітету складає одну четверту частину кількості країн-членів Асамблеї. При визначенні кількості місць, що підлягають заповненню, остача, що виникає після ділення на чотири, не враховується.

(4) При обиранні членів Виконавчого комітету Асамблея приділяє належну увагу справедливому розподілу, а також необхідності для країн-учасниць спеціальних угод, укладених у зв'язку з Союзом, бути серед країн, що складають Виконавчий комітет.

(5) (a) Члени Виконавчого комітету здійснюють свої функції від закриття сесії Асамблеї, на якій вони були обрані, до закриття наступної чергової Асамблеї.

(b) Члени Виконавчого комітету можуть бути переобрані, але у кількості, що не перевищує двох третин їх складу.

(c) Асамблея встановлює докладні правила виборів та можливих перевиборів членів Виконавчого комітету.

(6) (a) Виконавчий комітет:

(i) готує проект порядку денного Асамблеї;

(ii) подає Асамблеї пропозиції, що стосуються проектів програми та трирічного бюджету Союзу, що підготовлені Генеральним директором;

(iii) приймає в межах програми і трирічного бюджету річні програми і бюджети, підготовлені Генеральним директором;

(iv) подає Асамблеї з відповідними зауваженнями періодичні звіти Генерального директора та щорічні акти фінансових ревізій;

(v) відповідно до рішень Асамблеї і з урахуванням обставин, які виникли між двома черговими сесіями Асамблеї, вживає всіх необхідних заходів, щоб забезпечити виконання Генеральним директором програми Союзу;

(vi) виконує всі інші функції, покладені на нього відповідно до цієї Конвенції.

(b) З питань, що становлять інтерес також для інших Союзів, адміністрацію яких здійснює Організація, Виконавчий комітет приймає рішення, заслухавши думку Координаційного комітету Організації.

(7) (a) Виконавчий комітет збирається на чергову сесію раз на рік на скликання Генерального директора по можливості у той же час і в тому ж місці, що й Координаційний комітет Організації.

(b) Виконавчий комітет збирається на надзвичайну сесію, що скликається Генеральним директором або з його власної ініціативи, або на прохання Голови, чи на вимогу однієї чверті членів Виконавчого комітету.

(8) (a) Кожна країна-член Виконавчого комітету має один голос.

- (b) Половина країн-членів Виконавчого комітету складає кворум.
- (c) Рішення приймається простою більшістю поданих голосів.
- (d) Голоси тих, що утрималися, не враховуються.
- (e) Делегат може представляти тільки одну країну і голосувати лише від її імені.
- (9) Країни Союзу, що не є членами Виконавчого комітету, допускаються на його засідання як спостерігачі.
- (10) Виконавчий комітет приймає свої правила процедури.

Стаття 15

[Міжнародне бюро]

(1) (a) Адміністративні завдання Союзу здійснюються Міжнародним бюро, що є наступником Бюро Союзу, об'єднаного з Бюро Союзу, засовано-го Міжнародною конвенцією по охороні літературника художніх творів ([995_051](#)).

(b) Міжнародне бюро виконує, зокрема, функції Секретаріату різних органів Союзу.

(c) Генеральний директор Організації є головною посадовою особою Союзу і представляє Союз.

(2) Міжнародне бюро збирає та публікує інформацію, що стосується охорони промислової власності. Кожна країна Союзу негайно передає Міжнародному бюро текст кожного нового закону та всі офіційні тексти, що відносяться до охорони промислової власності. Крім того, вона надсилає Міжнародному бюро всі публікації своїх компетентних служб у галузі промислової власності, які мають пряме відношення до охорони промислової власності і які Міжнародне бюро може визнати корисними для своєї діяльності.

(3) Міжнародне бюро видає щомісячний журнал.

(4) Міжнародне бюро повідомляє на запит будь-якої країни Союзу відомості з питань охорони промислової власності.

(5) Міжнародне бюро проводить дослідження та надає послуги, призначені полегшити охорону промислової власності.

(6) Генеральний директор та будь-який призначений ним член персоналу беруть участь без права голосу в усіх засіданнях Асамблеї, Виконавчого комітету та будь-якого комітету експертів або робочої групи. Генеральний директор чи призначений ним член персоналу є за своїм посадовим положенням секретарем цих органів.

(7) (a) Міжнародне бюро відповідно до вказівок Асамблеї і у співробітництві з Виконавчим комітетом готує конференції з перегляду положень Конвенції, які не містяться в статтях з 13 по 17.

(b) Міжнародне бюро може консультуватися з міжурядовими та міжнародними неурядовими організаціями з питань підготовки конференцій з перегляду.

(c) Генеральний директор і призначені ним особи беруть участь в роботі цих конференцій без права голосу.

(8) Міжнародне бюро виконує будь-які інші покладені на нього завдання.

Стаття 16

[Фінанси]

(1) (a) Союз має бюджет.

(b) Бюджет Союзу містить надходження та витрати власне Союзу, його внесок до бюджету витрат, спільних для Союзів, а також у відповідних випадках відрахування до бюджету Конференції Організації.

(c) Витратами, спільними для Союзів, вважаються такі, що не відносяться виключно до даного Союзу, але водночас до одного чи декількох інших Союзів, адміністрацію яких здійснює Організація. Частка Союзу в цих загальних витратах відповідає його зацікавленості в даних витратах.

(2) Бюджет Союзу приймається з належним урахуванням вимогкоординації з бюджетами інших Союзів, адміністрацію яких здійснюєОрганізація.

(3) Бюджет Союзу фінансується з таких джерел:

(i) внесків країн Союзу;

(ii) зборів і платежів за послуги, що надаються Міжнародним бюро, що відносяться до Союзу;

(iii) надходжень від продажу публікацій Міжнародного бюро, що належать до Союзу, та від передачі прав на такі публікації;

(iv) дарувань, відказаних коштів і субсидій;

(v) ренти, відсотків та різних інших прибутків.

(4) (a) Для визначення свого внеску до бюджету кожна країна Союзу відноситься до певного класу і сплачує свій річний внесок на основі таким чином встановленого числа одиниць:

Клас I	25	Клас II	20	Клас III	15		
Клас IV.....	10	Клас V	5	Клас VI	3	Клас VII	1

(b) Кожна країна, якщо вона раніше цього не зробила, одночасно із задачею на зберігання ратифікаційної грамоти чи акта про приєднання зазначає клас, до якого вона бажає бути віднесеною. Будь-яка країна може змінити клас. Якщо країна обирає більш низький клас, вона повинна заявити про це на черговій сесії Асамблеї. Така зміна набирає чинності з початку календарного року, що настає за зазначеною сесією.

(c) Річний внесок кожної країни дорівнює сумі, що відноситься так до будь-якої суми внесків до бюджету Союзу, що підлягають сплаті усіма країнами, як кількість її одиниць відноситься до загальної кількості одиниць всіх країн, що сплачують внески.

(d) Внески підлягають сплаті з першого січня кожного року.

(e) Країна, яка має заборгованість по сплаті внесків, втрачає право голосу в усіх органах Союзу, членом яких вона є, якщо сума її заборгованості дорівнює чи перевищує суму належних з неї внесків за два

повних попередніх роки. Проте будь-який з цих органів може дозволити такій країні продовжувати користуватися правом голосу доти, доки він переконаний, що прострочення платежу відбулося внаслідок виняткових і неминучих обставин.

(f) У разі, коли бюджет не прийнятий до початку нового фінансового періоду, відповідно до порядку, передбаченого фінансовим регламентом, діє бюджет на рівні попереднього року.

(5) Розмір зборів і платежів, що належать за послуги, що надаються Міжнародним бюро від імені Союзу, встановлюється Генеральним директором, який доповідає про це Асамблеї і Виконавчому комітету.

(6) (a) Союз має фонд обігових коштів, що складається з разового платежу, що вноситься кожною країною Союзу. Якщо фонд обігових коштів стає недостатнім, Асамблея вирішує питання про його збільшення.

(b) Розмір первинного платежу кожної країни в згаданий фонд чи його частка у збільшенні цього фонду пропорційні внеску цієї країни за той рік, в якому утворений фонд чи прийнято рішення про його збільшення.

(c) Ця пропорція та умови платежу встановлюються Асамблеєю за пропозицією Генерального директора після того, як вона заслухає думку Координаційного комітету Організації.

(7) (a) В угоді про штаб-квартиру, що укладається з країною, на території якої Організація має свою штаб-квартиру, передбачається, що у випадках, коли фонд обігових коштів буде недостатнім, ця країна надає аванси. Сума цих авансів і умови, на яких вони надаються, в кожному випадку є предметом особливої угоди між цією країною та Організацією. Доти, доки така країна пов'язана зобов'язанням надавати аванси, вона за своїм положенням має одне місце у Виконавчому комітеті.

(b) Як країна, згадана у підпункті (a), так і Організація мають право шляхом письмового повідомлення денонсувати зобов'язання про надання авансів. Денонсація вступає в дію через три роки після закінчення того року, в якому було зроблено повідомлення.

(8) Фінансова ревізія здійснюється відповідно до правил фінансового регламенту однією чи декількома країнами Союзу або зовнішніми ревізорами, призначеними за їх згодою Асамблеєю.

Стаття 17

[Поправки до статей 13 - 17]

(1) Пропозиції про внесення поправок до статей 13, 14, 15, 16 і цієї статті можуть бути зроблені будь-якою країною-членом Асамблеї, Виконавчим комітетом чи Генеральним директором. Такі пропозиції направляються Генеральним директором країнам-членам Асамблеї щонайменше за шість місяців до розгляду їх Асамблеєю.

(2) Будь-яка поправка до статей, передбачених у пункті (1), приймається Асамблеєю, для чого вимагається більшість у три чверті поданих голосів; однак будь-яка поправка до статті 13 і даного пункту приймається більшістю в чотири п'ятих поданих голосів.

(3) Будь-яка поправка до статей, передбачених у пункті (1), набуває чинності через місяць після того, як письмові повідомлення про її прийняття, що здійснене відповідно до конституційної процедури кожної країни, будуть одержані Генеральним директором від трьох чвертей країн, що були членами Асамблеї під час прийняття нею цієї поправки. Будь-яка поправка до зазначених статей, що прийнята таким чином, є обов'язковою для всіх країн, що є членами Асамблеї під час набуття поправкою чинності чи що стають її членами після цієї дати; проте будь-яка поправка, що збільшує фінансові зобов'язання країн Союзу, є обов'язковою лише для тих країн, що повідомили про прийняття ними такої поправки.

Стаття 18

[Перегляд статей 1 - 12 та 18 - 30]

(1) Ця Конвенція може піддаватися перегляду з метою внесення до неї змін, призначених удосконалити систему Союзу.

(2) З цією метою по черзі в країнах Союзу проводяться конференції представників зазначених країн.

(3) Внесення поправок до статей з 13 по 17 регулюється положеннями статті 17.

Стаття 19

[Спеціальні угоди]

Розуміється, що країни Союзу залишають за собою право укласти окремо між собою спеціальні угоди з охорони промислової власності, якщо ці угоди не суперечать положенням цієї Конвенції.

Стаття 20

[Ратифікація країнами Союзу чи приєднання; набуття чинності]

(1) (a) Кожна країна Союзу, що підписала цей Акт, може ратифікувати його, якщо вона не підписала його, може приєднатися до нього. Ратифікаційні грамоти і акти про приєднання здаються на зберігання Генеральному директорові.

(b) Кожна країна Союзу може заявити у своїй ратифікаційній грамоті чи акті про приєднання, що ратифікація чи приєднання не розповсюджується на:

(i) статті 1 - 12 або

(ii) статті 13 - 17.

(с) Кожна країна Союзу, що відповідно до підпункту (b) виключила одну з двох груп статей, зазначених в цьому підпункті, із сфери дії своєї ратифікації чи приєднання, може пізніше у будь-який час заявити, що вона розповсюджує дію своєї ратифікації чи приєднання на цю групу статей. Така заява здається на зберігання Генеральному директорові.

(2) (a) Статті 1 - 12 набувають чинності відносно перших десяти країн Союзу, які здали на зберігання ратифікаційні грамоти чи акти про приєднання, не зробивши заяви, передбаченої пунктом

(1) (b) (i), через три місяці після здачі на зберігання десятої ратифікаційної грамоти чи акта про приєднання.

(b) Статті 13 - 17 набувають чинності відносно перших десяти країн Союзу, які здали на зберігання ратифікаційні грамоти чи акти про приєднання, не зробивши заяви, передбаченої пунктом (1) (b) (ii), через три місяці після здачі на зберігання десятої ратифікаційної грамоти чи акта про приєднання.

(с) За умови первинного набуття чинності згідно з положеннями підпунктів (a) та (b) кожної з двох груп статей, передбачених в пункті (1) (b) (i) та (ii), а також за умови дотримання положень пункту (1) (b) статті 1 - 17 набувають чинності відносно будь-якої країни Союзу, яка здає на зберігання ратифікаційну грамоту чи акт про приєднання, крім країн, що зазначені у підпунктах (a) та (b), а також відносно будь-якої країни Союзу, яка здає заяву відповідно до пункту (1) (с), через три місяці після дати повідомлення Генеральним директором про здачу на зберігання такого документа, якщо тільки у поданій грамоті, акті чи заяві не буде зазначена більш пізня дата. В останньому випадку цей Акт набуває чинності відносно цієї країни на зазначену таким чином дату.

(3) Відносно будь-якої країни Союзу, яка здає на зберігання ратифікаційну грамоту чи акт про приєднання, статті 18 – 30 набувають чинності на більш ранню з дат, на яку будь-яка з груп статей,

передбачених у пункті (1) (b), набуває чинності відносно цієї країни відповідно до пункту (2) (a), (b) чи (c).

Стаття 21

[Приєднання країн, що не є членами Союзу; набуття чинності]

(1) Будь-яка країна, що не є членом Союзу, може приєднатися до цього Акта і таким чином стати членом Союзу. Акти про приєднання здаються на зберігання Генеральному директорові.

(2) (a) Відносно будь-якої країни, що не є членом Союзу, яка здала на зберігання свій акт про приєднання за місяць чи більше до дати набуття чинності положеннями цього Акта, цей Акт набуває чинності відповідно до статті 20 (2) (a) чи (b), якщо тільки більш пізня дата не була зазначена в акті про приєднання, проте:

(i) якщо статті 1 - 12 не набули чинності на цю дату, така країна у період до набуття чинності цими положеннями і замість них буде пов'язана статтями 1 - 12 Лісабонського акта;

(ii) якщо статті 13 - 17 не набули чинності на цю дату, така країна у період до набуття чинності цими положеннями і замість них буде пов'язана статтями 13 - 14 (3), (4) та (5) Лісабонського акта.

Якщо в акті про приєднання країна зазначає більш пізню дату, цей Акт набуває чинності відносно цієї країни на зазначену таким чином дату.

(b) Відносно будь-якої країни, що не є членом Союзу, яка здала на зберігання свій акт про приєднання на дату, що слідує за набуттям чинності якою-небудь групою статей цього Акта, чи на дату, що передує йому менш ніж на один місяць, цей Акт набуває чинності, при дотриманні положень підпункту (a), через три місяці після дати, на яку про її приєднання було зроблено повідомлення, якщо в акті про її приєднання не була зазначена більш пізня дата. В останньому випадку цей Акт набуває чинності відносно цієї країни на зазначену таким чином дату.

(3) Відносно будь-якої країни, що не є членом Союзу, яка здала на зберігання акт про приєднання після дати набуття ним чинності в повному обсязі чи менш ніж за місяць до цієї дати, цей Акт набуває чинності через три місяці після дати, на яку про її приєднання було зроблено повідомлення Генеральним директором, якщо тільки в акті про приєднання не була зазначена більш пізня дата. В останньому випадку цей Акт набуває чинності відносно цієї країни на зазначену таким чином дату.

Стаття 22

[Наслідки ратифікації чи приєднання]

За винятком допустимих вилучень, що передбачені у статтях 20 (1) (b) та 28 (2), ратифікація чи приєднання автоматично спричинюють визнання всіх положень і одержання всіх привілеїв, що встановлюються цим Актом.

Стаття 23

[Приєднання до Актів, що передують]

Після набуття чинності цим Актом у повному обсязі країна не може приєднатися до Актів, що передують цій Конвенції.

Стаття 24

[Території]

(1) Будь-яка країна може заявити у своїй ратифікаційній грамоті чи акті про приєднання чи в будь-який наступний час направити Генеральному директорові письмове повідомлення про те, що ця Конвенція застосовується до всіх чи деяких територій, зазначених у заяві чи повідомленні, за міжнародні відносини яких вона несе відповідальність.

(2) Будь-яка країна, що зробила таку заяву чи направила таке повідомлення, може в будь-який час повідомити Генерального директора про припинення застосування цієї Конвенції до всіх чи до деяких з таких територій.

(3) (a) Будь-яка заява, що зроблена відповідно до пункту (1), набуває чинності з тієї ж дати, що і ратифікація чи приєднання, документи про які включали цю заяву, а будь-яке повідомлення, що направлене відповідно до згаданого пункту, набуває чинності через три місяці після сповіщення про нього, зробленого Генеральним директором.

(b) Будь-яке повідомлення, що направлене відповідно до пункту (2), набуває чинності через дванадцять місяців після одержання його Генеральним директором.

Стаття 25

[Застосування Конвенції в національних межах]

(1) Кожна країна, що є учасницею цієї Конвенції, зобов'язується вжити відповідно до своєї Конституції необхідних заходів для забезпечення застосування цієї Конвенції.

(2) Розуміється, що кожна країна на момент здачі на зберігання ратифікаційної грамоти чи акта про приєднання повинна бути спроможною відповідно до свого внутрішнього законодавства здійснювати положення цієї Конвенції.

Стаття 26

[Денонсація]

(1) Ця Конвенція діє без обмеження строку.

(2) Будь-яка країна може денонсувати цей Акт шляхом повідомлення, направленого Генеральному директорові. Така денонсація є також

денонсацією всіх актів, що передують, і поширюється тільки на країну, що її зробила, в той час як відносно інших країн Союзу Конвенція залишається чинною і підлягає виконанню.

(3) Денонсація набуває чинності через рік, рахуючи з дня одержання повідомлення Генеральним директором.

(4) Передбачене цією статтею право денонсації не може бути використане жодною країною до закінчення п'яти років, рахуючи з дати, на яку вона стала членом Союзу.

Стаття 27

[Застосування попередніх Актів]

(1) Цей Акт заміняє у відносинах між країнами, до яких він застосовується, і в тому обсязі, в якому він застосовується, Паризьку конвенцію від 20 березня 1883 року та наступні Акти щодо її перегляду.

(2) (а) Щодо країн, до яких цей Акт не застосовується або застосовується не в повному обсязі, але до яких застосовується Лісабонський акт від 31 жовтня 1958 року, останній залишається чинним або в повному обсязі, чи в тих межах, в яких цей Акт не заміняє його внаслідок чинності пункту (1).

(б) Так само щодо країн, до яких не застосовується ані цей Акт, ані будь-яка його частина, ані Лісабонський акт, залишається чинним Лондонський акт від 2 червня 1934 року або в повному обсязі, чи в тих межах, в яких цей Акт не заміняє його внаслідок чинності пункту (1).

(с) Так само щодо країн, до яких не застосовується ані цей Акт, ані будь-яка його частина, ані Лісабонський акт, ані Лондонський акт, залишається чинним Гаазький акт від 6 листопада 1925 року або в повному обсязі, або в тому обсязі, в яких цей Акт не заміняє його внаслідок чинності пункту (1).

(3) Країни, що не є членами Союзу, які приєднуються до цього Акта, застосовують його у відносинах з будь-якою країною Союзу, що не є стороною цього Акта чи яка, будучи стороною цього Акта, зробила заяву, що передбачається статтею 20 (1) (b) (i). Такі країни визнають, що згадана країна Союзу може застосовувати у своїх відносинах з ними положення останнього Акта, що передує, стороною якого вона є.

Стаття 28

[Вирішення спорів]

(1) Будь-який спір між двома чи декількома країнами Союзу, що стосується тлумачення або застосування цієї Конвенції, який не був вирішений шляхом переговорів, може бути переданий будь-якою із зазначених країн до Міжнародного суду шляхом подання заяви відповідно до Статуту Суду ([995_010](#)), якщо тільки зазначені країни не домовляться про інший засіб урегулювання спору. Країна, що подає заяву, повинна повідомити Міжнародному бюро про спір, що переданий на розгляд Суду; Міжнародне бюро повинне сповістити про це інші країни Союзу.

(2) У момент підписання цього Акта чи здачі на зберігання ратифікаційної грамоти чи акта про приєднання будь-яка країна може заявити, що вона не вважає себе пов'язаною положеннями пункту (1). Щодо спорів між такою країною та іншими країнами Союзу, то положення пункту (1) на них не розповсюджується.

(3) Будь-яка країна, що зробила заяву відповідно до положень пункту (2), може у будь-який час відкликати її шляхом повідомлення, направленого Генеральному директоріві.

Стаття 29

[Підписання, мови, функції депозитарію]

(1) (a) Цей Акт підписується в одному примірнику французькою мовою і здається на зберігання Урядові Швеції.

(b) Офіційні тексти виробляються Генеральним директором після консультації з зацікавленими урядами англійською, іспанською, італійською, німецькою, португальською та російською мовами, а також іншими мовами, які визначить Асамблея.

(c) У випадку розбіжностей у тлумаченні різних текстів перевага надається французькому текстові.

(2) Цей Акт відкритий для підписання у Стокгольмі до 13 січня 1968 року.

(3) Генеральний директор направляє дві копії підписаного тексту цього Акта, що належним чином завірені Урядом Швеції, урядам усіх країн Союзу і, на запит, урядові будь-якої іншої країни.

(4) Генеральний директор реєструє цей Акт у Секретаріаті Організації Об'єднаних Націй.

(5) Генеральний директор повідомляє уряди всіх країн Союзу про підписання, здавання на зберігання ратифікаційних грамот і актів про приєднання та про заяви, що містяться у цих документах чи зроблені відповідно до статті 20 (1) (c), про набуття чинності будь-якими положеннями цього Акта, повідомлення про денонсацію та повідомлення, направлені відповідно до статті 24.

Стаття 30

[Перехідні положення]

(1) До вступу на посаду першого Генерального директора посилання у цьому Акті на Міжнародне бюро Організації чи на Генерального директора вважаються посиланнями на бюро Союзу чи на його Директора відповідно.

(2) Країни Союзу, що не пов'язані статтями з 13 по 17, можуть протягом п'яти років після набуття чинності Конвенцією, що засновує Організацію, користуватися, якщо вони цього побажають, правами, що надаються на підставі статей з 13 по 17 цього Акта, так, начебто вони були

пов'язані цими статтями. Будь-яка країна, що бажає користуватися цими правами, направляє з цією метою Генеральному директорові письмове повідомлення, що набуває чинності з дати його одержання. Такі країни вважаються членами Асамблеї до закінчення зазначеного строку.

(3) Доти, доки всі країни Союзу не стануть членами Організації, Міжнародне бюро Організації функціонує також як Бюро Союзу, а Генеральний директор діє також як директор цього Бюро.

(4) Як тільки всі країни Союзу стають членами Організації, права, обов'язки і майно Бюро Союзу переходять до Міжнародного бюро Організації.

* З 1 липня 1965 року - дати набуття Конвенцією чинності для РСР - вона була обов'язковою для СРСР відносно всієї його території.

Під час приєднання СРСР до зазначеної Конвенції була зроблена заява про те, що СРСР не вважає себе зв'язаним положеннями пункту (1) статті 28 Конвенції, який стосується вирішення спорів щодо тлумачення або застосування Конвенції.

Зібрання чинних міжнародних договорів України:

Офіційне видання - Том 1: 1990-1991 рр. - К.:

Видавничий Дім "Ін Юре", 2001.

ЗАКОН УКРАЇНИ

від 23 грудня 1993 року

Про авторське право і суміжні права

РОЗДІЛ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1

Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

автор - фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір;

аудіовізуальний твір - твір, що фіксується на певному матеріальному носії (кіноплівці, магнітній плівці чи магнітному диску, компакт-диску тощо) у вигляді серії послідовних кадрів (зображень) чи аналогових або дискретних сигналів, які відображають (закодовують) рухомі зображення (як із звуковим супроводом, так і без нього), і сприйняття якого є можливим виключно за допомогою того чи іншого виду екрана (кіноекрана, телевізійного екрана тощо), на якому рухомі зображення візуально відображаються за допомогою певних технічних засобів. Видами аудіовізуального твору є кінофільми, телефільми, відеофільми, діафільми, слайдофільми тощо, які можуть бути ігровими, анімаційними (мультиплікаційними), неігровими чи іншими;

база даних (компіляція даних) - сукупність творів, даних або будь-якої іншої незалежної інформації у довільній формі, в тому числі - електронній, підбір і розташування складових частин якої та її упорядкування є результатом творчої праці, і складові частини якої є доступними індивідуально і можуть бути знайдені за допомогою спеціальної пошукової системи на основі електронних засобів (комп'ютера) чи інших засобів;

виключне право - майнове право особи, яка має щодо твору, виконання, постановки, передачі організації мовлення, фонограми чи відеограми

авторське право і (або) суміжні права, на використання цих об'єктів авторського права і (або) суміжних прав лише нею і на видачу лише цією особою дозволу чи заборону їх використання іншим особам у межах строку, встановленого цим Законом;

виконавець - актор (театру, кіно тощо), співак, музикант, танцюрист або інша особа, яка виконує роль, співає, читає, декламує, грає на музичному інструменті, танцює чи будь-яким іншим способом виконує твори літератури, мистецтва чи твори народної творчості, циркові, естрадні, лялькові номери, пантоміми тощо, а також диригент музичних і музично-драматичних творів;

виробник відеограми - фізична або юридична особа, яка взяла на себе ініціативу і несе відповідальність за перший відеозапис виконання або будь-яких рухомих зображень (як із звуковим супроводом, так і без нього);

виробник фонограми - фізична або юридична особа, яка взяла на себе ініціативу і несе відповідальність за перший звукозапис виконання або будь-яких звуків;

відеограма - відеозапис на відповідному матеріальному носії (магнітній стрічці, магнітному диску, компакт-диску тощо) виконання або будь-яких рухомих зображень (із звуковим супроводом чи без нього), крім зображень у вигляді запису, що входить до аудіовізуального твору. Відеограма є вихідним матеріалом для виготовлення її копій;

відтворення - виготовлення одного або більше примірників твору, відеограми, фонограми в будь-якій матеріальній формі, а також їх запис для тимчасового чи постійного зберігання в електронній (у тому числі цифровій), оптичній або іншій формі, яку може зчитувати комп'ютер;

державна система правової охорони інтелектуальної власності - Установа і сукупність експертних, наукових, освітніх, інформаційних та інших державних закладів відповідної спеціалізації, що входять до сфери управління Установи.

інформація про управління правами - інформація, в тому числі в електронній (цифровій) формі, що ідентифікує об'єкт авторського права і

(або) суміжних прав і автора чи іншу особу, яка має на цей об'єкт авторське право і (або) суміжні права, або інформація про умови використання об'єкта авторського права і (або) суміжних прав, або будь-які цифри чи коди, у яких представлена така інформація, коли будь-який із цих елементів інформації прикладений до примірника об'єкта авторського права і (або) суміжних прав або вміщений у нього чи з'являється у зв'язку з його повідомленням до загального відома;

ім'я автора - сукупність слів чи знаків, що ідентифікують автора: прізвище та ім'я автора; прізвище, ім'я та по батькові автора; ініціали автора; псевдонім автора; прийнятий автором знак (сукупність знаків) тощо;

запис (звукозапис, відеозапис) - фіксація за допомогою спеціальних технічних засобів (у тому числі й за допомогою числового представлення) на відповідному матеріальному носії звуків і (або) рухомих зображень, яка дозволяє здійснювати їх сприйняття, відтворення або сповіщення за допомогою відповідного пристрою;

здавання у майновий найм - передача права користування і (або) володіння оригіналом чи примірником твору, фонограми, відеограми на певний строк з метою одержання прямої чи опосередкованої комерційної вигоди;

комп'ютерна програма - набір інструкцій у вигляді слів, цифр, кодів, схем, символів чи у будь-якому іншому вигляді, виражених у формі, придатній для зчитування комп'ютером, які приводять його у дію для досягнення певної мети або результату (це поняття охоплює як операційну систему, так і прикладну програму, виражені у вихідному або об'єктному кодах);

контрафактний примірник твору, фонограми, відеограми - примірник твору, фонограми чи відеограми, відтворений, опублікований і (або) розповсюджуваний з порушенням авторського права і (або) суміжних прав, у тому числі примірники захищених в Україні творів, фонограм і відеограм, що ввозяться на митну територію України без згоди автора чи іншого суб'єкта

авторського права і (або) суміжних прав, зокрема з країн, в яких ці твори, фонограми і відеограми ніколи не охоронялися або перестали охоронятися;

оприлюднення (розкриття публіці) твору - здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо;

опублікування твору, фонограми, відеограми - випуск в обіг за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав виготовлених поліграфічними, електронними чи іншими способами примірників твору, фонограми, відеограми у кількості, здатній задовольнити, з урахуванням характеру твору, фонограми чи відеограми, розумні потреби публіки, шляхом їх продажу, здавання в майновий найм, побутового чи комерційного прокату, надання доступу до них через електронні системи інформації таким чином, що будь-яка особа може його отримати з будь-якого місця і у будь-який час за власним вибором або передачі права власності на них чи володіння ними іншими способами. Опублікуванням твору, фонограми, відеограми вважається також депонування рукопису твору, фонограми, відеограми у сховищі (депозитарії) з відкритим доступом та можливістю одержання в ньому примірника (копії) твору, фонограми, відеограми;

організація колективного управління (організація колективного управління майновими правами) - організація, що управляє на колективній основі майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав і не має на меті одержання прибутку;

організація мовлення - організація ефірного мовлення чи організація кабельного мовлення;

організація ефірного мовлення - телерадіоорганізація, що здійснює публічне сповіщення радіо- чи телевізійних передач і програм мовлення (як власного виробництва, так і виробництва інших організацій) шляхом

передачі в ефір за допомогою радіохвиль (а також лазерних променів, гамма-променів тощо) у будь-якому частотному діапазоні (у тому числі й з використанням супутників);

організація кабельного мовлення - телерадіоорганізація, що здійснює публічне сповіщення радіо- чи телевізійних передач і програм мовлення (як власного виробництва, так і виробництва інших організацій) шляхом передачі на віддаль сигналу за допомогою того чи іншого виду наземного, підземного чи підводного кабелю (провідникового, оптоволоконного чи іншого виду);

особа - фізична або юридична особа;

похідний твір - твір, що є творчою переробкою іншого існуючого твору без завдання шкоди його охороні (анотація, адаптація, аранжування, обробка фольклору, інша переробка твору) чи його творчим перекладом на іншу мову (до похідних творів не належать аудіовізуальні твори, одержані шляхом дублювання, озвучення, субтитрування українською чи іншими мовами інших аудіовізуальних творів);

примірник твору - копія твору, виконана у будь-якій матеріальній формі;

примірник фонограми - копія фонограми на відповідному матеріальному носії, яка виконана безпосередньо чи опосередковано із цієї фонограми і містить усі зафіксовані на ній звуки чи їх частину;

примірник відеограми - копія відеограми на відповідному матеріальному носії, яка виконана безпосередньо чи опосередковано із цієї відеограми і містить усі зафіксовані на ній рухомі зображення чи їх частину (як із звуковим супроводом, так і без нього);

продюсер аудіовізуального твору - особа, яка організує або організує та фінансує створення аудіовізуального твору;

псевдонім - вигадане ім'я, вибране автором чи виконавцем для позначення свого авторства;

публічне виконання - подання за згодою суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав творів, виконань, фонограм, передач організацій мовлення шляхом декламації, гри, співу, танцю та іншим способом як безпосередньо (у живому виконанні), так і за допомогою будь-яких пристроїв і процесів (за винятком передачі в ефір чи по кабелях) у місцях, де присутні чи можуть бути присутніми особи, які не належать до кола сім'ї або близьких знайомих цієї сім'ї, незалежно від того, чи присутні вони в одному місці і в один і той самий час або в різних місцях і в різний час;

публічна демонстрація аудіовізуального твору, відеограми - публічне одноразове чи багаторазове представлення публіці за згодою суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав у приміщенні, в якому можуть бути присутніми особи, які не належать до кола сім'ї або близьких знайомих цієї сім'ї, аудіовізуального твору чи зафіксованого у відеограмі виконання або будь-яких рухомих зображень;

публічний показ - будь-яка демонстрація оригіналу або примірника твору, виконання, фонограми, відеограми, передачі організації мовлення за згодою суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав безпосередньо або на екрані за допомогою плівки, слайда, телевізійного кадру тощо (за винятком передачі в ефір чи по кабелях) або за допомогою інших пристроїв чи процесів у місцях, де присутні чи можуть бути присутніми особи, які не належать до кола сім'ї чи близьких знайомих цієї сім'ї особи, яка здійснює показ, незалежно від того, чи присутні вони в одному місці і в один і той самий час або в різних місцях і в різний час (публічний показ аудіовізуального твору чи відеограми означає також демонстрацію окремих кадрів аудіовізуального твору чи відеограми без дотримання їх послідовності);

публічне сповіщення (доведення до загального відома) - передача за згодою суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав в ефір за допомогою радіохвиль (а також лазерних променів, гама-променів тощо), у тому числі з використанням супутників, чи передача на віддаль за допомогою

проводів або будь-якого виду наземного чи підземного (підводного) кабелю (провідникового, оптоволоконного та інших видів) творів, виконань, будь-яких звуків і (або) зображень, їх записів у фонограмах і відеограмах, програм організацій мовлення тощо, коли зазначена передача може бути сприйнята необмеженою кількістю осіб у різних місцях, віддаленість яких від місця передачі є такою, що без зазначеної передачі зображення чи звуки не можуть бути сприйняті;

репрографічне відтворення (репродукування) - факсимільне відтворення у будь-якому розмірі (у тому числі збільшеному чи зменшеному) оригіналу письмового чи іншого графічного твору або його примірника шляхом фотокопіювання або іншими подібними способами, крім запису в електронній (у тому числі цифровій), оптичній чи іншій формі, яку зчитує комп'ютер;

розповсюдження об'єктів авторського права і (або) суміжних прав - будь-яка дія, за допомогою якої об'єкти авторського права і (або) суміжних прав безпосередньо чи опосередковано пропонуються публіці, в тому числі доведення цих об'єктів до відома публіки таким чином, що її представники можуть здійснити доступ до цих об'єктів з будь-якого місця і в будь-який час за власним вибором;

службовий твір - твір, створений автором у порядку виконання службових обов'язків відповідно до службового завдання чи трудового договору (контракту) між ним і роботодавцем;

суспільне надбання - твори і об'єкти суміжних прав, строк дії авторського права і (або) суміжних прав на які закінчився;

твір архітектури - твір у галузі мистецтва спорудження будівель і ландшафтних утворень (креслення, ескізи, моделі, збудовані будівлі та споруди, парки, плани населених пунктів тощо);

твір образотворчого мистецтва - скульптура, картина, малюнок, гравюра, літографія, твір художнього (у тому числі сценічного) дизайну тощо;

твір ужиткового мистецтва - твір мистецтва, в тому числі твір художнього промислу, створений ручним або промисловим способом для користування у побуті або перенесений на предмети такого користування;

технічні засоби захисту - технічні пристрої і (або) технологічні розробки, призначені для створення технологічної перешкоди порушенню авторського права і (або) суміжних прав при сприйнятті і (або) копіюванні захищених (закодованих) записів у фонограмах (відеограмах) і передачах організацій мовлення чи для контролю доступу до використання об'єктів авторського права і суміжних прав;

установа - центральний орган виконавчої влади у сфері інтелектуальної власності;

фонограма - звукозапис на відповідному носії (магнітній стрічці чи магнітному диску, грамофонній платівці, компакт-диску тощо) виконання або будь-яких звуків, крім звуків у формі запису, що входить до аудіовізуального твору. Фонограма є вихідним матеріалом для виготовлення її примірників (копій);

цитата - порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Стаття 2

Законодавство України про авторське право і суміжні права

Законодавство України про авторське право і суміжні права базується на Конституції України і складається з відповідних норм Цивільного кодексу України, цього Закону, законів України "Про власність", "Про кінематографію", "Про телебачення і радіомовлення", "Про видавничу справу", "Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та

фонограм" та інших законів України, що охороняють особисті немайнові права та майнові права суб'єктів авторського права і суміжних прав.

Стаття 3

Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на:

а) твори, зазначені у частині першій статті 8 цього Закону, і об'єкти суміжних прав, зазначені у статті 35 цього Закону, незалежно від місця їх першого оприлюднення (або не оприлюднені, але знаходяться в об'єктивній формі на території України), авторами яких або особами, яким належить авторське право і (або) суміжні права на них, є фізичні особи, які є громадянами України або не є її громадянами, але мають постійне місце проживання на території України, або юридичні особи, які мають місцезнаходження на території України;

б) твори, зазначені у частині першій статті 8 цього Закону, і об'єкти суміжних прав, зазначені у статті 35 цього Закону, вперше оприлюднені на території України або вперше оприлюднені за межами України, але після цього протягом 30 днів оприлюднені на території України;

в) передачі організацій мовлення, що мають місцезнаходження на території України і здійснюють передачі за допомогою передавачів, розташованих на території України;

г) твори архітектури і скульптури, які об'єктивно знаходяться на території України;

д) твори та об'єкти суміжних прав, які охороняються відповідно до міжнародних договорів України.

2. Положення цього Закону спрямовані на захист особистих немайнових прав і майнових прав:

а) суб'єктів авторського права, зазначених у статті 7 цього Закону, і суб'єктів суміжних прав, зазначених у частині першій статті 36 цього Закону,

які є громадянами України або не є громадянами України, але мають постійне місце проживання на території України (для юридичних осіб - місцезнаходження на території України), незалежно від того, на якій території вперше були оприлюднені їх твори чи об'єкти суміжних прав;

б) суб'єктів авторського права, зазначених у статті 7 цього Закону, і суб'єктів суміжних прав, зазначених у частині першій статті 36 цього Закону, незалежно від їх громадянства і постійного місця проживання (для юридичних осіб - їх місцезнаходження), твори чи об'єкти суміжних прав яких вперше оприлюднені на території України або не оприлюднені, але які знаходяться в об'єктивній формі на території України;

в) суб'єктів авторського права, зазначених у статті 7 цього Закону, і суб'єктів суміжних прав, зазначених у частині першій статті 36 цього Закону, незалежно від їх громадянства і постійного місця проживання, твори чи об'єкти суміжних прав яких вперше оприлюднені в іншій країні та протягом 30 днів після цього оприлюднені на території України;

г) інших осіб, які мають авторське право і (або) суміжні права.

3. Суб'єктам авторського права і (або) суміжних прав, незалежно від їх громадянства, твори чи об'єкти суміжних прав яких вперше оприлюднені на території іншої держави або не оприлюднені, але знаходяться в об'єктивній формі на території іншої держави, правова охорона надається відповідно до міжнародних договорів України.

Стаття 4

Повноваження Установи у сфері охорони авторського права і суміжних прав

1. Установа забезпечує реалізацію державної політики у сфері охорони авторського права і суміжних прав, здійснює свої повноваження у межах, що передбачені законом, і виконує такі функції:

реалізує моніторинг застосування і дотримання національного законодавства і міжнародних договорів у сфері авторського права і суміжних прав;

веде облік організацій колективного управління після їх реєстрації, здійснює нагляд за діяльністю цих організацій і надає їм методичну допомогу;

здійснює контроль за виконанням цього Закону у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

здійснює посередництво у переговорах і при вирішенні конфліктів між організаціями колективного управління, а також між цими організаціями і суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав;

організує розробку нормативів і таблиць щодо розміру мінімальної винагороди і її розподілу між авторами і іншими суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав і подає їх для затвердження Кабінетові Міністрів України;

забезпечує відтворювачів, імпортерів і експортерів примірників аудіовізуальних творів, фонограм (відеограм) контрольними марками відповідно до Закону України "Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів і фонограм", веде Єдиний реєстр одержувачів контрольних марок;

організує приймання і розгляд заявок на державну реєстрацію прав автора на твори науки, літератури і мистецтва, а також на реєстрацію договорів, які стосуються прав авторів на твори, і здійснення їх реєстрації;

забезпечує складання і періодичне видання каталогів усіх державних реєстрацій авторського права;

організує публікацію офіційного бюлетеня з питань охорони авторського права і суміжних прав;

забезпечує розробку і реалізацію освітніх програм у сфері охорони авторського права і суміжних прав;

представляє інтереси України з питань охорони авторського права і суміжних прав у міжнародних організаціях відповідно до чинного законодавства;

доручає закладам, які входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, відповідно до їх спеціалізації, виконувати окремі завдання, що визначені цим Законом, Положенням про Установу, іншими нормативно-правовими актами у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

сприяє діяльності організацій колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, пов'язаної з виконанням функцій, які визначені статтею 49 цього Закону;

(частину першу статті 4 доповнено новим абзацом чотирнадцятим згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV, у зв'язку з цим абзац чотирнадцятий вважати абзацом п'ятнадцятим)

виконує інші функції відповідно до Положення про Установу, затвердженого в установленому порядку.

2. Установа має право вимагати від організацій колективного управління передбачену частиною сьомою статті 48 цього Закону інформацію.

3. Фінансування діяльності Установи провадиться за рахунок коштів Державного бюджету України.

Стаття 5

Застосування правил міжнародного договору

Якщо чинним міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України про авторське право і суміжні права, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 6

Права іноземних осіб та осіб без громадянства

Іноземні особи та особи без громадянства, відповідно до міжнародних договорів чи на основі принципу взаємності, мають однакові з особами України права, передбачені цим Законом.

РОЗДІЛ II

АВТОРСЬКЕ ПРАВО

Стаття 7

Суб'єкти авторського права

Суб'єктами авторського права є автори творів, зазначених у частині першій статті 8 цього Закону, їх спадкоємці та особи, яким автори чи їх спадкоємці передали свої авторські майнові права.

Стаття 8

Об'єкти авторського права

1. Об'єктами авторського права є твори у галузі науки, літератури і мистецтва, а саме:

- 1) літературні письмові твори белетристичного, публіцистичного, наукового, технічного або іншого характеру (книги, брошури, статті тощо);
- 2) виступи, лекції, промови, проповіді та інші усні твори;
- 3) комп'ютерні програми;
- 4) бази даних;
- 5) музичні твори з текстом і без тексту;

6) драматичні, музично-драматичні твори, пантоміми, хореографічні та інші твори, створені для сценічного показу, та їх постановки;

7) аудіовізуальні твори;

8) твори образотворчого мистецтва;

9) твори архітектури, містобудування і садово-паркового мистецтва;

10) фотографічні твори, у тому числі твори, виконані способами, подібними до фотографії;

11) твори ужиткового мистецтва, у тому числі твори декоративного ткацтва, кераміки, різьблення, ливарства, з художнього скла, ювелірні вироби тощо;

(пункт 11 частини першої статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

12) ілюстрації, карти, плани, креслення, ескізи, пластичні твори, що стосуються географії, геології, топографії, техніки, архітектури та інших сфер діяльності;

13) сценічні обробки творів, зазначених у пункті 1 цієї частини, і обробки фольклору, придатні для сценічного показу;

14) похідні твори;

15) збірники творів, збірники обробок фольклору, енциклопедії та антології, збірники звичайних даних, інші складені твори за умови, що вони є результатом творчої праці за добором, координацією або упорядкуванням змісту без порушення авторських прав на твори, що входять до них як складові частини;

16) тексти перекладів для дублювання, озвучення, субтитрування українською та іншими мовами іноземних аудіовізуальних творів;

17) інші твори.

2. Охороні за цим Законом підлягають всі твори, зазначені у частині першій цієї статті, як оприлюднені, так і не оприлюднені, як завершені, так і не завершені, незалежно від їх призначення, жанру, обсягу, мети (освіта, інформація, реклама, пропаганда, розваги тощо).

3. Передбачена цим Законом правова охорона поширюється тільки на форму вираження твору і не поширюється на будь-які ідеї, теорії, принципи, методи, процедури, процеси, системи, способи, концепції, відкриття, навіть якщо вони виражені, описані, пояснені, проілюстровані у творі.

Стаття 9

Охорона авторського права на частину твору

Частина твору, яка може використовуватися самостійно, у тому числі й оригінальна назва твору, розглядається як твір і охороняється відповідно до цього Закону.

Стаття 10

Об'єкти, що не охороняються

Не є об'єктом авторського права:

а) повідомлення про новини дня або поточні події, що мають характер звичайної прес-інформації;

б) твори народної творчості (фольклор);

в) видані органами державної влади у межах їх повноважень офіційні документи політичного, законодавчого, адміністративного характеру (закони, укази, постанови, судові рішення, державні стандарти тощо) та їх офіційні переклади;

г) державні символи України, державні нагороди; символи і знаки органів державної влади, Збройних Сил України та інших військових формувань; символіка територіальних громад; символи та знаки підприємств, установ та організацій;

д) грошові знаки;

е) розклади руху транспортних засобів, розклади телерадіопередач, телефонні довідники та інші аналогічні бази даних, що не відповідають критеріям оригінальності і на які поширюється право *sui-generis* (своєрідне право, право особливого роду).

Проекти офіційних символів і знаків, зазначених у пунктах "г" і "д" частини першої цієї статті, до їх офіційного затвердження розглядаються як твори і охороняються відповідно до цього Закону.

Стаття 11

Виникнення і здійснення авторського права. Презумпція авторства

1. Первинним суб'єктом, якому належить авторське право, є автор твору.

За відсутності доказів іншого автором твору вважається особа, зазначена як автор на оригіналі або примірнику твору (презумпція авторства).

Це положення застосовується також у разі опублікування твору під псевдонімом, який ідентифікує автора.

2. Авторське право на твір виникає внаслідок факту його створення. Для виникнення і здійснення авторського права не вимагається реєстрація твору чи будь-яке інше спеціальне його оформлення, а також виконання будь-яких інших формальностей.

3. Особа, яка має авторське право (автор твору чи будь-яка інша особа, якій на законних підставах передано авторське майнове право на цей твір), для сповіщення про свої права може використовувати знак охорони авторського права. Цей знак складається з таких елементів:

латинська літера "с", обведена колом, - ©;

ім'я особи, яка має авторське право;

рік першої публікації твору.

Знак охорони авторського права проставляється на оригіналі і кожному примірнику твору.

4. Якщо твір опубліковано анонімно чи під псевдонімом (за винятком випадку, коли псевдонім однозначно ідентифікує автора), видавець твору (його ім'я чи назва мають бути зазначені на творі) вважається представником

автора і має право захищати права останнього. Це положення діє до того часу, поки автор твору не розкриє своє ім'я і не заявить про своє авторство.

5. Суб'єкт авторського права для засвідчення авторства (авторського права) на оприлюднений чи не оприлюднений твір, факту і дати опублікування твору чи договорів, які стосуються права автора на твір, у будь-який час протягом строку охорони авторського права може зареєструвати своє авторське право у відповідних державних реєстрах.

Державна реєстрація авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір, здійснюється Установою відповідно до затвердженого Кабінетом Міністрів України порядку. Установа складає і періодично видає каталоги всіх державних реєстрацій.

За підготовку Установою до державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір, сплачуються збори, розміри яких визначаються Кабінетом Міністрів України.

Про реєстрацію авторського права на твір Установою видається свідоцтво. За видачу свідоцтва сплачується державне мито, кошти від сплати якого перераховуються до Державного бюджету України. Розмір і порядок сплати державного мита за видачу свідоцтва визначаються законодавством.

Особа, яка володіє матеріальним об'єктом, в якому втілено (виражено) твір, не може перешкоджати особі, яка має авторське право, у його реєстрації.

Стаття 12

Авторське право і право власності на матеріальний об'єкт, в якому втілено твір

1. Авторське право і право власності на матеріальний об'єкт, в якому втілено твір, не залежать одне від одного. Відчуження матеріального об'єкта, в якому втілено твір, не означає відчуження авторського права і навпаки.

2. Власникові матеріального об'єкта, в якому втілено оригінал твору образотворчого мистецтва чи архітектури, не дозволяється руйнувати цей

об'єкт без попереднього пропонування його авторові твору за ціну, що не перевищує вартості матеріалів, витрачених на його створення. Якщо збереження об'єкта, в якому втілено оригінал твору, є неможливим, власник матеріального об'єкта, в якому виражено оригінал твору, повинен дозволити авторові зробити копію твору у відповідній формі, а якщо це стосується архітектурної споруди - фотографії твору.

Стаття 13

Співавторство

1. Співавторами є особи, спільною творчою працею яких створено твір.

Авторське право на твір, створений у співавторстві, належить всім співавторам незалежно від того, чи утворює такий твір одне нерозривне ціле або складається із частин, кожна з яких має самостійне значення.

Відносини між співавторами визначаються угодою, укладеною між ними.

Право опублікування та іншого використання твору в цілому належить всім співавторам.

Якщо твір, створений у співавторстві, утворює одне нерозривне ціле, то жоден із співавторів не може без достатніх підстав відмовити іншим у дозволі на опублікування, інше використання або зміну твору.

У разі порушення спільного авторського права кожен співавтор може доводити своє право в судовому порядку.

2. Якщо твір, створений у співавторстві, складається з частин, кожна з яких має самостійне значення, то кожен із співавторів має право використовувати створену ним частину твору на власний розсуд, якщо інше не передбачено угодою між співавторами.

3. Співавторством є також авторське право на інтерв'ю. Співавторами інтерв'ю є особа, яка дала інтерв'ю, та особа, яка його взяла.

Опублікування запису інтерв'ю допускається лише за згодою особи, яка дала інтерв'ю.

4. Винагорода за використання твору належить співавторам у рівних частках, якщо в угоді між ними не передбачається інше.

Стаття 14

Особисті немайнові права автора

1. Автору належать такі особисті немайнові права:

1) вимагати визнання свого авторства шляхом зазначення належним чином імені автора на творі і його примірниках і за будь-якого публічного використання твору, якщо це практично можливо;

2) забороняти під час публічного використання твору згадування свого імені, якщо він як автор твору бажає залишитись анонімом;

3) вибирати псевдонім, зазначати і вимагати зазначення псевдоніма замість справжнього імені автора на творі і його примірниках і під час будь-якого його публічного використання;

4) вимагати збереження цілісності твору і протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій зміні твору або будь-якому іншому посяганню на твір, що може зашкодити честі і репутації автора.

2. Особисті немайнові права автора не можуть бути передані (відчужені) іншим особам.

Стаття 15

Майнові права автора

1. До майнових прав автора (чи іншої особи, яка має авторське право) належать:

а) виключне право на використання твору;

б) виключне право на дозвіл або заборону використання твору іншими особами.

Майнові права автора (чи іншої особи, яка має авторське право) можуть бути передані (відчужені) іншій особі згідно з положеннями статті 31 цього Закону, після чого ця особа стає суб'єктом авторського права.

2. Виключне право на використання твору автором (чи іншою особою, яка має авторське право) дозволяє йому використовувати твір у будь-якій формі і будь-яким способом.

3. Виключне право автора (чи іншої особи, яка має авторське право) на дозвіл чи заборону використання твору іншими особами дає йому право дозволяти або забороняти:

- 1) відтворення творів;
 - 2) публічне виконання і публічне сповіщення творів;
 - 3) публічну демонстрацію і публічний показ;
 - 4) будь-яке повторне оприлюднення творів, якщо воно здійснюється іншою організацією, ніж та, що здійснила перше оприлюднення;
 - 5) переклади творів;
 - 6) переробки, адаптації, аранжування та інші подібні зміни творів;
 - 7) включення творів як складових частин до збірників, антологій, енциклопедій тощо;
 - 8) розповсюдження творів шляхом першого продажу, відчуження іншим способом або шляхом здавання в майновий найм чи у прокат та шляхом іншої передачі до першого продажу примірників твору;
 - 9) подання своїх творів до загального відома публіки таким чином, що її представники можуть здійснити доступ до творів з будь-якого місця і у будь-який час за їх власним вибором;
 - 10) здавання в майновий найм і (або) комерційний прокат після першого продажу, відчуження іншим способом оригіналу або примірників аудіовізуальних творів, комп'ютерних програм, баз даних, музичних творів у нотній формі, а також творів, зафіксованих у фонограмі чи відеогамі або у формі, яку зчитує комп'ютер;
 - 11) імпорт примірників творів.
- Цей перелік не є вичерпним.

4. Виключні права авторів на використання творів архітектури, містобудування, садово-паркового мистецтва передбачають і право їх участі у реалізації проектів цих творів.

5. За винятком випадків, передбачених статтями 21 - 25 цього Закону, автор (чи інша особа, яка має авторське право) має право вимагати виплати винагороди за будь-яке використання твору. Винагорода може здійснюватися у формі одноразового (паушального) платежу, або відрахувань за кожний проданий примірник чи кожне використання твору (роялті), або комбінованих платежів.

Розмір і порядок виплати авторської винагороди за створення і використання твору встановлюються в авторському договорі або у договорах, що укладаються за дорученням суб'єктів авторського права організаціями колективного управління з особами, які використовують твори.

Кабінетом Міністрів України можуть установлюватися мінімальні ставки авторської винагороди та порядок їх застосування.

6. Обмеження майнових прав, встановлені статтями 21 - 25 цього Закону, здійснюються за умови, що вони не завдаватимуть шкоди використанню твору і не обмежуватимуть безпідставно законні інтереси автора.

7. Якщо примірники правомірно опублікованого твору законним чином введені у цивільний обіг шляхом їх першого продажу в Україні, то допускається їх повторне введення в обіг шляхом продажу, дарування тощо без згоди автора (чи іншої особи, яка має авторське право) і без виплати авторської винагороди, а щодо творів образотворчого мистецтва - з урахуванням положень статті 27 цього Закону. Проте у цьому випадку право здавання у майновий найм чи комерційний прокат залишається виключно за особою, яка має авторське право.

Стаття 16

Авторське право на службові твори

1. Авторське особисте немайнове право на службовий твір належить його автору.

2. Виключне майнове право на службовий твір належить роботодавцю, якщо інше не передбачено трудовим договором (контрактом) та (або) цивільно-правовим договором між автором і роботодавцем.

3. За створення і використання службового твору автору належить авторська винагорода, розмір та порядок виплати якої встановлюються трудовим договором (контрактом) та (або) цивільно-правовим договором між автором і роботодавцем.

Стаття 17

Авторське право на аудіовізуальний твір

1. Авторами аудіовізуального твору є:

- а) режисер-постановник;
- б) автор сценарію і (або) текстів, діалогів;
- в) автор спеціально створеного для аудіовізуального твору музичного твору з текстом або без нього;
- г) художник-постановник;
- д) оператор-постановник.

Одна і та сама фізична особа може суміщати дві або більше із наведених у цій частині авторських функцій.

2. Якщо інше не передбачено у договорі про створення аудіовізуального твору, автори, які зробили внесок або зобов'язалися зробити внесок у створення аудіовізуального твору і передали майнові права організації, що здійснює виробництво аудіовізуального твору, чи продюсеру аудіовізуального твору, не мають права заперечувати проти виконання цього

твору, його відтворення, розповсюдження, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення, а також субтитрування і дублювання його тексту, крім права на окреме публічне виконання музичних творів, включених до аудіовізуального твору. За оприлюднення і кожне публічне виконання, показ, демонстрацію чи сповіщення аудіовізуального твору, його здавання у майновий найм і (або) комерційний прокат його примірників за всіма авторами аудіовізуального твору зберігається право на справедливую винагороду, що розподіляється і виплачується організаціями колективного управління або іншим способом.

3. Автори, твори яких увійшли як складова частина до аудіовізуального твору (як тих, що існували раніше, так і створених у процесі роботи над аудіовізуальним твором), зберігають авторське право кожний на свій твір і можуть самостійно використовувати його незалежно від аудіовізуального твору в цілому, якщо договором з організацією, що здійснює виробництво аудіовізуального твору, чи з продюсером аудіовізуального твору не передбачено інше.

Стаття 18

Авторське право на комп'ютерні програми

Комп'ютерні програми охороняються як літературні твори. Така охорона поширюється на комп'ютерні програми незалежно від способу чи форми їх вираження.

Стаття 19

Авторське право на збірники та інші складені твори

1. Авторіві збірника та інших складених творів (упорядникові) належить авторське право на здійснені ним підбір і розташування творів та (або) інших даних, що є результатом творчої праці (упорядкування).

Упорядник збірника користується авторським правом за умови дотримання ним прав авторів кожного з творів, включених до складеного твору.

Автори творів, включених до складеного твору, мають право використовувати свої твори незалежно від складеного твору, якщо інше не передбачено авторським договором з упорядником збірника.

Авторське право упорядника збірника не перешкоджає іншим особам здійснювати самостійний підбір або розташування тих самих творів та (або) інших даних для створення своїх творів.

Передбачена цією частиною правова охорона баз даних не поширюється на самі дані чи інформацію і не зачіпає будь-яке авторське право, що відноситься до самих даних чи інформації, які містяться у базі даних.

2. Видавцям енциклопедій, енциклопедичних словників, періодичних збірників, збірників наукових праць, газет, журналів та інших періодичних видань належать виключні права на використання таких видань у цілому. Видавець має право за будь-якого використання таких видань зазначати в них своє ім'я або вимагати такого зазначення.

Автори творів, включених до таких видань, зберігають виключні права на використання своїх творів незалежно від видання в цілому, якщо інше не передбачено авторським договором.

Стаття 20

Авторське право перекладачів і авторів інших похідних творів

1. Перекладачам і авторам інших похідних творів належить авторське право на здійснені ними переклад, адаптацію, аранжування або іншу переробку.

Перекладачі і (або) автори інших похідних творів користуються авторським правом на створений ними твір за умови дотримання ними прав

автора, твір якого зазнав перекладу, адаптації, аранжування або іншої переробки.

2. Авторське право перекладачів і (або) авторів інших похідних творів не перешкоджає іншим особам здійснювати свої переклади і переробки тих самих творів.

Стаття 21

Вільне використання твору із зазначенням імені автора

Без згоди автора (чи іншої особи, яка має авторське право), але з обов'язковим зазначенням імені автора і джерела запозичення, допускається:

1) використання цитат (коротких уривків) з опублікованих творів в обсязі, виправданому поставленою метою, в тому числі цитування статей з газет і журналів у формі оглядів преси, якщо воно зумовлено критичним, полемічним, науковим або інформаційним характером твору, до якого цитати включаються; вільне використання цитат у формі коротких уривків з виступів і творів, включених до фонограми (відеограми) або програми мовлення;

2) використання літературних і художніх творів в обсязі, виправданому поставленою метою, як ілюстрацій у виданнях, передачах мовлення, звукозаписах чи відеозаписах навчального характеру;

3) відтворення у пресі, публічне виконання чи публічне сповіщення попередньо опублікованих у газетах або журналах статей з поточних економічних, політичних, релігійних та соціальних питань чи публічно сповіщених творів такого ж самого характеру у випадках, коли право на таке відтворення, публічне сповіщення або інше публічне повідомлення спеціально не заборонено автором;

4) відтворення з метою висвітлення поточних подій засобами фотографії або кінематографії, публічне сповіщення або інше публічне

повідомлення творів, побачених або почутих під час перебігу таких подій, в обсязі, виправданому інформаційною метою;

5) відтворення у каталогах творів, виставлених на доступних публіці виставках, аукціонах, ярмарках або у колекціях для висвітлення зазначених заходів, без використання цих каталогів у комерційних цілях;

6) видання випущених у світ творів рельєфно-крапковим шрифтом для сліпих;

7) відтворення творів для судового і адміністративного провадження в обсязі, виправданому цією метою;

8) публічне виконання музичних творів під час офіційних і релігійних церемоній, а також похоронів в обсязі, виправданому характером таких церемоній;

9) відтворення з інформаційною метою у газетах та інших періодичних виданнях, передача в ефір або інше публічне сповіщення публічно виголошених промов, звернень, доповідей та інших подібних творів у обсязі, виправданому поставленою метою;

10) відтворення твору в цілях і за умов, передбачених статтями 22 - 25 цього Закону.

Цей перелік вільного використання творів є вичерпним.

Стаття 22

Вільне відтворення бібліотеками та архівами примірників твору репрографічним способом

Допускається без згоди автора або іншої особи, яка має авторське право, репрографічне відтворення одного примірника твору бібліотеками та архівами, діяльність яких не спрямована прямо або опосередковано на одержання прибутку, за таких умов:

1) у разі, коли відтворюваним твором є окрема опублікована стаття та інші невеликі за обсягом твори чи уривки з письмових творів (за винятком

комп'ютерних програм і баз даних), з ілюстраціями чи без них, і коли це відтворення здійснюється за запитом фізичних осіб за умови, що:

а) бібліотека та архів мають достатньо підстав вважати, що такий примірник використовуватиметься з метою освіти, навчання і приватного дослідження;

б) відтворення твору є поодиноким випадком і не має систематичного характеру;

в) підпункт "в" пункту 1 статті 22 виключено

2) у разі, коли відтворення здійснюється для збереження або заміни загубленого, пошкодженого та непридатного примірника даної бібліотеки чи архіву або для відновлення загубленого, пошкодженого або непридатного примірника з фонду аналогічної бібліотеки чи архіву, а одержання такого примірника іншим шляхом неможливе, а також коли відтворення твору є поодиноким випадком і не має систематичного характеру.

Стаття 23

Вільне відтворення примірників твору для навчання

Допускається без згоди автора чи іншої особи, яка має авторське право:

1) відтворення уривків з опублікованих письмових творів, аудіовізуальних творів як ілюстрацій для навчання за умови, що обсяг такого відтворення відповідає зазначеній меті;

2) репрографічне відтворення навчальними закладами для аудиторних занять опублікованих статей та інших невеликих за обсягом творів, а також уривків з письмових творів з ілюстраціями або без них за умови, коли:

а) обсяг такого відтворення відповідає зазначеній меті;

б) відтворення твору є поодиноким випадком і не має систематичного характеру.

в) підпункт "в" пункту 2 статті 23 виключено.

Стаття 24

Вільне копіювання, модифікація і декомпіляція комп'ютерних програм

1. Особа, яка правомірно володіє правомірно виготовленим примірником комп'ютерної програми, має право без згоди автора або іншої особи, яка має авторське право на цю програму:

1) внести до комп'ютерної програми зміни (модифікації) з метою забезпечення її функціонування на технічних засобах особи, яка використовує ці програми, і вчинення дій, пов'язаних з функціонуванням комп'ютерної програми відповідно до її призначення, зокрема запис і збереження в пам'яті комп'ютера, а також виправлення явних помилок, якщо інше не передбачено угодою з автором чи іншою особою, яка має авторське право;

2) виготовити одну копію комп'ютерної програми за умови, що ця копія призначена тільки для архівних цілей або для заміни правомірно придбаного примірника у випадках, якщо оригінал комп'ютерної програми буде втраченим, знищеним або стане непридатним для використання. При цьому копія комп'ютерної програми не може бути використана для інших цілей, ніж зазначено у цьому пункті та пункті 1 цієї частини, і має бути знищена у разі, якщо володіння примірником цієї комп'ютерної програми перестає бути правомірним;

3) декомпілювати комп'ютерну програму (перетворити її з об'єктного коду у вихідний текст) з метою одержання інформації, необхідної для досягнення її взаємодії із незалежно розробленою комп'ютерною програмою, за дотримання таких умов:

а) інформація, необхідна для досягнення здатності до взаємодії, раніше не була доступною цій особі з інших джерел;

б) зазначені дії здійснюються тільки щодо тих частин комп'ютерної програми, які необхідні для досягнення здатності до взаємодії;

в) інформація, одержана в результаті декомпіляції, може використовуватися лише для досягнення здатності до її взаємодії з іншими програмами, але не може передаватися іншим особам, крім випадків, якщо це необхідно для досягнення здатності до взаємодії з іншими програмами, а також не може використовуватися для розроблення комп'ютерної програми, схожої на декомпільовану комп'ютерну програму, або для вчинення будь-якої іншої дії, що порушує авторське право;

4) спостерігати, вивчати, досліджувати функціонування комп'ютерної програми з метою визначення ідей і принципів, що лежать в її основі, за умови, що це робиться в процесі виконання будь-якої дії із завантаження, показу, функціонування, передачі чи запису в пам'ять (збереження) комп'ютерної програми.

2. Застосування положень цієї статті не повинно завдавати шкоди використанню комп'ютерної програми і не повинно обмежувати законні інтереси автора та (або) іншої особи, яка має авторське право на комп'ютерну програму.

Стаття 25

Вільне відтворення творів у особистих цілях

1. Допускається без дозволу автора (чи іншої особи, яка має авторське право) і без виплати авторської винагороди відтворювати виключно в особистих цілях або для кола сім'ї попередньо правомірно оприлюднені твори, крім:

- а) творів архітектури у формі будівель і споруд;
- б) комп'ютерних програм, за винятком випадків, передбачених статтею 24 цього Закону;
- в) репрографічного відтворення книг, нотних текстів і оригінальних творів образотворчого мистецтва, за винятком випадків, передбачених статтями 22 і 23 цього Закону;

г) пункт "г" частини першої статті 25 виключено

2. Твори і виконання, зафіксовані у фонограмах, відеограмах, їх примірниках, а також аудіовізуальні твори та їх примірники допускається відтворювати у домашніх умовах виключно в особистих цілях або для кола сім'ї без дозволу автора (авторів), виконавців, виробників фонограм, виробників відеограм, але з виплатою їм винагороди. Особливості виплати винагороди у цьому випадку визначені статтею 42 цього Закону.

Стаття 26

Право доступу до твору образотворчого мистецтва

При передачі твору образотворчого мистецтва чи матеріального об'єкта, в якому втілено цей твір, у власність іншій особі автор має право вимагати доступу до цього твору з метою його використання для відтворення (виготовлення примірників, слайдів, карток, переробок тощо) за умови, що це не порушує законні права та інтереси власника твору образотворчого мистецтва. Власник не може відмовити автору в доступі до твору без достатніх підстав. При цьому від власника твору не можна вимагати доставки твору авторові.

Стаття 27

Право слідування

Автор твору образотворчого мистецтва, а у разі його смерті - спадкоємці впродовж встановленого статтею 28 цього Закону строку користуються щодо проданих автором оригіналів творів образотворчого мистецтва невідчужуваним правом на одержання п'яти відсотків від ціни кожного наступного продажу твору через аукціон, галерею, салон, крамницю тощо, що йде за першим його продажем, здійсненим автором твору (право

слідкування). Виплата винагороди у цьому випадку здійснюється зазначеними аукціонами, галереями, салонами, крамницями тощо.

Збір і виплата винагороди, одержаної в результаті використання права слідкування, здійснюються особисто автором, через його повіреного або через організації колективного управління.

Стаття 28

Строк дії авторського права

1. Авторське право на твір виникає внаслідок факту його створення і починає діяти від дня створення твору.

2. Авторське право діє протягом усього життя автора і 70 років після його смерті, крім випадків, передбачених цією статтею.

3. Для творів, оприлюднених анонімно або під псевдонімом, строк дії авторського права закінчується через 70 років після того, як твір було оприлюднено. Якщо взятий автором псевдонім не викликає сумніву щодо особи автора або якщо авторство твору, оприлюдненого анонімно або під псевдонімом, розкривається не пізніше ніж через 70 років після оприлюднення твору, застосовується строк, передбачений частиною другою цієї статті.

4. Авторське право на твори, створені у співавторстві, діє протягом життя співавторів і 70 років після смерті останнього співавтора.

5. У разі, коли весь твір публікується (оприлюднюється) не водночас, а послідовно у часі томами, частинами, випусками, серіями тощо, строк дії авторського права визначається окремо для кожної опублікованої (оприлюдненої) частини твору.

6. Авторське право на твори посмертно реабілітованих авторів діє протягом 70 років після їх реабілітації.

7. Авторське право на твір, вперше опублікований протягом 30 років після смерті автора, діє протягом 70 років від дати його правомірного опублікування.

8. Будь-яка особа, яка після закінчення строку охорони авторського права по відношенню до неоприлюдненого твору вперше його оприлюднює, користується захистом, що є рівноцінним захисту майнових прав автора. Строк охорони цих прав становить 25 років від часу, коли твір був вперше оприлюднений.

9. Строк дії авторського права після смерті автора і строки, встановлені частинами третьою - сьомою цієї статті, починаються від дня смерті автора чи з дня настання подій, передбачених у зазначених частинах, але відліковуються з 1 січня року, наступного за роком смерті чи роком, в якому відбулася зазначена подія.

10. Особисті немайнові права автора, передбачені статтею 14 цього Закону, охороняються безстроково.

Стаття 29

Перехід авторського права у спадщину

1. Майнові права авторів та інших осіб, які мають виключне авторське право, переходять у спадщину. Не переходять у спадщину особисті немайнові права автора.

2. Спадкоємці мають право захищати авторство на твір і протидіяти перекрученню, спотворенню чи іншій зміні твору, а також будь-якому іншому посяганню на твір, що може завдати шкоди честі та репутації автора.

Стаття 30

Перехід творів у суспільне надбання

1. Закінчення строку дії авторського права на твори означає їх перехід у суспільне надбання.

2. Твори, які стали суспільним надбанням, можуть вільно, без виплати авторської винагороди, використовуватися будь-якою особою, за умови дотримання особистих немайнових прав автора, передбачених статтею 14 цього Закону.

3. Кабінетом Міністрів України можуть встановлюватися спеціальні відрахування до фондів творчих спілок України за використання на території України творів, які стали суспільним надбанням.

Стаття 31

Передача (відчуження) майнових прав суб'єктів авторського права

1. Автор (чи інша особа, яка має авторське право) може передати свої майнові права, зазначені у статті 15 цього Закону, будь-якій іншій особі повністю чи частково. Передача майнових прав автора (чи іншої особи, яка має авторське право) оформляється авторським договором.

Майнові права, що передаються за авторським договором, мають бути у ньому визначені. Майнові права, не зазначені в авторському договорі як відчужувані, вважаються такими, що не передані.

2. Майнове право суб'єкта авторського права, який є юридичною особою, може бути передане (відчужене) іншій особі у встановленому законом порядку внаслідок ліквідації цієї юридичної особи - суб'єкта авторського права.

Стаття 32

Передача права на використання твору

1. Автору та іншій особі, яка має авторське право, належить виключне право надавати іншим особам дозвіл на використання твору будь-яким одним або всіма відомими способами на підставі авторського договору.

Використання твору будь-якою особою допускається виключно на основі авторського договору, за винятком випадків, передбачених статтями 21 - 25 цього Закону.

2. Передача права на використання твору іншим особам може здійснюватися на основі авторського договору про передачу виключного права на використання твору або на основі авторського договору про передачу невиключного права на використання твору.

3. За авторським договором про передачу виключного права на використання твору автор (чи інша особа, яка має виключне авторське право) передає право використовувати твір певним способом і у встановлених межах тільки одній особі, якій ці права передаються, і надає цій особі право дозволяти або забороняти подібне використання твору іншим особам. При цьому за особою, яка передає виключне право на використання твору, залишається право на використання цього твору лише в частині прав, що не передаються.

4. За авторським договором про передачу невиключного права на використання твору автор (чи інша особа, яка має авторське право) передає іншій особі право використовувати твір певним способом і у встановлених межах. При цьому за особою, яка передає невиключне право, зберігається право на використання твору і на передачу невиключного права на використання твору іншим особам.

5. Право на передачу будь-яким особам невиключних прав на використання творів мають організації колективного управління, яким суб'єкти авторського права передали повноваження на управління своїми майновими авторськими правами.

6. Права на використання твору, що передаються за авторським договором, вважаються невиключними, якщо у договорі не передбачено передачі виключних прав на використання твору.

Стаття 33

Договори на право використання творів

1. Договори про передачу прав на використання творів укладаються у письмовій формі. В усній формі може укладатися договір про використання (опублікування) твору в періодичних виданнях (газетах, журналах тощо).

2. Договір про передачу прав на використання творів вважається укладеним, якщо між сторонами досягнуто згоди щодо всіх істотних умов (строку дії договору, способу використання твору, території, на яку поширюється передаване право, розміру і порядку виплати авторської винагороди, а також інших умов, щодо яких за вимогою однієї із сторін повинно бути досягнуто згоди).

Авторська винагорода визначається у договорі у вигляді відсотків від доходу, отриманого від використання твору, або у вигляді фіксованої суми чи іншим чином. При цьому ставки авторської винагороди не можуть бути нижчими за мінімальні ставки, встановлені Кабінетом Міністрів України.

3. Предметом договору про передачу прав на використання твору не можуть бути права, яких не було на момент укладання договору.

4. Відповідні відомства і творчі спілки можуть розробляти примірні авторські договори (зразки авторських договорів).

5. Умови договору, що погіршують становище автора (його правонаступника) порівняно із становищем, встановленим чинним законодавством, є недійсними.

6. За авторським договором замовлення автор зобов'язується створити у майбутньому твір відповідно до умов цього договору і передати його замовникові. Договором може передбачатися виплата замовником авторові авансу як частини авторської винагороди.

7. Умови договору, що обмежують право автора на створення майбутніх творів на зазначену у договорі тему чи у зазначеній галузі, є недійсними.

8. Усі майнові права на використання твору, які передаються за авторським договором, мають бути у ньому визначені. Майнові права, не зазначені в авторському договорі як передані суб'єктом авторського права, вважаються такими, що не передані, і зберігаються за ним.

Стаття 34

Відповідальність за невиконання авторського договору

1. Сторона, яка не виконала або неналежним чином виконала зобов'язання за авторським договором, зобов'язана відшкодувати іншій стороні всі збитки, в тому числі упущену вигоду.

2. Якщо автор не передав твір замовникові відповідно до умов авторського договору замовлення, він повинен відшкодувати замовникові збитки, в тому числі упущену вигоду.

3. Спори щодо відповідальності за невиконання умов авторських договорів вирішуються у суді.

РОЗДІЛ III

СУМІЖНІ ПРАВА

Стаття 35

Об'єкти суміжних прав

Об'єктами суміжних прав, незалежно від призначення, змісту, оцінки, способу і форми вираження, є:

а) виконання літературних, драматичних, музичних, музично-драматичних, хореографічних, фольклорних та інших творів;

б) фонограми, відеограми;

в) передачі (програми) організацій мовлення.

Стаття 36

Суб'єкти суміжних прав

1. Суб'єктами суміжних прав є:

а) виконавці творів, їх спадкоємці та особи, яким на законних підставах передано суміжні майнові права щодо виконань;

б) виробники фонограм, їх спадкоємці (правонаступники) та особи, яким на законних підставах передано суміжні майнові права щодо фонограм;

в) виробники відеограм, їх спадкоємці (правонаступники) та особи, яким на законних підставах передано суміжні майнові права щодо відеограм;

г) організації мовлення та їх правонаступники.

2. Виконавці здійснюють свої права за умови дотримання ними прав авторів виконуваних творів та інших суб'єктів авторського права. Виробники фонограм, виробники відеограм повинні дотримуватися прав суб'єктів авторського права і виконавців. Організації мовлення повинні дотримуватися прав суб'єктів авторського права, виконавців, виробників фонограм (відеограм).

Стаття 37

Виникнення і здійснення суміжних прав

1. Первинними суб'єктами суміжних прав є виконавець, виробник фонограми, виробник відеограми, організація мовлення.

2. Суміжне право виникає внаслідок факту виконання твору, виробництва фонограми, виробництва відеограми, оприлюднення передачі організації мовлення.

3. Для виникнення і здійснення суміжних прав не вимагається виконання будь-яких формальностей.

Виконавець, виробник фонограми, виробник відеограми для сповіщення про свої суміжні права на фонограмах, відеограмах і всіх їх

примірниках, що розповсюджуються серед публіки на законних підставах, або їх упаковках можуть використовувати знак охорони суміжних прав. Цей знак складається з таких елементів:

латинська літера "P", обведена колом, - ;

імена (назви) осіб, які мають щодо цих фонограм (відеограм) суміжні права;

рік першої публікації фонограми (відеограми).

За відсутності доказів іншого, виконавцем, виробником фонограми чи відеограми вважаються особи, імена (назви) яких зазначені на фонограмі, відеограмі та їх примірниках або на їх упаковці.

4. Кабінетом Міністрів України можуть установлюватися мінімальні ставки винагороди за використання об'єктів суміжних прав та порядок їх індексації.

Стаття 38

Особисті немайнові права виконавців та права на ім'я (назву) виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення

1. Виконавцеві твору належать такі особисті немайнові права:

а) вимагати визнання того, що він є виконавцем твору;

б) вимагати, щоб його ім'я або псевдонім зазначалися чи повідомлялися у зв'язку з кожним його виступом, записом чи виконанням (у разі, якщо це можливо);

в) вимагати забезпечення належної якості запису його виконання і протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій суттєвій зміні, що може завдати шкоди його честі і репутації.

2. Виробник фонограми, виробник відеограми має право зазначати своє ім'я (назву) на кожному носії запису або його упаковці поряд із зазначенням авторів, виконавців і назв творів, вимагати його згадування у процесі використання фонограми (відеограми).

3. Організація мовлення має право вимагати згадування своєї назви у зв'язку із записом, відтворенням, розповсюдженням своєї передачі і публічним повторним сповіщенням її іншою організацією мовлення.

Стаття 39

Майнові права виконавців

1. Майновим правом виконавців є їх виключне право дозволяти чи забороняти іншим особам:

- а) публічне сповіщення своїх незафіксованих виконань (прямий ефір);
- б) фіксацію у фонограмах чи відеограмах своїх раніше незафіксованих виконань;
- в) відтворення (пряме і (або) опосередковане) своїх виконань, зафіксованих без їх згоди у фонограмі чи відеограмі, чи за їх згодою, але якщо відтворення здійснюється з іншою метою, ніж та, на яку вони дали свою згоду;
- г) розповсюдження своїх виконань, зафіксованих у фонограмі чи відеограмі, шляхом першого продажу або іншої передачі права власності у разі, коли вони при першій фіксації виконання не дали дозволу виробнику фонограми (виробнику відеограми) на її подальше відтворення;
- д) комерційний прокат, майновий найм своїх виконань, зафіксованих у фонограмі чи відеограмі, якщо при фіксації не було їх згоди на комерційний прокат і майновий найм, навіть після розповсюдження виконань, здійсненого виробником фонограми (відеограми) або за його дозволом;
- е) розповсюдження своїх виконань, зафіксованих у фонограмах чи відеограмах, через будь-які засоби зв'язку таким чином, що будь-яка особа може отримати до них доступ з будь-якого місця і в будь-який час за їх власним вибором, якщо при першій фіксації виконання не було їх згоди на такий вид розповсюдження.

2. Майнові права виконавців можуть передаватися (відчужуватися) іншим особам на підставі договору, в якому визначаються спосіб використання виконань, розмір і порядок виплати винагороди, строк дії договору і використання виконань, територія, на яку розповсюджуються передані права тощо. Визначені договором ставки винагороди не можуть бути нижчими за мінімальні ставки, встановлені Кабінетом Міністрів України.

3. У разі, коли виконання використовується в аудіовізуальному творі, вважається, що виконавець передає організації, яка здійснює виробництво аудіовізуального твору, або продюсеру аудіовізуального твору всі майнові права на виконання, якщо інше не передбачено договором.

4. У разі, коли виконавець під час першої фіксації виконання безпосередньо дозволить виробнику фонограми чи виробнику відеограми її подальше відтворення, вважається, що виконавець передав виробнику фонограми чи виробнику відеограми виключне право на розповсюдження фонограм, відеограм і їх примірників способом першого продажу або іншої передачі у власність чи володіння, а також способом здавання у майновий найм, комерційний прокат та іншої передачі. При цьому виконавець зберігає право на одержання справедливої винагороди за зазначені види використання свого виконання через організації колективного управління або іншим способом.

Стаття 40

Майнові права виробників фонограм і виробників відеограм

1. До майнових прав виробників фонограм і виробників відеограм належить їх виключне право на використання своїх фонограм, відеограм і виключне право дозволяти чи забороняти іншим особам:

а) відтворення (пряме і (або) опосередковане) своїх фонограм і відеограм у будь-якій формі і будь-яким способом;

б) розповсюдження серед публіки фонограм, відеограм та їх примірників шляхом першого продажу або іншої передачі права власності;

в) комерційний прокат фонограм, відеограм і їх примірників, навіть після їх розповсюдження, здійсненого виробником фонограми чи відеограми або за їх дозволом;

г) публічне сповіщення фонограм, відеограм та їх примірників через будь-які засоби зв'язку таким чином, що будь-яка особа може отримати до них доступ з будь-якого місця і в будь-який час за їх власним вибором;

д) будь-яку видозміну своїх фонограм, відеограм;

е) ввезення на митну територію України фонограм, відеограм та їх примірників з метою їх поширення серед публіки.

2. Майнові права виробників фонограм і виробників відеограм можуть передаватися (відчужуватися) іншим особам на підставі договору, в якому визначаються спосіб використання фонограми (відеограми), розмір і порядок виплати винагороди, строк дії договору, строк використання фонограми (відеограми), територія, на яку розповсюджуються передані права, тощо. Визначені договором ставки винагороди не можуть бути нижчими за мінімальні ставки, встановлені Кабінетом Міністрів України.

Майнові права виробника фонограми чи відеограми, який є юридичною особою, можуть бути також передані (відчужені) іншій особі у встановленому законом порядку внаслідок ліквідації юридичної особи - суб'єкта суміжних прав.

3. Якщо фонограми, відеограми чи їх примірники введені виробником фонограми (відеограми) чи за його згодою у цивільний обіг шляхом їх першого продажу в Україні, то допускається їх наступне розповсюдження шляхом продажу, дарування тощо без згоди виробника фонограми (відеограми) чи його правонаступника і без виплати йому винагороди. Проте й у цьому випадку право здавання таких примірників фонограм (відеограм) у майновий найм чи комерційний прокат залишається виключно правом виробника фонограми (відеограми).

Стаття 41

Майнові права організацій мовлення

1. До майнових прав організацій мовлення належить їх виключне право на використання своїх програм будь-яким способом і виключне право дозволяти чи забороняти іншим особам:

а) публічне сповіщення своїх програм шляхом трансляції і ретрансляції;

б) фіксацію своїх програм на матеріальному носії та їх відтворення;

в) публічне виконання і публічну демонстрацію своїх програм у місцях з платним входом.

Організація мовлення також має право забороняти поширення на території України чи з території України сигналу із супутника, що несе їх програми, розповсюджуючим органом, для якого цей сигнал із супутника не призначався.

2. Майнові права організації мовлення можуть передаватися (відчужуватися) іншим особам на підставі договору, в якому визначаються спосіб і строк використання програми мовлення, розмір і порядок виплати винагороди, територія, на яку розповсюджуються передані права, тощо.

Майнові права організації мовлення можуть бути також передані (відчужені) іншій особі у встановленому законом порядку внаслідок ліквідації юридичної особи - суб'єкта суміжних прав.

Стаття 42

Обмеження майнових прав виконавців, виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення

1. Допускаються використання виконань, фонограм, відеограм, програм мовлення, їх фіксація, відтворення і доведення до загального відома без згоди виконавців, виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення у

випадках, передбачених статтями 21 - 25 цього Закону щодо обмеження майнових прав авторів літературних, художніх і наукових творів, якщо задовольняються такі умови:

а) відтворення зазначених об'єктів здійснюється виключно з метою навчання чи наукових досліджень;

б) право на відтворення, передбачене у пункті "а" цієї частини, не поширюється на експорт відтворених примірників фонограм, відеограм, програм мовлення за межі митної території України;

в) за суб'єктами суміжних прав зберігається право на справедливую винагороду з урахуванням кількості відтворених примірників.

Передбачене цією частиною використання об'єктів суміжних прав без згоди суб'єктів суміжних прав є можливим лише за умови дотримання особистих немайнових прав суб'єктів авторського права і суміжних прав, передбачених статтями 14 і 38 цього Закону.

2. Допускається відтворення в домашніх умовах і виключно в особистих цілях творів і виконань, зафіксованих у фонограмах, відеограмах і їх примірниках, без згоди автора (авторів), виконавців і виробників фонограм (відеограм), але з виплатою їм винагороди способом, визначеним частиною четвертою цієї статті.

3. Передбачене частинами першою і другою цієї статті використання об'єктів суміжних прав без згоди суб'єктів суміжних прав не повинно завдавати шкоди нормальній експлуатації виконань, фонограм, відеограм і програм мовлення і зачіпати законні інтереси виконавців, виробників фонограм, відеограм і програм мовлення чи інших суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

4. Виплата винагороди виробникам фонограм і відеограм та іншим особам, які мають авторське право і (або) суміжні права, за передбачені частиною другою цієї статті відтворення, здійснюється у формі відрахувань (відсотків) від вартості обладнання і (або) матеріальних носіїв виробниками та (або) імпортерами обладнання і матеріальних носіїв, із застосуванням яких

можна здійснити відтворення виключно в особистих цілях у домашніх умовах творів, зафіксованих у фонограмах і відеограмах, крім:

а) професійного обладнання та (або) матеріальних носіїв, не призначених для використання в домашніх умовах;

б) обладнання і матеріальних носіїв, що експортуються за митну територію України;

в) обладнання і матеріальних носіїв, що ввозяться фізичною особою на митну територію України виключно в особистих цілях і без комерційної мети.

5. Розміри зазначених у частинах другій і четвертій цієї статті відрахувань (відсотків), що мають сплачуватися виробниками та (або) імпортерами обладнання і матеріальних носіїв, визначаються Кабінетом Міністрів України. Ці кошти виробниками та імпортерами обладнання і (або) матеріальних носіїв перераховуються визначеним Установою організаціям колективного управління (далі - уповноваженим організаціям). Зібрані кошти розподіляються між організаціями колективного управління, які є на обліку в Установі, на основі договорів, які уповноважені організації укладають з усіма організаціями колективного управління. Імпортери перераховують ці кошти уповноваженій організації під час ввезення товару на митну територію України, а виробники - у кінці кожного місяця після реалізації обладнання і матеріальних носіїв.

6. Установа і визначені нею для збору коштів уповноважені організації мають право вимагати від виробників та імпортерів інформацію про виробництво, імпорт і реалізацію (продаж) зазначеного у частині четвертій цієї статті обладнання і матеріальних носіїв.

7. Зібрані кошти, що зазначені у частинах другій і четвертій цієї статті, розподіляються між авторами, виконавцями, виробниками фонограм (відеограм). Якщо угодами між організаціями колективного управління не передбачено інше, то ці кошти розподіляються у таких пропорціях: авторам -

50 відсотків, виконавцям - 25 відсотків і виробникам фонограм (відеограм) - 25 відсотків.

Стаття 43

Використання фонограм і відеограм, опублікованих з комерційною метою

1. Допускається без згоди виробників фонограм (відеограм), фонограми (відеограми) яких опубліковані для використання з комерційною метою, і виконавців, виконання яких зафіксовані у цих фонограмах (відеограмах), але з виплатою винагороди, таке пряме чи опосередковане комерційне використання фонограм і відеограм та їх примірників:

а) публічне виконання фонограми або її примірника чи публічну демонстрацію відеограми або її примірника;

б) публічне сповіщення виконання, зафіксованого у фонограмі чи відеограмі та їх примірниках, в ефір;

в) публічне сповіщення виконання, зафіксованого у фонограмі чи відеограмі та їх примірниках, по проводах (через кабель).

2. Збирання винагороди за використання фонограм (відеограм), що зазначені у частині першій цієї статті, і контроль за їх правомірним використанням здійснюються визначеними Установою уповноваженими організаціями колективного управління. Зібрані кошти розподіляються між організаціями колективного управління, які є на обліку в Установі, на основі договорів, які уповноважені організації укладають з усіма організаціями колективного управління. Одержана від уповноваженої організації винагорода розподіляється відповідною організацією колективного управління у таких пропорціях: виконавцям - 50 відсотків, виробникам фонограм (відеограм) - 50 відсотків.

3. Розмір винагороди за використання фонограм (відеограм), що зазначені у частині першій цієї статті, порядок та умови її виплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

4. Особи, які використовують фонограми, відеограми чи їх примірники, повинні надавати організаціям, зазначеним у частині другій цієї статті, точні відомості щодо їх використання, необхідні для збирання і розподілу винагороди.

Стаття 44

Строк дії суміжних прав

1. Майнові права виконавців охороняються протягом 50 років від дати першого запису виконання.

Особисті немайнові права виконавців, передбачені частиною першою статті 38 цього Закону, охороняються безстроково.

2. Права виробників фонограм і відеограм охороняються протягом 50 років від дати першого опублікування фонограми (відеограми) або їх першого звукозапису (відеозапису), якщо фонограма (відеограма) не була опублікована протягом зазначеного часу.

3. Організації мовлення користуються наданими цим Законом правами протягом 50 років від дати першого публічного сповіщення передачі.

4. Закінчення строків захисту суміжних прав настає 1 січня року, наступного за роком, у якому закінчилися передбачені цією статтею строки захисту.

5. До спадкоємців виконавців і правонаступників виробників фонограм і відеограм та організацій мовлення переходить право дозволяти чи забороняти використання виконань, фонограм, відеограм, публічні сповіщення, а також право на одержання винагороди у межах установленого цією статтею строку.

РОЗДІЛ IV
УПРАВЛІННЯ МАЙНОВИМИ ПРАВАМИ СУБ'ЄКТІВ
АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ

Стаття 45

**Способи управління майновими правами суб'єктів авторського
права і суміжних прав**

Суб'єкти авторського права і суміжних прав можуть управляти своїми правами:

- а) особисто;
- б) через свого повіреного;
- в) через організацію колективного управління.

Стаття 46

Управління майновими правами через повіреного

Суб'єкт авторського права і (або) суміжних прав може доручити управління своїми майновими правами повіреному на підставі укладеного з ним договору-доручення. Здійснюючи управління майновими правами, ця особа діє у межах повноважень, переданих їй суб'єктом авторського права і (або) суміжних прав.

Стаття 47

Забезпечення колективного управління майновими правами

1. Суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав можуть доручати управління своїми майновими правами організаціям колективного управління.

2. Організації колективного управління створюються суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав та мають статус юридичної особи згідно із законом.

3. Допускається утворення окремих організацій, які управляють певними категоріями майнових прав певних категорій суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, або організацій, які управляють різними майновими правами в інтересах різних категорій суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

4. Особи, які використовують твори, виконання, програми мовлення, примірники фонограм (відеограм), зобов'язані надавати організаціям колективного управління точний перелік використаних творів, виконань, примірників фонограм (відеограм), програм мовлення разом з документально підтвердженими даними про одержані прибутки від їх використання та повинні виплачувати організаціям колективного управління винагороду в передбачений термін і в обумовленому розмірі.

5. Суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав можуть також доручати управління своїми майновими правами на колективній основі відповідним державним організаціям, установчі документи яких передбачають здійснення таких функцій.

Стаття 48

Діяльність організацій колективного управління

1. Організація колективного управління після її державної реєстрації зобов'язана протягом 30 днів стати на облік в Установі. Про облік організацій колективного управління Установа здійснює публікацію у своєму офіційному бюлетені.

Організації колективного управління діють на основі статутів, що затверджуються в установленому порядку і в межах повноважень, одержаних від суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

2. Організації колективного управління не мають права займатися комерційною діяльністю чи використовувати будь-яким способом об'єкти авторського права і (або) суміжних прав, доручених їм для управління. На діяльність таких організацій не поширюються обмеження, передбачені законодавством про захист економічної конкуренції.

3. Повноваження на колективне управління майновими правами передаються організаціям колективного управління авторами та іншими суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав на основі договорів, укладених у письмовій формі.

4. Організації колективного управління можуть управляти на території України майновими правами іноземних суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав на основі договорів з аналогічними іноземними організаціями, в тому числі й про взаємне представництво інтересів.

Організації колективного управління можуть доручати на основі договорів з аналогічними іноземними організаціями управляти на колективній основі за кордоном майновими правами українських суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, у тому числі й про взаємне представництво інтересів.

5. На основі одержаних повноважень організації колективного управління надають будь-яким особам шляхом укладання з ними договорів невиключні права на використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

6. Організація колективного управління має право вимагати від осіб, які використовують об'єкти авторського права і суміжних прав, надання їм документів, що містять точні відомості про використання зазначених об'єктів, необхідні для збирання і розподілу винагороди.

7. Організація колективного управління зобов'язана надавати Установі таку інформацію:

а) про зміни, що вносяться до статуту організації;

б) про укладання двосторонніх чи багатосторонніх договорів з іншими організаціями колективного управління, в тому числі іноземними;

в) про управління майновими правами осіб, які не передали організації повноважень відповідно до частини третьої цієї статті;

г) про укладання договорів управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав;

д) про річний баланс, річний звіт, результати аудиторських перевірок;

е) про осіб, уповноважених представляти організацію.

Стаття 49

Функції організацій колективного управління

1. Організації колективного управління повинні виконувати від імені суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав і на основі одержаних від них повноважень такі функції:

а) погоджувати з особами, які використовують об'єкти авторського права і (або) суміжних прав, розмір винагороди під час укладання договору;

б) укладати договори про використання прав, переданих в управління. Умови цих договорів повинні відповідати положенням статей 31 - 33 цього Закону;

в) збирати, розподіляти і виплачувати зібрану винагороду за використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав суб'єктам авторського права і (або) суміжних прав, правами яких вони управляють, а також іншим суб'єктам прав відповідно до цього Закону;

г) вчиняти інші дії, передбачені чинним законодавством, необхідні для захисту прав, управління якими здійснює організація, в тому числі звертатися до суду за захистом прав суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав відповідно до статутних повноважень та доручення цих суб'єктів.

д) пункт "д" частини першої статті 49 виключено

2. Суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав, які не передали організаціям колективного управління повноважень на управління своїми правами, в тому числі щодо збирання винагороди, мають право вимагати від організацій колективного управління, які таку винагороду за використання їхніх творів і об'єктів суміжних прав зібрали, виплати цієї винагороди, а також вимагати вилучення своїх творів і об'єктів суміжних прав із дозволів на використання, які надаються організаціями колективного управління шляхом укладання договорів з особами, які використовують ці об'єкти.

3. Організації колективного управління мають право резервувати на своєму рахунку суми незапитаної винагороди, що надійшла їм від осіб, які використовують об'єкти авторського права і (або) суміжних прав. Після трьох років від дня надходження на рахунок організації колективного управління відповідних сум суми незапитаної винагороди можуть бути використані для чергових виплат суб'єктам авторського права і (або) суміжних прав або спрямовані на інші цілі, передбачені їх статутами, в інтересах суб'єктів авторського права і суміжних прав.

РОЗДІЛ V

ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ

Стаття 50

Порушення авторського права і суміжних прав

Порушенням авторського права і (або) суміжних прав, що дає підстави для судового захисту, є:

а) вчинення будь-якою особою дій, які порушують особисті немайнові права суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, визначені статтями 14 і 38 цього Закону, та їх майнові права, визначені статтями 15, 39, 40 і 41

цього Закону, з урахуванням передбачених статтями 21 - 25, 42 і 43 цього Закону обмежень майнових прав;

б) піратство у сфері авторського права і (або) суміжних прав - опублікування, відтворення, ввезення на митну територію України, вивезення з митної території України і розповсюдження контрафактних примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), фонограм, відеограм і програм організацій мовлення;

в) плагіат - оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору;

г) ввезення на митну територію України без дозволу осіб, які мають авторське право і (або) суміжні права, примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), фонограм, відеограм, програм мовлення;

д) вчинення дій, що створюють загрозу порушення авторського права і (або) суміжних прав;

е) будь-які дії для свідомого обходу технічних засобів захисту авторського права і (або) суміжних прав, зокрема виготовлення, розповсюдження, ввезення з метою розповсюдження і застосування засобів для такого обходу;

є) підроблення, зміна чи вилучення інформації, зокрема в електронній формі, про управління правами без дозволу суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав чи особи, яка здійснює таке управління;

ж) розповсюдження, ввезення на митну територію України з метою розповсюдження, публічне сповіщення об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, з яких без дозволу суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав вилучена чи змінена інформація про управління правами, зокрема в електронній формі.

Стаття 51

Порядок захисту авторського права і суміжних прав

Захист особистих немайнових і майнових прав суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав здійснюється в порядку, встановленому адміністративним, цивільним і кримінальним законодавством.

Стаття 52

Способи цивільно-правового захисту авторського права і суміжних прав

1. За захистом свого авторського права і (або) суміжних прав суб'єкти авторського права та суміжних прав мають право звертатися в установленому порядку до суду та інших органів відповідно до їх компетенції.

При порушеннях будь-якою особою авторського права і (або) суміжних прав, передбачених статтею 50 цього Закону, недотриманні передбачених договором умов використання творів і (або) об'єктів суміжних прав, використанні творів і об'єктів суміжних прав з обходом технічних засобів захисту чи з підробленням інформації і (або) документів про управління правами чи створенні загрози неправомірного використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав та інших порушеннях особистих немайнових прав і майнових прав суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав мають право:

а) вимагати визнання та поновлення своїх прав, у тому числі забороняти дії, що порушують авторське право і (або) суміжні права чи створюють загрозу їх порушення;

б) звертатися до суду з позовом про поновлення порушених прав та (або) припинення дій, що порушують авторське право та (або) суміжні права чи створюють загрозу їх порушення;

в) подавати позови про відшкодування моральної (немайнової) шкоди;

г) подавати позови про відшкодування збитків (матеріальної шкоди), включаючи упущену вигоду, або стягнення доходу, отриманого порушником внаслідок порушення ним авторського права і (або) суміжних прав, або виплату компенсацій;

д) вимагати припинення підготовчих дій до порушення авторського права і (або) суміжних прав, у тому числі призупинення митних процедур, якщо є підозра, що можуть бути пропущені на митну територію України чи з її митної території контрафактні примірники творів, фонограм, відеограм, засоби обходу технічних засобів захисту, в порядку, передбаченому Митним кодексом України;

е) брати участь в інспектуванні виробничих приміщень, складів, технологічних процесів і господарських операцій, пов'язаних з виготовленням примірників творів, фонограм і відеограм, щодо яких є підстави для підозри про порушення чи загрозу порушення авторського права і (або) суміжних прав, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

є) вимагати, в тому числі у судовому порядку, публікації в засобах масової інформації даних про допущені порушення авторського права і (або) суміжних прав та судові рішення щодо цих порушень;

ж) вимагати від осіб, які порушують авторське право і (або) суміжні права позивача, надання інформації про третіх осіб, задіяних у виробництві та розповсюдженні контрафактних примірників творів і об'єктів суміжних прав, а також засобів обходу технічних засобів захисту, та про канали їх розповсюдження;

з) вимагати прийняття інших передбачених законодавством заходів, пов'язаних із захистом авторського права та суміжних прав.

2. Суд має право постановити рішення чи ухвалу про:

а) відшкодування моральної (немайнової) шкоди, завданої порушенням авторського права і (або) суміжних прав, з визначенням розміру відшкодування;

б) відшкодування збитків, завданих порушенням авторського права і (або) суміжних прав;

в) стягнення із порушника авторського права і (або) суміжних прав доходу, отриманого внаслідок порушення;

г) виплату компенсації, що визначається судом, у розмірі від 10 до 50000 мінімальних заробітних плат, замість відшкодування збитків або стягнення доходу;

д) заборону опублікування творів, їх виконань чи постановок, випуску примірників фонограм, відеограм, їх сповіщення, припинення їх розповсюдження, вилучення (конфіскацію) контрафактних примірників творів, фонограм, відеограм чи програм мовлення та обладнання і матеріалів, призначених для їх виготовлення і відтворення, публікацію у пресі інформації про допущене порушення тощо, якщо у ході судового розгляду буде доведено факт порушення авторського права і (або) суміжних прав або факт наявності дій, що створюють загрозу порушення цих прав;

е) вимагати від осіб, які порушують авторське право і (або) суміжні права позивача, інформацію про третіх осіб, задіяних у виробництві та розповсюдженні контрафактних примірників творів та об'єктів суміжних прав, засобів обходу технічних засобів та про канали розповсюдження.

При визначенні розмірів збитків, які мають бути відшкодовані особі, права якої порушено, а також для відшкодування моральної (немайнової) шкоди суд зобов'язаний виходити із суті порушення, майнової і моральної шкоди, завданої особі, яка має авторське право і (або) суміжні права, а також із можливого доходу, який могла б одержати ця особа. У розмір збитків, завданих особі, права якої порушено, додатково можуть бути включені судові витрати, понесені цією особою, а також витрати, пов'язані з оплатою допомоги адвоката.

При визначенні компенсації, яка має бути виплачена замість відшкодування збитків чи стягнення доходу, суд зобов'язаний у встановлених пунктом "г" цієї частини межах визначити розмір компенсації, враховуючи обсяг порушення та (або) наміри відповідача.

3. Суд може постановити рішення про накладення на порушника штрафу у розмірі 10 відсотків суми, присудженої судом на користь позивача. Сума штрафів передається у встановленому порядку до Державного бюджету України.

4. Суд може постановити рішення про вилучення чи конфіскацію всіх контрафактних примірників творів, фонограм, відеограм чи програм мовлення, щодо яких встановлено, що вони були виготовлені або розповсюджені з порушенням авторського права і (або) суміжних прав, а також засобів обходу технічних засобів захисту. Це стосується також усіх кліше, матриць, форм, оригіналів, магнітних стрічок, фотонегативів та інших предметів, за допомогою яких відтворюються примірники творів, фонограм, відеограм, програм мовлення, а також матеріалів і обладнання, що використовуються для їх відтворення і для виготовлення засобів обходу технічних засобів захисту.

За рішенням суду вилучені контрафактні примірники творів (у тому числі комп'ютерні програми і бази даних), фонограм, відеограм, програм мовлення на вимогу особи, яка є суб'єктом авторського права і (або) суміжних прав і права якої порушено, можуть бути передані цій особі. Якщо ця особа не вимагає такої передачі, то контрафактні примірники підлягають знищенню, а матеріали і обладнання, що використовувалися для відтворення контрафактних примірників, підлягають відчуженню із перерахуванням виручених коштів до Державного бюджету України.

Стаття 53

Способи забезпечення позову у справах про порушення авторського права і суміжних прав

1. До завершення розгляду справи по суті суддя одноособово має право винести ухвалу про заборону відповідачеві, щодо якого є достатні підстави вважати, що він є порушником авторського права і (або) суміжних прав, вчиняти до винесення рішення чи ухвали суду певні дії, а саме: виготовлення, відтворення, продаж, здавання в майновий найм, прокат, ввезення на митну територію України та інше передбачене цим Законом використання, а також транспортування, зберігання або володіння з метою введення в цивільний обіг примірників творів, у тому числі комп'ютерних програм і баз даних, а також записаних виконань, фонограм, відеограм, програм мовлення, щодо яких припускається, що вони є контрафактними, і засобів обходу технічних засобів захисту.

2. За наявності достатніх даних про вчинення такого порушення авторського права і (або) суміжних прав, за яке відповідно до закону передбачена кримінальна відповідальність, орган дізнання, слідства або суд зобов'язані вжити заходів для забезпечення розшуку і накладення арешту на:

а) примірники творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), записаних виконань, фонограм, відеограм, програм мовлення, щодо яких припускається, що вони є контрафактними, а також засоби обходження технічних засобів захисту;

б) матеріали й обладнання, призначені для їх виготовлення і відтворення;

в) документи, рахунки та інші предмети, що можуть бути доказом вчинення протиправних дій.

3. У разі, якщо відповідач по справі порушення авторського права і (або) суміжних прав відмовляє у доступі до необхідної інформації чи не забезпечує її надання у прийнятний строк, робить перешкоди у здійсненні

судових процедур, або з метою збереження відповідних доказів щодо інкримінованого порушення, особливо у випадку, коли будь-яке відстрочення може завдати непоправної шкоди особі, яка має авторське право і (або) суміжні права, або коли є очевидний ризик того, що доказ буде знищено, суд або суддя одноособово мають право за заявою заявника застосувати тимчасові заходи до пред'явлення позову або до початку розгляду справи за участю іншої сторони (відповідача) шляхом:

а) винесення ухвали про огляд приміщень, в яких, як припускається, відбуваються дії, пов'язані з порушенням авторського права і (або) суміжних прав;

б) накладення арешту і вилучення всіх примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), записаних виконань, фонограм, відеограм, програм мовлення, щодо яких припускається, що вони є контрафактними, засобів обходження технічних засобів захисту, а також матеріалів і обладнання, що використовуються для їх виготовлення і відтворення;

в) накладення арешту і вилучення рахунків та інших документів, які можуть бути доказом вчинення дій, що порушують або створюють загрозу порушення (чи підтверджують наміри вчинення порушення) авторського права і (або) суміжних прав.

Заява про застосування тимчасових заходів розглядається тільки за участю заявника у дводенний строк з дня її подання.

Ухвала суду про застосування тимчасового заходу підлягає негайному виконанню органом державної виконавчої служби за участю заявника.

До прийняття ухвали про застосування тимчасових заходів, зазначених в абзаці першому цієї частини, суд має право вимагати від заявника обґрунтування того, що він є суб'єктом авторського права і (або) суміжних прав і що ці права порушені або невідворотно будуть порушені, а також видати заявнику судову ухвалу щодо внесення застави або еквівалентної гарантії, достатньої для того, щоб запобігти зловживанню тимчасовим

заходом. Застава полягає у внесенні на депозит суду заявником чи іншими особами грошей чи передачі інших матеріальних цінностей. Розмір застави (гарантії) визначається судом з урахуванням обставин справи, але не повинен бути меншим від 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і не більшим від розміру заявленої шкоди.

У разі застосування визначених в абзаці першому цієї частини тимчасових заходів відповідач має право вимагати їх зміни чи скасування, а заявник зобов'язаний подати позов до суду про захист порушених авторських чи суміжних прав не пізніше 15 календарних днів від дня застосування тимчасового заходу.

Застава повертається повністю заявникові при відмові суду у прийнятті позову до розгляду чи задоволенні позову повністю або частково. У противному разі застава звертається на виконання рішення про компенсацію шкоди відповідачеві, завданої застосуванням тимчасових заходів.

При скасуванні визначених в абзаці першому цієї частини тимчасових заходів або якщо при розгляді справи з'ясується відсутність факту порушення чи загрози порушення авторського права і (або) суміжних прав, суд має право на клопотання відповідача прийняти судові рішення щодо надання відповідачу належної компенсації позивачем за будь-яку шкоду, завдану цими заходами.

РОЗДІЛ VI

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування і застосовується до правовідносин, які виникли після набрання ним чинності.

2. Кабінету Міністрів України у чотиримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом подати до Верховної Ради України свої пропозиції щодо внесення змін до законів України у зв'язку з прийняттям цього Закону,

а також прийняти необхідні нормативно-правові акти і привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

3. До приведення законодавства України у відповідність із цим Законом закони та інші нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Установити, що починаючи з дня набрання чинності цим Законом строки охорони авторського права, передбачені статтею 28 і частинами першою і другою статті 44 цього Закону, застосовуються у всіх випадках, коли 50-річний строк дії авторського права після смерті автора або строк дії суміжних прав не закінчився до дня набрання чинності цим Законом.

5. Установити, що цей Закон застосовується до виконань і фонограм, створених чи вперше опублікованих до дня набрання чинності цим Законом, якщо на цей день не минуло 50 років після їх першого запису або опублікування.

6. Установити, що об'єкти авторського права і суміжних прав, які є предметом міжнародного договору, до якого Україна приєдналася і згоду на обов'язковість якого дала Верховна Рада України, і які створені чи вперше опубліковані до дня набрання чинності цим Законом, підлягають захисту за цим Законом від дня набрання ним чинності, якщо на цей день зазначені об'єкти не стали суспільним надбанням в країні походження у зв'язку із закінченням строку їх охорони в цій країні.

7. Визнати такою, що втратила чинність, Постанову Верховної Ради України від 23 грудня 1993 року "Про порядок введення в дію Закону України "Про авторське право і суміжні права" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., N 13, ст. 65).

8. У статті 2 Закону України "Про приєднання України до Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (Паризького акта від 24 липня 1971 року, зміненого 2 жовтня 1979 року)" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., N 21, ст. 155) виключити слова "повідомивши при цьому, що дія зазначеної Конвенції не поширюється на твори, які на дату

набрання чинності цією Конвенцією для України вже є на її території суспільним надбанням".

9. Доручити Міністерству закордонних справ України повідомити Генеральному директору Всесвітньої організації інтелектуальної власності про те, що стаття 18 Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (Паризького акта від 24 липня 1971 року, зміненого 2 жовтня 1979 року) від дня набрання чинності цим Законом діє на території України в повному обсязі.

10. Доповнити абзац другий Закону України "Про приєднання до Конвенції про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм від 29 жовтня 1971 року" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., N 32, ст. 265) реченням такого змісту: "З метою виконання вимог зазначеної Конвенції поширити, на взаємній основі, національний режим захисту суміжних прав, передбачений Законом України "Про авторське право і суміжні права", на виробників фонограм з країн - учасниць Конвенції та їхні фонограми, якщо строк охорони цих фонограм не закінчився в країні походження".

11. Доручити Міністерству закордонних справ України повідомити Генеральному Секретарю Організації Об'єднаних Націй про доповнення Закону України "Про приєднання до Конвенції про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм від 29 жовтня 1971 року".

Президент України

Л. КРАВЧУК

м. Київ 23 грудня 1993 року N 3792-ХІІ

ЗАКОН УКРАЇНИ

від 15 грудня 1993 року

Про охорону прав на винаходи і корисні моделі

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1

Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

Установа - центральний орган виконавчої влади з питань правової охорони інтелектуальної власності;

Апеляційна палата - колегіальний орган Установи для розгляду заперечень проти рішень Установи щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності та інших питань, віднесених до її компетенції цим Законом;

винахід (корисна модель) - результат інтелектуальної діяльності людини в будь-якій сфері технології;

секретний винахід (секретна корисна модель) - винахід (корисна модель), що містить Інформацію, віднесену до державної таємниці;

службовий винахід (корисна модель) - винахід (корисна модель), створений працівником:

у зв'язку з виконанням службових обов'язків чи дорученням роботодавця за умови, що трудовим договором (контрактом) не передбачене інше;

з використанням досвіду, виробничих знань, секретів виробництва і обладнання роботодавця;

службові обов'язки - зафіксовані в трудових договорах (контрактах), посадових інструкціях функціональні обов'язки працівника, що передбачають виконання робіт, які можуть привести до створення винаходу (корисної моделі);

доручення роботодавця - видане працівникові у письмовій формі завдання, яке має безпосереднє відношення до специфіки діяльності підприємства або діяльності роботодавця і може привести до створення винаходу (корисної моделі);

роботодавець - особа, яка найняла працівника за трудовим договором (контрактом);

винахідник - людина, інтелектуальною, творчою діяльністю якої створено винахід (корисну модель);

патент (патент на винахід, деклараційний патент на винахід, деклараційний патент на корисну модель, патент (деклараційний патент) на секретний винахід, деклараційний патент на секретну корисну модель) - охоронний документ, що засвідчує пріоритет, авторство і право власності на винахід (корисну модель);

патент на винахід - різновид патенту, що видається за результатами кваліфікаційної експертизи заявки на винахід;

деклараційний патент на винахід - різновид патенту, що видається за результатами формальної експертизи заявки на винахід;

деклараційний патент на корисну модель - різновид патенту, що видається за результатами формальної експертизи заявки на корисну модель;

патент (деклараційний патент) на секретний винахід - різновид патенту, що видається на винахід, віднесений до державної таємниці;

деклараційний патент на секретну корисну модель - різновид патенту, що видається на корисну модель, віднесену до державної таємниці;

кваліфікаційна експертиза (експертиза по суті) - експертиза, що встановлює відповідність винаходу умовам патентоздатності (новизні, винахідницькому рівню, промисловій придатності);

формальна експертиза (експертиза за формальними ознаками) - експертиза, у ході якої встановлюється належність зазначеного у заявці об'єкта до переліку об'єктів, які можуть бути визнані винаходами (корисними моделями), і відповідність заявки та її оформлення встановленим вимогам;

ліцензія - дозвіл власника патенту (ліцензіара), що видається іншій особі (ліцензіату), на використання винаходу (корисної моделі) на певних умовах;

особа - фізична або юридична особа;

заявка - сукупність документів, необхідних для видачі Установою патенту;

заявник - особа, яка подала заявку чи набула прав заявника в іншому встановленому законом порядку;

пріоритет заявки (пріоритет) - першість у поданні заявки;

дата пріоритету - дата подання заявки до Установи чи до відповідного органу держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності, за якою заявлено пріоритет;

міжнародна заявка - заявка, подана згідно з Договором про патентну кооперацію;

Реєстр - Державний реєстр патентів і деклараційних патентів України на винаходи, Державний реєстр деклараційних патентів України на корисні моделі, Державний реєстр патентів і деклараційних патентів України на секретні винаходи, Державний реєстр деклараційних патентів України на секретні корисні моделі;

заклад експертизи - уповноважений Установою державний заклад (підприємство, організація) для розгляду і проведення експертизи заявок;

державна система правової охорони інтелектуальної власності - Установа і сукупність експертних, наукових, освітніх, інформаційних та інших відповідної спеціалізації державних закладів, що входять до сфери управління Установи.

Стаття 2

Законодавство України про охорону прав на винаходи (корисні моделі)

Законодавство України про охорону прав на винаходи (корисні моделі) базується на Конституції України і складається із цього Закону, законів України "Про власність", "Про державну таємницю" та інших нормативно-правових актів.

Стаття 3

Повноваження Установи у сфері охорони прав на винаходи (корисні моделі)

1. Установа забезпечує реалізацію державної політики у сфері охорони прав на винаходи і корисні моделі, для чого:

організовує приймання заявок, проведення їх експертизи, приймає рішення щодо них;

видає патенти на винаходи і корисні моделі, забезпечує їх державну реєстрацію;

забезпечує опублікування офіційних відомостей про винаходи і корисні моделі;

здійснює міжнародне співробітництво у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представляє інтереси України з питань охорони прав на винаходи і корисні моделі в міжнародних організаціях відповідно до чинного законодавства;

приймає в установленому порядку нормативно-правові акти у межах своїх повноважень;

організовує інформаційну та видавничу діяльність у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

організовує науково-дослідні роботи з удосконалення законодавства та організації діяльності у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

організовує роботу щодо перепідготовки кадрів державної системи правової охорони інтелектуальної власності;

доручає закладам, що входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, відповідно до їх спеціалізації, виконувати окремі завдання, що визначені цим Законом, Положенням про Установу, іншими нормативно-правовими актами у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

виконує інші функції відповідно до Положення про неї, затвердженого в установленому порядку.

2. Фінансування діяльності Установи провадиться за рахунок коштів Державного бюджету України.

Стаття 4

Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором України встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про винаходи (корисні моделі), то застосовуються правила міжнародного договору, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 5

Права іноземних осіб та осіб без громадянства

1. Іноземні особи та особи без громадянства мають рівні з особами України права, передбачені цим Законом, відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Іноземні особи та особи без громадянства, які проживають чи мають постійне місцезнаходження поза межами України, у відносинах з Установою реалізують свої права через представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), зареєстрованих відповідно до закону.

Розділ II

ПРАВОВА ОХОРОНА ВІНАХОДІВ (КОРИСНИХ МОДЕЛЕЙ)

Стаття 6

Умови надання правової охорони

1. Правова охорона надається винаходу (корисній моделі), що не суперечить публічному порядку, принципам гуманності і моралі та відповідає умовам патентоздатності.

2. Об'єктом винаходу (корисної моделі), правова охорона якому (якій) надається згідно з цим Законом, може бути:

продукт (пристрій, речовина, штам мікроорганізму, культура клітин рослини і тварини тощо);

процес (спосіб), а також нове застосування відомого продукту чи процесу.

(частина друга статті 6 у редакції Закону України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

3. Правова охорона згідно з цим Законом не поширюється на такі об'єкти технології:

сорти рослин і породи тварин;

біологічні в своїй основі процеси відтворення рослин та тварин, що не відносяться до небіологічних та мікробіологічних процесів;

топографії інтегральних мікросхем;

результати художнього конструювання.

4. Пріоритет, авторство і право власності на винахід засвідчуються патентом (деклараційним патентом).

Пріоритет, авторство і право власності на корисну модель засвідчуються деклараційним патентом.

Строк дії патенту України на винахід становить 20 років від дати подання заявки до Установи.

Строк дії деклараційного патенту на винахід становить 6 років від дати подання заявки до Установи.

Строк дії патенту на винахід, об'єктом якого є лікарський засіб, засіб захисту тварин, засіб захисту рослин тощо, використання якого потребує дозволу відповідного компетентного органу, може бути продовжено за клопотанням власника цього патенту на строк, що дорівнює періоду між датою подання заявки та датою одержання такого дозволу, але не більше ніж на 5 років. За подання клопотання сплачується збір.

Порядок подання клопотання та продовження строку дії патенту у цьому випадку визначається Установою.

Строк дії деклараційного патенту на корисну модель становить 10 років від дати подання заявки до Установи.

Строк дії патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід і деклараційного патенту на секретну корисну модель дорівнює строку засекречування винаходу (корисної моделі), але не може бути довшим від визначеного за цим Законом строку дії охорони винаходу (корисної моделі).

Дія патенту припиняється достроково за умов, викладених у статті 32 цього Закону.

5. Обсяг правової охорони, що надається, визначається формулою винаходу (корисної моделі). Тлумачення формули повинно здійснюватися в межах опису винаходу (корисної моделі) та відповідних креслень.

6. Дія патенту (деклараційного патенту), виданого на спосіб одержання продукту, поширюється і на продукт, безпосередньо одержаний цим способом.

Стаття 7

Умови патентоздатності винаходу, корисної моделі

1. Винахід відповідає умовам патентоздатності, якщо він є новим, має винахідницький рівень і є промислово придатним.
2. Корисна модель відповідає умовам патентоздатності, якщо вона є новою і промислово придатною.
3. Винахід (корисна модель) визнається новим, якщо він не є частиною рівня техніки. Об'єкти, що є частиною рівня техніки, для визначення новизни винаходу повинні враховуватися лише окремо.
4. Рівень техніки включає всі відомості, які стали загальнодоступними у світі до дати подання заявки до Установи або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету.
5. Рівень техніки включає також зміст будь-якої заявки на видачу в Україні патенту (у тому числі міжнародної заявки, в якій зазначена Україна) у тій редакції, в якій цю заявку було подано спочатку, за умови, що дата її подання (а якщо заявлено пріоритет, то дата пріоритету) передуює тій даті, яка зазначена у частині четвертій цієї статті, і що вона була опублікована на цю дату чи після цієї дати.
6. На визнання винаходу (корисної моделі) патентоздатним не впливає розкриття інформації про нього винахідником або особою, яка одержала від винахідника прямо чи опосередковано таку інформацію, протягом 12 місяців до дати подання заявки до Установи або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету. При цьому обов'язок доведення обставин розкриття інформації покладається на особу, заінтересовану у застосуванні цієї частини.

7. Винахід має винахідницький рівень, якщо для фахівця він не є очевидним, тобто не впливає явно із рівня техніки. При оцінці винахідницького рівня зміст заявок, зазначених у частині п'ятій цієї статті, до уваги не береться.

8. Винахід (корисна модель) визнається промислово придатним, якщо його може бути використано у промисловості або в іншій сфері діяльності.

Розділ III
ПРАВО НА ОДЕРЖАННЯ ПАТЕНТУ
Стаття 8
Право винахідника

1. Право на одержання патенту має винахідник, якщо інше не передбачено цим Законом.

2. Винахідники, які спільно створили винахід (корисну модель), мають однакові права на одержання патенту, якщо інше не передбачено угодою між ними.

3. У разі перегляду умов угоди щодо складу винахідників Установа за спільним клопотанням осіб, зазначених у заявці як винахідники, а також осіб, що є винахідниками, але не зазначені у заявці як винахідники, вносить зміни до відповідних документів у порядку, що встановлюється Установою.

4. Не визнаються винахідниками фізичні особи, які не внесли особистого творчого внеску у створення винаходу (корисної моделі), а надали винахіднику (винахідникам) тільки технічну, організаційну чи матеріальну допомогу при його створенні і (або) оформленні заявки.

5. Винахіднику належить право авторства, яке є невід'ємним особистим правом і охороняється безстроково.

Винахідник має право на присвоєння свого імені створеному ним винаходу (корисній моделі).

Стаття 9

Право роботодавця

1. Право на одержання патенту на службовий винахід (корисну модель) має роботодавець винахідника.

2. Винахідник подає роботодавцю письмове повідомлення про створений ним службовий винахід (корисну модель) з описом, що розкриває суть винаходу (корисної моделі) достатньо ясно і повно.

3. Роботодавець повинен протягом чотирьох місяців від дати одержання від винахідника повідомлення подати до Установи заявку на одержання патенту чи передати право на його одержання іншій особі або прийняти рішення про збереження службового винаходу (корисної моделі) як конфіденційної інформації. У цей же строк роботодавець повинен укласти з винахідником письмовий договір щодо розміру та умови виплати йому (його правонаступнику) винагороди відповідно до економічної цінності винаходу (корисної моделі) і (або) іншої вигоди, яка може бути одержана роботодавцем.

4. Якщо роботодавець не виконає зазначених у частині третій цієї статті вимог у встановлений строк, то право на одержання патенту на службовий винахід (корисну модель) переходить до винахідника або його правонаступника. У цьому випадку за роботодавцем залишається переважне право на придбання ліцензії.

5. Строк збереження роботодавцем чи його правонаступником службового винаходу (корисної моделі) як конфіденційної інформації у разі його невикористання не повинен перевищувати чотирьох років. У протилежному

випадку право на одержання патенту на службовий винахід (корисну модель) переходить до винахідника чи його правонаступника.

6. Спори щодо умов одержання винахідником службового винаходу (корисної моделі) винагороди та її розміру вирішуються у судовому порядку.

Стаття 10

Право правонаступника

Право на одержання патенту має відповідно правонаступник винахідника або роботодавця.

Стаття 11

Право першого заявника

Якщо винахід (корисну модель) створено двома чи більше винахідниками незалежно один від одного, то право на одержання патенту (деклараційного патенту) на цей винахід чи деклараційного патенту на корисну модель належить заявнику, заявка якого має більш ранню дату подання до Установи або, якщо заявлено пріоритет, більш ранню дату пріоритету, за умови, що вказана заявка не вважається відкликаною, не відкликана або за якою не прийнято рішення про відмову у видачі патенту.

Розділ IV

ПОРЯДОК ОДЕРЖАННЯ ПАТЕНТУ

Стаття 12

Заявка

1. Особа, яка бажає одержати патент (деклараційний патент) і має на це право, подає до Установи заявку.

2. За дорученням заявника заявку може бути подано через представника у справах інтелектуальної власності або іншу довірену особу.

3. Віднесення інформації, яка міститься у заявці, до державної таємниці здійснюється згідно із Законом України "Про державну таємницю" та прийнятими на його основі нормативними актами.

Якщо винахід (корисну модель) створено з використанням інформації, зареєстрованої у Зводі відомостей, що становлять державну таємницю України, чи цей винахід (корисна модель) згідно із Законом України "Про державну таємницю" може бути віднесений до державної таємниці, то заявка подається до Установи через режимно-секретний орган заявника чи через компетентний орган місцевої державної адміністрації за місцем знаходження (для юридичних осіб) або місцем проживання (для фізичних осіб). До заявки додається пропозиція заявника щодо віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці з посиланням на відповідні положення Закону України "Про державну таємницю".

4. Заявка на винахід повинна стосуватися одного або групи винаходів, пов'язаних єдиним винахідницьким задумом (вимога єдиності винаходу).

Заявка на корисну модель повинна стосуватися однієї корисної моделі (вимога єдиності корисної моделі).

5. Заявка складається українською мовою і повинна містити:

заяву про видачу патенту на винахід чи деклараційного патенту на винахід (корисну модель);

опис винаходу (корисної моделі);

формулу винаходу (корисної моделі);

креслення (якщо на них є посилання в описі);

реферат.

6. У заяві про видачу патенту (деклараційного патенту) необхідно вказати заявника (заявників) і його (їх) адресу, а також винахідника (винахідників).

Винахідник має право вимагати, щоб його не згадували як винахідника даного винаходу (корисної моделі) в будь-якій публікації Установи, зокрема у відомостях про заявку чи патент.

7. Опис винаходу (корисної моделі) повинен викладатися у визначеному порядку і розкривати суть винаходу (корисної моделі) настільки ясно і повно, щоб його зміг здійснити фахівець у зазначеній галузі.

8. Формула винаходу (корисної моделі) повинна виражати його суть, базуватися на описі і викладатися у визначеному порядку ясно і стисло.

9. Реферат складається лише для інформаційних цілей. Він не може братися до уваги з іншою метою, зокрема для тлумачення формули винаходу (корисної моделі) і визначення рівня техніки.

10. Інші вимоги до документів заявки визначаються Установою відповідно до цього Закону.

11. За подання заявки сплачується збір. Документ про сплату збору повинен надійти до Установи разом з заявкою або протягом двох місяців після дати подання заявки. Цей строк продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

Стаття 13

Дата подання заявки

1. Датою подання заявки є дата одержання Установою матеріалів, що містять принаймні:

заяву у довільній формі про видачу патенту (деклараційного патенту), викладену українською мовою;

відомості про заявника та його адресу, викладені українською мовою;

матеріал, що справляє враження опису винаходу (корисної моделі), викладений українською або іншою мовою. В останньому випадку для збереження дати подання заявки переклад цього матеріалу українською мовою повинен надійти до Установи протягом двох місяців від дати подання заявки.

2. Дата подання заявки встановлюється згідно з частинами десятою, одинадцятою та дванадцятою статті 16 цього Закону.

Стаття 14

Міжнародна заявка

1. Порядок одержання патенту на підставі міжнародної заявки є таким самим, як порядок одержання патенту на підставі національної заявки, за винятками, що впливають з Договору про патентну кооперацію.

2. Експертиза міжнародної заявки проводиться за умови одержання закладом експертизи до спливу 31 місяця від її дати пріоритету поданих заявником перекладу цієї заявки українською мовою та документа про сплату збору за подання заявки. Цей строк продовжується, але не більше ніж на 2 місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

З одержанням у встановлений строк зазначених документів заявнику надсилається повідомлення про прийняття міжнародної заявки на експертизу.

3. У разі невиконання вимог частини другої цієї статті дія міжнародної заявки в Україні вважається припиненою. Якщо заявник виконав принаймні одну з цих вимог, то про таке припинення йому надсилається повідомлення.

4. За клопотанням заявника дію міжнародної заявки в Україні може бути поновлено, якщо вимоги частини другої цієї статті не були виконані з поважних причин. За подання клопотання сплачується збір.

Таке клопотання може бути подано протягом 2 місяців від дати припинення обставин, що стали причиною недотримання встановленого частиною другою цієї статті строку в 31 місяць, або протягом 12 місяців від його спливу, залежно від того, який з них настає першим. При цьому на дату подання клопотання заявник має виконати всі дії щодо заявки, передбачені цим Законом, які мали бути виконаними на цю дату.

5. Якщо на дату одержання закладом експертизи клопотання про поновлення дії міжнародної заявки в Україні вимоги частини четвертої цієї статті не виконані, заявнику надсилається повідомлення про можливість відмови у задоволенні клопотання.

Якщо протягом 2 місяців від дати одержання заявником цього повідомлення невідповідність вимогам частини четвертої цієї статті не буде усунуто, заявнику надсилається повідомлення про відмову у задоволенні клопотання.

6. Установа публікує в своєму офіційному бюлетені визначені нею відомості про міжнародну заявку, прийняту на експертизу міжнародну заявку.

Стаття 15

Пріоритет

1. Заявник має право на пріоритет попередньої заявки на такий же винахід (корисну модель) протягом 12 місяців від дати подання попередньої заявки до Установи чи до відповідного органу держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності, якщо на попередню заявку не заявлено пріоритет.

2. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до Установи подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію, якщо ця заявка була подана в іноземній державі - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності. У межах цього строку зазначені матеріали

можуть бути змінені. Якщо ці матеріали подано несвоєчасно, право на пріоритет заявки вважається втраченим, про що заявнику надсилається повідомлення.

Строки, зазначені в частинах першій і другій цієї статті, пропущені заявником через непередбачені і незалежні від нього обставини, можуть бути продовжені на 2 місяці з дати закінчення зазначеного строку за умови сплати відповідного збору. Порядок продовження таких строків встановлюється Установою.

За необхідності Установа може зажадати переклад попередньої заявки українською мовою. Переклад повинен надійти до Установи протягом 2 місяців від дати одержання заявником запиту Установи. Якщо переклад не надійде у зазначений строк, то право на пріоритет заявки вважається втраченим, про що заявнику надсилається повідомлення.

Строк надходження перекладу попередньої заявки може бути продовжений до 6 місяців від дати одержання заявником запиту Установи. За продовження строку сплачується збір.

3. Щодо заявки в цілому чи окремого пункту формули винаходу (корисної моделі) може бути заявлено пріоритет кількох попередніх заявок. При цьому строки, початковою датою яких є дата пріоритету, обчислюються від найбільш ранньої дати пріоритету.

4. Пріоритет поширюється лише на ті ознаки винаходу (корисної моделі), які зазначені в попередній заявці, пріоритет якої заявлено.

5. Якщо деякі ознаки винаходу (корисної моделі) відсутні у формулі винаходу (корисної моделі), що викладена у попередній заявці, то для надання права пріоритету достатньо, щоб в описі попередньої заявки були точно вказані ці ознаки.

6. Якщо за попередньою заявкою діловодство в Установі не завершено, то з надходженням заяви про пріоритет згідно з частиною другою цієї статті попередня заявка вважається відкликаною в частині, на яку заявлено пріоритет.

7. Пріоритет заявки, що виділена з попередньої на пропозицію Установи або за ініціативою заявника до прийняття рішення про видачу патенту (деклараційного патенту) або рішення про відмову у його видачі (виділена заявка), встановлюється за датою подання до Установи попередньої заявки, з якої її виділено, або, якщо за попередньою заявкою заявлено пріоритет, - за датою цього пріоритету за умови, що суть винаходу за виділеною заявкою не виходить за межі змісту попередньої заявки на дату її подання.

8. Пріоритет винаходу (корисної моделі) може бути встановлено за датою одержання закладом експертизи додаткових матеріалів, оформлених відповідно до частини сьомої статті 16 цього Закону як самостійна заявка, якщо ця заявка подана протягом трьох місяців від дати одержання заявником повідомлення про те, що зазначені матеріали не беруться до уваги під час експертизи заявки, до якої вони були додані.

Стаття 16

Експертиза заявки

1. Експертиза заявки має статус науково-технічної експертизи, складається з попередньої експертизи, формальної експертизи та, за заявкою стосовно патенту на винахід (секретний винахід), - кваліфікаційної експертизи і проводиться закладом експертизи відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою.

2. Заклад експертизи здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3

грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

3. Кінцеві результати експертизи заявки, що не вважається відкликаною або не відкликана, відображаються в обґрунтованому висновку експертизи за заявкою, що набирає чинності після затвердження його Установою. На підставі такого висновку Установа приймає рішення про видачу патенту або про відмову у видачі патенту. Рішення Установи надсилається заявнику.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним рішення Установи затребувати копії матеріалів, що протиставлені заявці. Ці копії надсилаються заявнику протягом місяця.

4. Заявник має право з власної ініціативи чи на запрошення закладу експертизи особисто або через свого представника брати участь у встановленому Установою порядку в розгляді питань, що виникли під час проведення експертизи.

5. Заявник має право вносити до заявки виправлення помилок та зміни свого імені (найменування) і своєї адреси, адреси для листування, імені та адреси свого представника.

Заявник може вносити до заявки зміни, пов'язані зі зміною особи заявника, за умови згоди зазначених у заявці інших заявників. Такі зміни може за згодою всіх заявників вносити також особа, яка бажає стати заявником.

Ці виправлення та зміни враховуються, якщо вони одержані закладом експертизи не пізніше одержання ним документа про сплату державного мита за видачу патенту.

При публікації відомостей про заявку на видачу патенту на винахід зазначені виправлення та зміни враховуються, якщо вони надійшли до закладу експертизи за 6 місяців до дати публікації.

За подання заяви про виправлення помилки або про внесення будь-якої із зазначених змін сплачується збір, за умови, що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від подавця заяви обставини.

6. Заклад експертизи може вимагати від заявника надання додаткових матеріалів, якщо без них проведення експертизи неможливе, або у разі виникнення обґрунтованих сумнівів у достовірності будь-яких відомостей чи елементів, що містяться в матеріалах заявки.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним повідомлення чи висновку закладу експертизи із вимогою про надання додаткових матеріалів затребувати від нього копії матеріалів, що протиставлені заявці.

Додаткові матеріали мають бути подані заявником протягом двох місяців від дати одержання ним повідомлення чи висновку закладу експертизи або копій матеріалів, що протиставлені заявці. Строк подання додаткових матеріалів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Якщо заявник не подасть додаткові матеріали у встановлений строк, то заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення.

7. Якщо заявником подано додаткові матеріали, то в процесі експертизи з'ясовується, чи не виходять вони за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу (корисної моделі).

Додаткові матеріали виходять за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу (корисної моделі), якщо вони містять ознаки, які необхідно включити до формули винаходу (корисної моделі).

Додаткові матеріали в частині, що виходить за межі розкритої у поданій заявці суті винаходу (корисної моделі), не беруться до уваги під час експертизи заявки і можуть бути, після одержання відповідного повідомлення закладу експертизи, оформлені заявником як самостійна заявка.

8. Під час проведення попередньої експертизи заявка, яка не містить пропозиції заявника щодо віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, розглядається на предмет наявності в ній відомостей, які можуть бути віднесені згідно із Зводом відомостей, що становлять державну таємницю, до державної таємниці.

За наявності в заявці таких відомостей, а також якщо заявка містить пропозицію заявника про віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, матеріали заявки надсилаються відповідному Державному експерту з питань таємниць (далі - Державний експерт) для прийняття рішення щодо віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці.

Державний експерт надсилає своє рішення разом з матеріалами заявки до закладу експертизи протягом місяця від дати одержання ним матеріалів заявки.

Строк, протягом якого може діяти рішення про віднесення інформації, викладеної у заявці, до державної таємниці, встановлюється Державним експертом з урахуванням ступеня секретності інформації.

Якщо Державний експерт прийняв рішення про віднесення заявленого винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, він визначає коло осіб, які можуть мати доступ до нього, і все наступне діловодство за заявкою здійснюється у режимі секретності.

Про рішення Державного експерта заклад експертизи негайно повідомляє заявника. Якщо у заявці не було пропозиції заявника про віднесення винаходу (корисної моделі) до державної таємниці, а Державний експерт відніс винахід (корисну модель) до державної таємниці, то заявник, у разі незгоди, може подати до закладу експертизи мотивоване клопотання про розсекречування матеріалів заявки чи оскаржити рішення Державного експерта до суду.

9. Під час проведення формальної експертизи:

встановлюється дата подання заявки на підставі статті 13 цього Закону;

визначається, чи належить об'єкт, що заявляється, до об'єктів технології, зазначених у частині другій статті 6 цього Закону, та чи не відноситься він до об'єктів технології, зазначених у частині третій статті 6 цього Закону;

заявка перевіряється на відповідність формальним вимогам статті 12 цього Закону та правилам, встановленим на його основі Установою;

документ про сплату збору за подання заявки перевіряється на відповідність встановленим вимогам.

10. За відповідності матеріалів заявки вимогам статті 13 цього Закону та наявності документа про сплату збору за подання заявки заявнику надсилається повідомлення про встановлену дату подання заявки.

11. У разі невідповідності матеріалів заявки вимогам статті 13 цього Закону заявнику негайно надсилається про це повідомлення. Якщо невідповідність усунуто протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення, то датою подання заявки вважається дата одержання закладом експертизи виправлених матеріалів. В іншому разі заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

12. Якщо в матеріалах заявки, що відповідає вимогам статті 13 цього Закону, є посилання на креслення, але такого креслення в ній немає, заявнику надсилається про це повідомлення і пропонується на його вибір надіслати креслення чи вилучити посилання на нього у заявці. У разі подання креслення протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення датою подання заявки вважається дата одержання закладом експертизи креслення. Якщо у цей строк заявник не зробить запропонованого йому вибору, то заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

13. У разі порушення вимог частини одинадцятої статті 12 цього Закону заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

14. За належності об'єкта, що заявляється, до об'єктів технології, зазначених у частині другій статті 6 цього Закону, відповідності документів заявки формальним вимогам до них статті 12 цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою, та відповідності документа про сплату збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається за заявкою стосовно:

патенту на винахід - повідомлення про завершення формальної експертизи та можливість проведення кваліфікаційної експертизи;

деклараційного патенту на винахід (корисну модель) - рішення Установи про видачу деклараційного патенту на винахід (корисну модель).

15. Якщо є підстави вважати, що заявлений об'єкт не належить до об'єктів технології, зазначених у частині другій статті 6 цього Закону, або заявка не відповідає формальним вимогам статті 12 цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою, чи документ про сплату збору за подання заявки не відповідає встановленим вимогам, то заклад експертизи надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією

надати мотивовану відповідь з усуненням, у разі необхідності, зазначених у висновку недоліків.

Відповідь заявника надається у строк, встановлений частиною шостою цієї статті, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою.

У випадку порушення вимоги єдиності, встановленої частиною четвертою статті 12 цього Закону, заявник повинен зазначити у відповіді винахід (корисну модель), щодо якого слід проводити експертизу заявки, і у разі необхідності внести уточнення до заявки. При цьому щодо інших винаходів (корисних моделей) можуть бути подані самостійні заявки.

Якщо на пропозицію закладу експертизи вимогу єдності не буде виконано, експертиза заявки проводиться щодо винаходу (корисної моделі), зазначеного у його формулі першим.

16. По закінченні 18 місяців від дати подання заявки на видачу патенту на винахід, а якщо заявлено пріоритет, то від дати її пріоритету, Установа публікує у своєму офіційному бюлетені визначені нею відомості про заявку за умови, що вона не відкликана, не вважається відкликаною або за нею не прийнято рішення про відмову у видачі патенту.

За клопотанням заявника Установа публікує відомості про заявку раніше зазначеного строку. За подання клопотання сплачується збір.

Після публікації відомостей про заявку будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки в установленому порядку. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір.

У разі виявлення в опублікованих відомостях очевидних помилок заявник має право подати клопотання про їх виправлення.

Відомості про заявку на видачу деклараційного патенту на винахід (корисну модель) не публікуються.

Відомості про заявки, щодо яких Державний експерт прийняв рішення про віднесення їх до державної таємниці, не публікуються.

17. Під час кваліфікаційної експертизи перевіряється відповідність заявленого винаходу умовам патентоздатності, визначеним статтею 7 цього Закону.

Кваліфікаційна експертиза проводиться після одержання закладом експертизи відповідної заяви будь-якої особи та документа про сплату збору за її проведення.

Заявник може подати зазначені заяву та документ протягом трьох років від дати подання заявки. Інша особа може подати їх після публікації відомостей про заявку на винахід, але не пізніше трьох років від дати подання заявки. При цьому вона не бере участі у вирішенні питань щодо заявки. Їй надсилається лише затверджений Установою висновок експертизи за заявкою.

Строк подання зазначених заяви та документа продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом дванадцяти місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Якщо заявник не подасть зазначені заяву та документ у встановлений строк, то заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення.

18. Якщо є підстави вважати, що заявлений винахід не відповідає умовам патентоздатності, то заклад експертизи надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією надати мотивовану відповідь з усуненням, у разі необхідності, зазначених у висновку недоліків.

Відповідь заявника надається у строк, встановлений частиною шостою цієї статті для додаткових матеріалів, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою. При цьому питання щодо дотримання вимоги єдиності винаходу вирішуються відповідно до частини п'ятнадцятої цієї статті.

Стаття 17

Відкликання заявки

Заявник має право відкликати заявку в будь-який час до дати одержання ним рішення про видачу патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід чи деклараційного патенту на секретну корисну модель або до дати сплати державного мита за видачу патенту (деклараційного патенту) на винахід чи деклараційного патенту на корисну модель.

Стаття 18

Перетворення заявок

Заявник має право перетворити:

заявку на видачу патенту на винахід на заявку на видачу деклараційного патенту на винахід і навпаки в будь-який час до одержання ним рішення про видачу патенту (деклараційного патенту) або рішення про відмову в його видачі;

заявку на видачу патенту (деклараційного патенту) на винахід на заявку на видачу деклараційного патенту на корисну модель і навпаки в будь-який час до одержання ним рішення про видачу патенту (деклараційного патенту) або рішення про відмову в його видачі.

У цьому разі зберігається встановлена дата подання заявки, а якщо заявлено пріоритет, - дата її пріоритету.

За подання заяви про перетворення заявки сплачується збір.

Стаття 19

Конфіденційність заявки

З дати надходження заявки до Установи і до публікації відомостей про заявку або публікації відомостей про видачу патенту матеріали заявки вважаються конфіденційною інформацією. Доступ третьої особи до матеріалів заявки забороняється, за винятком випадків, коли такий доступ здійснюється за дозволом заявника або за рішенням компетентного органу.

Особи, винні у порушенні вимог щодо конфіденційності матеріалів заявки, несуть відповідальність, передбачену законами України.

Стаття 21

Тимчасова правова охорона

1. Опубліковані згідно з частиною шістнадцятою статті 16 цього Закону відомості про заявку на патент на винахід надають заявнику тимчасову правову охорону в обсязі формули винаходу, з урахуванням якої вони опубліковані.

2. Заявник має право на одержання компенсації за завдані йому після публікації відомостей про заявку збитки від особи, яка дійсно знала чи одержала письмове повідомлення українською мовою з зазначенням номера заявки про те, що відомості про заявку на винахід, який нею використовується без дозволу заявника, опубліковані. Зазначена компенсація може бути одержана заявником тільки після одержання ним патенту.

3. Дія тимчасової правової охорони припиняється від дати публікації в офіційному бюлетені відомостей про видачу патенту на винахід чи повідомлення про припинення діловодства щодо заявки.

4. Дія тимчасової правової охорони за міжнародною заявкою починається від дати публікації відомостей про неї Установою на умовах, викладених у частині другій цієї статті.

Стаття 22

Реєстрація патенту

1. На підставі рішення про видачу патенту здійснюється державна реєстрація патенту, для чого вносяться відповідні відомості до Реєстру. Форма Реєстру та порядок його ведення визначаються в установленому порядку.

2. Державна реєстрація патенту (декларативного патенту) на винахід та декларативного патенту на корисну модель здійснюється за наявності документів про сплату державного мита за його видачу і збору за публікації про видачу патенту. Зазначені мито та збір сплачуються після надходження до заявника рішення про видачу патенту.

Якщо протягом трьох місяців від дати надходження до заявника рішення про видачу патенту документи про сплату державного мита за видачу патенту і збору за публікації про видачу патенту до закладу експертизи не надійшли, державна реєстрація патенту не здійснюється, а заявка вважається відкликаною.

Строк надходження цих документів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

3. Після внесення до Реєстру відомостей будь-яка особа має право ознайомитися з ними у порядку, що визначається Установою, та одержати відповідно до свого клопотання виписку з Реєстру щодо відомостей про певний патент, за умови сплати збору за подання цього клопотання.

Ознайомлення з відомостями, внесеними до Реєстру, щодо патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід та деклараційного патенту на секретну корисну модель здійснюється з дотриманням вимог Закону України "Про державну таємницю".

4. Помилки у внесених до Реєстру відомостях виправляються за ініціативою власника патенту та Установи.

До Реєстру за ініціативою власника патенту можуть бути внесені зміни згідно з установленим переліком можливих змін. За внесення до Реєстру змін щодо патенту (деклараційного патенту) на винахід чи деклараційного патенту на корисну модель сплачується збір.

Стаття 23

Публікації про видачу патенту

1. Одночасно з державною реєстрацією патенту (деклараційного патенту) на винахід чи деклараційного патенту на корисну модель Установа публікує у своєму офіційному бюлетені визначені в установленому порядку відомості про видачу патенту (деклараційного патенту).

2. Не пізніше 3 місяців від дати опублікування відомостей про видачу патенту Установа публікує опис до патенту (деклараційного патенту), що містить формулу та опис винаходу (корисної моделі), а також креслення, на яке є посилання в описі винаходу (корисної моделі).

3. Після публікації відомостей про видачу патенту (деклараційного патенту) на винахід або деклараційного патенту на корисну модель будь-яка особа має

право ознайомитися з матеріалами заявки в установленому порядку. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір.

4. Відомості про видачу патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід і деклараційного патенту на секретну корисну модель не публікуються.

Стаття 24

Оскарження рішення за заявкою

1. Заявник може оскаржити рішення Установи за заявкою у судовому порядку, а також до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання рішення Установи чи копій матеріалів, затребуваних відповідно до частини третьої статті 16 цього Закону.

2. Якщо рішення Установи за заявкою оскаржено у судовому порядку після державної реєстрації патенту, то суд вирішує разом і питання щодо дійсності відповідного патенту.

3. Право оскаржити рішення Установи до Апеляційної палати втрачається у разі сплати державного мита за видачу патенту (деклараційного патенту) на винахід чи деклараційного патенту на корисну модель.

4. Оскарження рішення Установи до Апеляційної палати здійснюється шляхом подання заперечення проти рішення у порядку, встановленому цим Законом та на його основі регламентом Апеляційної палати, затвердженим Установою. За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено у строк, зазначений у частині першій цієї статті, заперечення вважається неподаним, про що заявнику надсилається повідомлення.

5. У разі одержання Апеляційною палатою заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення діловодство за заявкою зупиняється до затвердження рішення Апеляційної палати.

6. Заперечення проти рішення Установи за заявкою розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати, протягом двох місяців від дати одержання заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення, в межах мотивів, викладених заявником у запереченні та під час його розгляду. Строк розгляду заперечення продовжується за ініціативою заявника, але не більше ніж на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

7. За результатами розгляду заперечення Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом Установи та надсилається заявнику.

У разі задоволення заперечення повністю або частково збір за подання заперечення підлягає поверненню.

8. До затвердження рішення Апеляційної палати, в місячний строк від дати його прийняття, керівник Установи може внести мотивований письмовий протест на це рішення, який має бути розглянутий протягом місяця. Рішення Апеляційної палати, прийняте за цим протестом, є остаточним і може бути скасоване лише судом.

9. Заявник може оскаржити затверджене Установою рішення Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення.

Стаття 25

Видача патенту

1. Видача патенту здійснюється Установою у місячний строк після його державної реєстрації.

Патент видається особі, яка має право на його одержання. Якщо право на одержання одного і того ж патенту мають кілька осіб, їм видається один патент.

Деклараційний патент на винахід (корисну модель) видається під відповідальність його власника за відповідність винаходу (корисної моделі) умовам патентоздатності.

2. Форма патенту і зміст зазначених у ньому відомостей визначаються Установою.

3. До виданого патенту на вимогу його власника Установа вносить виправлення очевидних помилок з наступним повідомленням про це в офіційному бюлетені.

4. У випадку втрати чи зіпсування патенту його власнику видається дублікат патенту у порядку, встановленому Установою. За видачу дубліката патенту сплачується збір.

Стаття 26

Перетворення деклараційного патенту

Власник деклараційного патенту на винахід або його правонаступник з метою перетворення деклараційного патенту на винахід в патент на винахід може подати стосовно заявки, за якою видано деклараційний патент, заяву проведення кваліфікаційної експертизи заявки. Заява повинна надійти до закладу експертизи не пізніше трьох років від дати подання заявки, за якою видано деклараційний патент. За подання заяви сплачується збір.

При прийнятті за результатами кваліфікаційної експертизи рішення про видачу патенту на винахід дія деклараційного патенту на винахід припиняється від дати публікації відомостей про видачу патенту на винахід. Установа публікує відомості про припинення дії деклараційного патенту в

офіційному бюлетені. Строк дії патенту на винахід, виданого замість деклараційного патенту на винахід, становить 20 років від дати подання заявки на деклараційний патент на винахід.

Якщо кваліфікаційна експертиза, що проводиться з метою перетворення деклараційного патенту на винахід на патент на винахід, не завершиться до кінця строку дії деклараційного патенту і будь-яка особа після цієї дати почне використовувати винахід чи здійснить значні і серйозні приготування до його використання, у разі видачі патенту на винахід за заявкою, за якою раніше було видано деклараційний патент, вона може і далі використовувати винахід в обсязі здійснених приготувань без виплати компенсації власникові патенту на винахід.

Якщо в результаті проведення кваліфікаційної експертизи заявки прийнято рішення про відмову у видачі патенту на винахід, деклараційний патент на винахід вважається таким, що не набрав чинності від дати публікації відомостей про його видачу, про що Установа публікує відомості в офіційному бюлетені.

Стаття 27

Розсекречування секретного винаходу (корисної моделі)

1. Власник патенту на секретний винахід (корисну модель) має право внести відповідному Державному експертові пропозицію про розсекречування винаходу (корисної моделі) чи зміну встановленого ступеня секретності. Державний експерт у цьому випадку повинен розглянути пропозицію і дати письмову відповідь протягом місяця від дати одержання пропозиції.
2. Зміна ступеня секретності винаходу (корисної моделі) чи його розсекречування здійснюється за рішенням відповідного Державного експерта на пропозицію власника патенту у зв'язку із закінченням строку дії

рішення про віднесення інформації про винахід (корисну модель) до державної таємниці або на підставі рішення суду.

3. Власник патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід чи деклараційного патенту на секретну корисну модель протягом одного року від дати одержання ним рішення Державного експерта про розсекречування винаходу (корисної моделі) має право подати до Установи клопотання про видачу патенту (деклараційного патенту) на винахід на строк, що залишився до закінчення дії патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід чи деклараційного патенту на секретну корисну модель. У цьому випадку Установа вносить відповідні зміни до Реєстру, здійснює публікацію про видачу і видає патент (деклараційний патент) згідно із статтями 22, 23 і 25 цього Закону, за умови сплати відповідних зборів та державного мита.

Розділ V

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ, ЩО ВИПЛИВАЮТЬ З ПАТЕНТУ

Стаття 28

Права, що випливають з патенту

1. Права, що випливають з патенту, діють від дати публікації відомостей про його видачу.

Права, що випливають з патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід чи з деклараційного патенту на секретну корисну модель, діють від дати внесення інформації про нього до відповідного Реєстру.

2. Патент надає його власнику виключне право використовувати винахід (корисну модель) за своїм розсудом, якщо таке використання не порушує прав інших власників патентів.

Використання секретного винаходу (корисної моделі) власником патенту має здійснюватися з додержанням вимог Закону України "Про державну таємницю" та за погодженням із Державним експертом.

Взаємовідносини при використанні винаходу (корисної моделі), патент на який належить кільком особам, визначаються угодою між ними. У разі відсутності такої угоди кожний власник патенту може використовувати винахід (корисну модель) за своїм розсудом, але жоден з них не має права давати дозвіл (видавати ліцензію) на використання винаходу (корисної моделі) та передавати право власності на винахід (корисну модель) іншій особі без згоди інших власників патенту.

Використанням винаходу (корисної моделі) визнається:

виготовлення продукту із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі), застосування такого продукту, пропонування для продажу, в тому числі через Інтернет, продаж, імпорт (ввезення) та інше введення його в цивільний оборот або зберігання такого продукту в зазначених цілях;

застосування процесу, що охороняється патентом, або пропонування його для застосування в Україні, якщо особа, яка пропонує цей процес, знає про те, що його застосування забороняється без згоди власника патенту або, виходячи з обставин, це і так є очевидним.

Продукт визнається виготовленим із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі), якщо при цьому використано кожну ознаку, включену до незалежного пункту формули винаходу (корисної моделі), або ознаку, еквівалентну їй.

Процес, що охороняється патентом, визнається застосованим, якщо використано кожну ознаку, включену до незалежного пункту формули винаходу, або ознаку, еквівалентну їй.

Будь-який продукт, процес виготовлення якого охороняється патентом, за відсутністю доказів протилежного вважається виготовленим із застосуванням цього процесу за умови виконання принаймні однієї з двох вимог:

продукт, виготовлений із застосуванням процесу, що охороняється патентом, є новим;

існують підстави вважати, що зазначений продукт виготовлено із застосуванням даного процесу і власник патенту не в змозі шляхом прийнятних зусиль визначити процес, що застосовувався при виготовленні цього продукту.

В такому разі обов'язок доведення того, що процес виготовлення продукту, ідентичного тому, що виготовляється із застосуванням процесу, який охороняється патентом, відрізняється від останнього, покладається на особу, щодо якої є достатні підстави вважати, що вона порушує права власника патенту.

3. Виключні права власника патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід і деклараційного патенту на секретну корисну модель обмежуються Законом України "Про державну таємницю" і відповідними рішеннями Державного експерта.

Власник патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід чи деклараційного патенту на секретну корисну модель має право на одержання від державного органу, визначеного Кабінетом Міністрів України, грошової компенсації на покриття витрат за сплату зборів, передбачених цим Законом.

Спори щодо розмірів і порядку виплати грошової компенсації вирішуються у судовому порядку.

4. Власник патенту може використовувати попереджувальне маркування із зазначенням номера патенту на продукті чи на упаковці продукту, виготовленого із застосуванням запатентованого винаходу.

5. Патент надає його власнику виключне право забороняти іншим особам використовувати винахід (корисну модель) без його дозволу, за винятком випадків, коли таке використання не визнається згідно з цим Законом порушенням прав, що надаються патентом.

6. Власник патенту може передавати на підставі договору право власності на винахід (корисну модель) будь-якій особі, яка стає його правонаступником, а щодо секретного винаходу (корисної моделі) - тільки за погодженням із Державним експертом.

7. Власник патенту має право дати будь-якій особі дозвіл (видати ліцензію) на використання винаходу (корисної моделі) на підставі ліцензійного договору, а щодо секретного винаходу (корисної моделі) такий дозвіл надається тільки за погодженням із Державним експертом.

8. Договір про передачу права власності на винахід (корисну модель) і ліцензійний договір вважаються дійсними, якщо вони укладені у письмовій формі і підписані сторонами.

Сторона договору має право на офіційне загальнодоступне інформування інших осіб про передачу права власності на винахід (корисну модель) або видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі). Таке інформування здійснюється шляхом публікації в офіційному бюлетені відомостей в обсязі та порядку, встановлених Установою, з одночасним внесенням їх до Реєстру.

За опублікування зазначених відомостей та запропонованих стороною договору змін до відомостей про видачу ліцензії сплачуються збори.

За внесення зазначених відомостей до Реєстру та змін до них за ініціативою сторін договору сплачуються збори.

9. Власник патенту, крім патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід чи деклараційного патенту на секретну корисну модель, має право подати до Установи для офіційної публікації заяву про готовність надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі). У цьому разі річний збір за підтримання чинності патенту зменшується на 50 відсотків починаючи з року, наступного за роком публікації такої заяви.

Особа, яка виявила бажання скористатися зазначеним дозволом, зобов'язана укласти з власником патенту чи деклараційного патенту договір про платежі. Спори, що виникають під час виконання цього договору, вирішуються у судовому порядку.

Якщо жодна особа не заявила власнику патенту про свої наміри щодо використання винаходу (корисної моделі), він може подати до Установи письмове клопотання про відкликання своєї заяви. У цьому разі річний збір за підтримання чинності патенту сплачується у повному розмірі починаючи з року, наступного за роком публікації такого клопотання.

10. Права, що випливають з патенту, не зачіпають будь-які інші особисті майнові чи немайнові права винахідника, що регулюються іншим законодавством України.

Стаття 29

Обов'язки, що випливають з патенту

Власник патенту повинен сплачувати відповідні збори за підтримання чинності патенту і добросовісно користуватися виключним правом, що випливає з патенту.

Стаття 30

Примусове відчуження прав на винахід (корисну модель)

1. Якщо винахід (корисна модель), крім секретного винаходу (корисної моделі), не використовується або недостатньо використовується в Україні протягом трьох років починаючи від дати публікації відомостей про видачу патенту або від дати, коли використання винаходу (корисної моделі) було припинено, то будь-яка особа, яка має бажання і виявляє готовність використовувати винахід (корисну модель), у разі відмови власника прав від укладання ліцензійного договору може звернутися до суду із заявою про надання їй дозволу на використання винаходу (корисної моделі).

Якщо власник патенту не доведе, що факт невикористання винаходу (корисної моделі) зумовлений поважними причинами, суд виносить рішення про надання дозволу заінтересованій особі на використання винаходу (корисної моделі) з визначенням обсягу його використання, строку дії дозволу, розміру та порядку виплати винагороди власнику патенту. При цьому право власника патенту надавати дозволи на використання винаходу (корисної моделі) не обмежується.

2. Власник патенту зобов'язаний дати дозвіл (видати ліцензію) на використання винаходу (корисної моделі) власнику пізніше виданого патенту, якщо винахід (корисна модель) останнього призначений для досягнення іншої мети або має значні техніко-економічні переваги і не може використовуватися без порушення прав власника раніше виданого патенту. Дозвіл дається в обсязі, необхідному для використання винаходу (корисної моделі) власником пізніше виданого патенту. При цьому власник раніше виданого патенту має право отримати ліцензію на прийнятних умовах для використання винаходу (корисної моделі), що охороняється пізніше виданим патентом.

3. З метою забезпечення здоров'я населення, екологічної безпеки та інших інтересів суспільства Кабінет Міністрів України може дозволити використання запатентованого винаходу (корисної моделі) визначеній ним особі без згоди власника патенту (деклараційного патенту) у разі його безпідставної відмови у видачі ліцензії на використання винаходу (корисної моделі). При цьому:

- 1) дозвіл на таке використання надається виходячи з конкретних обставин;
- 2) обсяг і тривалість такого використання визначаються метою наданого дозволу, і у випадку напівпровідникової технології воно має бути лише некомерційним використанням органами державної влади чи виправленням антиконкурентної практики за рішенням відповідного органу державної влади;
- 3) дозвіл на таке використання не позбавляє власника патенту права надавати дозволи на використання винаходу (корисної моделі);
- 4) право на таке використання не передається, крім випадку, коли воно передається разом з тією частиною підприємства чи ділової практики, в якій здійснюється це використання;
- 5) використання дозволяється переважно для забезпечення потреб внутрішнього ринку;
- 6) про надання дозволу на використання винаходу (корисної моделі) власнику патенту надсилається повідомлення одразу, як це стане практично можливим;
- 7) дозвіл на використання відміняється, якщо перестають існувати обставини, через які його видано;

8) власнику патенту сплачується адекватна компенсація відповідно до економічної цінності винаходу (корисної моделі).

Рішення Кабінету Міністрів України про надання дозволу на використання винаходу (корисної моделі), строк і умови його надання, відміну дозволу на використання, розмір та порядок виплати винагороди власнику патенту можуть бути оскаржені в судовому порядку.

4. Власник патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід чи деклараційного патенту на секретну корисну модель може видати ліцензію на використання його винаходу (корисної моделі) тільки особі, що має дозвіл доступу до цього винаходу (корисної моделі) від Державного експерта.

Якщо зазначена особа не може досягти із власником такого патенту згоди щодо видачі ліцензії, Кабінет Міністрів України має право дозволити їй використання секретного винаходу (корисної моделі) відповідно до частини третьої цієї статті.

5. Спори щодо умов видачі ліцензій і виплати компенсацій та їх розміру вирішуються у судовому порядку.

Стаття 31

Дії, які не визнаються порушенням прав

1. Будь-яка особа, яка до дати подання до Установи заявки або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету в інтересах своєї діяльності з комерційною метою добросовісно використала в Україні технологічне (технічне) вирішення, тотожне заявленому винаходу (корисній моделі), чи здійснила значну і серйозну підготовку для такого використання, зберігає право на безоплатне продовження цього використання або на використання винаходу (корисної моделі), як це передбачалося зазначеною підготовкою (право попереднього користування).

Право попереднього користування обмежується тим обсягом використання тотожного заявленому винаходу вирішення, яким воно було на дату подання заявки.

Право попереднього користування може передаватися або переходити до іншої особи тільки разом з підприємством чи діловою практикою або тією частиною підприємства чи ділової практики, в яких було використано вирішення, тотожне заявленому винаходу (корисній моделі), чи здійснено значну і серйозну підготовку для такого використання.

2. Не визнається порушенням прав, що впливають з патенту, використання запатентованого винаходу (корисної моделі):

в конструкції чи при експлуатації транспортного засобу іноземної держави, який тимчасово або випадково перебуває у водах, повітряному просторі чи на території України, за умови, що винахід (корисна модель) використовується виключно для потреб зазначеного засобу;

без комерційної мети;

з науковою метою або в порядку експерименту;

за надзвичайних обставин (стихійне лихо, катастрофа, епідемія тощо) з повідомленням власника патенту одразу, як це стане практично можливим та виплатою йому відповідної компенсації.

3. Не визнається порушенням прав, що впливають з патенту, введення в господарський обіг виготовленого із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі) продукту будь-якою особою, яка придбала його без порушення прав власника.

Продукт, виготовлений із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі), вважається придбаним без порушення прав власника патенту, якщо

цей продукт був виготовлений і (або) після виготовлення введений в обіг власником патенту чи іншою особою за його спеціальним дозволом (ліцензією).

4. Не визнається порушенням прав, що випливають з патенту, використання з комерційною метою винаходу будь-якою особою, яка придбала продукт, виготовлений із застосуванням запатентованого винаходу, і не могла знати, що цей продукт був виготовлений чи введений в обіг з порушенням прав, що надаються патентом. Проте після одержання відповідного повідомлення власника прав зазначена особа повинна припинити використання продукту або виплатити власнику прав відповідні кошти, розмір яких встановлюється відповідно до законів або за згодою сторін. Спори щодо цих розрахунків та порядку їх виплати вирішуються у судовому порядку.

Розділ VI

ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ПАТЕНТУ ТА ВИЗНАННЯ ЙОГО НЕДІЙСНИМ

Стаття 32

Припинення дії патенту

1. Власник патенту в будь-який час може відмовитися від нього повністю або частково на підставі заяви, поданої до Установи. Зазначена відмова набирає чинності від дати публікації відомостей про це в офіційному бюлетені Установи.

Не допускається повна або часткова відмова від патенту без попередження особи, якій надано право на використання винаходу за ліцензійним договором, зареєстрованим в Установі, а також у разі накладення арешту на майно, описане за борги, якщо до його складу входять права, що засвідчуються патентом.

2. Дія патенту припиняється у разі несплати у встановлений строк річного збору за підтримання його чинності.

Річний збір за підтримання чинності патенту сплачується за кожний рік його дії починаючи від дати подання заявки. Документ про першу сплату зазначеного збору має надійти до Установи не пізніше 4 місяців від дати публікації відомостей про видачу патенту. Документ про сплату збору за кожний наступний рік має надійти або бути відправленим до Установи до кінця поточного року дії патенту за умови сплати збору протягом його останніх 4 місяців.

Дія патенту припиняється з першого дня року, за який збір не сплачено.

Річний збір за підтримання чинності патенту може бути сплачений протягом 12 місяців після закінчення встановленого строку. У цьому випадку розмір річного збору збільшується на 50 відсотків. При сплаті збору дія патенту відновлюється.

Якщо збір не сплачено протягом цих 12 місяців, Установа публікує у своєму офіційному бюлетені інформацію про припинення дії патенту.

Збір за підтримку чинності патенту (деклараційного патенту) на секретний винахід чи деклараційного патенту на секретну корисну модель не сплачується.

Стаття 33

Визнання патенту недійсним

1. Патент може бути визнано у судовому порядку недійсним повністю або частково у разі:

а) невідповідності запатентованого винаходу (корисної моделі) умовам патентоздатності, що визначені статтею 7 цього Закону;

б) наявності у формулі винаходу (корисної моделі) ознак, яких не було у поданій заявці;

в) порушення вимог частини другої статті 37 цього Закону;

г) видачі патенту внаслідок подання заявки з порушенням прав інших осіб.

2. З метою визнання деклараційного патенту недійсним будь-яка особа може подати до Установи клопотання про проведення експертизи запатентованого винаходу (корисної моделі) на відповідність умовам патентоздатності. За подання клопотання сплачується збір.

3. При визнанні патенту чи його частини недійсними Установа повідомляє про це у своєму офіційному бюлетені.

4. Патент або його частина, визнані недійсними, вважаються такими, що не набрали чинності, від дати публікації відомостей про видачу патенту.

Розділ VII

ЗАХИСТ ПРАВ

Стаття 34

Порушення прав власника патенту

1. Будь-яке посягання на права власника патенту, передбачені статтею 28 цього Закону, вважається порушенням прав власника патенту, що тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством України.

2. На вимогу власника патенту таке порушення повинно бути припинено, а порушник зобов'язаний відшкодувати власнику патенту заподіяні збитки.

Вимагати поновлення порушених прав власника патенту може за його згодою також особа, яка придбала ліцензію.

Стаття 35

Способи захисту прав

1. Захист прав на винахід (корисну модель) здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку.

2. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням цього Закону.

Суди відповідно до їх компетенції розв'язують, зокрема, спори про:

авторство на винахід (корисну модель);

встановлення факту використання винаходу (корисної моделі);

встановлення власника патенту;

порушення прав власника патенту;

укладання та виконання ліцензійних договорів;

право попереднього користування;

компенсації.

Розділ VIII

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 36

Державне мито і збори

Розмір та порядок сплати державного мита за видачу патентів на винаходи (корисні моделі) визначаються законодавством.

Розмір передбачених цим Законом зборів, строки і порядок їх сплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

Кошти, одержані від сплати державного мита за видачу патентів, зараховуються до Державного бюджету України.

Передбачені цим Законом збори сплачуються на поточні рахунки уповноважених Установою закладів, що входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності і відповідно до їх спеціалізації виконують окремі завдання, що визначені цим Законом.

Надходження від передбачених цим Законом зборів мають цільове призначення і згідно з розпорядженнями Установи використовуються виключно для забезпечення розвитку та функціонування державної системи охорони інтелектуальної власності, зокрема на виконання завдань, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 37

Патентування винаходу (корисної моделі) в іноземних державах

1. Будь-яка особа має право запатентувати винахід (корисну модель) в іноземних державах за умови попереднього подання заявки на винахід

(корисну модель) до Установи та ненадходження до цієї особи протягом трьох місяців від дати подання зазначеної заявки повідомлення про віднесення заявленого винаходу (корисної моделі) до державної таємниці.

За клопотанням заявника йому надсилається повідомлення щодо можливості патентування винаходу (корисної моделі) в іноземних державах раніше зазначеного строку. За подання клопотання сплачується збір.

2. Якщо патентування винаходу (корисної моделі) провадиться за процедурою Договору про патентну кооперацію, міжнародна заявка подається до Установи.

Стаття 38

Державне стимулювання створення та використання винаходів (корисних моделей)

Держава стимулює створення і використання винаходів (корисних моделей), встановлює винахідникам і особам, які використовують їх, пільгові умови оподаткування та кредитування, надає їм інші пільги відповідно до чинного законодавства України.

Винахідникам високоефективних використовуваних винаходів (корисних моделей) може присвоюватися почесне звання "Заслужений винахідник України".

Розділ IX

ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Заявки на видачу патентів України на винаходи строком дії п'ять років без проведення експертизи по суті (далі - патенти строком дії п'ять років), подані

відповідно до Постанови Верховної Ради України від 23 грудня 1993 року "Про введення в дію Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", діловодство за якими не було завершено до набрання чинності цим Законом, вважаються заявками на видачу деклараційних патентів на винаходи та розглядаються Установою без проведення експертизи на локальну новизну.

2. За заявками на видачу патентів строком дії п'ять років, за якими до набрання чинності цим Законом було прийнято рішення про видачу патенту, але не здійснено державну реєстрацію і публікацію відомостей про видачу патентів, Установа видає деклараційні патенти на винаходи і публікує відомості про їх видачу за умови сплати відповідного державного мита.

Власники патентів на винаходи строком дії п'ять років можуть подавати клопотання про проведення кваліфікаційної експертизи і перетворення патенту в порядку, встановленому для деклараційних патентів статтею 26 цього Закону.

3. Чинні патенти на корисні моделі прирівнюються щодо правового режиму, у тому числі і строку їх дії, до деклараційних патентів на корисні моделі.

Розділ X

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Встановити, що до приведення законодавства у відповідність із цим Законом інші закони та нормативно-правові акти застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом подати до Верховної Ради України пропозиції про приведення законодавчих актів України у відповідність з цим Законом.

4. Встановити, що після набрання чинності цим Законом втрачають чинність:

Постанова Верховної Ради України від 19 січня 1995 року "Про затвердження Положення про порядок оформлення та використання прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки, що становлять державну таємницю" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., N 3, ст. 23);

Президент України

Л. КРАВЧУК

м. Київ 15 грудня 1993 року N 3687-

XII

ЗАКОН УКРАЇНИ

від 15 грудня 1993 року

Про охорону прав на знаки для товарів і послуг

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1

Визначення

У цьому Законі нижченаведене вживається у такому значенні:

Установа - центральний орган виконавчої влади з питань правової охорони інтелектуальної власності;

особа - фізична або юридична особа;

знак - позначення, за яким товари і послуги одних осіб відрізняються від товарів і послуг інших осіб;

свідоцтво - свідоцтво України на знак для товарів і послуг;

зареєстрований знак - знак, на який видано свідоцтво;

заявка - сукупність документів, необхідних для видачі свідоцтва;

заявник - особа, яка подала заявку чи набула прав заявника в іншому встановленому законом порядку;

пріоритет заявки (пріоритет) - першість у поданні заявки;

дата пріоритету - дата подання заявки до Установи чи до відповідного органу держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності, за якою заявлено пріоритет;

Реєстр - Державний реєстр свідоцтв України на знаки для товарів і послуг;

Апеляційна палата - колегіальний орган Установи для розгляду заперечень проти рішень Установи щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності та інших питань, віднесених до її компетенції цим Законом;

заклад експертизи - уповноважений Установою державний заклад (підприємство, організація) для розгляду і проведення експертизи заявок;

державна система правової охорони інтелектуальної власності - Установа і сукупність експертних, наукових, освітніх, інформаційних та інших відповідної спеціалізації державних закладів, що входять до сфери управління Установи;

доменне ім'я - ім'я, що використовується для адресації комп'ютерів і ресурсів в Інтернеті;

МКТП - Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків.

Стаття 2

Повноваження Установи у сфері охорони прав на знаки для товарів і послуг

1. Установа забезпечує реалізацію державної політики у сфері охорони прав на знаки для товарів і послуг, для чого:

організовує приймання заявок, проведення їх експертизи, приймає рішення щодо них;

видає свідоцтва на знаки для товарів і послуг, забезпечує їх державну реєстрацію;

забезпечує опублікування офіційних відомостей про знаки для товарів і послуг;

здійснює міжнародне співробітництво у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представляє інтереси України з питань охорони прав на знаки для товарів і послуг в міжнародних організаціях відповідно до чинного законодавства;

приймає в установленому порядку нормативно-правові акти у межах своїх повноважень;

організовує інформаційну та видавничу діяльність у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

організовує науково-дослідні роботи з удосконалення законодавства та організації діяльності у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

організовує роботу щодо перепідготовки кадрів державної системи правової охорони інтелектуальної власності;

доручає закладам, що входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, відповідно до їх спеціалізації виконувати окремі завдання, визначені цим Законом, Положенням про Установу, іншими нормативно-правовими актами у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

виконує інші функції відповідно до Положення про неї, затвердженого в установленому порядку.

2. Фінансування діяльності Установи провадиться за рахунок коштів Державного бюджету України.

Стаття 3

Міжнародні договори

1. Якщо міжнародним договором України встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про знаки, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 4

Права іноземних та інших осіб

1. Іноземні особи та особи без громадянства мають рівні з особами України права, передбачені цим Законом, відповідно до міжнародних договорів України чи на основі принципу взаємності.

2. Іноземні та інші особи, що проживають чи мають постійне місцезнаходження поза межами України, у відносинах з Установою реалізують свої права через представників, зареєстрованих згідно з Положенням про представників у справах інтелектуальної власності, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

Розділ II

ПРАВОВА ОХОРОНА ЗНАКІВ

Стаття 5

Умови надання правової охорони

1. Правова охорона надається знаку, який не суперечить публічному порядку, принципам гуманності і моралі та на який не поширюються підстави для відмови в наданні правової охорони, встановлені цим Законом.

2. Об'єктом знака може бути будь-яке позначення або будь-яка комбінація позначень. Такими позначеннями можуть бути, зокрема, слова, у тому числі власні імена, літери, цифри, зображувальні елементи, кольори та комбінації кольорів, а також будь-яка комбінація таких позначень.

3. Право власності на знак засвідчується свідоцтвом. Строк дії свідоцтва становить 10 років від дати подання заявки до Установи і продовжується Установою за клопотанням власника свідоцтва щоразу на 10 років, за умови сплати збору в порядку, встановленому пунктом 2 статті 18 цього Закону. Порядок продовження строку дії свідоцтва встановлюється Установою.

Дія свідоцтва припиняється достроково за умов, викладених у статті 18 цього Закону.

4. Обсяг правової охорони, що надається, визначається зображенням знака та переліком товарів і послуг, внесеними до Реєстру, і засвідчується свідоцтвом з наведеними у ньому копією внесеного до Реєстру зображення знака та переліком товарів і послуг.

5. Право на одержання свідоцтва у порядку, встановленому цим Законом, має будь-яка особа, об'єднання осіб або їх правонаступники.

6. Право на одержання свідоцтва має заявник, заявка якого має більш ранню дату подання до Установи або, якщо заявлено пріоритет, більш ранню дату пріоритету, за умови, що вказана заявка не вважається відкликаною, не відкликана або за нею Установою не прийнято рішення про відмову в реєстрації знака, можливості оскарження якого вичерпані.

Стаття 6

Підстави для відмови в наданні правової охорони

1. Згідно з цим Законом не можуть одержати правову охорону позначення, які зображують або імітують:

державні герби, прапори та інші державні символи (емблеми);

офіційні назви держав;

емблеми, скорочені або повні найменування міжнародних міждержавних організацій;

офіційні контрольні, гарантійні та пробірні клейма, печатки;

нагороди та інші відзнаки.

Такі позначення можуть бути включені до знака як елементи, що не охороняються, якщо на це є згода відповідного компетентного органу або їх власників. Компетентним органом щодо назви держави є колегіальний орган, утворений Установою.

2. Згідно з цим Законом не можуть одержати правову охорону також позначення, які:

звичайно не мають розрізняльної здатності та не набули такої внаслідок їх використання;

складаються лише з позначень, що є загальноновживаними як позначення товарів і послуг певного виду;

складаються лише з позначень чи даних, що є описовими при використанні щодо зазначених у заявці товарів і послуг або у зв'язку з ними, зокрема вказують на вид, якість, склад, кількість, властивості, призначення, цінність товарів і послуг, місце і час виготовлення чи збуту товарів або надання послуг;

є оманливими або такими, що можуть ввести в оману щодо товару, послуги або особи, яка виробляє товар або надає послугу;

складаються лише з позначень, що є загальноновживаними символами і термінами;

відображають лише форму, що обумовлена природним станом товару чи необхідністю отримання технічного результату, або яка надає товарі істотної цінності.

Позначення, вказані в абзацах другому, третьому, четвертому, шостому та сьомому цього пункту, можуть бути внесені до знака як елементи, що не охороняються, якщо вони не займають домінуючого положення в зображенні знака.

3. Не можуть бути зареєстровані як знаки позначення, які є тотожними або схожими настільки, що їх можна сплутати з:

знаками, раніше зареєстрованими чи заявленими на реєстрацію в Україні на ім'я іншої особи для таких самих або споріднених з ними товарів і послуг;

знаками інших осіб, якщо ці знаки охороняються без реєстрації на підставі міжнародних договорів, учасником яких є Україна, зокрема знаками, визнаними добре відомими відповідно до статті 6 bis Паризької конвенції про охорону промислової власності;

фірмовими найменуваннями, що відомі в Україні і належать іншим особам, які одержали право на них до дати подання до Установи заявки щодо таких же або споріднених з ними товарів і послуг;

кваліфікованими зазначеннями походження товарів (у тому числі спиртів та алкогольних напоїв), що охороняються відповідно до Закону України "Про охорону прав на зазначення походження товарів". Такі позначення можуть бути лише елементами, що не охороняються, знаків осіб, які мають право користуватися вказаними зазначеннями;

знаками відповідності (сертифікаційними знаками), зареєстрованими у встановленому порядку.

4. Не реєструються як знаки позначення, які відтворюють:

промислові зразки, права на які належать в Україні іншим особам;

назви відомих в Україні творів науки, літератури і мистецтва або цитати і персонажі з них, твори мистецтва та їх фрагменти без згоди власників авторського права або їх правонаступників;

прізвища, імена, псевдоніми та похідні від них, портрети і факсиміле відомих в Україні осіб без їх згоди.

Розділ III

ПОРЯДОК ОДЕРЖАННЯ СВІДОЦТВА

Стаття 7

Заявка

1. Особа, яка бажає одержати свідоцтво, подає до Установи заявку.

2. За дорученням заявника заявку може бути подано через представника у справах інтелектуальної власності або іншу довірену особу.

3. Заявка повинна стосуватися одного знака.

4. Заявка складається українською мовою і повинна містити:

заяву про реєстрацію знака;

зображення позначення, що заявляється;

перелік товарів і послуг, для яких заявник просить зареєструвати знак, згрупованих за МКТП.

5. У заяві про реєстрацію знака необхідно вказати заявника (заявників) та його адресу.

6. Якщо заявник просить охорону кольору чи поєднання кольорів як розрізняльної ознаки свого знака, то він зобов'язаний:

заявити про це і вказати в заяві колір чи поєднання кольорів, охорону яких він просить;

подати в заявці кольорові зображення вказаного знака. Кількість примірників таких зображень встановлюється Установою.

7. Інші вимоги до документів заявки визначаються Установою.

8. За подання заявки сплачується збір, розмір якого встановлюється з урахуванням кількості класів МКТП, якими охоплюються зазначені в заявці товари і послуги. Документ про сплату збору повинен надійти до Установи разом з заявкою або протягом двох місяців від дати подання заявки. Цей строк продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

Стаття 8

Дата подання заявки

1. Датою подання заявки є дата одержання Установою матеріалів, що містять принаймні:

клопотання у довільній формі про реєстрацію знака, викладене українською мовою;

відомості про заявника та його адресу, викладені українською мовою;

достатньо чітке зображення позначення, що заявляється;

перелік товарів і послуг, для яких заявляється знак.

2. Дата подання заявки встановлюється згідно з пунктами 10 та 11 статті 10 цього Закону.

3. Після встановлення дати подання заявки будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки в порядку, встановленому Установою. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір.

Стаття 9

Пріоритет

1. Заявник має право на пріоритет попередньої заявки на такий же знак протягом шести місяців від дати подання попередньої заявки до Установи чи до відповідного органу держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності, якщо на попередню заявку не заявлено пріоритет.

2. Пріоритет знака, використаного в експонаті, показаному на офіційних або офіційно визнаних міжнародних виставках, проведених на території держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності, може бути встановлено за датою відкриття виставки, якщо заявка надійшла до Установи протягом шести місяців від зазначеної дати.

3. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до Установи подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію з перекладом на українську мову або документ, що підтверджує показ зазначеного знака на виставці, якщо ці заявка чи показ відповідно була подана чи було проведено у державі - учасниці Паризької конвенції про

охорону промислової власності. У межах цього строку зазначені матеріали можуть бути змінені. Якщо ці матеріали подано несвоєчасно, то право на пріоритет заявки вважається втраченим, про що заявнику надсилається повідомлення.

Стаття 10

Експертиза заявки

1. Експертиза заявки має статус науково-технічної експертизи, складається з формальної експертизи та кваліфікаційної експертизи (експертизи по суті) і проводиться закладом експертизи відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою.

2. Заклад експертизи здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

3. Кінцеві результати експертизи заявки, що не вважається відкликаною або не відкликана, відображаються в обґрунтованому висновку експертизи за заявкою, що набирає чинності після затвердження його Установою. На підставі такого висновку Установа приймає рішення про реєстрацію знака для всіх зазначених у заявці товарів і послуг або про відмову в реєстрації знака для всіх зазначених у заявці товарів і послуг, або про реєстрацію знака щодо частини зазначених у заявці товарів і послуг та відмову в реєстрації знака для іншої частини зазначених у заявці товарів і послуг. Рішення Установи надсилається заявнику.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним рішення Установи затребувати копії матеріалів, що протиставлені заявці. Ці копії надсилаються заявнику протягом місяця.

4. Заявник має право з власної ініціативи чи на запрошення закладу експертизи особисто або через свого представника брати участь у встановленому Установою порядку в розгляді питань, що виникли під час проведення експертизи.

5. Заявник має право вносити до заявки виправлення помилок та зміни свого імені (найменування) і своєї адреси, адреси для листування, імені та адреси свого представника, а також зміни щодо скорочення переліку товарів і послуг.

Заявник може вносити до заявки зміни, пов'язані зі зміною особи заявника, за умови згоди зазначених у заявці інших заявників. Такі зміни може за згодою всіх заявників вносити також особа, яка бажає стати заявником.

Ці виправлення та зміни враховуються, якщо вони одержані закладом експертизи не пізніше одержання ним документа про сплату державного мита за видачу свідоцтва.

За подання заяви про виправлення помилки або про внесення будь-якої із зазначених змін сплачується збір, за умови, що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від подавця заяви обставини.

6. Заклад експертизи може вимагати від заявника надання додаткових матеріалів, якщо без них проведення експертизи неможливе, або у разі виникнення обґрунтованих сумнівів у достовірності будь-яких відомостей чи елементів, що містяться в матеріалах заявки.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним повідомлення чи висновку закладу експертизи із вимогою про надання додаткових матеріалів затребувати від нього копії матеріалів, що протиставлені заявці.

Додаткові матеріали мають бути подані заявником протягом двох місяців від дати одержання ним повідомлення чи висновку закладу експертизи або копій

матеріалів, що протиставлені заявці. Строк подання додаткових матеріалів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Якщо заявник не подасть додаткові матеріали у встановлений строк, то заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення.

7. Якщо заявником подано додаткові матеріали, то в процесі експертизи з'ясовується, чи не виходять вони за межі розкритої у поданій заявці суті позначення та переліку зазначених у заявці товарів і послуг.

Додаткові матеріали виходять за межі розкритої у поданій заявці суті позначення, якщо вони містять ознаки, які слід включити до позначення, що заявляється як знак.

Додаткові матеріали в частині, що виходить за межі розкритої у поданій заявці суті позначення або доповнює перелік зазначених у заявці товарів і послуг, не беруться до уваги під час експертизи заявки і можуть бути, після одержання відповідного повідомлення закладу експертизи, оформлені заявником як самостійна заявка.

8. Будь-яка особа може подати до закладу експертизи мотивоване заперечення проти заявки щодо невідповідності наведеного в ній позначення умовам надання правової охорони, встановленим цим Законом.

За подання заперечення сплачується збір.

Заперечення розглядається, якщо воно одержане закладом експертизи не пізніше ніж за 5 днів до дати прийняття Установою рішення за заявкою.

Заклад експертизи надсилає копію заперечення заявнику.

Заявник вправі повідомити заклад експертизи про своє ставлення до заперечення протягом двох місяців від дати його одержання. Він може спростувати заперечення і залишити заявку без змін, внести до заявки зміни або відкликати її.

Результати розгляду заперечення відображаються в рішенні Установи за заявкою. Копія цього рішення надсилається подавцю заперечення.

9. Під час проведення формальної експертизи:

встановлюється дата подання заявки на підставі статті 8 цього Закону;

заявка перевіряється на відповідність формальним вимогам статті 7 цього Закону та правилам, встановленим на його основі Установою;

документ про сплату збору за подання заявки перевіряється на відповідність встановленим вимогам.

10. За відповідності матеріалів заявки вимогам статті 8 цього Закону та наявності документа про сплату збору за подання заявки заявнику надсилається повідомлення про встановлену дату подання заявки.

11. У разі невідповідності матеріалів заявки вимогам статті 8 цього Закону заявнику негайно надсилається про це повідомлення. Якщо невідповідність буде усунута протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення, то датою подання заявки вважається дата одержання закладом експертизи виправлених матеріалів. В іншому разі заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

12. За відповідності заявки вимогам статті 7 цього Закону та документа про сплату збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається про це повідомлення.

13. У разі порушення вимог пункту 8 статті 7 цього Закону заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

14. У разі невідповідності заявки формальним вимогам статті 7 цього Закону та правилам, встановленим на його основі Установою, чи документа про сплату збору за подання заявки встановленим вимогам заявнику надсилається повідомлення із пропозиціями щодо усунення недоліків.

Якщо недоліки стосуються групування товарів і послуг, то в повідомленні наводиться перелік товарів і послуг, згрупованих закладом експертизи, та, за необхідності, зазначається сума збору за подання заявки, яку належить доплатити. У випадку, коли товар або послуга викладено у заявці як термін, що не дає можливості віднести його до певного класу МКТП, заявнику пропонується замінити цей термін або виключити його. Якщо заявник не виконає цю вимогу, то зазначений термін не включається до переліку товарів і послуг, згрупованих закладом експертизи.

Усунення зазначених у повідомленні недоліків проводиться у строк, встановлений пунктом 6 цієї статті для додаткових матеріалів.

15. Під час кваліфікаційної експертизи перевіряється відповідність заявленого позначення умовам надання правової охорони, визначеним цим Законом. При цьому використовуються інформаційна база закладу експертизи, в тому числі матеріали заявки, а також довідково-пошуковий апарат та відповідні офіційні видання.

16. Якщо є підстави вважати, що заявлене позначення не відповідає умовам надання правової охорони повністю або частково, то заклад експертизи надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією надати мотивовану відповідь на користь реєстрації знака.

Відповідь заявника надається у строк, встановлений пунктом 6 цієї статті для додаткових матеріалів, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою.

Стаття 11

Відкликання заявки

Заявник має право відкликати заявку в будь-який час до дати сплати державного мита за видачу свідоцтва.

Стаття 11¹

Поділ заявки

1. Заявник має право поділити заявку на дві і більше заявок (виділені заявки) шляхом розподілу між ними перелічених у цій заявці товарів і послуг таким чином, щоб кожна з виділених заявок не містила товари і послуги, споріднені з товарами і послугами, переліченими в інших заявках.
2. Поділ заявки здійснюється шляхом подання заявником заяви про внесення до заявки відповідних змін та виділеної заявки (заявок), за умови сплати зборів за подання зазначених заяви та заявки.
3. Дата подання виділеної заявки є такою самою, як дата подання поділеної заявки. Дата пріоритету виділеної заявки встановлюється, якщо на це є підстава, такою самою, як дата пріоритету поділеної заявки.

Стаття 12

Публікація про видачу свідоцтва

На підставі рішення про реєстрацію знака та за наявності документів про сплату державного мита за видачу свідоцтва і збору за публікацію про видачу свідоцтва здійснюється публікація в офіційному бюлетені відомостей про видачу свідоцтва, визначених в установленому порядку. Зазначені мито та

збір сплачуються після надходження до заявника рішення про реєстрацію знака.

Якщо протягом трьох місяців від дати надходження до заявника рішення про реєстрацію знака документи про сплату державного мита за видачу свідоцтва і збору за публікацію про видачу свідоцтва в розмірі та порядку, визначених законодавством, до закладу експертизи не надійшли, публікація не провадиться, а заявка вважається відкликаною.

Строк надходження цих документів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

Стаття 13

Реєстрація знака

1. Одночасно з публікацією відомостей про видачу свідоцтва Установа здійснює державну реєстрацію знака, для чого вносить до Реєстру відповідні відомості. Форма Реєстру та порядок його ведення визначаються Установою.
2. Після внесення до Реєстру відомостей будь-яка особа має право ознайомитися з ними у порядку, що визначається Установою та одержати відповідно до свого клопотання виписку з Реєстру щодо відомостей про свідоцтво, за умови сплати збору за подання цього клопотання.
3. Помилки у внесених до Реєстру відомостях виправляються за ініціативою власника свідоцтва або Установи.

До Реєстру за ініціативою власника свідоцтва можуть бути внесені зміни згідно з установленим переліком можливих змін. За внесення до Реєстру змін щодо свідоцтва сплачується збір.

Стаття 14

Видача свідоцтва

1. Видача свідоцтва здійснюється Установою у місячний строк після державної реєстрації знака. Свідоцтво видається особі, яка має право на його одержання. Якщо право на одержання свідоцтва мають кілька осіб, їм видається одне свідоцтво.
2. Форма свідоцтва і зміст зазначених у ньому відомостей визначаються Установою.
3. До виданого свідоцтва на вимогу його власника Установа вносить виправлення очевидних помилок з наступним повідомленням про це в офіційному бюлетені.
4. У випадку втрати чи зіпсування свідоцтва його власнику видається дублікат свідоцтва у порядку, встановленому Установою. За видачу дубліката свідоцтва сплачується збір.

Стаття 15

Оскарження рішення за заявкою

1. Заявник може оскаржити рішення Установи за заявкою у судовому порядку або до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання рішення Установи чи копій матеріалів, затребуваних відповідно до пункту 3 статті 10 цього Закону.

2. Якщо рішення Установи за заявкою оскаржено у судовому порядку після державної реєстрації знака, то суд вирішує разом і питання щодо дійсності відповідного свідоцтва.

3. Право оскаржити рішення Установи до Апеляційної палати втрачається у разі сплати державного мита за видачу свідоцтва.

4. Оскарження рішення Установи до Апеляційної палати здійснюється шляхом подання заперечення проти рішення у порядку, встановленому цим Законом та на його основі регламентом Апеляційної палати, затвердженим Установою. За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено у строк, зазначений у пункті 1 цієї статті, заперечення вважається неподаним, про що заявнику надсилається повідомлення.

5. У разі одержання Апеляційною палатою заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення діловодство за заявкою зупиняється до затвердження рішення Апеляційної палати.

6. Заперечення проти рішення Установи за заявкою розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати, протягом двох місяців від дати одержання заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення, в межах мотивів, викладених заявником у запереченні та під час його розгляду. Строк розгляду заперечення продовжується за ініціативою заявника, але не більше ніж на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

7. За результатами розгляду заперечення Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом Установи та надсилається заявнику.

У разі задоволення заперечення повністю або частково збір за подання заперечення підлягає поверненню.

8. До затвердження рішення Апеляційної палати, в місячний строк від дати його прийняття, керівник Установи може внести мотивований письмовий протест на це рішення, який має бути розглянутий протягом місяця. Рішення Апеляційної палати, прийняте за цим протестом, є остаточним і може бути скасоване лише судом.

9. Заявник може оскаржити затверджене Установою рішення Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення.

Розділ IV

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ, ЩО ВИПЛИВАЮТЬ ІЗ СВДОЦТВА

Стаття 16

Права, що випливають із свідництва

1. Права, що випливають із свідництва, діють від дати подання заявки. Строк дії свідництва продовжується за умови сплати відповідного збору.
2. Свідництво надає його власнику право використовувати знак та інші права, визначені цим Законом.
3. Взаємовідносини при використанні знака, свідництво на який належить кільком особам, визначаються угодою між ними. У разі відсутності такої угоди кожний власник свідництва може використовувати знак на свій розсуд, але жоден з них не має права давати дозвіл (видавати ліцензію) на використання знака та передавати право власності на знак іншій особі без згоди решти власників свідництва.
4. Використанням знака визнається:

нанесення його на будь-який товар, для якого знак зареєстровано, упаковку, в якій міститься такий товар, вивіску, пов'язану з ним, етикетку, нашивку, бирку чи інший прикріплений до товару предмет, зберігання такого товару із зазначеним нанесенням знака з метою пропонування для продажу, пропонування його для продажу, продаж, імпорт (ввезення) та експорт (вивезення);

застосування його під час пропонування та надання будь-якої послуги, для якої знак зареєстровано;

застосування його в діловій документації чи в рекламі та в мережі Інтернет, у тому числі в доменних іменах.

Знак визнається використаним, якщо його застосовано у формі зареєстрованого знака, а також у формі, що відрізняється від зареєстрованого знака лише окремими елементами, якщо це не змінює в цілому відмітності знака.

5. Свідоцтво надає його власнику виключне право забороняти іншим особам використовувати без його згоди, якщо інше не передбачено цим Законом:

зареєстрований знак стосовно наведених у свідоцтві товарів і послуг;

зареєстрований знак стосовно товарів і послуг, споріднених з наведеними у свідоцтві, якщо внаслідок такого використання можна ввести в оману щодо особи, яка виробляє товари чи надає послуги;

позначення, схоже із зареєстрованим знаком, стосовно наведених у свідоцтві товарів і послуг, якщо внаслідок такого використання ці позначення і знак можна сплутати;

позначення, схоже із зареєстрованим знаком, стосовно товарів і послуг, споріднених з наведеними у свідоцтві, якщо внаслідок такого використання

можна ввести в оману щодо особи, яка виробляє товари чи надає послуги, або ці позначення і знак можна сплутати.

6. Виключне право власника свідоцтва забороняти іншим особам використовувати без його згоди зареєстрований знак не поширюється на:

здійснення будь-якого права, що виникло до дати подання заявки або, якщо було заявлено пріоритет, до дати пріоритету заявки;

використання знака для товару, введеного під цим знаком в цивільний оборот власником свідоцтва чи за його згодою, за умови, що власник свідоцтва не має вагомих підстав забороняти таке використання у зв'язку з подальшим продажем товару, зокрема у разі зміни або погіршення стану товару після введення його в цивільний оборот;

використання кваліфікованого зазначення походження товару, що охороняється відповідно до Закону України "Про охорону прав на зазначення походження товарів";

некомерційне використання знака;

усі форми повідомлення новин і коментарів новин;

добросовісне застосування ними своїх імен чи адрес.

7. Власник свідоцтва може передавати будь-якій особі право власності на знак повністю або відносно частини зазначених у свідоцтві товарів і послуг, на підставі договору.

Передача права власності на знак не допускається, якщо вона може стати причиною введення в оману споживача щодо товару і послуги або щодо особи, яка виготовляє товар чи надає послугу.

8. Власник свідоцтва має право дати будь-якій особі дозвіл (видати ліцензію) на використання знака на підставі ліцензійного договору.

Ліцензійний договір повинен містити умову про те, що якість товарів і послуг, виготовлених чи наданих за ліцензійним договором, не буде нижчою від якості товарів і послуг власника свідоцтва і що останній здійснюватиме контроль за виконанням цієї умови.

9. Договір про передачу права власності на знак і ліцензійний договір вважаються дійсними, якщо вони укладені у письмовій формі і підписані сторонами.

Сторона договору має право на інформування невизначеного кола осіб про передачу права власності на знак або видачу ліцензії на використання знака. Таке інформування здійснюється шляхом публікації в офіційному бюлетені відомостей в обсязі та порядку, встановлених Установою, з одночасним внесенням їх до Реєстру.

За опублікування відомостей про передачу права власності на знак повністю і видачу ліцензії на використання знака, а також запропонованих стороною договору змін до відомостей про видачу ліцензії сплачуються збори.

У разі опублікування відомостей про передачу права власності на знак стосовно частини зазначених у свідоцтві товарів і послуг Установа видає нове свідоцтво на ім'я особи, якій передане це право, за наявності документа про сплату державного мита за видачу свідоцтва.

10. Власник свідоцтва має право проставляти поряд із знаком попереджувальне маркування, яке вказує на те, що цей знак зареєстровано в Україні.

11. Власник свідоцтва, який здійснює посередницьку діяльність, має право на основі договору з виробником товарів або особою, що надає послуги,

використовувати свій знак поряд із знаком зазначених осіб, а також замість їх знака.

Стаття 17

Обов'язки, що випливають із свідоцтва

Власник свідоцтва повинен добросовісно користуватися правами, що випливають із свідоцтва.

Розділ V

ПРИПИНЕННЯ ДІЇ СВІДОЦТВА ТА ВИЗНАННЯ ЙОГО НЕДІЙСНИМ

Стаття 18

Припинення дії свідоцтва

1. Власник свідоцтва в будь-який час може відмовитися від нього повністю або частково на підставі заяви, поданої до Установи. Зазначена відмова набирає чинності від дати публікації відомостей про це в офіційному бюлетені Установи.

2. Дія свідоцтва припиняється у разі несплати збору за продовження строку його дії. Документ про сплату збору за кожне продовження строку дії свідоцтва має надійти до Установи до кінця поточного періоду строку дії свідоцтва за умови сплати збору протягом шести останніх його місяців.

Збір за продовження дії свідоцтва може бути сплачено, а документ про його сплату - надійти до Установи протягом шести місяців після встановленого строку. У цьому разі розмір зазначеного збору збільшується на 50 відсотків.

Дія свідоцтва припиняється з першого дня періоду строку дії свідоцтва, за який збір не сплачено.

3. Дія свідоцтва припиняється за рішенням суду у зв'язку з перетворенням знака в позначення, що стало загальноновживаним як позначення товарів і послуг певного виду після дати подання заявки.

4. Якщо знак не використовується в Україні повністю або щодо частини зазначених у свідоцтві товарів і послуг протягом трьох років від дати публікації відомостей про видачу свідоцтва або від іншої дати після цієї публікації, будь-яка особа має право звернутися до суду із заявою про дострокове припинення дії свідоцтва повністю або частково.

У цьому разі дія свідоцтва може бути припинена повністю або частково лише за умови, що власник свідоцтва не зазначить поважні причини такого невикористання. Такими поважними причинами, зокрема є:

обставини, що перешкоджають використанню знака незалежно від волі власника свідоцтва, такі як обмеження імпорту чи інші вимоги до товарів і послуг, встановлені законодавством;

можливість введення в оману щодо особи, яка виробляє товари або надає послуги, під час використання знака особою, що звернулася до суду, чи іншою особою щодо товарів і послуг, відносно яких висунута вимога про припинення дії свідоцтва.

Для цілей цього пункту використанням знака власником свідоцтва вважається також використання його іншою особою за умови контролю з боку власника свідоцтва.

Стаття 19

Визнання свідоцтва недійсним

1. Свідоцтво може бути визнано у судовому порядку недійсним повністю або частково у разі:

- а) невідповідності зареєстрованого знака умовам надання правової охорони;
- б) наявності у свідоцтві елементів зображення знака та переліку товарів і послуг, яких не було у поданій заявці;
- в) видачі свідоцтва внаслідок подання заявки з порушенням прав інших осіб.

2. При визнанні свідоцтва чи його частини недійсними Установа повідомляє про це у своєму офіційному бюлетені.

3. Свідоцтво або його частина, визнані недійсними, вважаються такими, що не набрали чинності від дати подання заявки.

Розділ VI

ЗАХИСТ ПРАВ

Стаття 20

Порушення прав власника свідоцтва

1. Будь-яке посягання на права власника свідоцтва, передбачені статтею 16 цього Закону, в тому числі вчинення без згоди власника свідоцтва дій, що потребують його згоди, та готування до вчинення таких дій, вважається порушенням прав власника свідоцтва, що тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством України.

2. На вимогу власника свідоцтва таке порушення повинно бути припинено, а порушник зобов'язаний відшкодувати власнику свідоцтва заподіяні збитки.

Власник свідоцтва може також вимагати усунення з товару, його упаковки незаконно використаного знака або позначення, схожого з ним настільки, що їх можна сплутати, або знищення виготовлених зображень знака або позначення, схожого з ним настільки, що їх можна сплутати.

Вимагати поновлення порушених прав власника свідоцтва може за його згодою також особа, яка придбала ліцензію.

Стаття 21

Способи захисту прав

1. Захист прав на знак здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку.

2. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням цього Закону.

Суди відповідно до їх компетенції розв'язують, зокрема, спори про:

встановлення власника свідоцтва;

укладання та виконання ліцензійних договорів;

порушення прав власника свідоцтва.

Стаття 22

Право повторної реєстрації

Ніхто інший, крім колишнього власника свідоцтва, не має права на повторну реєстрацію знака протягом трьох років після припинення дії свідоцтва згідно із пунктами 1 - 3 статті 18 цього Закону.

Розділ VII

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 23

Державне мито і збори

Розмір та порядок сплати державного мита за видачу свідоцтв на знаки для товарів і послуг визначаються законодавством.

Кошти, одержані від сплати державного мита за видачу свідоцтв на знаки для товарів і послуг, зараховуються до Державного бюджету України.

Розмір передбачених цим Законом зборів, строки і порядок їх сплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

Передбачені цим Законом збори сплачуються на поточні рахунки уповноважених Установою закладів, що входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності і відповідно до їх спеціалізації виконують окремі завдання, що визначені цим Законом.

Надходження від передбачених цим Законом зборів мають цільове призначення і згідно з розпорядженнями Установи використовуються виключно для забезпечення розвитку та функціонування державної системи правової охорони інтелектуальної власності, зокрема на виконання завдань, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 24

Реєстрація знака в іноземних державах

1. Будь-яка особа має право зареєструвати знак в іноземних державах.

2. У разі реєстрації знака в іноземних державах згідно з Мадридською угодою про міжнародну реєстрацію знаків та/або Протоколом до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків заявка на міжнародну реєстрацію та відповідні їй заява про територіальне розширення і заява про продовження міжнародної реєстрації подаються через Установу за умови сплати національного збору за подання кожної з них.

3. Витрати, пов'язані з реєстрацією знака в іноземних державах, несе заявник чи за його згодою інша особа.

Стаття 25

Охорона прав на добре відомий знак

1. Охорона прав на добре відомий знак здійснюється згідно з статтею 6 bis Паризької конвенції про охорону промислової власності та цим Законом на підставі визнання знака добре відомим Апеляційною палатою або судом.

2. При визначенні того, чи є знак добре відомим в Україні, можуть розглядатися, зокрема, такі фактори, якщо вони є доречними:

ступінь відомості чи визнання знака у відповідному секторі суспільства;

тривалість, обсяг та географічний район будь-якого використання знака;

тривалість, обсяг та географічний район будь-якого просування знака, включаючи рекламування чи оприлюднення та представлення на ярмарках чи виставках товарів та/або послуг, щодо яких знак застосовується;

тривалість та географічний район будь-яких реєстрацій та/або заявок на реєстрацію знака за умови, що знак використовується чи є визнаним;

свідчення успішного відстоювання прав на знак, зокрема територія, на якій знак визнано добре відомим компетентними органами; цінність, що асоціюється зі знаком.

3. Порядок визнання Апеляційною палатою знака добре відомим в Україні встановлюється Установою. За подання заяви про визнання знака добре відомим сплачується збір.

Рішення Апеляційної палати щодо визнання знака добре відомим в Україні може бути оскаржено у судовому порядку.

4. З дати, на яку за визначенням Апеляційної палати чи суду знак став добре відомим в Україні, йому надається правова охорона така сама, якби цей знак був заявлений на реєстрацію в Україні. При цьому вона поширюється також на товари і послуги, що не споріднені з тими, для яких знак визнано добре відомим в Україні, якщо використання цього знака іншою особою стосовно таких товарів і послуг вказуватиме на зв'язок між ними та власником добре відомого знака і його інтересам, ймовірно, буде завдано шкоди таким використанням.

Президент України

Л. КРАВЧУК

м. Київ 15 грудня 1993 року N 3689-

XII

ЗАКОН УКРАЇНИ
від 15 грудня 1993 року
Про охорону прав на промислові зразки

Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1
Визначення

У цьому Законі нижченаведене вживається у такому значенні:

Установа - центральний орган виконавчої влади з питань правової охорони інтелектуальної власності;

промисловий зразок - результат творчої діяльності людини у галузі художнього конструювання;

автор - людина, творчою працею якої створено промисловий зразок;

патент - патент України на промисловий зразок;

запатентований промисловий зразок - промисловий зразок, на який видано патент;

особа - фізична або юридична особа;

заявка - сукупність документів, необхідних для видачі патенту;

заявник - особа, яка подала заявку чи набула прав заявника в іншому встановленому законом порядку;

пріоритет заявки (пріоритет) - першість у поданні заявки;

дата пріоритету - дата подання заявки до Установи чи до відповідного органу держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності, за якою заявлено пріоритет;

роботодавець - особа, яка найняла працівника за трудовим договором (контрактом);

Реєстр - Державний реєстр патентів України на промислові зразки;

Апеляційна палата - колегіальний орган Установи для розгляду заперечень проти рішень Установи щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності та інших питань, віднесених до її компетенції цим Законом;

заклад експертизи - уповноважений Установою державний заклад (підприємство, організація) для розгляду і проведення експертизи заявок;

державна система правової охорони інтелектуальної власності - Установа і сукупність експертних, наукових, освітніх, інформаційних та інших відповідної спеціалізації державних закладів, що входять до сфери управління Установи.

Стаття 2

Повноваження Установи у сфері охорони прав на промислові зразки

1. Установа забезпечує реалізацію державної політики у сфері охорони прав на промислові зразки, для чого:

організовує приймання заявок, проведення їх експертизи, приймає рішення щодо них;

видає патенти на промислові зразки, забезпечує їх державну реєстрацію;

забезпечує опублікування офіційних відомостей про промислові зразки;

здійснює міжнародне співробітництво у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представляє інтереси України з питань охорони прав на промислові зразки в міжнародних організаціях відповідно до чинного законодавства;

приймає в установленому порядку нормативно-правові акти у межах своїх повноважень;

організовує інформаційну та видавничу діяльність у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

організовує науково-дослідні роботи з удосконалення законодавства та організації діяльності у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

організовує роботу щодо перепідготовки кадрів державної системи правової охорони інтелектуальної власності;

доручає закладам, що входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, відповідно до їх спеціалізації, виконувати окремі завдання, що визначені цим Законом, Положенням про Установу, іншими нормативно-правовими актами у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

виконує інші функції відповідно до Положення про неї, затвердженого в установленому порядку.

2. Фінансування діяльності Установи провадиться за рахунок коштів Державного бюджету України.

Стаття 3

Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором України встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про промислові зразки, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 4

Права іноземних та інших осіб

1. Іноземні особи та особи без громадянства мають рівні з особами України права, передбачені цим Законом, відповідно до міжнародних договорів України чи на основі принципу взаємності.

2. Іноземні та інші особи, що проживають чи мають постійне місцезнаходження поза межами України, у відносинах з Установою реалізують свої права через представників, зареєстрованих згідно з Положенням про представників у справах інтелектуальної власності, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

Розділ II

ПРАВОВА ОХОРОНА ПРОМИСЛОВИХ ЗРАЗКІВ

Стаття 5

Умови надання правової охорони

1. Правова охорона надається промисловому зразку, що не суперечить публічному порядку, принципам гуманності і моралі та відповідає умовам патентоспроможності.

2. Об'єктом промислового зразка може бути форма, малюнок чи розфарбування або їх поєднання, які визначають зовнішній вигляд промислового виробу і призначені для задоволення естетичних та ергономічних потреб.

3. Згідно з цим Законом не можуть одержати правову охорону:

об'єкти архітектури (крім малих архітектурних форм), промислові, гідротехнічні та інші стаціонарні споруди;

друкована продукція як така;

об'єкти нестійкої форми з рідких, газоподібних, сипких або подібних до них речовин тощо.

5. Право власності на промисловий зразок засвідчується патентом.

Строк дії патенту на промисловий зразок становить 10 років від дати подання заявки до Установи і продовжується Установою за клопотанням власника патенту, але не більш як на п'ять років.

Дія патенту припиняється достроково за умов, викладених у статті 24 цього Закону.

6. Обсяг правової охорони, що надається, визначається сукупністю суттєвих ознак промислового зразка, представлених на зображенні (зображеннях) виробу, внесеному до Реєстру, і засвідчується патентом з наведеною у ньому копією внесеного до Реєстру зображення виробу.

Тлумачення ознак промислового зразка повинно здійснюватися в межах його опису.

Стаття 6

Умови патентоспроможності промислового зразка

1. Промисловий зразок відповідає умовам патентоспроможності, якщо він є новим.

2. Промисловий зразок визнається новим, якщо сукупність його суттєвих ознак не стала загальнодоступною у світі до дати подання заявки до Установи або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету. Крім того, у процесі встановлення новизни промислового зразка береться до уваги зміст усіх раніше одержаних Установою заявок, за винятком тих, що на зазначену дату вважаються відкликаними, відкликані або за ними Установою прийняті рішення про відмову у видачі патентів і вичерпані можливості оскарження таких рішень.

3. На визнання промислового зразка патентоспроможним не впливає розкриття інформації про нього автором або особою, яка одержала від автора прямо чи опосередковано таку інформацію протягом шести місяців до дати подання заявки до Установи або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету. При цьому обов'язок доведення обставин розкриття інформації покладається на особу, заінтересовану у застосуванні цього пункту.

Розділ III

ПРАВО НА ОДЕРЖАННЯ ПАТЕНТУ

Стаття 7

Право автора

1. Право на одержання патенту має автор або його спадкоємець, якщо інше не передбачено цим Законом.

2. Автори, які створили промисловий зразок спільною працею, мають рівні права на одержання патенту, якщо інше не передбачено угодою між ними.

3. У разі перегляду умов угоди щодо складу авторів Установа за спільним клопотанням осіб, зазначених у заявці як автори, а також авторів, не зазначених у заявці як такі, вносить зміни до відповідних документів у порядку, що встановлюється Установою.

4. Автору промислового зразка належить право авторства, яке є невідчужуваним особистим правом і охороняється безстроково.

Стаття 8

Право роботодавця

1. Право на одержання патенту має роботодавець, якщо промисловий зразок створено у зв'язку з виконанням службових обов'язків чи доручення роботодавця, за умови, що трудовим договором (контрактом) не передбачено інше. Роботодавець повинен укласти письмовий договір з автором і за його умовами видати винагороду автору відповідно до економічної цінності промислового зразка та іншої вигоди, одержаної роботодавцем від промислового зразка.

Спори щодо умов одержання винагороди та її розміру розв'язуються у судовому порядку.

2. Автор промислового зразка подає роботодавцю письмове повідомлення про створений ним промисловий зразок з матеріалами, що розкривають суть промислового зразка досить ясно і повно.

Якщо роботодавець протягом чотирьох місяців від дати одержання цього повідомлення не подасть заявки до Установи, то право на одержання патенту переходить до автора.

Стаття 9

Право правонаступника

Право на одержання патенту має відповідно правонаступник автора або роботодавця.

Стаття 10

Право першого заявника

Право на одержання патенту на промисловий зразок, створений роздільною працею, належить заявнику, заявка якого має більш ранню дату подання до Установи або, якщо заявлено пріоритет, більш ранню дату пріоритету, за умови, що вказана заявка не вважається відкликаною, не відкликана або за нею Установою не прийняте рішення про відмову у видачі патенту, можливості оскарження якого вичерпані.

Розділ IV

ПОРЯДОК ОДЕРЖАННЯ ПАТЕНТУ

Стаття 11

Заявка

1. Особа, яка бажає одержати патент і має на це право, подає до Установи заявку.

2. За дорученням заявника заявку може бути подано через представника у справах інтелектуальної власності або іншу довірену особу.

3. Заявка повинна стосуватися одного промислового зразка і може містити його варіанти (вимога єдності).

4. Заявка складається українською мовою і повинна містити:
заяву про видачу патенту;
комплект зображень виробу (власне виробу чи у вигляді його макета, або малюнка), що дають повне уявлення про його зовнішній вигляд;
опис промислового зразка;
креслення, схему, карту (якщо необхідно).

5. У заяві про видачу патенту необхідно вказати заявника (заявників) і його адресу, а також автора (авторів).

Автор має право вимагати, щоб його не згадували як такого в будь-якій публікації Установи, зокрема у відомостях про заявку чи патент.

6. Заявка повинна розкривати суть промислового зразка досить ясно і повно, щоб його зміг здійснити фахівець у зазначеній галузі.

7. Інші вимоги до документів заявки визначаються Установою.

8. За подання заявки сплачується збір. Документ про сплату збору повинен надійти до Установи разом з заявкою або протягом двох місяців від дати подання заявки. Цей строк продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

Стаття 12

Дата подання заявки

1. Датою подання заявки є дата одержання Установою матеріалів, що містять принаймні:

клопотання у довільній формі про видачу патенту, викладене українською мовою;

відомості про заявника та його адресу, викладені українською мовою;

зображення виробу, що дає уявлення про його зовнішній вигляд;

частину, яка зовнішньо нагадує опис промислового зразка, викладену українською або іншою мовою. В останньому випадку для збереження дати подання заявки переклад цієї частини українською мовою повинен надійти до Установи протягом двох місяців від дати подання заявки.

2. Дата подання заявки встановлюється згідно з пунктами 9, 10 та 11 статті 14 цього Закону.

Стаття 13

Пріоритет

1. Заявник має право на пріоритет попередньої заявки на такий же промисловий зразок протягом шести місяців від дати подання попередньої

заявки до Установи чи до відповідного органу держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності, якщо на попередню заявку не заявлено пріоритет.

2. Пріоритет промислового зразка, використаного в експонаті, показаному на офіційних або офіційно визнаних міжнародних виставках, проведених на території держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності, може бути встановлено за датою відкриття виставки, якщо заявка надійшла до Установи протягом шести місяців від зазначеної дати.

3. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до Установи подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію, якщо ця заявка була подана в іноземній державі - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності, з перекладом на українську мову, або документ, що підтверджує показ зазначеного промислового зразка на виставках, проведених на території держави - учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності. У межах цього строку зазначені матеріали можуть бути змінені. Якщо ці матеріали подано несвоєчасно, право на пріоритет заявки вважається втраченим, про що заявнику надсилається повідомлення.

4. Щодо заявки в цілому чи її частини може бути заявлено пріоритет кількох попередніх заявок. При цьому строки, початковою датою яких є дата пріоритету, обчислюються від найбільш ранньої дати пріоритету.

5. Пріоритет поширюється лише на ті ознаки промислового зразка, які зазначені в попередній заявці, пріоритет якої заявлено.

6. Якщо за попередньою заявкою діловодство в Установі не завершено, то з надходженням заяви про пріоритет згідно з пунктом 3 цієї статті попередня заявка вважається відкликаною в частині, на яку заявлено пріоритет.

7. Пріоритет промислового зразка може бути встановлено за датою одержання закладом експертизи додаткових матеріалів, оформлених відповідно до пункту 7 статті 14 цього Закону як самостійна заявка, якщо ця заявка подана протягом трьох місяців від дати одержання заявником повідомлення про те, що зазначені матеріали не беруться до уваги під час експертизи заявки, до якої вони були додані.

Стаття 14

Експертиза заявки

1. Експертиза заявки має статус науково-технічної експертизи і проводиться закладом експертизи відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою.

2. Заклад експертизи здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

3. Кінцеві результати експертизи заявки, що не вважається відкликаною або не відкликана, відображаються в обґрунтованому висновку експертизи за заявкою, що набирає чинності після затвердження його Установою. На підставі такого висновку Установа приймає рішення про видачу патенту або про відмову у видачі патенту. Рішення Установи надсилається заявнику.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним рішення Установи затребувати копії матеріалів, що протиставлені заявці. Ці копії надсилаються заявнику протягом місяця.

4. Заявник має право з власної ініціативи чи на запрошення закладу експертизи особисто або через свого представника брати участь у встановленому Установою порядку в розгляді питань, що виникли під час проведення експертизи.

5. Заявник має право вносити до заявки виправлення помилок та зміни свого імені (найменування) і своєї адреси, адреси для листування, імені та адреси свого представника.

Заявник може вносити до заявки зміни, пов'язані зі зміною особи заявника, за умови згоди зазначених у заявці інших заявників. Такі зміни може за згодою всіх заявників вносити також особа, яка бажає стати заявником.

Ці виправлення та зміни враховуються, якщо вони одержані закладом експертизи не пізніше одержання ним документа про сплату державного мита за видачу патенту.

За подання заяви про виправлення помилки або про внесення будь-якої із зазначених змін сплачується збір, за умови, що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від подавця заяви обставини.

6. Заклад експертизи може вимагати від заявника надання додаткових матеріалів, якщо без них проведення експертизи неможливе, або у разі виникнення обґрунтованих сумнівів у достовірності будь-яких відомостей чи елементів, що містяться в матеріалах заявки.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним повідомлення чи висновку закладу експертизи із вимогою про надання додаткових матеріалів затребувати від нього копії матеріалів, що протиставлені заявці.

Додаткові матеріали мають бути подані заявником протягом двох місяців від дати одержання ним повідомлення чи висновку закладу експертизи або копій матеріалів, що протиставлені заявці. Строк подання додаткових матеріалів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Якщо заявник не подасть

додаткові матеріали у встановлений строк, то заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення.

7. Якщо заявником подано додаткові матеріали, то в процесі експертизи з'ясовується, чи не виходять вони за межі розкритої у поданій заявці суті промислового зразка.

Додаткові матеріали виходять за межі розкритої у поданій заявці суті промислового зразка, якщо вони містять нові суттєві ознаки.

Додаткові матеріали в частині, що виходить за межі розкритої у поданій заявці суті промислового зразка, не беруться до уваги під час експертизи заявки і можуть бути, після одержання відповідного повідомлення закладу експертизи, оформлені заявником як самостійна заявка.

8. Під час проведення експертизи:

встановлюється дата подання заявки на підставі статті 12 цього Закону; визначається, чи належить об'єкт, що заявляється, до об'єктів, зазначених у пункті 2 статті 5 цього Закону;

заявка перевіряється на відповідність формальним вимогам статті 11 цього Закону та правилам, встановленим на його основі Установою;

документ про сплату збору за подання заявки перевіряється на відповідність встановленим вимогам.

9. За відповідності матеріалів заявки вимогам статті 12 цього Закону та наявності документа про сплату збору за подання заявки заявнику надсилається повідомлення про встановлену дату подання заявки.

10. У разі невідповідності матеріалів заявки вимогам статті 12 цього Закону заявнику негайно надсилається про це повідомлення. Якщо невідповідність усунуто протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення, то датою подання заявки вважається дата одержання закладом експертизи виправлених матеріалів. В іншому разі заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

11. Якщо в матеріалах заявки, що відповідає вимогам статті 12 цього Закону, є посилання на креслення (схему, карту), але такого креслення (схеми, карти) в ній немає, заявнику надсилається про це повідомлення і пропонується на його вибір надіслати креслення (схему, карту) чи вилучити посилання на нього у заявці. У разі подання креслення (схеми, карти) протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення датою подання заявки вважається дата одержання закладом експертизи креслення (схеми, карти). Якщо у цей строк заявник не зробить запропонованого йому вибору, то заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

12. У разі порушення вимог пункту 8 статті 11 цього Закону заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

13. Якщо є підстави вважати, що заявлений об'єкт не відповідає вимогам пункту 2 статті 5 або заявка не відповідає формальним вимогам статті 11 цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою, чи документ про сплату збору за подання заявки не відповідає встановленим вимогам, то заклад експертизи надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією надати мотивовану відповідь з усуненням, у разі необхідності, зазначених у висновку недоліків.

Відповідь заявника надається у строк, встановлений пунктом 6 цієї статті для додаткових матеріалів, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою.

У випадку порушення вимоги єдності, встановленої пунктом 3 статті 11 цього Закону, заявник повинен зазначити у відповіді промисловий зразок, щодо якого слід проводити експертизу заявки, і у разі необхідності внести уточнення до заявки. При цьому щодо інших промислових зразків можуть бути подані самостійні заявки.

Якщо на пропозицію закладу експертизи вимогу єдності не буде виконано, експертиза заявки проводиться щодо промислового зразка, зазначеного в описі першим.

Стаття 15

Відкликання заявки

Заявник має право відкликати заявку в будь-який час до дати сплати державного мита за видачу патенту.

Стаття 16

Публікація про видачу патенту

1. На підставі рішення про видачу патенту та за наявності документів про сплату державного мита за видачу патенту і збору за публікацію про видачу патенту здійснюється публікація в офіційному бюлетені відомостей про видачу патенту, визначених в установленому порядку. Зазначені мито та збір сплачуються після надходження до заявника рішення про видачу патенту.

Якщо протягом трьох місяців від дати надходження до заявника рішення про видачу патенту документи про сплату державного мита за видачу патенту і збору за публікацію про видачу патенту в розмірі та порядку, визначених законодавством, до закладу експертизи не надійшли, публікація не провадиться, а заявка вважається відкликаною.

Строк надходження цих документів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

2. Після публікації відомостей про видачу патенту будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки в установленому порядку. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір.

Стаття 17

Реєстрація патенту

1. Одночасно з публікацією відомостей про видачу патенту Установа здійснює державну реєстрацію патенту на промисловий зразок, для чого

вносить до Реєстру відповідні відомості. Форма Реєстру та порядок його ведення визначаються Установою.

2. Після внесення до Реєстру відомостей будь-яка особа має право ознайомитися з ними у порядку, що визначається Установою та одержати відповідно до свого клопотання виписку з Реєстру щодо відомостей про патент, за умови сплати збору за подання цього клопотання.

3. Помилки у внесених до Реєстру відомостях виправляються за ініціативою власника патенту або Установи.

До Реєстру за ініціативою власника патенту можуть бути внесені зміни згідно з установленим переліком можливих змін. За внесення до Реєстру змін щодо патенту сплачується збір.

Стаття 18

Видача патенту

1. Видача патенту здійснюється Установою у місячний строк після державної реєстрації патенту. Патент видається особі, яка має право на одержання патенту. Якщо право на одержання патенту мають кілька осіб, їм видається один патент.

Патент видається під відповідальність його власника без гарантії чинності патенту.

2. Форма патенту і зміст зазначених у ньому відомостей визначаються Установою.

3. До виданого патенту на вимогу його власника Установа вносить виправлення очевидних помилок з наступним повідомленням про це в офіційному бюлетені.

4. У випадку втрати чи зіпсування патенту його власнику видається дублікат патенту у порядку, встановленому Установою. За видачу дубліката патенту сплачується збір.

Стаття 19

Оскарження рішення за заявкою

1. Заявник може оскаржити рішення Установи за заявкою у судовому порядку, а також до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання рішення Установи чи копій матеріалів, затребуваних відповідно до пункту 3 статті 14 цього Закону.

2. Якщо рішення Установи за заявкою оскаржено у судовому порядку після державної реєстрації патенту, то суд вирішує разом і питання щодо дійсності відповідного патенту.

3. Право оскаржити рішення Установи до Апеляційної палати втрачається у разі сплати державного мита за видачу патенту.

4. Оскарження рішення Установи до Апеляційної палати здійснюється шляхом подання заперечення проти рішення у порядку, встановленому цим Законом та на його основі регламентом Апеляційної палати, затвердженим Установою. За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено у строк, зазначений у пункті 1 цієї статті, заперечення вважається неподаним, про що заявнику надсилається повідомлення.

5. У разі одержання Апеляційною палатою заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення діловодство за заявкою зупиняється до затвердження рішення Апеляційної палати.

6. Заперечення проти рішення Установи за заявкою розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати, протягом двох місяців від дати одержання заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення, в межах мотивів, викладених заявником у запереченні та під час його розгляду. Строк розгляду заперечення продовжується за ініціативою заявника, але не більше ніж на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

7. За результатами розгляду заперечення Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом Установи та надсилається заявнику.

У разі задоволення заперечення повністю або частково збір за подання заперечення підлягає поверненню.

8. До затвердження рішення Апеляційної палати, в місячний строк від дати його прийняття, керівник Установи може внести мотивований письмовий протест на це рішення, який має бути розглянутий протягом місяця. Рішення Апеляційної палати, прийняте за цим протестом, є остаточним і може бути скасоване лише судом.

9. Заявник може оскаржити затверджене Установою рішення Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення.

Розділ V

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ, ЩО ВИПЛИВАЮТЬ З ПАТЕНТУ

Стаття 20

Права, що випливають з патенту

1. Права, що випливають з патенту, діють від дати публікації відомостей про його видачу за умови сплати річного збору за підтримання чинності патенту.

2. Патент надає його власнику виключне право використовувати промисловий зразок за своїм розсудом, якщо таке використання не порушує прав інших власників патентів.

Взаємовідносини при використанні промислового зразка, патент на який належить кільком особам, визначаються угодою між ними. У разі відсутності такої угоди кожний власник патенту може використовувати промисловий зразок за своїм розсудом, але жоден з них не має права давати дозвіл (видавати ліцензію) на використання промислового зразка та передавати право власності на промисловий зразок іншій особі без згоди решти власників патенту.

Використанням промислового зразка визнається виготовлення виробу із застосуванням запатентованого промислового зразка, застосування такого виробу, пропонування для продажу, в тому числі через Інтернет, продаж, імпорту (ввезення) та інше введення його в цивільний оборот або зберігання такого виробу в зазначених цілях.

Виріб визнається виготовленим із застосуванням запатентованого промислового зразка, якщо при цьому використані всі суттєві ознаки промислового зразка.

3. Патент надає його власнику право забороняти іншим особам використовувати промисловий зразок без його дозволу, за винятком випадків, коли таке використання не визнається згідно з цим Законом порушенням прав власника патенту.

4. Власник патенту може передавати на підставі договору право власності на промисловий зразок будь-якій особі, яка стає правонаступником власника патенту.

5. Власник патенту має право дати будь-якій особі дозвіл (видати ліцензію) на використання промислового зразка на підставі ліцензійного договору.

6. Договір про передачу права власності на промисловий зразок і ліцензійний договір вважаються дійсними, якщо вони укладені у письмовій формі і підписані сторонами.

Сторона договору має право на інформування невизначеного кола осіб про передачу права власності на промисловий зразок або видачу ліцензії на використання промислового зразка. Таке інформування здійснюється шляхом публікації в офіційному бюлетені відомостей в обсязі та порядку, встановлених Установою, з одночасним внесенням їх до Реєстру.

За опублікування зазначених відомостей та запропонованих стороною договору змін до відомостей про видачу ліцензії сплачуються збори.

7. Власник патенту має право подати до Установи для офіційної публікації заяву про надання будь-якій особі дозволу на використання

запатентованого промислового зразка. У цьому разі річний збір за підтримання чинності патенту зменшується на 50 відсотків починаючи з року, наступного за роком публікації такої заяви.

Особа, яка виявила бажання скористатися зазначеним дозволом, зобов'язана укласти з власником патенту договір про платежі. Спори, що виникають під час укладання та виконання цього договору, розв'язуються у судовому порядку.

Якщо жодна особа не заявила власнику патенту про свої наміри щодо використання промислового зразка, він може подати до Установи письмове клопотання про відкликання своєї заяви. У цьому разі річний збір за підтримання чинності патенту сплачується у повному розмірі починаючи з року, наступного за роком публікації такого клопотання.

8. Права, що впливають з патенту, не зачіпають будь-які інші особисті майнові чи немайнові права автора промислового зразка, що регулюються іншим законодавством України.

Стаття 22

Дії, які не визнаються порушенням прав

1. Будь-яка особа, яка до дати подання до Установи заявки або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету в інтересах своєї діяльності добросовісно використала в Україні заявлений промисловий зразок чи здійснила значну і серйозну підготовку для такого використання, зберігає право на безоплатне продовження цього використання або на використання промислового зразка, як це передбачалося зазначеною підготовкою (право попереднього користування).

Право попереднього користування може передаватися або переходити до іншої особи тільки разом з підприємством чи діловою практикою або тією частиною підприємства чи ділової практики, в яких було використано заявлений промисловий зразок чи здійснено значну і серйозну підготовку для такого використання.

2. Не визнається порушенням прав, що надаються патентом, використання запатентованого промислового зразка:

в конструкції чи при експлуатації транспортного засобу іноземної держави, який тимчасово або випадково знаходиться у водах, повітряному просторі чи на території України, за умови, що промисловий зразок використовується виключно для потреб зазначеного засобу;

без комерційної мети;

з науковою метою або в порядку експерименту;

за надзвичайних обставин (стихійне лихо, катастрофа, епідемія тощо) з повідомленням про таке використання власника патенту одразу як це стане практично можливим та виплатою йому відповідної компенсації.

5. Не визнається порушенням прав, що надаються патентом, введення в цивільний оборот виробу, виготовленого із застосуванням запатентованого промислового зразка, після введення цього виробу в цивільний оборот власником патенту чи з його спеціального дозволу.

Стаття 23

Обов'язки, що впливають з патенту

1. Власник патенту повинен добросовісно користуватися виключним правом, що впливає з патенту.

Якщо промисловий зразок не використовується або недостатньо використовується в Україні протягом трьох років починаючи від дати публікації відомостей про видачу патенту або від дати, коли використання промислового зразка було припинено, то будь-яка особа, яка має бажання і виявляє готовність використовувати промисловий зразок, у разі відмови власника патенту від укладання ліцензійного договору може звернутися до суду із заявою про надання їй дозволу на використання промислового зразка.

Якщо власник патенту не доведе, що факт невикористання чи недостатнього використання промислового зразка зумовлений поважними причинами, суд виносить рішення про надання дозволу заінтересованій особі на використання промислового зразка з визначенням обсягу його

використання, строку дії дозволу, розміру та порядку виплати винагороди власнику патенту.

2. Власник патенту зобов'язаний дати дозвіл (видати ліцензію) на використання промислового зразка власнику пізніше виданого патенту, якщо промисловий зразок останнього призначений для досягнення іншої мети або має значні техніко-економічні переваги і не може використовуватись без порушення прав першого власника. При цьому надання такого дозволу може бути обумовлено відповідним дозволом власника пізніше виданого патенту, який зобов'язаний дати дозвіл, якщо його промисловий зразок удосконалює промисловий зразок власника раніше виданого патенту або призначений для досягнення тієї ж мети. Дозвіл дається в обсязі, необхідному для використання промислового зразка власником патенту, який такий дозвіл затребував.

Спори щодо ліцензій розв'язуються у судовому порядку.

Розділ VI

ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ПАТЕНТУ ТА ВИЗНАННЯ ЙОГО НЕДІЙСНИМ

Стаття 24

Припинення дії патенту

1. Власник патенту в будь-який час може відмовитися від нього повністю або частково на підставі заяви, поданої до Установи. Зазначена відмова набирає чинності від дати публікації відомостей про це в офіційному бюлетені Установи.

2. Дія патенту на промисловий зразок припиняється у разі несплати у встановлений строк річного збору за підтримання його чинності.

Річний збір сплачується за кожний рік дії патенту, рахуючи від дати подання заявки. Документ про першу сплату зазначеного збору має надійти до Установи одночасно з документом про сплату збору за видачу патенту. Документ про сплату збору за кожний наступний рік має надійти до

Установи до кінця поточного року, за умови сплати збору протягом двох останніх його місяців.

Річний збір за підтримання чинності патенту може бути сплачено, а документ про його сплату - надійти до Установи протягом шести місяців після встановленого строку. У цьому разі розмір річного збору збільшується на 50 відсотків.

Дія патенту припиняється з першого дня року, за який збір не сплачено.

Стаття 25

Визнання патенту недійсним

1. Патент може бути визнано у судовому порядку недійсним повністю або частково у разі:

а) невідповідності запатентованого промислового зразка умовам патентоспроможності, визначеним цим Законом;

б) наявності у сукупності суттєвих ознак промислового зразка ознак, яких не було у поданій заявці;

в) видачі патенту внаслідок подання заявки з порушенням прав інших осіб;

3. При визнанні патенту чи його частини недійсними Установа повідомляє про це у своєму офіційному бюлетені.

4. Патент або його частина, визнані недійсними, вважаються такими, що не набрали чинності, від дати публікації відомостей про видачу патенту.

Розділ VII

ЗАХИСТ ПРАВ

Стаття 26

Порушення прав власника патенту

1. Будь-яке посягання на права власника патенту, передбачені статтею 20 цього Закону, вважається порушенням прав власника патенту, що тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством України.

2. На вимогу власника патенту таке порушення повинно бути припинено, а порушник зобов'язаний відшкодувати власнику патенту заподіяні збитки.

Вимагати поновлення порушених прав власника патенту може за його згодою також особа, яка придбала ліцензію.

Стаття 27

Способи захисту прав

1. Захист прав на промисловий зразок здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку.

2. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням цього Закону.

Суди відповідно до їх компетенції розв'язують, зокрема, спори про:

авторство на промисловий зразок;

встановлення факту використання промислового зразка;

встановлення власника патенту;

порушення прав власника патенту;

право попереднього користування;

компенсації.

Розділ VIII

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 28

Державне мито і збори

Розмір та порядок сплати державного мита за видачу патентів на промислові зразки визначаються законодавством.

Кошти, одержані від сплати державного мита за видачу патентів на промислові зразки, зараховуються до Державного бюджету України.

Розмір передбачених цим Законом зборів, строки і порядок їх сплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

Передбачені цим Законом збори сплачуються на поточні рахунки уповноважених Установою закладів, що входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності і відповідно до їх спеціалізації виконують окремі завдання, визначені цим Законом.

Надходження від передбачених цим Законом зборів мають цільове призначення і згідно з розпорядженнями Установи використовуються виключно для забезпечення розвитку та функціонування державної системи правової охорони інтелектуальної власності, зокрема на виконання завдань, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 29

Патентування промислового зразка в іноземних державах

1. Будь-яка особа має право запатентувати промисловий зразок в іноземних державах.

3. Витрати, пов'язані з патентуванням промислового зразка в іноземних державах, несе заявник чи за його згодою інша особа.

Стаття 30

Державне стимулювання створення та використання промислових зразків

Держава стимулює створення і використання промислових зразків, встановлює авторам і особам, які використовують їх, пільгові умови оподаткування та кредитування, надає їм інші пільги відповідно до чинного законодавства України.

Президент України

м. Київ 15 грудня 1993 року N 3688-ХП

Л. КРАВЧУК

ЗАКОН УКРАЇНИ

від 16 червня 1999 року

Про охорону прав на зазначення походження товарів

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1

Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

Установа - центральний орган виконавчої влади з питань правової охорони інтелектуальної власності;

Апеляційна палата - колегіальний орган Установи для розгляду заперечень проти рішень Установи щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності та інших питань, віднесених до її компетенції цим Законом;

зазначення походження товару - термін, що охоплює (об'єднує) такі терміни:

- просте зазначення походження товару;
- кваліфіковане зазначення походження товару;

просте зазначення походження товару - будь-яке словесне чи зображувальне (графічне) позначення, що прямо чи опосередковано вказує на географічне місце походження товару. Ним може бути і назва географічного місця, яка вживається для позначення товару або як складова частина такого позначення;

кваліфіковане зазначення походження товару - термін, що охоплює (об'єднує) такі терміни:

- назва місця походження товару;
- географічне зазначення походження товару;

назва місця походження (далі - НМП) товару - назва географічного місця, яка вживається для позначення товару, що походить із зазначеного географічного місця та має особливі властивості, виключно або головним чином зумовлені характерними для даного географічного місця природними умовами або поєднанням цих природних умов з характерним для даного географічного місця людським фактором;

географічне зазначення походження (далі - ГЗП) товару - назва географічного місця, яка вживається для позначення товару, що походить із цього географічного місця та має певні якості, репутацію або інші характеристики, в основному зумовлені характерними для даного географічного місця природними умовами чи людським фактором або поєднанням цих природних умов і людського фактора;

географічне місце - будь-який географічний об'єкт із офіційно визначеними межами, зокрема: країна, регіон як частина країни, населений пункт, місцевість тощо;

видова назва товару - застосовувана в назві товару назва географічного місця, в якому спочатку товар цього виду вироблявся, яка згодом стала загальноновживаною в Україні як позначення (назва) певного виду товару безвідносно до конкретного місця його походження;

спеціально уповноважений орган - визначений Кабінетом Міністрів України державний орган, наділений повноваженнями щодо визначення та контролю особливих властивостей, певних якостей чи інших характеристик товарів, для позначення яких використовуються НМП чи ГЗП, а також щодо визначення меж географічних місць, з якими пов'язані ці особливі властивості, певні якості чи інші характеристики, та встановлення виробників зазначених товарів у межах цих географічних місць;

особа - фізична або юридична особа;

заявка - сукупність документів, необхідних для реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання кваліфікованого зазначення походження товару;

заявник - особа або група осіб, які подали заявку;

свідоцтво - документ, що посвідчує право на кваліфіковане зазначення походження товару та/або право особи на використання зареєстрованої назви місця походження товару чи зареєстрованого географічного зазначення походження товару;

реєстрація - державна реєстрація назви місця походження чи географічного зазначення походження товару та/або права на використання цього кваліфікованого зазначення походження товару;

Реєстр - Державний реєстр України назв місць походження та географічних зазначень походження товарів і прав на використання зареєстрованих кваліфікованих зазначень походження товарів;

заклад експертизи - уповноважений Установою державний заклад (підприємство, організація) для розгляду і проведення експертизи заявок;

державна система правової охорони інтелектуальної власності - Установа і сукупність експертних, наукових, освітніх, інформаційних та інших відповідної спеціалізації державних закладів, що входять до сфери управління Установи.

Стаття 2

Законодавство України про охорону прав на зазначення походження товарів

Законодавство України про охорону прав на зазначення походження товарів складається із цього Закону, законів України "Про захист від недобросовісної конкуренції", "Про охорону прав на знаки для товарів та послуг", "Про захист прав споживачів", "Про рекламу" та інших нормативно-правових актів.

Стаття 3

Повноваження Установи у сфері охорони прав на зазначення походження товарів

1. Установа забезпечує реалізацію державної політики у сфері охорони прав на зазначення походження товарів, для чого:

організовує приймання заявок, проведення їх експертизи, приймає рішення щодо них;

видає свідоцтва, здійснює державну реєстрацію зазначень походження товарів та/або права на їх використання;

забезпечує опублікування офіційних відомостей про зазначення походження товарів;

здійснює міжнародне співробітництво у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представляє інтереси України з питань охорони прав на зазначення походження товарів у міжнародних організаціях відповідно до чинного законодавства;

приймає в установленому порядку нормативно-правові акти у межах своїх повноважень;

організовує інформаційну та видавничу діяльність у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

організовує науково-дослідні роботи з удосконалення законодавства та організації діяльності у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

організовує роботу щодо перепідготовки кадрів державної системи правової охорони інтелектуальної власності;

доручає закладам, що входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, відповідно до їх спеціалізації виконувати окремі завдання, визначені цим Законом, Положенням про Установу, іншими нормативно-правовими актами у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

виконує інші функції відповідно до Положення про неї, затвердженого в установленому порядку.

2. Фінансування діяльності Установи провадиться за рахунок коштів Державного бюджету України.

Стаття 4

Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 5

Права та обов'язки іноземців і осіб без громадянства

1. Іноземці та особи без громадянства мають рівні з громадянами України права та обов'язки, передбачені цим Законом, відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Іноземці та особи без громадянства у відносинах з Установою реалізують свої права через представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених).

Розділ II

ПРАВОВА ОХОРОНА ЗАЗНАЧЕНЬ ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРІВ

Стаття 6

Надання правової охорони зазначенням походження товарів

1. Правова охорона простого зазначення походження товару надається на підставі його використання.

Правова охорона простого зазначення походження товару полягає у недопущенні використання зазначень, що є неправдивими (фальшивими) чи

такими, що вводять споживачів в оману щодо дійсного географічного місця походження товару.

Просте зазначення походження товару не підлягає реєстрації.

2. Цим Законом надається правова охорона кваліфікованим зазначенням походження товарів на підставі їх реєстрації, яка діє безстрокове від дати реєстрації.

Стаття 7

Умови надання правової охорони

1. Правова охорона надається кваліфікованому зазначенню походження товару, що вказує на конкретне географічне місце, з якого походить товар, і на яке не поширюються встановлені цим Законом підстави для відмови в наданні правової охорони.

3. Правова охорона надається назві місця походження товару, щодо якої виконуються такі умови:

а) вона є назвою географічного місця, з якого даний товар походить;

б) вона вживається як назва даного товару чи як складова частина цієї назви;

в) у вказаному цією назвою географічному місці об'єктивно існують характерні природні умови чи поєднання характерних природних умов і людського фактора, що надають товару особливих властивостей порівняно з однорідними товарами з інших географічних місць;

г) позначуваний цією назвою товар має відповідні властивості, що виключно або головним чином зумовлені характерними для даного географічного місця природними умовами чи поєднанням цих умов з характерним для даного географічного місця людським фактором;

д) виробництво (видобування) і переробка позначуваного цією назвою товару здійснюються в межах зазначеного географічного місця.

4. Правова охорона надається географічному зазначенню походження товару, щодо якого виконуються такі умови:

- а) воно є назвою географічного місця, з якого даний товар походить;
- б) воно вживається як назва даного товару чи як складова частина цієї назви;
- в) у вказаному цією назвою географічному місці наявні характерні умови та/або людський фактор, що надають товару певних якостей чи інших характеристик;
- г) позначуваний цією назвою товар має певні якості, репутацію чи інші характеристики, в основному зумовлені характерними для даного географічного місця природними умовами та/або людським фактором;
- д) хоча б основна складова позначуваного цією назвою товару виробляється та/або переробляється в межах зазначеного географічного місця.

5. Правова охорона може бути надана однаковим зазначенням походження товару, що використовуються для позначення різних за властивостями однорідних товарів, за умови забезпечення при використанні цих зазначень відмінностей, достатніх для запобігання введенню в оману споживачів щодо дійсної ідентифікації товарів.

6. Правова охорона надається омонімічним зазначенням походження товару за умови забезпечення запобігання введенню в оману споживачів щодо дійсної ідентифікації товару, географічного місця походження товару або його меж.

Стаття 8

Підстави для відмови в наданні правової охорони кваліфікованому зазначенню походження товару

1. Цим Законом не надається правова охорона кваліфікованому зазначенню походження товару, що:

- а) не відповідає умовам, передбаченим статтею 7 цього Закону;
- б) суперечить публічному порядку, принципам гуманності та моралі;
- в) є видовою назвою товару;

г) правильно вказує на географічне місце виготовлення товару, але створює у споживачів помилкове уявлення про те, що товар виготовлено в іншому географічному місці;

д) є назвою сорту рослини чи породи тварини і тому здатне ввести в оману споживачів щодо дійсного походження товару.

2. Цим Законом правова охорона не надається кваліфікованому зазначенню походження товару, пов'язаному з географічним місцем в іноземній державі, якщо права на це зазначення або інше позначення, що за своїм змістом відповідає поняттю кваліфікованого зазначення походження товарів, не охороняються у відповідній іноземній державі.

3. Не може бути підставою для відмови в наданні правової охорони заявленій назві місця походження чи заявленому географічному зазначенню походження товару зареєстрований в Україні знак для товарів і послуг, що складається тільки з цього позначення або містить у собі заявлене позначення як елемент.

Розділ III

ПОРЯДОК РЕЄСТРАЦІЇ КВАЛІФІКОВАНОГО ЗАЗНАЧЕННЯ ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРУ ТА/АБО ПРАВА НА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ

Стаття 9

Право на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару

1. Право на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару мають:

а) особа чи група осіб, які в заявленому географічному місці виробляють товар, особливі властивості, певні якості, репутація або інші характеристики якого пов'язані з цим географічним місцем;

б) асоціації споживачів;

в) установи, що мають безпосереднє відношення до вироблення чи вивчення відповідних продуктів, виробів, технологічних процесів або географічних місць.

2. Право на використання зареєстрованої назви місця походження товару або зареєстрованого географічного зазначення походження товару мають, за умови реєстрації цього права, виробники, які в географічному місці, зазначеному в Реєстрі, виробляють товар, особливі властивості, певні якості чи інші характеристики якого відповідають тим, що внесені до Реєстру.

Стаття 10

Заявка на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару

1. Заявка на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару подається до Установи особами, які мають право на реєстрацію згідно із частиною першою статті 9 цього Закону.

Заявка на реєстрацію права на використання вже зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару подається до Установи особами, які мають право на таке використання згідно із частиною другою статті 9 цього Закону.

Якщо заявка на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару подається до Установи особами, що виробляють товар, для якого заявляється зазначення, заявка вважається одночасно і заявкою на реєстрацію права на використання цього зазначення.

2. Заявка повинна стосуватися лише одного зазначення походження товару.

3. За дорученням заявника заявка може бути подана через представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного) або іншу довірену особу.

4. Заявка складається українською мовою та повинна містити:

а) заяву про реєстрацію назви місця походження товару чи географічного зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого відповідного кваліфікованого зазначення походження товару з відомостями про заявника та його адресу;

б) заявлену назву місця походження товару або заявлене географічне зазначення походження товару;

в) назву товару, для якого заявник просить зареєструвати вказане зазначення походження товару та/або право на використання зареєстрованого відповідного кваліфікованого зазначення походження товару;

г) назву та межі географічного місця, де виробляється товар і з яким пов'язуються особливі властивості, певні якості, репутація або інші характеристики товару;

д) опис особливих властивостей товару, певних якостей, репутації або інших характеристик товару;

е) дані щодо використання заявленого кваліфікованого зазначення походження товару на етикетці та при маркуванні товару;

є) дані про взаємозв'язок особливих властивостей, певних якостей, репутації або інших характеристик товару з природними умовами та/або людським фактором вказаного географічного місця.

5. Разом із заявкою подаються:

а) документ, який підтверджує, що заявник виробляє товар, для якого просить зареєструвати назву місця його походження чи географічне зазначення походження товару та/або право на використання зареєстрованого відповідного кваліфікованого зазначення походження товару;

б) висновок спеціально уповноваженого органу про те, що особливі властивості, певні якості або інші характеристики товару, зазначені в заявці, об'єктивно зумовлені чи пов'язані з природними умовами та/або людським фактором вказаного географічного місця виготовлення товару;

в) висновок спеціально уповноваженого органу щодо меж географічного місця, з яким пов'язані особливі властивості, певні якості або інші характеристики товару.

6. Іноземці разом із заявкою замість зазначених у частині п'ятій цієї статті подають документи, які підтверджують:

а) правову охорону заявленого кваліфікованого зазначення походження товару у відповідній іноземній державі;

б) право іноземного заявника на використання відповідного кваліфікованого зазначення походження товару.

Передбачені цією частиною документи можуть бути подані іноземною мовою, а переклад їх українською повинен надійти до Установи не пізніше трьох місяців від дня подання заявки.

7. Датою подання заявки є дата одержання Установою заяви про реєстрацію кваліфікованого зазначення походження та/або права на використання вже зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару.

8. За подання заявки сплачується збір. Якщо збір не сплачено протягом двох місяців від дати подання заявки, заявка вважається не поданою.

Стаття 11

Експертиза заявки

1. Експертиза заявки має статус науково-технічної експертизи і проводиться закладом експертизи відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою.

Заклад експертизи здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями

відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

2. Заявник має право особисто або через свого представника брати участь у встановленому порядку в розгляді питань, що виникають під час проведення експертизи.

3. Під час проведення експертизи за ініціативою заявника до заявки можуть бути внесені виправлення очевидних помилок і уточнення опису основних характеристик товару або меж географічного місця походження товару.

4. Експертиза заявки на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання вже зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару встановлює відповідність наведених у заявці даних положенням статей 7, 8 і 9 цього Закону.

5. У ході експертизи заявки на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару здійснюється перевірка цього зазначення стосовно видових назв, внесених до Переліку видових назв товарів.

Перелік видових назв товарів формується Установою на підставі Положення про Перелік видових назв товарів, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Якщо заявлена на реєстрацію назва місця походження товару або заявлене на реєстрацію географічне зазначення походження товару міститься у Переліку видових назв товарів, то заявнику надсилається рішення про відмову в реєстрації.

6. Під час проведення експертизи заклад експертизи має право зажадати від заявника додаткові матеріали, без яких проведення експертизи неможливе.

Додаткові матеріали на запит експертизи мають бути надані протягом трьох місяців від дати отримання запиту. Протягом зазначеного строку заявник може подати заяву про продовження строку для відповіді або

поновлення пропущеного з поважних причин строку відповіді на запит. За подання заяви про продовження строку та за поновлення пропущеного строку сплачується збір.

Якщо заявник порушив встановлений строк або залишив запит без відповіді, заявка вважається відкликаною.

7. Якщо за результатами експертизи визначено, що заявлене позначення не відповідає умовам надання правової охорони назви місця походження товару чи географічного зазначення походження товару або заявнику не може бути надано право на використання раніше зареєстрованої назви місця походження товару чи раніше зареєстрованого географічного зазначення походження товару, то Установа приймає рішення про відмову в реєстрації.

Рішення про відмову в реєстрації надсилається заявникові.

8. Якщо за результатами експертизи визначено, що заявка відповідає вимогам, передбаченим статтями 7, 8 і 9 цього Закону, відомості про заявку публікуються в офіційному бюлетені Установи.

Публікація повинна містити:

відомості про заявника (заявників);

назву товару, яка містить заявлену на реєстрацію назву місця походження товару чи географічне зазначення походження товару;

межі географічного місця, з яким пов'язуються особливі властивості, певні якості або інші характеристики товару;

опис основних особливих властивостей, певних якостей, репутації або інших характеристик товару;

умови використання кваліфікованого зазначення походження товару на етикетці та при маркуванні товару.

Публікація може містити й інші відомості, визначені в установленому порядку.

9. Після опублікування офіційних відомостей про заявку на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання

зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару будь-яка особа має право ознайомитися в установленому порядку з матеріалами заявки. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір.

10. Протягом шести місяців від дати опублікування офіційних відомостей про заявку будь-яка особа може подати до Установи заперечення проти реєстрації заявленої назви місця походження товару або заявленого географічного зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого відповідного кваліфікованого зазначення походження товару.

За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено, заперечення вважається неподаним.

11. Копія поданого заперечення та відомості про особу, яка подала це заперечення, надсилаються заявнику. Заявник протягом двох місяців від дати одержання копії заперечення повинен надіслати Установі обґрунтовану відповідь на заперечення або подати заяву про продовження встановленого строку для відповіді. За подання заяви про продовження строку сплачується збір. Якщо збір не сплачено, строк для надання відповіді не продовжується.

Якщо у встановлений строк відповідь заявника на заперечення до Установи не надійшла, заперечення розглядається у встановленому порядку на підставі наявних матеріалів.

12. Заперечення та відповідь на нього розглядаються закладом експертизи протягом двох місяців від дня завершення строку, встановленого для відповіді.

Заявник та особа, яка подала заперечення, мають право брати участь у його розгляді.

13. Про результати розгляду заперечення надсилається повідомлення особі, яка подала це заперечення.

14. У разі відсутності заперечень або визнання їх необґрунтованими Установа приймає рішення про реєстрацію даного кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого

даного кваліфікованого зазначення походження товару та повідомляє про це заявника.

Якщо розглянуті заперечення визнано слушними, Установа приймає рішення про відмову в реєстрації, про що повідомляє заявника.

Рішення про відмову в реєстрації публікується в офіційному бюлетені Установи.

15. Заявник має право ознайомитися з усіма матеріалами, зазначеними в запиті закладу експертизи або рішенні Установи. Копії матеріалів надсилаються заявнику протягом місяця з дня надходження запиту.

Стаття 12

Відкликання заявки

Заявник має право відкликати заявку в будь-який час до дня реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання кваліфікованого зазначення походження товару.

Стаття 13

Оскарження рішення за заявкою

1. Заявник може оскаржити рішення Установи за заявкою у судовому порядку, а також до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання рішення Установи.

2. Якщо рішення Установи за заявкою оскаржено у судовому порядку після реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання кваліфікованого зазначення походження товару, то суд вирішує разом і питання щодо дійсності відповідної реєстрації.

3. Право оскаржити рішення Установи до Апеляційної палати втрачається у разі сплати державного мита за видачу свідоцтва.

4. Оскарження рішення Установи до Апеляційної палати здійснюється шляхом подання заперечення проти рішення у порядку, встановленому цим Законом та на його основі регламентом Апеляційної палати, затвердженим

Установою. За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено у строк, зазначений у частині першій цієї статті, заперечення вважається неподаним, про що заявнику надсилається повідомлення.

5. У разі одержання Апеляційною палатою заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення діловодство за заявкою зупиняється до затвердження рішення Апеляційної палати.

6. Заперечення проти рішення Установи за заявкою розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати, протягом двох місяців від дати одержання заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення, в межах мотивів, викладених заявником у запереченні та під час його розгляду. Строк розгляду заперечення продовжується за ініціативою заявника, але не більше ніж на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

7. За результатами розгляду заперечення Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом Установи та надсилається заявнику.

У разі задоволення заперечення повністю або частково збір за подання заперечення підлягає поверненню.

8. До затвердження рішення Апеляційної палати, в місячний строк від дати його прийняття, керівник Установи може внести мотивований письмовий протест на це рішення, який має бути розглянутий протягом місяця. Рішення Апеляційної палати, прийняте за цим протестом, є остаточним і може бути скасоване лише судом.

9. Заявник може оскаржити затверджене Установою рішення Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення.

Стаття 14

Реєстрація кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару

1. На підставі прийнятого Установою рішення про реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару здійснюється відповідна реєстрація.

2. Реєстрація здійснюється шляхом внесення до Реєстру необхідних відомостей щодо кваліфікованого зазначення походження товару та/або осіб, які мають право на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару. До Реєстру вносяться такі відомості:

заявлене зазначення походження товару;

кваліфікація зазначення: назва місця походження товару або географічне зазначення походження товару;

назва товару, опис його особливих властивостей, певних якостей, репутації або інших характеристик;

дата прийняття рішення про реєстрацію назви місця походження товару або географічного зазначення походження товару;

відомості про осіб, яким надається право на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару, і дата прийняття рішення про надання цього права.

3. Форма Реєстру та порядок його ведення визначаються Установою.

4. Заявник має право подати заяву про внесення змін і уточнень до Реєстру. Порядок внесення змін і уточнень до Реєстру встановлюється Установою.

За внесення змін і уточнень до Реєстру або виправлення очевидної помилки, допущеної з вини заявника, сплачується збір у встановленому порядку.

5. Будь-яка особа має право ознайомитися з відомостями, внесеними до Реєстру, та одержати за плату витяг з Реєстру. Порядок провадження цих дій визначається Установою.

6. Відомості про реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару публікуються в офіційному бюлетені Установи.

Стаття 15

Видача свідоцтва на право використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару

1. Свідоцтво про реєстрацію права на використання кваліфікованого зазначення походження товару видається Установою протягом місяця від дати реєстрації цього зазначення або від дати внесення до Реєстру відомостей щодо осіб, яким надано право на використання раніше зареєстрованого цього кваліфікованого зазначення походження товару за умови сплати державного мита в розмірі та порядку, визначених законодавством.

Строк сплати державного мита продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

2. Форма і зміст свідоцтва визначаються в установленому порядку.

3. До виданого свідоцтва на вимогу його власника Установа вносить виправлення очевидних помилок з наступним повідомленням про це в офіційному бюлетені Установи.

4. Свідоцтво, що посвідчує реєстрацію права на використання кваліфікованого зазначення походження товару, діє протягом 10 років від дати подання заявки.

Строк дії свідоцтва продовжується Установою на наступні 10 років на підставі заяви, поданої власником свідоцтва, протягом останнього року дії свідоцтва, за умови надання підтвердження спеціально уповноваженого органу, що власник свідоцтва виробляє товар у географічному місці, зазначеному в Реєстрі, а характеристики товару відповідають характеристикам, занесеним до Реєстру. За продовження строку дії свідоцтва сплачується збір.

Заява власника свідоцтва щодо продовження строку його дії може бути подана протягом шести місяців після закінчення строку дії свідоцтва, за умови сплати за цей строк збору, збільшеного на 50 відсотків.

Дія свідоцтва припиняється достроково за умов, передбачених цим Законом.

6. У випадку втрати чи зіпсування свідоцтва його власнику видається дублікат свідоцтва у порядку, встановленому Установою. За видачу дубліката свідоцтва сплачується збір.

Стаття 16

Реєстрація кваліфікованого зазначення походження товару в іноземних державах

Заявка на реєстрацію в іноземній державі кваліфікованого зазначення походження товару, пов'язаного з географічним місцем на території України, може бути подана тільки після його реєстрації в Україні.

Розділ IV

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ, ЩО ВИПЛИВАЮТЬ ІЗ РЕЄСТРАЦІЇ КВАЛІФІКОВАНОГО ЗАЗНАЧЕННЯ ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРУ ТА/АБО ПРАВА НА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ

Стаття 17

Права, що випливають із реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на його використання

1. Права, що випливають із реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на його використання, діють від дати їх реєстрації.

2. Реєстрація права на використання кваліфікованого зазначення походження товару не обмежує прав інших осіб на реєстрацію їх прав на його використання.

3. Обсяг правової охорони, що надається реєстрацією права на використання кваліфікованого зазначення походження товару, визначається занесеними до Реєстру і зафіксованими у свідоцтві характеристиками товару та межами географічного місця.

4. Власник свідоцтва має право:

а) використовувати зареєстроване кваліфіковане зазначення походження товару;

б) вживати заходів щодо заборони використання кваліфікованого зазначення походження товару особами, які не мають на це права;

в) вимагати від осіб, що порушили його права, припинення цих порушень і відшкодування матеріальної та моральної шкоди у встановленому законом порядку.

5. Використанням зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару визнається:

а) нанесення його на товар або на етикетку;

б) нанесення його на упаковку товару, застосування у рекламі;

в) запис на бланках, рахунках та інших документах, що супроводжують товар.

6. Власник свідоцтва має право наносити поряд із кваліфікованим зазначенням походження товару попереджувальне маркування для інформації про те, що це зазначення зареєстровано в Україні.

Для попереджувального маркування назви місця походження товару застосовується обведена овалом аббревіатура (НМП). Замість цього маркування або разом із ним може наноситися текст: "Зареєстрована в Україні назва місця походження товару".

Для попереджувального маркування географічного зазначення походження товару застосовується обведена овалом аббревіатура (ГЗП). Замість цього маркування або разом із ним може наноситися текст: "Зареєстроване в Україні географічне зазначення походження товару".

7. Власник свідоцтва не має права:

а) видавати ліцензію на використання кваліфікованого зазначення походження товару;

б) забороняти (перешкоджати) спеціально уповноваженим органам здійснювати контроль за наявністю в товарі особливих властивостей та інших характеристик, на підставі яких зареєстровано кваліфіковане зазначення походження товару та/або право на його використання.

Стаття 18

Обов'язки власника свідоцтва

Власник свідоцтва зобов'язаний забезпечувати відповідність якості, особливих властивостей та характеристик товару, що виробляється, їх опису в Реєстрі.

Розділ V

ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ НЕДІЙСНОЮ ТА ПРИПИНЕННЯ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ КВАЛІФІКОВАНОГО ЗАЗНАЧЕННЯ ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРУ ТА/АБО ПРАВА НА ВИКОРИСТАННЯ ЦЬОГО ЗАЗНАЧЕННЯ

Стаття 19

Підстави для визнання недійсною та припинення правової охорони кваліфікованого зазначення походження товару

1. Правова охорона кваліфікованого зазначення походження товару визнається недійсною на підставі визнання недійсною реєстрації цього зазначення.
2. Правова охорона кваліфікованого зазначення походження товару припиняється на підставі припинення дії реєстрації цього зазначення.

Стаття 20

Визнання реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання цього зазначення недійсними

1. Реєстрація кваліфікованого зазначення походження товару може бути визнана судом недійсною у разі його невідповідності умовам надання правової охорони, передбаченим статтею 7 цього Закону.

Визнані недійсними реєстрація кваліфікованого зазначення походження товару або права на використання цього зазначення вважаються такими, що не набрали чинності.

2. Реєстрація права на використання кваліфікованого зазначення походження товару та свідоцтво, що посвідчує право на використання кваліфікованого зазначення походження товару, можуть бути визнані судом недійсними, якщо реєстрація була здійснена з порушенням вимог, передбачених статтями 7, 8 і 9 цього Закону.

Визнання недійсними реєстрації права на використання кваліфікованого зазначення походження товару та свідоцтва, що посвідчує це право, вважаються такими, що не набрали чинності.

Стаття 21

Припинення дії реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та права на його використання

1. Дія реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару може бути припинена судом у разі втрати характерних для даного географічного місця умов і можливостей виготовлення товару, описаного в Реєстрі, а також визнання цього зазначення видовою назвою товару.

2. Дія реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару, пов'язаного з географічним місцем в іноземній державі, припиняється також у зв'язку з припиненням правової охорони цього зазначення в країні походження.

3. Право на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару може бути припинено:

а) за рішенням суду у зв'язку з втратою товаром особливих властивостей або інших характеристик, описаних у Реєстрі, від дати, встановленої судом;

б) у разі ліквідації юридичної особи або смерті фізичної особи, що є власником свідоцтва;

в) у разі подання власником свідоцтва заяви до Установи про відмову від права на використання цього зазначення. Право припиняється з дня офіційної публікації відомостей про це;

г) у разі несплати збору за продовження строку дії свідоцтва. Право припиняється з першого дня дії наступного строку, за який збір не сплачено.

Стаття 22

Порядок визнання недійсними та припинення дії реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на його використання

1. Визнання реєстрації та відповідного свідоцтва недійсними провадиться у судовому порядку.

2. Будь-яка особа має право звернутися до суду з позовом про визнання недійсними реєстрації та свідоцтва або про припинення їх дії, про уточнення описаних у Реєстрі характеристик товару чи уточнення відповідності кваліфікованого зазначення походження товару його географічному місцю, а також про визнання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару видовою назвою.

3. На підставі рішення суду Установа вносить відповідні зміни до Реєстру чи Переліку видових назв товарів, про що публікується в офіційному бюлетені Установи.

Розділ VI

ЗАХИСТ ПРАВ НА ВИКОРИСТАННЯ ЗАЗНАЧЕННЯ ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРУ

Стаття 23

Порушення прав на використання зазначення походження товару

1. Порушенням прав на використання зазначення походження товару є використання неправдивого (фальшивого) зазначення або такого зазначення, що вводить споживача в оману щодо справжнього місця походження товару.

2. Будь-яке посягання на права власника свідоцтва про реєстрацію права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару тягне за собою відповідальність згідно з законами.

3. Порушенням прав власника свідоцтва про реєстрацію права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару є:

а) використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару особою, яка не має свідоцтва про реєстрацію права на його використання;

б) використання зареєстрованого зазначення географічного походження товару, якщо цей товар не походить із зареєстрованого для цього зазначення географічного місця, навіть якщо справжнє місце походження товару або географічне зазначення його походження використовується у перекладі або супроводжується словами: "вид", "тип", "стиль", "марка", "імітація" тощо;

в) використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару або подібного до нього позначення для відмінних від описаних у Реєстрі однорідних товарів, якщо таке використання вводить в оману споживачів щодо походження товару та його особливих властивостей або інших характеристик, а також для неоднорідних товарів, якщо таке використання завдає шкоди репутації зареєстрованого зазначення або є неправомірним використанням його репутації;

г) використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару як видової назви.

4. Не вважається порушенням прав власника свідоцтва:

а) використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару, передбачене пунктами "б" і "в" частини п'ятої статті 17 цього Закону, будь-якою особою, яка на законних підставах придбала позначений цим кваліфікованим зазначенням походження товар у власника свідоцтва і повторно вводить його в обіг;

б) використання кваліфікованого зазначення походження товару особою, яка не має свідоцтва про реєстрацію права на його використання, але добросовісно його використовувала до дати реєстрації. Якщо ця особа

протягом дванадцяти місяців від дати реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару не подасть до Установи заявки на одержання права на використання цього зазначення, подальше його використання вважається порушенням прав власника свідоцтва.

Стаття 25

Способи захисту прав

1. Захист прав на зазначення походження товару здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку.

2. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням цього Закону.

Суди відповідно до їх компетенції розв'язують, зокрема, спори про:

- правомірність реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару;
- встановлення факту використання кваліфікованого зазначення походження товару;
- порушення прав власника свідоцтва про реєстрацію права на використання кваліфікованого зазначення походження товару;
- компенсації.

Стаття 26

Державне мито і збори

Розмір та порядок сплати державного мита за видачу свідоцтв визначаються законодавством.

Кошти, одержані від сплати державного мита за видачу свідоцтв, зараховуються до Державного бюджету України.

Розмір передбачених цим Законом зборів, строки і порядок їх сплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

Передбачені цим Законом збори сплачуються на поточні рахунки уповноважених Установою закладів, що входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності і відповідно до їх спеціалізації виконують окремі завдання, що визначені цим Законом.

Надходження від передбачених цим Законом зборів мають цільове призначення і згідно з розпорядженнями Установи використовуються виключно для забезпечення розвитку та функціонування державної системи правової охорони інтелектуальної власності, зокрема на виконання завдань, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами у сфері інтелектуальної власності.

Розділ VII

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування.

До приведення інших законів у відповідність з нормами цього Закону вони діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

2. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

подати Верховній Раді України пропозиції щодо внесення змін до законів України, що впливають з цього Закону;

визначити та опублікувати перелік спеціально уповноважених органів, зобов'язаних визначати та контролювати особливі властивості та інші характеристики товарів, визначати межі географічних місць і встановлювати виробників товарів;

розробити Положення про Перелік видових назв товарів;

встановити порядок та розміри сплати зборів за подання заявки, видачу свідоцтва та продовження строку його дії, продовження строків подання заперечень і скарг тощо згідно з цим Законом;

привести у відповідність з цим Законом свої нормативно-правові акти;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ 16 червня 1999 року N 752-XIV

ЗАКОН УКРАЇНИ

від 5 листопада 1997 року

Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1

Визначення

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

Установа - центральний орган виконавчої влади з питань правової охорони інтелектуальної власності;

Апеляційна палата - колегіальний орган Установи для розгляду заперечень проти рішень Установи щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності та інших питань, віднесених до її компетенції цим Законом;

інтегральна мікросхема (ІМС) - мікроелектронний виріб кінцевої або проміжної форми, призначений для виконання функцій електронної схеми, елементи і з'єднання якого неподільно сформовані в об'ємі і (або) на поверхні матеріалу, що становить основу такого виробу, незалежно від способу його виготовлення;

топографія ІМС - зафіксоване на матеріальному носії просторово-геометричне розміщення сукупності елементів інтегральної мікросхеми та з'єднань між ними;

автор - фізична особа, творчою працею якої створено топографію ІМС;

свідоцтво - документ, що підтверджує реєстрацію Установою топографії ІМС і засвідчує виключне право власності на цю топографію ІМС;

Реєстр - Державний реєстр України топографій ІМС;

zareestrovana topografiya IMS - topografiya IMS, vidomosti pro yaku zaneseno do Reestru i na yaku vidano svidocstvo;

osoba - fizичna або yuridичna osoba;

zayavka - suкупnist' dokumentiv, neobkhidnih dlya reestraciyi topografiyi IMS ta vidachi svidocstva;

zayavnik - osoba, yaka podala zayavku na reestraciyu topografiyi IMS чи

data perшого vikorystannya topografiyi IMS - data, коли vikorystannya topografiyi IMS stalo vidomим u galuzi mikroelektroniki;

robotodavec' - osoba, yaka nainnyala pratsivnika za trudovим dogovorom (kontraktom);

derzhavna sistema pravovoyi oхoroni intelektual'noy vlasnosti - Ustanova i suкупnist' ekspertnih, naukovih, osvіtnih, informatsiyних ta inshih vidpovidnoy spetsializatsiyi derzhavnih zakladiv, sho vkhodyat do sfery upravlinnya Ustanovi;

zaklad ekspertizi - upovnovazheniy Ustanovoyu derzhavniy zaklad (pidpriyemstvo, organizatsiya) dlya rozglyadu i provedennya ekspertizi zayavok.

Стаття 2

Повноваження Установи у сфері охорони прав на топографії ІМС

1. Установа забезпечує реалізацію державної політики у сфері охорони прав на топографії ІМС, для чого:

організовує приймання заявок, проведення їх експертизи, приймає рішення щодо них;

видає свідоцтва на топографії ІМС, здійснює їх державну реєстрацію;

забезпечує опублікування офіційних відомостей про зареєстровану топографію ІМС;

здійснює міжнародне співробітництво у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представляє інтереси України з питань охорони

прав на топографії ІМС у міжнародних організаціях відповідно до чинного законодавства;

приймає в установленому порядку нормативно-правові акти у межах своїх повноважень;

організовує інформаційну та видавничу діяльність у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

організовує науково-дослідні роботи з удосконалення законодавства та організації діяльності у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

організовує роботу щодо перепідготовки кадрів державної системи правової охорони інтелектуальної власності;

доручає закладам, що входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, відповідно до їх спеціалізації виконувати окремі завдання, визначені цим Законом, Положенням про Установу, іншими нормативно-правовими актами у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

виконує інші функції відповідно до Положення про неї, затвердженого в установленому порядку.

2. Фінансування діяльності Установи провадиться за рахунок коштів Державного бюджету України.

Стаття 3

Права іноземців та осіб без громадянства

1. Іноземці та особи без громадянства мають такі ж права, як і передбачені цим Законом права громадян України, за винятками тих, що встановлені міжнародними договорами України.

2. Іноземці та особи без громадянства, що проживають чи мають постійне місцезнаходження поза межами України, у відносинах з Установою реалізують свої права через представників у справах інтелектуальної власності.

Розділ II

НАДАННЯ ПРАВ НА ТОПОГРАФІЮ ІМС

Стаття 4

Умови надання правової охорони на топографію ІМС

1. Держава здійснює правову охорону топографії ІМС шляхом її реєстрації в Установі.

Особливості охорони прав на топографії ІМС, віднесені до державної таємниці, визначаються окремим законодавством.

2. Цим Законом не охороняються права на ідеї, способи, системи, технології або закодовану інформацію, які можуть бути втілені в топографію ІМС.

3. Виключне право на використання топографії ІМС засвідчується свідоцтвом, яке підтверджує реєстрацію топографії ІМС. Свідоцтво діє десять років від дати подання заявки до Установи або від дати першого використання топографії ІМС.

Дія реєстрації припиняється достроково в разі визнання такої реєстрації недійсною відповідно до статті 20 цього Закону.

6. Обсяг прав на топографію ІМС визначається зображенням топографії ІМС на матеріальному носії.

Стаття 5.

Умови охороноздатності топографії ІМС

1. Топографія ІМС відповідає умовам охороноздатності, якщо вона є оригінальною.

2. Топографія ІМС визнається оригінальною, якщо вона не створена шляхом прямого відтворення (копіювання) іншої топографії ІМС, має відмінності, що надають їй нові властивості, і не була відомою у галузі

мікроелектроніки до дати подання заявки до Установи або до дати її першого використання.

Топографія ІМС визнається оригінальною доти, доки не доведено протилежне.

3. Топографія, яка містить елементи, відомі в галузі мікроелектроніки на дату подання заявки до Установи або на дату першого використання топографії ІМС, може бути визнана оригінальною тільки в тому разі, якщо сукупність таких елементів у цілому відповідає вимогам пункту 2 цієї статті.

4. На визнання топографії ІМС оригінальною не впливає розкриття інформації про неї автором або особою, яка одержала від автора прямо чи опосередковано таку інформацію, якщо строк від дати розкриття інформації до дати подання до Установи заявки на реєстрацію цієї топографії ІМС не перевищує двох років. При цьому обов'язок доведення обставин розкриття інформації, достовірності дати розкриття інформації та першого використання топографії ІМС покладається на заінтересовану особу.

5. Не може бути визнана оригінальною та топографія ІМС, заявка на реєстрацію якої подана до Установи пізніше ніж через два роки від дати її першого використання.

Розділ III

ПРАВО НА РЕЄСТРАЦІЮ ТОПОГРАФІЇ ІМС

Стаття 6

Право автора

1. Право на реєстрацію топографії ІМС має автор або його правонаступник.

2. Автори, які спільно створили топографію ІМС, мають однакові права на реєстрацію топографії ІМС, якщо інше не передбачено угодою між ними.

3. Автору топографії ІМС належить право авторства, яке є невідчужуваним особистим правом і охороняється безстроково.

Особам, які при створенні топографії ІМС надавали авторові лише технічну, організаційну чи матеріальну допомогу або сприяли оформленню матеріалів для одержання правового захисту, але не внесли особистого творчого вкладу у створення топографії ІМС, право авторства не належить.

4. У разі перегляду умов угоди щодо складу авторів Установа за спільним клопотанням осіб, зазначених у заявці як автори, а також авторів, не зазначених у заявці як такі, вносить зміни до відповідних документів у порядку, що встановлюється Установою.

Стаття 7

Право роботодавця

1. Право на реєстрацію топографії ІМС і усі права, що з цієї реєстрації випливають, має роботодавець автора топографії ІМС або його правонаступник, якщо топографію ІМС створено у зв'язку з виконанням службових обов'язків чи за спеціальним дорученням роботодавця за умови, що трудовим договором (контрактом) не передбачено інше.

2. Автор топографії ІМС, створеної у зв'язку з виконанням службових обов'язків чи за спеціальним дорученням роботодавця, зобов'язаний подати роботодавцю письмове повідомлення про створену ним топографію ІМС разом з матеріалами, що відображають топографію ІМС досить ясно і повно.

Якщо роботодавець чи його правонаступник протягом чотирьох місяців від дати одержання цього повідомлення не подасть заявки до Установи чи не прийме рішення про збереження топографії як конфіденційної інформації, про що він зобов'язаний повідомити письмово автора, то право на реєстрацію топографії переходить до автора.

3. У разі, коли роботодавець використав своє право на реєстрацію топографії ІМС чи на збереження її як конфіденційної інформації, автор має

право на винагороду відповідно до економічної цінності топографії та іншої вигоди, яку одержав чи міг би одержати роботодавець чи його правонаступник.

Винагорода авторів виплачується у розмірі та на умовах, що визначаються письмовою угодою між автором і роботодавцем, яка укладається не пізніше чотирьох місяців від дати одержання роботодавцем повідомлення.

Спори щодо умов одержання автором від роботодавця винагороди та її розміру розв'язуються у судовому порядку.

Стаття 8

Право першого заявника

Якщо до Установи надійшло дві чи більше заявок на одну і ту ж топографію ІМС від різних заявників, то право на реєстрацію топографії належить тому заявнику, заявка якого має більш ранню дату подання до Установи або, якщо заявлено дату першого використання топографії ІМС, то більш ранню дату першого використання, за умови, що вказана заявка не вважається відкликаною, не відкликана або за нею Установою не прийнято рішення про відмову в реєстрації топографії ІМС, можливості оскарження якого вичерпані.

Розділ IV
ПОРЯДОК РЕЄСТРАЦІЇ ТОПОГРАФІЇ ІМС

Стаття 9

Заявка на реєстрацію топографії ІМС

1. Особа, яка бажає зареєструвати топографію ІМС і має на це право, подає до Установи заявку на реєстрацію. Заявка на реєстрацію топографії ІМС може бути подана двома і більше особами.

2. За дорученням заявника заявку на реєстрацію може бути подано через представника у справах інтелектуальної власності або іншу довірену особу. Довіреною особою заявника не може бути працівник Установи і його експертного органу.

3. Заявка на реєстрацію топографії ІМС повинна стосуватися тільки однієї топографії ІМС.

4. Заявка на реєстрацію складається українською мовою і повинна містити:

заяву про реєстрацію топографії ІМС;

матеріали, що ідентифікують топографію ІМС.

5. З метою ідентифікації топографії ІМС, яка не використовувалася до дати подання заявки, Установі подаються в одному примірнику матеріали, що дають вичерпну інформацію щодо топографії.

6. З метою ідентифікації топографії ІМС, яка використовувалася до дати подання заявки, Установі разом із заявкою подаються зразки ІМС, що включають дану топографію, в такому вигляді, в якому її введено в оборот. У цьому разі заява повинна містити також відомості про дату, коли топографію ІМС вперше було використано, а матеріали - основні технічні характеристики зразка ІМС.

7. Якщо подані матеріали, що ідентифікують топографію ІМС, містять інформацію про будь-який шар топографії ІМС або його частину, яка, на

думку заявника, є конфіденційною, то даний шар у цілому або відповідну його частину може бути вилучено і включено до складу матеріалів, що ідентифікують топографію ІМС, в закодованій формі.

8. Подані заявником матеріали, що ідентифікують топографію ІМС, і зразки ІМС, що включають дану топографію, зберігаються Установою шість років після закінчення дії реєстрації. По закінченні цього терміну ідентифікаційні матеріали та зразки ІМС повертаються власнику права на його вимогу, а за відсутності такої вимоги - знищуються.

9. У заяві про реєстрацію топографії ІМС необхідно вказати заявника (заявників) та його (їх) адресу, а також автора (авторів).

Якщо заявників два і більше, то у заяві може бути зазначено, на адресу котрого з них належить надіслати свідоцтво.

Автор має право вимагати, щоб його не згадували як автора в публікації Установи.

10. Інші вимоги до документів заявки визначаються Установою.

11. За подання заявки сплачується збір. Документ про сплату збору повинен надійти до Установи разом із заявкою або протягом двох місяців від дати подання заявки. Цей строк продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

Стаття 10

Дата подання заявки

1. Датою подання заявки є дата одержання Установою заявки, що відповідає вимогам пунктів 4 - 6 статті 9 цього Закону.

2. Дата подання заявки встановлюється згідно з пунктами 8 та 9 статті 11 цього Закону.

Стаття 11

Експертиза заявки

1. Експертиза заявки має статус науково-технічної експертизи і проводиться закладом експертизи відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою.

2. Заклад експертизи здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

3. Кінцеві результати експертизи заявки, що не вважається відкликаною або не відкликана, відображаються в обґрунтованому висновку експертизи за заявкою, що набирає чинності після затвердження його Установою. На підставі такого висновку Установа приймає рішення про реєстрацію топографії ІМС або про відмову в реєстрації топографії ІМС. Рішення Установи надсилається заявнику.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним рішення Установи затребувати копії матеріалів, що протиставлені заявці. Ці копії надсилаються заявнику протягом місяця.

4. Заявник має право з власної ініціативи чи на запрошення закладу експертизи особисто або через свого представника брати участь у встановленому Установою порядку в розгляді питань, що виникли під час проведення експертизи.

5. Заявник має право вносити до заявки виправлення помилок та зміни свого імені (найменування) і своєї адреси, адреси для листування, імені та адреси свого представника.

Заявник може вносити до заявки зміни, пов'язані зі зміною особи заявника, за умови згоди зазначених у заявці інших заявників. Такі зміни

може за згодою всіх заявників вносити також особа, яка бажає стати заявником.

Ці виправлення та зміни враховуються в матеріалах заявки, якщо вони одержані закладом експертизи не пізніше одержання ним документа про сплату державного мита за реєстрацію топографії ІМС.

За подання заяви про виправлення помилки або про внесення будь-якої із зазначених змін сплачується збір, за умови, що помилка не є очевидною чи технічною, а зміна виникла через залежні від подавця заяви обставини.

6. Заклад експертизи може вимагати від заявника надання додаткових матеріалів, якщо без них проведення експертизи неможливе, або у разі виникнення обґрунтованих сумнівів у достовірності будь-яких відомостей чи елементів, що містяться в матеріалах заявки.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним повідомлення чи висновку закладу експертизи із вимогою про надання додаткових матеріалів затребувати від нього копії матеріалів, що протиставлені заявці.

Додаткові матеріали мають бути подані заявником протягом двох місяців від дати одержання ним повідомлення чи висновку закладу експертизи або копій матеріалів, що протиставлені заявці. Строк подання додаткових матеріалів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Якщо заявник не подасть додаткові матеріали у встановлений строк, то заявка вважається відкликаною, про що йому надсилається повідомлення.

7. Під час проведення експертизи:

встановлюється дата подання заявки на підставі статті 10 цього Закону; визначається, чи є об'єкт, що заявляється, топографією ІМС;

заявка перевіряється на відповідність формальним вимогам статті 9 цього Закону та правилам, встановленим на його основі Установою;

документ про сплату збору за подання заявки перевіряється на відповідність встановленим вимогам.

8. За відповідності матеріалів заявки вимогам статті 10 цього Закону та наявності документа про сплату збору за подання заявки заявнику надсилається повідомлення про встановлену дату подання заявки.

9. У разі невідповідності матеріалів заявки вимогам статті 10 цього Закону заявнику негайно надсилається про це повідомлення. Якщо невідповідність усунуто протягом двох місяців від дати одержання заявником повідомлення, то датою подання заявки вважається дата одержання закладом експертизи виправлених матеріалів. В іншому разі заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

10. У разі порушення вимог пункту 11 статті 9 цього Закону заявка вважається відкликаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

11. Якщо є підстави вважати, що заявлений об'єкт належить до об'єктів, зазначених у пункті 2 статті 4 цього Закону, або документи заявки не відповідають формальним вимогам статті 9 цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою, чи документ про сплату збору за подання заявки не відповідає встановленим вимогам, то заклад експертизи надсилає заявнику про це обґрунтований попередній висновок з пропозицією надати мотивовану відповідь з усуненням, у разі необхідності, зазначених у висновку недоліків.

Відповідь заявника надається у строк, встановлений пунктом 6 цієї статті для додаткових матеріалів, та береться до уваги під час підготовки висновку експертизи за заявкою.

12. У разі відмови в реєстрації топографії ІМС надані заявником матеріали, що ідентифікують топографію ІМС, і зразки ІМС, що включають дану топографію, зберігаються протягом року від дати прийняття рішення про відмову в реєстрації топографії ІМС. Після цього строку на вимогу заявника

зазначені матеріали повертаються заявнику, а за відсутності такої вимоги вони знищуються.

Стаття 12

Реєстрація топографії ІМС

1. Після прийняття рішення про реєстрацію заявленої топографії ІМС Установа здійснює реєстрацію заявленої топографії ІМС, для чого вносить до Реєстру відповідні відомості.

Форма Реєстру та порядок його ведення визначаються Установою.

2. Державна реєстрація топографії ІМС здійснюється за наявності документів про сплату державного мита за реєстрацію топографії ІМС і збору за публікацію про реєстрацію топографії ІМС. Зазначені мито та збір сплачуються після надходження до заявника рішення про реєстрацію топографії ІМС.

Якщо протягом трьох місяців від дати одержання заявником рішення про реєстрацію заявленої топографії ІМС документи про сплату державного мита за реєстрацію топографії ІМС і збору за публікацію про реєстрацію топографії ІМС в розмірі та порядку, визначених законодавством, до закладу експертизи не надійшли, заявка вважається відкликаною.

Строк надходження цих документів продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

3. Після внесення до Реєстру відомостей щодо реєстрації топографії ІМС будь-яка особа має право ознайомитися з ними у порядку, що визначається Установою, та одержати відповідно до свого клопотання виписку з Реєстру щодо відомостей про топографію ІМС, за умови сплати збору за подання цього клопотання.

4. Помилки у внесених до Реєстру відомостях виправляються за ініціативою власника свідоцтва або Установи.

До Реєстру за ініціативою власника свідоцтва можуть бути внесені зміни згідно з установленим переліком можливих змін. За внесення до Реєстру змін щодо реєстрації топографії ІМС сплачується збір.

5. Реєстрація топографії ІМС здійснюється під відповідальність заявника за її охороноздатність.

Стаття 13

Публікація відомостей про реєстрацію

1. Одночасно з державною реєстрацією топографії ІМС здійснюється публікація в офіційному бюлетені відомостей про реєстрацію топографії ІМС, визначених в установленому порядку.

2. Після опублікування офіційних відомостей про зареєстровану топографію ІМС будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки у порядку, що визначається Установою. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір.

3. У разі виявлення в опублікованих відомостях очевидних помилок заявник має право звернутися до Установи з клопотанням про їх виправлення.

Стаття 14

Видача свідоцтва

1. Установа видає заявнику свідоцтво у місячний строк після реєстрації топографії ІМС.

Якщо заявка подана кількома заявниками, їм видається одне свідоцтво і надсилається тому заявникові, адреса якого з цією метою зазначена у заяві, а

при відсутності такого зазначення - першому заявникові за списком вказаних у заяві заявників.

2. Форма свідоцтва і зміст зазначених у ньому відомостей визначаються Установою. Текст у свідоцтві наводиться українською мовою.

3. До виданого свідоцтва на вимогу його власника Установа вносить виправлення очевидних помилок та публікує офіційні відомості про такі виправлення.

4. У випадку втрати чи зіпсування свідоцтва його власнику видається дублікат свідоцтва у порядку, встановленому Установою. За видачу дубліката свідоцтва сплачується збір

Стаття 15

Оскарження рішення за заявкою

1. Заявник може оскаржити рішення Установи за заявкою у судовому порядку, а також до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання рішення Установи чи копій матеріалів, затребуваних відповідно до пункту 3 статті 11 цього Закону.

2. Якщо рішення Установи за заявкою оскаржено у судовому порядку після державної реєстрації топографії ІМС, то суд вирішує разом і питання щодо дійсності відповідного свідоцтва.

3. Право оскаржити рішення Установи до Апеляційної палати втрачається у разі сплати державного мита за реєстрацію топографії ІМС.

4. Оскарження рішення Установи до Апеляційної палати здійснюється шляхом подання заперечення проти рішення у порядку, встановленому цим Законом та на його основі регламентом Апеляційної палати, затвердженим Установою. За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено у строк, зазначений у пункті 1 цієї статті, заперечення вважається неподаним, про що заявнику надсилається повідомлення.

5. У разі одержання Апеляційною палатою заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення діловодство за заявкою зупиняється до затвердження рішення Апеляційної палати.

6. Заперечення проти рішення Установи за заявкою розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати, протягом двох місяців від дати одержання заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення, в межах мотивів, викладених заявником у запереченні та під час його розгляду. Строк розгляду заперечення продовжується за ініціативою заявника, але не більше ніж на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

7. За результатами розгляду заперечення Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом Установи та надсилається заявнику.

У разі задоволення заперечення повністю або частково збір за подання заперечення підлягає поверненню.

8. До затвердження рішення Апеляційної палати, в місячний строк від дати його прийняття, керівник Установи може внести мотивований письмовий протест на це рішення, який має бути розглянутий протягом місяця. Рішення Апеляційної палати, прийняте цим протестом, є остаточним і може бути скасоване лише судом.

9. Рішення Апеляційної палати заявник може оскаржити у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення.

Розділ V

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ, ЩО ВИПЛИВАЮТЬ З РЕЄСТРАЦІЇ ТОПОГРАФІЇ ІМС

Стаття 16

Права, що впливають з реєстрації топографії ІМС

1. Права, що впливають із реєстрації топографії ІМС, діють від дати внесення відомостей про топографію ІМС до Реєстру.

2. Реєстрація топографії ІМС надає власнику зареєстрованої топографії ІМС виключне право використовувати топографію ІМС на свій розсуд, якщо таке використання не порушує прав інших власників зареєстрованих топографій ІМС.

3. Реєстрація надає власнику зареєстрованої топографії ІМС право:
забороняти іншим особам використовувати топографію ІМС без його дозволу, за винятком випадків, коли таке використання не визнається згідно з статтею 17 цього Закону порушенням прав власника зареєстрованої топографії ІМС;

передавати на підставі договору право власності на топографію ІМС будь-якій особі, яка стає правонаступником власника зареєстрованої топографії ІМС;

видавати будь-якій особі дозвіл (ліцензію) на використання зареєстрованої топографії ІМС на підставі ліцензійного договору.

Під використанням топографії ІМС слід розуміти:
копіювання топографії ІМС;
виготовлення ІМС із застосуванням даної топографії;
виготовлення будь-яких виробів, що містять такі ІМС;
ввезення таких ІМС та виробів, що їх містять, на митну територію України;

пропонування для продажу, в тому числі через Інтернет, продаж та інше введення в цивільний оборот або зберігання в зазначених цілях ІМС, виготовлених із застосуванням топографії ІМС, та будь-яких виробів, що містять такі ІМС;

ІМС визнається виготовленою із застосуванням зареєстрованої топографії, якщо при цьому використано всі елементи, які визначають топографію ІМС оригінальною.

4. Взаємовідносини під час використання зареєстрованої топографії ІМС, свідоцтво на яку належить кільком особам, визначаються угодою між ними.

У разі відсутності такої угоди кожний власник прав на зареєстровану топографію ІМС може використовувати її на свій розсуд, але жоден з них не має права давати дозвіл (ліцензію) на використання зареєстрованої топографії ІМС та передавати право власності на зареєстровану топографію ІМС будь-якій іншій особі без згоди решти власників.

5. Договір про передачу права власності на топографію ІМС і ліцензійний договір вважаються дійсними, якщо вони укладені у письмовій формі і підписані сторонами.

Сторона договору має право на офіційне загальнодоступне інформування інших осіб про передачу права власності на топографію ІМС або видачу ліцензії на використання топографії ІМС. Таке інформування здійснюється шляхом публікації в офіційному бюлетені відомостей в обсязі та порядку, встановлених Установою, з одночасним внесенням їх до Реєстру.

За опублікування зазначених відомостей та запропонованих стороною договору змін до відомостей про видачу ліцензії сплачуються збори.

6. Права, що впливають із реєстрації топографії ІМС, не зачіпають будь-які інші особисті майнові чи немайнові права автора топографії ІМС.

7. Власник прав на зареєстровану топографію ІМС або його правонаступник має право сповіщати про реєстрацію топографії ІМС шляхом позначення топографії або виробів, що містять таку топографію, виділеною літерою "Т" із зазначенням дати початку строку дії виключного права на використання топографії ІМС та інформації, яка надає можливість ідентифікувати власника прав.

Стаття 17

Дії, які не визнаються порушенням прав на зареєстровану топографію ІМС

1. Не визнається порушенням прав, що надаються реєстрацією топографії ІМС, використання зареєстрованої топографії ІМС:

у конструкції чи в процесі експлуатації транспортного засобу іноземної держави, який тимчасово або випадково знаходиться у водах, повітряному просторі чи на території України, за умови, що зареєстрована топографія ІМС використовується лише для потреб зазначеного засобу;

без комерційної мети;

з науковою метою або в порядку експерименту;

за надзвичайних обставин (стихійне лихо, катастрофа, епідемія, епізоотія тощо) з повідомленням про таке використання власника прав на топографію ІМС одразу як це стане практично можливим та виплатою йому відповідної компенсації.

2. Не визнається порушенням прав, що надаються реєстрацією топографії ІМС, ввезення на митну територію України, пропонування для продажу, продаж, зберігання в зазначених цілях або інше введення в оборот ІМС, виготовлених із застосуванням зареєстрованої топографії, і будь-яких виробів, що містять такі ІМС, якщо вони придбані законним шляхом.

ІМС із зареєстрованою топографією та вироби, що містять такі ІМС, вважаються придбаними будь-якою особою законним шляхом, якщо вони після виготовлення були введені в оборот власником прав на дану зареєстровану топографію ІМС чи за його дозволом.

3. Не визнається порушенням прав, що надаються реєстрацією топографії ІМС, використання ІМС будь-якою особою, що придбала ІМС і при цьому не знала і не могла знати, що ця ІМС або виріб, що її містить, були виготовлені і введені в оборот з порушенням прав, що надаються реєстрацією топографії ІМС. Проте після одержання відповідного повідомлення від власника прав зазначена особа повинна припинити використання ІМС або виплатити йому компенсацію, розмір якої встановлюється за згодою сторін. Спори щодо компенсації та порядку її виплати розв'язуються у судовому порядку.

4. Будь-яка особа, яка добросовісно використовувала топографію ІМС до дати подання заявником до Установи заявки на реєстрацію топографії

ІМС чи здійснила значну і серйозну підготовку для такого використання, зберігає право попереднього користування цією топографією ІМС.

Право попереднього користування може передаватися або переходити до іншої особи тільки разом з підприємством чи діловою практикою або тією частиною підприємства чи ділової практики, в яких було використано заявлену топографію ІМС чи здійснено значну і серйозну підготовку для такого використання.

Стаття 18

Обов'язки власника прав на зареєстровану топографію ІМС

1. Власник прав на зареєстровану топографію ІМС повинен добросовісно користуватися виключним правом, що надається реєстрацією.

2. Якщо зареєстрована топографія ІМС не використовується в Україні протягом трьох років від дати публікації офіційних відомостей про реєстрацію або від дати, коли використання топографії ІМС було припинено, то будь-яка особа, яка має бажання і виявляє готовність використовувати топографію ІМС, у разі відмови власника прав на зареєстровану топографію ІМС від укладення ліцензійного договору, може звернутися до суду із заявою про надання їй дозволу на використання зареєстрованої топографії ІМС.

3. Якщо власник прав на зареєстровану топографію ІМС не доведе, що факт невикористання зареєстрованої топографії ІМС зумовлений поважними причинами, суд може винести рішення про надання дозволу заінтересованій особі на використання зареєстрованої топографії ІМС з визначенням обсягу її використання, строку дії дозволу, розміру та порядку виплати винагороди власнику прав.

Стаття 19

Використання зареєстрованої топографії ІМС без дозволу власника прав на неї

1. З метою забезпечення здоров'я населення, екологічної безпеки та інших інтересів суспільства Кабінет Міністрів України може дозволити використання зареєстрованої топографії ІМС визначеній ним особі без згоди власника прав на топографію ІМС у разі його безпідставної відмови видати ліцензію на її використання. При цьому:

1) дозвіл на таке використання надається виходячи з конкретних обставин;

2) обсяг і тривалість такого використання визначаються цілком наданого дозволу, воно має бути лише некомерційним використанням органами державної влади чи виправленням антиконкурентної практики за рішенням відповідного органу державної влади;

3) дозвіл на таке використання не позбавляє власника прав на зареєстровану топографію ІМС права надавати дозволи на її використання;

4) право на таке використання не передається, крім випадку, коли воно передається разом з тією частиною підприємства чи ділової практики, в якій здійснюється це використання;

5) використання дозволяється в першу чергу для забезпечення потреб внутрішнього ринку;

6) про надання дозволу на використання зареєстрованої топографії ІМС власнику прав на неї надсилається повідомлення одразу, як це стане практично можливим;

7) дозвіл на використання відміняється, якщо перестають існувати обставини, через які його видано;

8) власнику прав на зареєстровану топографію ІМС сплачується адекватна компенсація відповідно до економічної цінності топографії ІМС.

2. Рішення Кабінету Міністрів України про надання дозволу на використання зареєстрованої топографії ІМС, строк і умови його надання, відміну дозволу на використання, розмір та порядок виплати винагороди

власнику прав на зареєстровану топографію ІМС можуть бути оскаржені в судовому порядку.

Розділ VI

ВИЗНАННЯ РЕЄСТРАЦІЇ ТОПОГРАФІЇ ІМС НЕДІЙСНОЮ

Стаття 20

Визнання реєстрації топографії ІМС недійсною

1. Реєстрація топографії ІМС може бути визнана у судовому порядку недійсною у разі:

- а) невідповідності зареєстрованої топографії ІМС умовам охороноздатності, визначеним статтею 5 цього Закону;
- б) порушення вимог пункту 2 статті 24 цього Закону;
- в) реєстрації топографії ІМС внаслідок подання заявки з порушенням прав інших осіб.

3. При визнанні реєстрації топографії ІМС недійсною Установа повідомляє про це у своєму офіційному бюлетені.

4. Реєстрація топографії ІМС, визнана недійсною, вважається такою, що не набрала чинності, від дати реєстрації топографії ІМС.

Розділ VII

ЗАХИСТ ПРАВ

Стаття 21

Порушення прав власника зареєстрованої топографії ІМС

1. Порушенням прав власника зареєстрованої топографії ІМС, що тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством України,

вважається будь-яке посягання на його права, передбачені статтею 16 цього Закону.

2. На вимогу власника прав на зареєстровану топографію ІМС таке порушення повинно бути припинено, а порушник зобов'язаний відшкодувати власнику прав заподіяні збитки.

Вимагати поновлення порушених прав власника зареєстрованої топографії ІМС може за його згодою також особа, яка придбала ліцензію.

Стаття 22

Способи захисту прав

1. Захист прав на топографію ІМС здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку.

2. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням цього Закону.

Суди відповідно до їх компетенції розв'язують, зокрема, спори про:

авторство на топографію ІМС;

встановлення факту використання топографії ІМС;

встановлення власника свідоцтва;

порушення прав власника свідоцтва;

укладання та виконання ліцензійних договорів;

компенсації.

Розділ VIII

ЗАКЛЮЧНІ (ПРИКІНЦЕВІ) ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 23

Державне мито і збори

Розмір та порядок сплати державного мита за реєстрацію топографій ІМС визначаються законодавством.

Кошти, одержані від сплати державного мита за реєстрацію топографій ІМС, зараховуються до Державного бюджету України.

Розмір передбачених цим Законом зборів, строки і порядок їх сплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

Передбачені цим Законом збори сплачуються на поточні рахунки уповноважених Установою закладів, що входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності і відповідно до їх спеціалізації виконують окремі завдання, що визначені цим Законом.

Надходження від передбачених цим Законом зборів мають цільове призначення і згідно з розпорядженнями Установи використовуються виключно для забезпечення розвитку та функціонування державної системи правової охорони інтелектуальної власності, зокрема на виконання завдань, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 24

Охорона прав на топографії ІМС в іноземних державах

1. Автор топографії ІМС чи його правонаступник, роботодавець автора чи його правонаступник мають право на реєстрацію топографії ІМС в іноземних державах. Охорона в іноземних державах прав на розроблені в Україні топографії ІМС здійснюється відповідно до міжнародних договорів України та законодавства іноземних держав.

2. До подання заявки на одержання охорони прав на топографію ІМС в орган іноземної держави, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, заявник зобов'язаний подати заявку до Установи і повідомити його про наміри здійснити таку охорону.

3. Витрати, пов'язані з одержанням охорони прав на топографію ІМС в іноземних державах, несе заявник чи за його згодою інша особа.

Стаття 25

Державне стимулювання створення та використання топографій ІМС

Держава стимулює створення і використання топографій ІМС, встановлює авторам і особам, які їх використовують, пільгові умови оподаткування та кредитування, надає інші пільги відповідно до законодавства України.

Стаття 26

Введення в дію цього Закону

Закон України "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем" набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ 5 листопада 1997 року

N 621/97-ВР

ЗАКОН УКРАЇНИ

від 7 жовтня 1997 року

Про професійних творчих працівників та творчі спілки

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1

Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

професійний творчий працівник - фізична особа, творча діяльність якої становить її основне заняття, що завершується створенням і оприлюдненням творів або їх інтерпретацією в галузі культури та мистецтва і є головним джерелом її доходів, незалежно від того, має вона чи не має будь-які юридично оформлені трудові відносини;

творча спілка - добровільне об'єднання професійних творчих працівників відповідного фахового напрямку в галузі культури та мистецтва, яке має фіксоване членство і діє на підставі статуту;

творча діяльність - індивідуальна чи колективна творчість професійних творчих працівників, результатом якої є твір чи його інтерпретація, що мають культурно-мистецьку цінність.

Стаття 2

Законодавство про професійних творчих працівників та творчі спілки

Законодавство про професійних творчих працівників та творчі спілки складається з Конституції України, цього Закону, інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність творчих спілок

Стаття 3

Принципи та основні напрями діяльності творчих спілок

Творча спілка діє на принципах добровільного об'єднання її членів, які належать до одного фахового напрямку культури та мистецтва, самоврядування, взаємодопомоги і співробітництва, невтручання у творчий процес, вільного вибору форм і методів творчої діяльності, визнання авторських прав. У кожному фаховому напрямі може бути створено одне або більше добровільних творчих об'єднань.

Творчі спілки незалежні у своїй статутній діяльності від органів державної влади і органів місцевого самоврядування, політичних партій, інших громадських організацій.

Основними напрямками діяльності творчої спілки є:

творча діяльність у галузі культури і мистецтва;

розвиток національної культури та мистецтва, розроблення і втілення в життя культурно-мистецьких заходів, організація творчих конкурсів, виставок, авторських вечорів, прем'єр, фестивалів тощо;

створення умов для творчої праці, підвищення професійного, наукового та загальнокультурного рівня членів творчої спілки, виховання творчої молоді, оволодіння нею досягненнями національної та загальнолюдської культури;

пошук талантів серед молоді та сприяння їх творчому розвитку;

видання газет, журналів, книг та іншої друкованої продукції, створення кіно- та відеофільмів, аудіовізуальної продукції з метою популяризації досягнень української та світової культури і мистецтва, творчого доробку членів спілок;

турбота про правовий, соціальний та професійний захист членів творчої спілки;

сприяння відродженню, розвитку та популяризації народної творчості, творчому використанню народних традицій у розвитку культури та мистецтва, збереженню та збагаченню історико-культурної спадщини та

довкілля, проведенню масових культурно-просвітницьких заходів, а також утвердженню демократичних, загальнолюдських цінностей;

постійна співпраця з педагогічними та науково-педагогічними колективами навчальних закладів;

подання допомоги в навчально-виховній роботі педагогічним колективам у патріотичному, культурному та інтелектуальному розвитку дітей та молоді, у морально-етичному та естетичному вихованні;

сприяння обміну культурними цінностями, співробітництво між діячами культури і мистецтва різних країн, національними і міжнародними організаціями культури та мистецтв;

виховання поваги до історико-культурних цінностей, традицій українського та інших народів.

Основні напрями діяльності творчої спілки, зазначені у цій статті, враховуються при вирішенні питання про надання громадській організації статусу творчої спілки як суб'єктів творчої діяльності.

Стаття 4

Взаємовідносини творчих спілок і держави

Держава забезпечує підтримку і захист законних прав та інтересів творчих спілок, гарантує однакові умови для виконання ними статутних завдань і цілей.

З метою підтримки творчих спілок в реалізації їх статутних завдань держава:

сприяє розвитку творчих спілок, їх діяльності щодо творення національної культури та мистецтва, проведенню культурно-мистецьких заходів;

надає творчим спілкам дотації та розміщує державні замовлення;

надає необхідну інформацію для забезпечення діяльності творчих спілок;

гарантує професійний та соціальний захист членів творчих спілок, охорону їх авторських та суміжних прав;

залучає творчі спілки до підготовки законопроектів, розроблення загальнодержавних програм національно-культурного розвитку, інших соціально важливих культурологічних та соціально-політичних заходів.

Стаття 5

Статут творчої спілки

Творча спілка діє на підставі статуту, що приймається загальними зборами (з'їздом, конференцією).

Статут творчої спілки не повинен суперечити законодавству України.

У статуті творчої спілки має бути визначено:

назва, місцезнаходження, статус творчої спілки, професійна спрямованість;

цілі, завдання і основні форми діяльності творчої спілки;

умови прийому до членів творчої спілки та вибуття з неї;

права і обов'язки членів творчої спілки;

територіальні осередки творчої спілки;

структура, порядок створення та компетенція виборних органів творчої спілки, строки та механізм здійснення їх повноважень;

джерела формування майна та коштів творчої спілки і порядок їх використання;

порядок реорганізації та припинення діяльності творчої спілки.

До статуту можуть включатися інші положення, пов'язані з особливостями діяльності творчої спілки.

Стаття 6

Соціальний захист професійного творчого працівника

Професійний творчий працівник користується правом на державне соціальне страхування, оплату праці відповідно до професії, кваліфікації та

особистого трудового внеску, належні умови праці, пенсійне забезпечення згідно з законодавством України.

Професійний творчий працівник може мати статус як найманого працівника, так і особи, яка не працює за наймом.

Професійним творчим працівникам, які робили вагомий внесок у розвиток національної культури та мистецтва, можуть встановлюватися державні стипендії відповідно до законодавства України.

Професійним творчим працівникам - членам творчої спілки для забезпечення умов для творчої діяльності надається окрема кімната (кабінет, майстерня) або додаткова жила площа розміром не менш як 20 кв. м, що оплачується в одинарному розмірі.

Професійним творчим працівникам - членам творчих спілок гарантується додатковий соціальний захист. Вони можуть одержувати фінансову та іншу матеріальну допомогу, доплату до пенсій, користуватися закладами охорони здоров'я відповідних творчих спілок, будинками творчості, будинками-інтернатами (пансіонатами) для людей похилого віку та інвалідів згідно з статутними положеннями, матеріальними і фінансовими можливостями творчої спілки.

Розділ II

ПОРЯДОК ЗАСНУВАННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТВОРЧИХ СПІЛОК

Стаття 7

Статус творчих спілок

Творчі спілки України можуть мати всеукраїнський та регіональний (місцевий) статус.

До всеукраїнських творчих спілок належать спілки, діяльність яких поширюється на територію всієї України і які мають місцеві творчі осередки у більшості її областей.

До регіональних (місцевих) творчих спілок належать спілки, діяльність яких поширюється на територію відповідної адміністративно-територіальної одиниці або регіону.

Всеукраїнським творчим спілкам може надаватися статус національних. Порядок надання творчим спілкам статусу національних встановлюється Кабінетом Міністрів України за пропозицією засновника творчої спілки і Міністерства культури та мистецтв України.

Стаття 8

Порядок створення творчої спілки

Творча спілка створюється групою професійних творчих працівників відповідного фахового напрямку в галузі культури та мистецтва (всеукраїнська - у складі не менш як 100 осіб, регіональна (місцева) - не менш як 20 осіб), що мають у своєму доробку завершені та оприлюднені твори культури і мистецтва чи їх інтерпретації.

Членами творчої спілки можуть бути професійні творчі працівники - громадяни України, іноземці, особи без громадянства, які досягли 18 років.

Рішення про утворення творчої спілки приймається загальними зборами (з'їздом, конференцією).

Питання про надання спілці професійних творчих працівників статусу творчої спілки як суб'єкта творчої діяльності вирішується при реєстрації спілки у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 9

Права творчих спілок

Творчі спілки мають право:

здійснювати творчу та господарську діяльність у передбаченому законодавством порядку для виконання своїх статутних завдань;

представляти та захищати права і законні інтереси своїх членів;

брати участь у розробленні нормативно-правових актів щодо діяльності творчих спілок та статусу творчих працівників;

брати участь у визначенні засад державної політики у сфері оплати праці членів творчих спілок, страхування, пенсійного забезпечення, зайнятості, правового та соціально-економічного захисту творчих працівників;

представляти професійних творчих працівників до відзначення державними нагородами, почесними званнями, державними преміями, іншими видами морального та матеріального заохочення;

здійснювати заходи з соціально-економічної підтримки та благодійництва;

у встановленому порядку створювати фонди творчих спілок з правами юридичної особи для виконання статутних завдань і цілей творчої спілки;

володіти, користуватися і розпоряджатися майном на правах власника відповідно до законодавства України;

на пріоритетність при продовженні договору оренди приміщень, які вони орендують під творчі майстерні, студії, лабораторії тощо;

проводити атестацію творчих працівників відповідно до свого статуту;

здійснювати управління майновими правами членів спілки, які є суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав згідно із Законом України "Про авторське право і суміжні права".

Всеукраїнські творчі спілки, які діяли як юридичні особи до 24 серпня 1991 року, є правонаступниками майна відповідних творчих спілок колишнього Союзу РСР. Всеукраїнські творчі спілки щорічно одержують фінансову допомогу з Державного бюджету України. Інші творчі спілки можуть отримувати фінансову допомогу з республіканського бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів.

Стаття 10

Державна реєстрація творчих спілок

Державній реєстрації підлягають усі творчі спілки.

Державна реєстрація всеукраїнських творчих спілок здійснюється Міністерством юстиції України, а їх територіальних осередків та регіональних (місцевих) творчих спілок - відповідними місцевими органами виконавчої влади.

За реєстрацію творчої спілки справляється реєстраційний збір. Розмір реєстраційного збору встановлюється Кабінетом Міністрів України залежно від статусу творчої спілки, але не може бути більшим, ніж 10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Для державної реєстрації творчої спілки її засновники подають до органу, що здійснює реєстрацію, заяву, до якої додаються документ про сплату реєстраційного збору та установчі документи - статут творчої спілки і протокол загальних зборів (з'їзду, конференції) про утворення творчої спілки, в якому мають міститися такі відомості:

- назва організації та мета її утворення;
- дата утворення;
- склад засновників та керівних органів;
- місцезнаходження керівних органів творчої спілки, номер контактного телефону;
- дані про територіальні осередки.

Орган, що здійснює реєстрацію творчої спілки, у місячний строк видає засновникам свідоцтво про державну реєстрацію творчої спілки за зразком, встановленим Кабінетом Міністрів України. У необхідних випадках орган, що здійснює реєстрацію творчої спілки, проводить перевірку відомостей, зазначених у поданих документах.

З моменту реєстрації творча спілка чи її територіальний осередок набувають статусу юридичної особи.

Стаття 11

Відмова в державній реєстрації творчої спілки та порядок її оскарження

Орган, що здійснює реєстрацію творчої спілки, відмовляє у державній реєстрації творчої спілки у разі, якщо:

статут або інші документи, подані на реєстрацію, суперечать законодавству України;

з такою ж назвою зареєстровано іншу творчу спілку.

Орган, що здійснює реєстрацію творчої спілки, направляє письмове повідомлення про відмову в державній реєстрації, в якому зазначаються підстави відмови, передбачені цим Законом.

Відмова в державній реєстрації творчої спілки може бути оскаржена в судовому порядку.

Стаття 12

Перереєстрація творчої спілки

Перереєстрація всеукраїнської творчої спілки, її територіальних осередків та регіональних (місцевих) творчих спілок здійснюється у разі зміни назви чи статусу творчої спілки, реорганізації (злиття з іншою творчою спілкою чи поділу) в порядку, встановленому цим Законом щодо реєстрації.

До заяви про перереєстрацію творчої спілки додається раніше одержане свідоцтво про державну реєстрацію та її статут.

При перереєстрації творчої спілки орган, що здійснює реєстрацію, видає нове свідоцтво про державну реєстрацію встановленого зразка.

Надання всеукраїнській творчій спілці статусу національної або позбавлення її цього статусу не тягне за собою, у зв'язку з цим, її перереєстрації.

Стаття 13

Припинення діяльності творчої спілки

Діяльність творчої спілки припиняється:

згідно з рішенням загальних зборів (з'їзду, конференції) творчої спілки;
на підставі рішення суду в разі порушення законодавства України.

Розділ III

ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ТВОРЧИХ СПІЛОК

Стаття 14

Керівні органи творчої спілки

Діяльністю творчої спілки керують загальні збори (з'їзд, конференція), правління, президія (рада тощо) та голова правління.

Стаття 15

Загальні збори (з'їзд, конференція) творчої спілки

Загальні збори (з'їзд, конференція) є вищим керівним органом творчої спілки, що скликаються відповідно до статуту творчої спілки.

Рішення про скликання загальних зборів (з'їзду, конференції) приймається правлінням творчої спілки або на вимогу не менш як однієї третини членів творчої спілки.

Загальні збори (з'їзд, конференція) творчої спілки:

затверджують статут спілки, вносять до нього зміни;

визначають основні напрями діяльності творчої спілки на черговий період, розглядають і затверджують цільові програми творчої діяльності;

заслуховують звіт правління про діяльність творчої спілки та звіт ревізійної комісії;

обирають правління, президію (раду тощо), голову правління та ревізійну комісію творчої спілки;

приймають рішення про реорганізацію або ліквідацію творчої спілки;

розглядають інші важливі питання діяльності творчої спілки.

Стаття 16

Правління творчої спілки

У період між загальними зборами (з'їздами, конференціями) діяльністю творчої спілки керує правління творчої спілки, яке обирається загальними зборами (з'їздом, конференцією) на строк, визначений статутом.

До компетенції правління належить:

попередній розгляд і обговорення всіх питань, що розглядаються загальними зборами (з'їздом, конференцією);

визначення чергових завдань, формування цільових програм розвитку та діяльності творчої спілки;

здійснення контролю за реалізацією рішень загальних зборів (з'їзду, конференції) творчої спілки, проведення заходів, спрямованих на їх виконання;

затвердження кошторису творчої спілки;

прийом до членів творчої спілки;

вирішення інших питань діяльності згідно із статутом творчої спілки.

Стаття 17

Президія (рада тощо) та голова правління творчої спілки

У період між засіданнями правління поточною діяльністю творчої спілки керують президія (рада тощо) та голова правління творчої спілки відповідно до законодавства України та статуту творчої спілки.

Стаття 18

Ревізійна комісія творчої спілки

Ревізійна комісія творчої спілки здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю творчої спілки, правильністю ведення справ, своєчасним розглядом листів, звернень, заяв і скарг.

Стаття 19

Звітність та інформація про діяльність творчих спілок

Звітність про діяльність творчих спілок має відкритий характер і є доступною кожному члену спілки. Спілки інформують громадськість про свою діяльність через засоби масової інформації.

Стаття 20

Координаційна та фахові ради творчих спілок

Для координації діяльності та захисту інтересів творчих спілок може створюватися Координаційна рада.

Координаційна рада формується з представників тих творчих спілок, що виявили бажання стати її членами. До Координаційної ради за посадою входять голови правлінь творчих спілок. Інші члени ради обираються відповідно до положення про неї, що затверджується пленумом (конференцією) творчих спілок.

Засідання Координаційної ради творчих спілок проводиться не рідше одного разу на півріччя та на вимогу не менш як третини членів ради.

Координаційна рада творчих спілок:
координує діяльність творчих спілок;
представляє в державних органах спільні інтереси творчих спілок;
визначає спільні заходи і завдання творчих спілок;
сприяє вивченню та поширенню позитивного досвіду роботи творчих спілок.

Рішення Координаційної ради мають рекомендаційний характер.

Творчі спілки можуть створювати регіональні (місцеві) фахові ради творчих спілок, повноваження та основні напрями діяльності яких визначаються їх положеннями, затвердженими пленумом (конференцією) творчих спілок.

Розділ IV
МАЙНОВІ ПИТАННЯ, ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ТВОРЧИХ
СПІЛОК ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ
ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРОФЕСІЙНИХ ТВОРЧИХ ПРАЦІВНИКІВ
ТА ТВОРЧІ СПІЛКИ

Стаття 21

Джерела формування майна та коштів творчих спілок

Джерелами формування майна і коштів творчих спілок є:

внески членів творчих спілок;

винагороди за управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав відповідно до Закону України "Про авторське право і суміжні права";

фінансування з Державного бюджету України;

майно колишніх загальносоюзних творчих спілок Союзу РСР, до якого належать розташовані на території України будинки, споруди, матеріально-технічні засоби, які за станом на 24 серпня 1991 року згідно з правоустановчими документами перебували у віданні творчих спілок колишнього Союзу РСР або у володінні чи користуванні відповідних республіканських або територіальних структур;

доходи, отримані внаслідок підприємницької діяльності підприємств творчих спілок, що спрямовуються на виконання статутних цілей спілки;

спеціальні відрахування до фондів творчих спілок, якщо вони встановлені Кабінетом Міністрів України, за використання на території України творів, які стали суспільним надбанням;

добровільні грошові та матеріальні внески фізичних і юридичних осіб, у тому числі іноземних.

Стаття 22

Майно творчих спілок

У власності творчих спілок можуть перебувати будинки, споруди, обладнання, кошти, цінні папери та інше майно, придбане творчими спілками.

У разі ліквідації творчої спілки майно передається організації- правонаступнику, а коли її немає, - реалізується в установленому законом порядку. Кошти, одержані від реалізації майна, можуть бути використані лише на цілі, пов'язані з розвитком відповідної галузі культури та мистецтва.

Стаття 23

Господарська діяльність творчих спілок

З метою здійснення статутних завдань і цілей творчі спілки у встановленому порядку можуть створювати підприємства, установи та організації з правами юридичної особи для здійснення господарської та іншої діяльності, правовий статус яких визначається законодавством України, статутом спілок, а також їхніми власними статутами (положеннями).

Стаття 24

Оподаткування творчих спілок та їх підприємств

Оподаткування творчих спілок та їх підприємств здійснюється згідно із законодавством України про оподаткування.

Стаття 25

Відповідальність за порушення законодавства про професійних творчих працівників та творчі спілки

Порушення законодавства України про професійних творчих працівників та творчі спілки тягне за собою дисциплінарну, цивільно-правову, адміністративну або кримінальну відповідальність згідно із законодавством України.

Розділ V
МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ ТВОРЧИХ СПІЛОК, ЇХ ДІЯЛЬНІСТЬ ЗА
КОРДОНОМ

Стаття 26

**Міжнародні зв'язки та особливості міжнародного співробітництва
творчих спілок**

Творчі спілки відповідно до своїх статутів можуть засновувати міжнародні творчі організації чи об'єднання або вступати до них, підтримувати прямі міжнародні контакти і зв'язки, укладати відповідні угоди, а також брати участь у здійсненні заходів, що не суперечать міжнародним зобов'язанням України.

Міжнародна діяльність творчих спілок України і співробітництво у цій сфері здійснюються на основі міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, цього Закону, інших законів України та договорів, укладених творчими спілками з відповідними зарубіжними організаціями. Якщо міжнародним договором встановлено інші правила, ніж ті, які містяться у законодавстві України, то застосовуються правила міжнародного договору України.

Стаття 27

Діяльність творчих спілок України за кордоном

Відповідно до міжнародних договорів України, цього Закону та інших нормативно-правових актів творчі спілки можуть безпосередньо здійснювати діяльність за межами України в інтересах держави та творчої спілки.

Розділ VI

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.
2. До приведення законодавства у відповідність із Законом України "Про професійних творчих працівників та творчі спілки" нормативно-правові акти України застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.
3. Кабінету Міністрів України у двомісячний строк:
 - подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із Законом України "Про професійних творчих працівників та творчі спілки";
 - привести свої рішення у відповідність із цим Законом;
 - забезпечити перегляд і скасування органами виконавчої влади прийнятих ними нормативно-правових актів, що не відповідають цьому Закону;
 - відповідно до компетенції забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;
 - разом із Фондом державного майна України забезпечити передачу у власність чи надати у безстрокове користування нерухоме майно творчим спілкам (Всеукраїнській музичній спілці, Спілці архітекторів України, Спілці дизайнерів України, Спілці журналістів України, Спілці кінематографістів України, Спілці композиторів України, Спілці майстрів народного мистецтва України, Спілці письменників України, Спілці театральних діячів України, Спілці фотохудожників України, Спілці художників України), яке було в їхньому користуванні на момент прийняття Верховною Радою України Постанови від 10 квітня 1992 року "Про майнові комплекси та фінансові ресурси громадських організацій колишнього Союзу РСР, розташовані на території України".
7. Творчі спілки, зазначені в пункті 3 Прикінцевих положень Закону України "Про професійних творчих працівників та творчі спілки", та Всеукраїнська спілка кобзарів, Національна Ліга українських

композиторів, Спілка рекламистів України та їх територіальні осередки, які зареєстровано відповідно Міністерством юстиції України та місцевими органами виконавчої влади на час прийняття цього Закону, визнаються суб'єктами творчої діяльності та перереєстрації відповідно до вимог цього Закону не підлягають.

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ 7 жовтня 1997 року N 554/97-ВР

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

від 10 травня 1993 року

Про стандартизацію і сертифікацію

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1

Сфера дії Декрету

Дія Декрету поширюється на підприємства, установи і організації незалежно від форм власності та видів діяльності, що діють на території України, а також на громадян - суб'єктів підприємницької діяльності.

Розділ II

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ ІЗ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА ВИМОГИ ДО НИХ

Стаття 4

Категорія нормативних документів із стандартизації

1. Нормативні документи із стандартизації поділяються на:

державні стандарти України;

галузеві стандарти;

стандарти науково-технічних та інженерних товариств і спілок;

технічні умови;

стандарти підприємств.

До державних стандартів України прирівнюються державні будівельні норми і правила, а також державні класифікатори техніко-економічної та соціальної інформації. Порядок розроблення і застосування державних

класифікаторів установлюється центральним органом виконавчої влади з питань технічного регулювання.

2. Міжнародні, регіональні та національні стандарти інших країн застосовуються в Україні відповідно до її міжнародних договорів.

Як державні стандарти України використовуються також міждержавні стандарти, передбачені Угодою про проведення погодженої політики в сфері стандартизації, метрології та сертифікації, підписаною у м. Москві 13 березня 1992 року (надалі - міждержавні стандарти).

Республіканські стандарти Української РСР (РСТ УРСР) застосовуються як державні до їх заміни чи скасування.

Правила застосування стандартів, передбачених цією статтею, на території України встановлює центральний орган виконавчої влади з питань технічного регулювання.

Стаття 5

Державні стандарти України

1. Державні стандарти України розробляються на:

організаційно-методичні та загальнотехнічні об'єкти, а саме: організація проведення робіт із стандартизації, науково-технічна термінологія, класифікація і кодування техніко-економічної та соціальної інформації, технічна документація, інформаційні технології, організація робіт з метрології, достовірні довідкові дані про властивості матеріалів і речовин;

вироби загальномашинобудівного застосування (підшипники, інструмент, деталі кріплення тощо);

складові елементи народногосподарських об'єктів державного значення (банківсько-фінансова система, транспорт, зв'язок, енергосистема, охорона навколишнього природного середовища, оборона тощо);

продукцію міжгалузевого призначення;

продукцію для населення та народного господарства;

методи випробувань.

2. Державні стандарти України містять обов'язкові та рекомендовані вимоги.

До обов'язкових належать:

вимоги, що забезпечують безпеку продукції для життя, здоров'я і майна громадян, її сумісність і взаємозамінність, охорону навколишнього природного середовища і вимоги до методів випробувань цих показників;

вимоги техніки безпеки і гігієни праці з посиланням на відповідні санітарні норми і правила;

метрологічні норми, правила, вимоги та положення, що забезпечують достовірність і єдність вимірювань;

положення, що забезпечують технічну єдність під час розроблення, виготовлення, експлуатації (застосування) продукції;

поняття і терміни, що використовуються у сфері поводження з відходами, вимоги до класифікації відходів та їх паспортизації, способи визначення складу відходів та їх небезпечності, методи контролю за станом об'єктів поводження з відходами, вимоги щодо безпечного для довкілля та здоров'я людини поводження з відходами, а також вимоги щодо відходів як вторинної сировини.

3. Обов'язкові вимоги державних стандартів підлягають безумовному виконанню органами державної виконавчої влади, всіма підприємствами, їх об'єднаннями, установами, організаціями та громадянами - суб'єктами підприємницької діяльності, на діяльність яких поширюється дія стандартів.

Рекомендовані вимоги державних стандартів України підлягають безумовному виконанню, якщо:

це передбачено чинними актами законодавства;

ці вимоги включено до договорів на розроблення, виготовлення та поставку продукції;

виготівником (постачальником) продукції зроблено заяву про відповідність продукції цим стандартам.

4. Державні стандарти України затверджуються центральним органом виконавчої влади з питань технічного регулювання, а державні стандарти в галузі будівництва та промисловості будівельних матеріалів - спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з будівництва та архітектури.

Державні стандарти України підлягають державній реєстрації в центральному органі виконавчої влади з питань технічного регулювання і публікуються українською мовою з автентичним текстом російською мовою.

Стаття 6

Галузеві стандарти, стандарти науково-технічних та інженерних товариств і спілок

1. Галузеві стандарти розробляються на продукцію за відсутності державних стандартів України чи у разі необхідності встановлення вимог, які перевищують або доповнюють вимоги державних стандартів.

Обов'язкові вимоги галузевих стандартів підлягають безумовному виконанню підприємствами, установами і організаціями, що входять до сфери управління органу, який їх затвердив.

2. Стандарти науково-технічних та інженерних товариств і спілок розробляються у разі необхідності поширення результатів фундаментальних і прикладних досліджень, одержаних в окремих галузях знань чи сферах професійних інтересів. Ці стандарти можуть використовуватися на основі добровільної згоди користувачів.

3. Стандарти, зазначені в пунктах 1 і 2 цієї статті, не повинні суперечити обов'язковим вимогам державних стандартів України і підлягають державній реєстрації в центральному органі виконавчої влади з питань технічного регулювання.

Порядок розроблення, затвердження та використання цих стандартів установлюється органом, до сфери управління якого входять підприємства, установи і організації, статутними органами науково-технічних та

інженерних товариств і спілок, до компетенції яких належать питання організації робіт із стандартизації.

4. Майнова частина авторських прав на нормативні документи, зазначені в пунктах 1 і 2 цієї статті, належить органам, що їх затвердили.

Стаття 7

Технічні умови і стандарти підприємств

1. Технічні умови містять вимоги, що регулюють відносини між постачальником (розробником, виготівником) і споживачем (замовником) продукції.

2. Для організації інформування споживачів (замовників) про номенклатуру та якість продукції, що випускається, контролю відповідності технічних умов обов'язковим вимогам державних, а в передбачених законодавством випадках - галузевих стандартів технічні умови на продукцію та зміни до них підлягають державній реєстрації в територіальних органах центрального органу виконавчої влади з питань технічного регулювання. Технічні умови та зміни до них, які не пройшли державної реєстрації, вважаються недійсними.

3. За державну реєстрацію технічних умов і змін до них справляється реєстраційний збір, розмір якого встановлює центральний орган виконавчої влади з питань технічного регулювання за погодженням з Міністерством економіки України.

4. Стандарти підприємств розробляються на продукцію, що використовується лише на конкретному підприємстві.

5. Майнова частина авторського права на технічні умови і стандарти підприємств належить підприємствам або органам, що їх затвердили.

Стаття 8

Відповідальність за розроблення і затвердження нормативних документів

Відповідальність за відповідність нормативних документів вимогам актів законодавства, а також їхній науково-технічний рівень несуть розробники, організації та установи, які провели експертизу, і органи, підприємства, установи, організації та громадяни - суб'єкти підприємницької діяльності, що затвердили ці документи.

Стаття 9

Використання нормативних документів

Нормативні документи повинні використовуватися на стадіях розроблення, виготовлення, реалізації, експлуатації (використання), ремонту, зберігання, транспортування та утилізації продукції.

У договорі на поставку продукції повинні зазначатися посилання на нормативні документи, що пройшли державну реєстрацію, за якими буде поставлятися продукція.

Розділ IV

СЕРТИФІКАЦІЯ ПРОДУКЦІЇ

Стаття 13

Види сертифікації та її мета

Сертифікація продукції в Україні поділяється на обов'язкову та добровільну.

Сертифікація продукції здійснюється уповноваженими на те органами з сертифікації - підприємствами, установами і організаціями з метою:

запобігання реалізації продукції, небезпечної для життя, здоров'я та майна громадян і навколишнього природного середовища;

сприяння споживачеві в компетентному виборі продукції;
створення умов для участі суб'єктів підприємницької діяльності в міжнародному економічному, науково-технічному співробітництві та міжнародній торгівлі.

Стаття 14

Державна система сертифікації

1. Державну систему сертифікації створює центральний орган виконавчої влади з питань технічного регулювання - національний орган України з сертифікації, який проводить та координує роботу щодо забезпечення її функціонування, а саме:

визначає основні принципи, структуру та правила системи сертифікації України;

затверджує переліки продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації, та визначає її запровадження;

призначає органи з сертифікації продукції;

встановлює правила визнання сертифікатів інших країн;

розглядає спірні питання з випробувань і дотримання правил сертифікації продукції;

веде Реєстр державної системи сертифікації;

організує інформаційне забезпечення з питань сертифікації.

Центральний орган виконавчої влади з питань технічного регулювання в межах своєї компетенції несе відповідальність за дотримання правил і порядку сертифікації продукції.

Стаття 15

Обов'язкова сертифікація

1. Сертифікація на відповідність обов'язковим вимогам нормативних документів проводиться виключно в державній системі сертифікації.

2. Обов'язкова сертифікація в усіх випадках повинна включати перевірку та випробування продукції для визначення її характеристик і подальший державний технічний нагляд за сертифікованою продукцією.

3. Випробування з метою обов'язкової сертифікації повинні проводитися акредитованими випробувальними лабораторіями (центрами) методами, які визначені відповідними нормативними документами, а за відсутності цих документів - методами, що визначаються органом з сертифікації чи органом, який виконує його функції. Результати випробувань, проведених зазначеними лабораторіями (центрами), у подальшому не потребують підтвердження іншими акредитованими випробувальними лабораторіями (центрами). Повторні випробування за визначеними характеристиками цієї продукції не проводяться, крім випадків, коли відповідно до законодавства встановлена недостовірність результатів випробувань. Сертифікації продовольчої сировини та харчових продуктів тваринного походження здійснюються після проведення ветеринарно-санітарної експертизи та видачі відповідних ветеринарних документів.

Стаття 16

Сертифікат і знак відповідності державної системи сертифікації

Під час проведення сертифікації та у разі позитивного рішення органу з сертифікації заявникові видається сертифікат та право маркувати продукцію спеціальним знаком відповідності.

Форма, розміри і технічні вимоги до знаку відповідності визначаються державним стандартом.

Знак відповідності не може бути застосований, якщо порушено правила його використання.

Стаття 18

Сертифікація продукції, що імпортується

Відповідність продукції (товару), яка ввозиться і реалізується на території України, стандартам, що діють в Україні, має підтверджуватися

сертифікатом відповідності чи свідоцтвом про визнання відповідності, виданим або визнаним центральним органом виконавчої влади з питань технічного регулювання або акредитованим в установленому порядку органом із сертифікації, який уповноважений на здійснення цієї діяльності в законодавчо регульованій сфері.

Підтвердження відповідності харчових продуктів, продовольчої сировини, супутніх матеріалів, які ввозяться на митну територію України, здійснюється в порядку, визначеному законом.

Центральний орган виконавчої влади з питань технічного регулювання або акредитований в установленому порядку орган із сертифікації, який уповноважений на здійснення цієї діяльності в законодавчо регульованій сфері, включає сертифіковану продукцію до Єдиного реєстру сертифікованої в Україні продукції на підставі:

1) декларації про відповідність, виданої виробником продукції на кожну партію харчових продуктів, продовольчої сировини, супутніх матеріалів, або

2) сертифікатів відповідності чи свідоцтв про визнання відповідності.

Реалізація харчових продуктів, виготовлених із застосуванням імпоротної продовольчої сировини та супутніх матеріалів, ввезених в Україну на підставі декларації про відповідність, виданої виробником продукції на кожну партію харчових продуктів, продовольчої сировини, супутніх матеріалів, дозволяється виключно за наявності сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання відповідності, виданого або визнаного центральним органом виконавчої влади з питань технічного регулювання або акредитованим в установленому порядку органом із сертифікації, який уповноважений на здійснення цієї діяльності в законодавчо регульованій сфері.

Органи митного контролю здійснюють митне оформлення імпортованих товарів на підставі зазначеного Єдиного реєстру в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Центральний орган виконавчої влади з питань технічного регулювання здійснює контроль за наявністю сертифікатів для товарів, що реалізуються юридичними або фізичними особами на митній території України.

Стаття 19

Оплата робіт, пов'язаних з обов'язковою сертифікацією продукції

1. Оплаті підлягають всі види робіт, пов'язані з обов'язковою сертифікацією продукції: підготовчі, експертні, щодо акредитації, атестації, випробування, контролю та реєстрації.

2. Кошти, витрачені заявником на обов'язкову сертифікацію продукції, відносяться на собівартість.

3. Вартість робіт, пов'язаних з обов'язковою сертифікацією продукції, визначається в договорі між замовником і виконавцем.

Стаття 20

Відповідальність органів з сертифікації продукції та випробувальних лабораторій (центрів), що проводять обов'язкову сертифікацію

1. Орган з сертифікації продукції при проведенні обов'язкової сертифікації несе відповідальність за:

необґрунтовану чи неправомірну видачу сертифіката відповідності;
порушення правил сертифікації.

Акредитована випробувальна лабораторія (центр) несе відповідальність за недостовірність результатів випробувань.

2. Якщо дії, вказані в пункті 1 цієї статті, не завдали шкоди споживачеві, громадянам, їхньому майну та навколишньому природному середовищу, орган, винний у порушенні правил, сплачує до державного бюджету України подвійну вартість виконаних робіт на підставі рішення центрального органу виконавчої влади з питань технічного регулювання. При повторному аналогічному порушенні правил сертифікації орган з

сертифікації продукції та випробувальна лабораторія (центр) позбавляються акредитації в державній системі сертифікації.

Збитки (включаючи очікуваний і неодержаний прибуток), завдані виготівником споживачам, їхньому майну, та шкода, заподіяна навколишньому природному середовищу діями, вказаними в пункті 1 цієї статті, підлягають відшкодуванню за рахунок органу, що проводив обов'язкову сертифікацію, в порядку, встановленому чинним законодавством, і цей орган позбавляється акредитації в державній системі сертифікації.

Розділ VII

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 27

Набуття чинності Декрету

Цей Декрет набуває чинності з дня опублікування.

Нові і такі, що були у користуванні, транспортні засоби, а також вузли, агрегати та частини до них, що ввозяться на митну територію України суб'єктами підприємницької діяльності або фізичними особами, підлягають обов'язковій сертифікації відповідно до чинного законодавства. При цьому кузови та шасі транспортних засобів за кодами 87.06 та 87.07 згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності підлягають сертифікації як зібрані транспортні засоби.

Прем'єр-міністр України
Міністр Кабінету Міністрів України
м. Київ 10 травня 1993 року N 46-93

Л. КУЧМА
В. ПУСТОВОЙТЕНКО

Про затвердження Порядку визнання знака добре відомим в Україні Апеляційною палатою Державного департаменту інтелектуальної власності

Наказ Міністерства освіти і науки України

від 15 квітня 2005 року N 228

На виконання Закону України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг"

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок визнання знака добре відомим в Україні Апеляційною палатою Державного департаменту інтелектуальної власності (далі - Порядок), що додається.
2. Державному департаменту інтелектуальної власності Міністерства освіти і науки України зареєструвати Порядок у Міністерстві юстиції України.
3. Державному департаменту інтелектуальної власності Міністерства освіти і науки України опублікувати Порядок в офіційному бюлетені "Промислова власність".
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на голову Державного департаменту інтелектуальної власності Міністерства освіти і науки України Паладія М. В.

Міністр

С. М. Ніколаєнко

ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ ЗНАКА ДОБРЕ ВІДОМИМ В УКРАЇНІ АПЕЛЯЦІЙНОЮ ПАЛАТОЮ ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок, розроблений відповідно до Закону України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" (далі - Закон), Паризької конвенції про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року, яка є чинною в Україні з 25 грудня 1991 року (далі - Паризька конвенція), Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого Указом Президента України від 7 червня 2000 року N 773, Положення про Державний департамент інтелектуальної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 червня 2000 року N 997, визначає порядок визнання знака для товарів і послуг добре відомим в Україні Апеляційною палатою Державного департаменту інтелектуальної власності.

1.2. У цьому Порядку наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

Апеляційна палата (Апеляційна палата Державного департаменту інтелектуальної власності) - колегіальний орган для розгляду заперечень проти рішень Держдепартаменту щодо набуття прав на об'єкти права інтелектуальної власності та заяв про визнання знаків для товарів і послуг (далі - знак) добре відомими в Україні;

Держдепартамент - Державний департамент інтелектуальної власності, що діє у складі Міністерства освіти і науки України та йому підпорядковується;

заява - заява про визнання знака добре відомим в Україні;

заявник - особа, яка подала заяву про визнання знака добре відомим в Україні;

Мадридська угода - Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1891 року, яка є чинною в Україні з 25 грудня 1991 року;

Протокол - Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків від 28 червня 1989 року, який є чинним в Україні з 29 грудня 2000 року;

МКТП - Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрування знаків, прийнята Ніццькою угодою від 15 червня 1957 року, яка є чинною в Україні з 29 грудня 2000 року;

представник - представник у справах інтелектуальної власності, зареєстрований відповідно до Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 серпня 1994 року N 545 (зі змінами), або інша довірена особа;

Регламент - Регламент Апеляційної палати Державного департаменту інтелектуальної власності, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 15.09.2003 N 622 та зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.09.2003 за N 877/8198;

Укрпатент - Державне підприємство "Український інститут промислової власності" Міністерства освіти і науки України - уповноважений державний заклад для розгляду і проведення експертизи заявок.

2. Подання заяви

2.1. Для визнання Апеляційною палатою знака добре відомим в Україні подається заява.

За подання заяви сплачується збір.

2.2. Заява подається особою, яка вважає свій знак добре відомим в Україні, або її представником.

2.3. Заява та додатки до неї подаються або надсилаються до Апеляційної палати в одному примірнику.

3. Вимоги до заяви та додатків до неї

3.1. Заява викладається письмово в довільній формі українською мовою і підписується заявником або його представником.

У заяві повинно бути зазначено:

повне найменування, місцезнаходження юридичної особи - заявника (прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання фізичної особи - заявника), вид та номер його засобу зв'язку;

адресу для листування;

прізвище, ім'я, по батькові представника, якщо заява подається ним, вид та номер його засобу зв'язку;

обґрунтування вимог заявника щодо визнання його знака добре відомим в Україні;

дату, з якої заявник вважає свій знак добре відомим в Україні стосовно товарів та/або послуг, що ним виробляються та/або надаються;

відомості щодо наявності правової охорони знака на території України;

перелік додатків до заяви;

підпис заявника або його представника. Підпис заявника, що є юридичною особою, складається з повного найменування посади його повноважної особи, особистого підпису цієї особи, ініціалів, прізвища та скріплюється печаткою.

У разі, якщо заява стосується знака, заявка на який перебуває на розгляді в Укрпатенті, то про це має бути вказано в заяві із зазначенням номера заявки та дати її подання.

Заява повинна стосуватися лише одного знака.

3.2. Додатками до заяви є:

зображення знака;

документ про сплату збору за подання заяви;

довіреність, що посвідчує повноваження представника на подання заяви, або її завірена копія (якщо заява подається через представника);

документи, зазначені в заяві як докази викладених у ній обставин, які мають містити фактичні дані, що підтверджують наявність факторів, які можуть впливати на визнання знака добре відомим в Україні стосовно товарів і/або послуг, щодо яких він використовується;

виписка з Державного реєстру свідоцтв України на знаки для товарів і послуг щодо відомостей про свідоцтво України на знак для товарів і послуг або виписка з Міжнародного реєстру відповідно до статті 5-ter Мадридської угоди або статті 5-ter Протоколу щодо відомостей про міжнародну реєстрацію (якщо знак зареєстрований в Україні чи охороняється на підставі міжнародної реєстрації).

3.2.1. Зображення знака надається в п'яти примірниках на щільному папері (фотографія, друкарський відтиск тощо) форматом не менше 8 x 8 см.

Зображення повинно мати якісне графічне виконання.

Якщо знаком є етикетка, то як його зображення повинна бути надана сама етикетка.

Якщо зображення є об'ємним (тримірним), то надається зображення загального вигляду знака, а також зображення всіх необхідних проекцій знака, які дають вичерпне уявлення про нього.

Зображення надається в тому кольорі або сполученні кольорів, у якому заявник просить визнати його знак добре відомим в Україні.

3.2.2. Документ про сплату збору за подання заяви, сплаченого відповідно до Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року N 1716, надається разом із заявою.

У разі несплати збору або визнання наданого платіжного документа недійсним через порушення правил його оформлення заява вважається неподаною.

3.2.3. Фактичні дані, які підтверджують добру відомість знака стосовно товарів і/або послуг, щодо яких він використовується, на вказану в заяві дату

повинні бути представлені відомостями, що містяться у відповідних документах.

Ці відомості мають підтверджувати наявність факторів, якщо вони є доречними, визначених у пункті 2 статті 25 Закону.

Використання або будь-яке просування знака може підтверджуватися відомостями про:

- види маркування товарів і/або застосування знака при наданні послуг; експонування товарів на виставках, ярмарках, зокрема міжнародних і/або національних. При цьому можуть надаватись відомості про кількість відвідувачів виставки, ярмарки, площі виставочних павільйонів тощо;

- використання знака в рекламі;

- комерційне використання знака в мережі Інтернет;

- заходи щодо просування знака.

Інтенсивність використання знака на території України може підтверджуватися відомостями про:

- обсяг реалізації товарів і/або послуг, відносно яких застосовується знак;

- перелік регіонів України із зазначенням населених пунктів, у яких здійснювалась реалізація таких товарів і/або послуг;

- середню кількість споживачів товарів і/або послуг на дату, указану в заяві;

- коло споживачів та їх специфіку залежно від характеру товарів і/або послуг;

- положення виробника на ринку у відповідному секторі економіки;

- обсяги експорту (імпорту) товарів, щодо яких застосовується знак;

- цінність (вартість) знака згідно з даними річних фінансових звітів (при цьому методика оцінки знака визначається його власником).

Тривалість використання знака може підтверджуватися відомостями про дату початку використання знака та про безперервність його використання.

Рекламування знака може підтверджуватися відомостями про:
способи рекламування маркованих товарів у різних засобах інформації,
включаючи Інтернет;
кількість споживачів такої реклами;
витрати на рекламування, зокрема фінансові документи (звіти) щодо витрат на рекламу.

Відомість знака в певному колі споживачів може підтверджуватися результатами опитування з питання доброї відомості знака в Україні, проведеного дослідницькою організацією, яка спеціалізується в галузі проведення соціологічних або маркетингових досліджень.

Опитуванням має бути охоплено принаймні шість населених пунктів різних географічних регіонів України з кількістю населення не менше 500 тис. При цьому переважним є опитування в трьох містах, таких як Київ, Харків, Львів, Одеса, Дніпропетровськ, Луганськ, Донецьк, Севастополь. Інші населені пункти визначаються, виходячи з характеру діяльності власника знака з виробництва товарів і/або надання послуг.

Кількість опитуваних повинна відповідати цілям об'єктивності опитування, у зв'язку з чим їх максимальна кількість не обмежується, а мінімальна має бути не менше 500 опитуваних у будь-яких двох населених пунктах і не менше 125 - у кожному іншому населеному пункті.

Опитування стосовно доброї відомості знака повинно бути репрезентативним для населення всієї України та проводитися з урахуванням "цільової аудиторії".

Опитування стосовно доброї відомості знака, призначеного для продукції виробничо-технічного призначення, має проводитися серед фахівців, які є споживачами продукції даного виду і належать до виробничих, торгових та інших ділових кіл.

Опитування стосовно доброї відомості знака, призначеного для товарів народного споживання, має проводитися серед так званих середніх

споживачів за ознаками віку, статі, освіти, соціального та матеріального стану, а також серед фахівців відповідних галузей промисловості, торгівлі.

Результати опитування певного кола респондентів - споживачів і фахівців мають дати відповіді на такі, принаймні, питання:

чи відомий їм знак;

для яких товарів і/або послуг застосовується знак;

яка саме особа, на їх думку, є власником знака або виробником товарів, маркованих знаком, і/або надавачем послуг, для яких знак застосовується;

з якого часу їм відомий знак;

що для них є джерелом інформації про знак.

Якщо знак зареєстровано в інших країнах, то заявником можуть бути надані відомості про кількість таких реєстрацій та строки їх дії.

Якщо знак уже визнаний добре відомим в інших країнах, то заявником можуть бути надані відомості про рішення щодо цього факту, прийняті компетентними органами цих країн.

Якщо знак використовується в інших державах, зокрема в тих, що мають давні економічні і торговельні зв'язки з Україною, то заявником можуть бути надані відомості про факт такого використання.

Заявником можуть бути надані також й інші відомості, які, на його думку, свідчать про добру відомість його знака в Україні стосовно товарів і/або послуг, що ним виробляються і/або надаються.

3.2.4. Певні фактичні дані, якщо вони є доречними, можуть надаватися заявником на підтвердження одразу декількох факторів, що свідчать про добру відомість знака в Україні.

3.2.5. Додатки до заяви можуть бути викладені українською або російською мовою. Якщо ці додатки викладені іншою мовою, то їх переклад на українську або російську мови повинен надійти до Апеляційної палати за десять днів до початку засідання колегії Апеляційної палати з розгляду заяви (далі - засідання). В іншому разі вони не беруться до уваги.

Додатки до заяви повинні мати наскрізну нумерацію незалежно від того, подані вони разом із заявою чи додані в ході її розгляду.

3.3. До заяви заявником можуть бути додані також інші документи, які, на його думку, необхідні для повного і всебічного розгляду заяви.

За потреби колегією можуть бути затребувані в заявника й інші відомості, необхідні для розгляду заяви.

3.4. Заява та додатки до неї не повинні містити зневажливих висловлювань щодо інших осіб, а також матеріалів і/або відомостей, що вочевидь не стосуються заяви.

Заява та додатки до неї мають бути оформлені таким чином, щоб їх можна було безпосередньо репродукувати і зберігати тривалий час.

4. Призначення колегії Апеляційної палати для розгляду заяви

4.1. Колегія Апеляційної палати (далі - колегія) призначається протягом десяти днів від дати надходження заяви розпорядженням голови Апеляційної палати у складі п'яти членів з визначенням головуючого.

Головуючим в засіданні для розгляду заяви щодо визнання знака добре відомим в Україні є голова Апеляційної палати або призначений ним член Апеляційної палати.

4.2. Усі питання, що виникають під час розгляду заяви, вирішуються колегією більшістю голосів.

При вирішенні кожного питання жоден із членів колегії не має права утримуватися від голосування. Головуючий голосує останнім.

Член колегії, не згодний з рішенням більшості, може письмово викласти окрему думку, яка надається протягом тижня. Окрема думка додається до справи, але в засіданні не оголошується.

4.3. Член колегії не може брати участь у розгляді заяви і підлягає відводу (самовідводу), якщо він перебуває в родинних зв'язках з будь-ким із членів колегії чи учасників розгляду.

За наявності зазначеної підстави член колегії повинен заявити самовідвід.

З тієї самої підстави відвід члену колегії можуть заявити учасники розгляду заперечення.

Відвід повинен бути мотивований і заявлений до початку розгляду заяви в засіданні. Заявляти відвід після початку розгляду можна лише в разі, якщо про підставу відводу колегія або учасник розгляду, який заявляє відвід, дізнаються після початку такого розгляду.

У разі надходження заяви про відвід члена колегії та визнання колегією обґрунтованості відводу та його задоволення засідання відкладається. Для розгляду заяви голова Апеляційної палати призначає новий склад колегії.

5. Учасники розгляду заяви

5.1. До складу учасників розгляду заяви входять: заявник та/або його представник, за потреби перекладач та експерт.

5.2. Права та обов'язки учасників розгляду заяви визначені в пункті 15.2 Регламенту.

5.3. За дорученням заявника заява може бути подана через представника.

Представником заявника може бути будь-яка особа, яка має належно оформлені повноваження на участь у розгляді заяви. Повноваження представника повинні підтверджуватися довіреністю, оформленою відповідно до вимог пункту 12 Регламенту, адвокатів - ордером, виданим юридичною консультацією.

Представник має такі самі права та обов'язки, як сторона, інтереси якої він представляє, якщо інше не передбачено в документі, що підтверджує його повноваження.

5.4. Іноземці та особи без громадянства, які проживають чи мають постійне місцезнаходження поза межами України, у відносинах з Апеляційною палатою реалізують свої права через патентного повіреного, якщо інше не передбачено міжнародними угодами.

5.5. У разі необхідності заявник може запросити на засідання перекладача.

5.6. Для з'ясування обставин, що мають значення для розгляду заяви і потребують спеціальних знань, колегія в будь-який час розгляду заяви може залучити до розгляду експерта.

Вимоги до експерта та порядок його призначення визначені в пунктах 15.5 та 17.3.15 Регламенту.

6. Стадії розгляду заяви

6.1. Основні засади розгляду заяви визначені в пункті 7 Регламенту.

6.2. Розгляд заяви включає: попередній її розгляд та розгляд на засіданні.

6.3. Попередній розгляд заяви:

6.3.1. Заява та додатки до неї реєструються і перевіряються на відповідність вимогам розділів 2 та 3 цього Порядку.

6.3.2. Питання про прийняття заяви до розгляду вирішується колегією.

6.3.3. У разі відповідності заяви та додатків до неї встановленим вимогам заявнику протягом десяти днів від дати призначення колегії направляється повідомлення про прийняття заяви до розгляду, підписане головуючим.

6.3.4. У разі, якщо заява стосується знака, на який заявником подана заявка на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг, і яка перебуває на розгляді в Укрпатенті, то за згодою заявника діловодство за цією заявкою зупиняється до затвердження рішення Апеляційної палати.

6.3.5. Якщо колегією встановлено, що заява та додатки до неї подано без додержання встановлених вимог, то заява залишається без руху, про що протягом десяти днів від дати призначення колегії заявникові направляється повідомлення, підписане головуючим, разом із повідомленням про вручення.

Заявник зобов'язаний усунути недоліки протягом місяця від дати одержання повідомлення.

Якщо заявник усуне всі недоліки, указані в повідомленні, то заява приймається до розгляду, про що йому направляється повідомлення, підписане головуючим, разом з повідомленням про вручення.

В іншому разі заявнику направляється повідомлення про відмову в прийнятті заяви до розгляду, підписане головуючим.

6.3.6. Після прийняття заяви до розгляду за дорученням головуючого один з членів колегії проводить підготовку до розгляду заяви в засіданні. Для цього він:

- забезпечує одержання документів, відомостей, необхідних для розгляду заяви;

- ознайомлює членів колегії з матеріалами справи за заявою та узгоджує з ними дату проведення засідання;

- учиняє інші дії, спрямовані на забезпечення правильного розгляду заяви.

Колегія:

- досліджує матеріали справи за заявою;

- з'ясовує, які докази, що обґрунтовують вимоги, викладені в заяві, можуть бути подані додатково.

Повідомлення та запити, необхідні для розгляду заяви, підписуються головуючим.

6.3.7. Після закінчення підготовки заяви до розгляду призначаються дата і час проведення засідання.

6.3.8. Повідомлення про запрошення на засідання надсилається заявнику разом із повідомленням про вручення.

Повідомлення містить:

- реквізити заяви;

- дату, час та адресу місця проведення засідання;

- попередження про наслідки неявки або неповідомлення про причини неявки на засідання.

Повідомлення про запрошення на засідання повинно бути не пізніше ніж за п'ятнадцять днів до призначеної дати його проведення вручено заявнику.

6.3.9. Заявник повинен під час розгляду заяви повідомляти колегію про зміну адреси для листування. В іншому разі повідомлення надсилається йому за останньою відомою адресою.

Заявник повинен повідомляти колегію про причини неявки на засідання. У разі неповідомлення ним про причини неявки питання про розгляд заяви вирішується за правилами, установленими пунктом 6.4.7 цього Порядку.

6.4. Розгляд заяви на засіданні:

6.4.1. Засідання проводиться в місці та в час, указані в повідомленні про запрошення на засідання.

6.4.2. Колегія при розгляді заяви повинна безпосередньо дослідити докази, заслухати пояснення заявника, висновок експерта (якщо такий залучений до розгляду заяви), ознайомитися з письмовими доказами, оглянути речові докази.

Розгляд заяви відбувається усно і при незмінному складі колегії. У разі заміни одного з членів колегії під час розгляду заяви в засіданні її розгляд відкладається. Розгляд заяви зміненим складом колегії має бути проведений з самого початку.

Розгляд заяви проводиться державною мовою. Застосування інших мов під час розгляду заяви здійснюється у випадках і порядку, визначеними чинним законодавством.

6.4.3. Головуючий відкриває засідання, оголошує, яка заява розглядається, склад колегії та учасників розгляду. Головуючий веде засідання, забезпечуючи додержання послідовності та порядку вчинення відповідних дій, здійснення учасниками розгляду заяви їх прав і виконання ними обов'язків. Головуючий вживає необхідних заходів для забезпечення на засіданні належного порядку.

6.4.4. Про хід засідання складається протокол, який веде один із членів колегії, призначений головуєчим.

У протоколі зазначаються:

дата засідання;

склад колегії;

повне найменування, місцезнаходження юридичної особи - заявника, прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання для фізичної особи - заявника;

відомості про явку учасників розгляду заяви або їх неявку (у разі неявки - про причини відсутності та про вручення їм повідомлень про запрошення);

відомості про підтвердження повноважень представника заявника (якщо такий присутній на засіданні);

відомості про застосування технічних засобів фіксування ходу засідання (у разі застосування таких засобів);

відомості про заяви та клопотання учасників розгляду;

відомості про оголошення рішення Апеляційної палати та роз'яснення заявнику його змісту.

Протокол підписують усі члени колегії.

Якщо колегія зупиняє або відкладає розгляд заяви на засіданні, то в протоколі робиться запис про це.

6.4.5. Учасники розгляду, присутні на засіданні, можуть робити письмові нотатки.

Фіксування ходу засідання за допомогою технічних засобів, а також його транслявання допускаються тільки з дозволу голови Апеляційної палати за згодою заявника.

6.4.6. Головуючий доповідає колегії, хто із запрошених учасників розгляду заяви з'явився на засідання, чи вручені повідомлення тим, хто не з'явився, та які є відомості про причини їх неявки.

6.4.7. Колегія може відкласти розгляд заяви в разі неявки на засідання заявника, щодо якого немає відомостей про вручення повідомлення про запрошення на засідання.

Колегія може також відкласти розгляд заяви за мотивованим клопотанням заявника, коли повідомлені ним причини неявки будуть визнані

колегією поважними. Клопотання про перенесення дати засідання має надійти до Апеляційної палати не пізніше ніж за п'ять днів до призначеної дати його проведення. У такому разі призначається нова дата проведення засідання, про яку повідомляють заявника.

У разі повторної неявки на засідання заявника, якого повідомлено в установленому порядку про час і місце його проведення, незалежно від причин колегія може розглядати заяву за його відсутності за наявними матеріалами.

Якщо будь-який з учасників розгляду заяви, якого своєчасно було сповіщено про дату і місце проведення засідання, не з'явився, то заява може бути розглянута колегією за його відсутності.

У разі отримання відомостей щодо неможливості вручення заявнику повідомлення про запрошення на засідання, справа може бути розглянута за його відсутності.

У разі визначення колегією неможливості проведення засідання за відсутності будь-кого з учасників розгляду, колегія може відкласти розгляд заяви.

6.4.8. Колегія відкладає розгляд заяви у випадках, передбачених пунктами 4.3, 6.4.2 та 6.4.7 цього Порядку.

Колегія, відкладаючи розгляд заяви, призначає дату нового засідання, про що оголошується присутнім учасникам розгляду. Тих учасників розгляду заяви, які не з'явилися, викликають на наступне засідання повідомленням про запрошення.

6.4.9. Розгляд заяви по суті починається доповіддю головуєчого про зміст заяви.

6.4.10. Після доповіді про зміст заяви колегія заслуховує пояснення заявника. Члени колегії можуть ставити йому запитання.

У разі розгляду заяви за відсутності заявника головуєчий доповідає про його ставлення щодо викладеної в письмових поясненнях суті заяви. Якщо пояснення не подано, то заява розглядається за наявними матеріалами.

6.4.11. Колегія, заслухавши пояснення заявника, висновок експерта (за наявності), досліджує й інші докази.

6.4.12. При розгляді заяви колегією розглядаються зокрема такі фактори, якщо вони є доречними:

ступінь відомості чи визнання знака у відповідному секторі суспільства;

тривалість, обсяг та географічний район будь-якого використання знака;

тривалість, обсяг та географічний район будь-якого просування знака, включаючи рекламування чи оприлюднення та представлення на ярмарках чи виставках товарів та/або послуг, щодо яких знак застосовується;

тривалість та географічний район будь-яких реєстрацій та/або заявок на реєстрацію знака за умови, що знак використовується чи є визнаним;

свідчення успішного відстоювання прав на знак, зокрема країна (територія), на якій знак визнано добре відомим компетентними органами;

цінність, що асоціюється зі знаком.

6.4.13. У процесі розгляду заяви колегія враховує всі відомості і доводи, надані заявником згідно з пунктом 3.3 цього Порядку.

6.4.14. Після з'ясування всіх обставин, якими заявник обґрунтовує заяву, та перевірки їх доказами головуючий надає заявнику змогу дати додаткові пояснення.

6.4.15. Колегія може зупинити розгляд заяви за ініціативою заявника або за власною ініціативою у разі:

залучення експерта;

визначення доцільності проведення додаткового дослідження наданих джерел інформації чи обставин, що відкрилися на засіданні;

отримання Апеляційною палатою додаткових матеріалів;

інших причин, що спричинили неможливість подальшого розгляду заяви на засіданні.

Розгляд заяви зупиняється та відновлюється після усунення обставин, що викликали його зупинення.

Колегія, відновлюючи розгляд заяви, запрошує на засідання всіх учасників його розгляду.

6.4.16. Після розгляду заяви по суті колегія приймає рішення Апеляційної палати.

7. Рішення Апеляційної палати

7.1. При прийнятті рішення колегія вирішує питання щодо: наявності обставин (фактів), якими обґрунтовувалася заява та якими доказами вони підтверджуються;

наявності інших фактичних даних, які мають значення для розгляду заяви, а також доказів на їх підтвердження;

задоволення заяви чи відмови в її задоволенні.

7.2. Знак не може бути визнаний Апеляційною палатою добре відомим в Україні, якщо колегією встановлено, що надані заявником матеріали не підтверджують добру відомість знака заявника на дату, указану в заяві.

7.3. Рішення Апеляційної палати складається із вступної, описової, мотивувальної і резолютивної частин, при цьому:

у вступній частині рішення вказуються дата його прийняття; склад колегії, що його прийняла, із зазначенням головуючого; повне найменування, місцезнаходження юридичної особи - заявника, прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання фізичної особи - заявника та інших осіб, які брали участь у розгляді заяви;

описова частина має містити перелік матеріалів, що були взяті до уваги при розгляді заяви; стислий виклад вимог заявника, його пояснень і клопотань, пояснень експерта (за наявності), виконаних колегією дій (огляд та дослідження матеріалів (доказів));

у мотивувальній частині вказуються обставини розгляду заяви, установлені колегією; результати дослідження матеріалів (доказів), на підставі яких прийнято рішення; доводи, за якими колегія не взяла до уваги

документи (докази), надані заявником, чи відхилила подані клопотання; законодавство, яким колегія керувалася, приймаючи рішення;

резолютивна частина має містити висновок про визнання знака добре відомим в Україні або про відмову в такому визнанні.

Резолютивна частина рішення про визнання знака добре відомим в Україні має містити дату, на яку знак став добре відомим в Україні; повне найменування або прізвище, ім'я, по батькові власника добре відомого знака; перелік товарів і/або послуг, для яких знак визнано добре відомим в Україні, згрупованих за класами МКТП.

Невід'ємним додатком до рішення про визнання знака добре відомим в Україні є зображення добре відомого знака.

7.4. Рішення приймається більшістю голосів усіх членів колегії.

При прийнятті рішення ніхто не має права бути присутнім у залі засідання, крім членів колегії. Члени колегії не мають права розголошувати думки, що були висловлені при прийнятті рішення.

Прийняте рішення викладається в письмовій формі та підписується всім складом колегії, яка розглядала заяву. У разі незгоди члена колегії з прийнятим рішенням він може викласти в письмовій формі свою окрему думку, яка додається до справи за заявою.

7.5. Рішення Апеляційної палати оголошується головуючим у засіданні після закінчення розгляду заяви.

За згодою заявника може бути оголошена тільки вступна та резолютивна частини рішення.

7.6. Рішення Апеляційної палати, прийняте за результатами розгляду заяви, набирає чинності з моменту затвердження його наказом Держдепартаменту.

7.7. Затверджене рішення Апеляційної палати надсилається заявнику та Держдепартаменту не пізніше п'яти днів після його затвердження.

Рішення, яке направляється заявнику, надсилається з повідомленням про вручення.

7.8. Знак, визнаний добре відомим в Україні за рішенням Апеляційної палати, заноситься до Переліку знаків, визнаних добре відомим в Україні Апеляційною палатою Державного департаменту інтелектуальної власності (далі - Перелік), що ведеться Держдепартаментом. До Переліку вносяться дані щодо:

- дати набрання чинності рішенням, яким визнано, що знак став добре відомим в Україні;
- дати, на яку знак став добре відомим в Україні;
- повного найменування, місцезнаходження юридичної особи - власника знака; прізвища, імені, по батькові, місця проживання для фізичної особи - власника знака;
- зображення знака;
- переліку товарів і/або послуг, для яких знак визнано добре відомим в Україні.

8. Публікація відомостей про добре відомий знак

Відомості про знак, який за рішенням Апеляційної палати визнаний добре відомим в Україні, публікуються в офіційному бюлетені "Промислова власність".

9. Оскарження рішення Апеляційної палати

Рішення Апеляційної палати щодо визнання знака добре відомим в Україні може бути оскаржено в судовому порядку.

**Начальник управління
організації захисту прав у
сфері інтелектуальної власності**

І. Ю. Кожарська

Про затвердження Інструкції про порядок ознайомлення будь-якої особи з матеріалами заявки на об'єкт права інтелектуальної власності

**Наказ Міністерства освіти і науки України
від 22 квітня 2005 року N 247**

Відповідно до Законів України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", "Про охорону прав на промислові зразки", "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем", "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" та "Про охорону прав на зазначення походження товарів"

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкцію про порядок ознайомлення будь-якої особи з матеріалами заявки на об'єкт права інтелектуальної власності (далі - Інструкція), що додається.

2. Державному департаменту інтелектуальної власності подати цю Інструкцію до Міністерства юстиції України на державну реєстрацію.

3. Державному департаменту інтелектуальної власності опублікувати цю Інструкцію в офіційному бюлетені "Промислова власність".

4. Визнати такими, що втратили чинність:

наказ Державного патентного відомства України від 21 липня 1995 року N 112 "Про затвердження Інструкції про порядок ознайомлення з матеріалами заявки на промисловий зразок та відомостями, що занесені до Державного реєстру патентів України на промислові зразки", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 1 серпня 1995 року за N 271/807;

наказ Державного патентного відомства України від 9 листопада 1995 року N 163 "Про затвердження Інструкції про порядок ознайомлення з матеріалами заявки на знак для товарів і послуг та відомостями, що занесені

до Державного реєстру свідоцтв України на знаки для товарів і послуг", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22 листопада 1995 року за N 417/953;

наказ Державного патентного відомства України від 25 лютого 1999 року N 25 "Про затвердження Інструкції про порядок ознайомлення з матеріалами заявки на реєстрацію топографії інтегральної мікросхеми та отримання витягу з Державного реєстру України топографій інтегральних мікросхем", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16 березня 1999 року за N 167/3460;

наказ Міністерства освіти і науки України від 4 квітня 2002 року N 238 "Про затвердження Інструкції про порядок ознайомлення будь-якої особи з матеріалами заявки на винахід (корисну модель)", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 17 квітня 2002 року за N 372/6660.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на голову Державного департаменту інтелектуальної власності Паладія М. В.

Міністр

С. М. Ніколаєнко

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державного комітету
України з питань регуляторної
політики та підприємництва**

А. Дашкевич

Інструкція про порядок ознайомлення будь-якої особи з матеріалами заявки на об'єкт права інтелектуальної власності

1. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція, розроблена відповідно до Законів України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", "Про охорону прав на промислові зразки", "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем", "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг", "Про охорону прав на зазначення походження товарів", установлює порядок ознайомлення з матеріалами заявки на об'єкт інтелектуальної власності (далі - заявка).

1.2. Будь-яка особа має право в установленому цією Інструкцією порядку ознайомитися з матеріалами заявки:

на винахід (корисну модель) - після публікації відомостей про неї та/або відомостей про видачу патенту (деклараційного патенту) на винахід або деклараційного патенту на корисну модель в офіційному бюлетені "Промислова власність" (далі - бюлетень);

на промисловий зразок - після публікації відомостей про видачу патенту на промисловий зразок в бюлетені;

на топографію інтегральної мікросхеми - після публікації відомостей про реєстрацію топографії інтегральної мікросхеми в бюлетені;

на знак для товарів і послуг - після встановлення дати подання;

на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару - після публікації офіційних відомостей про цю заявку.

1.3. Матеріали заявки складають документи, що входили до її складу під час подання, та інші документи заявки, учинені під час експертизи цієї заявки, крім внутрішніх документів Укрпатенту стосовно заявки (службові записки тощо).

2. Ознайомлення з матеріалами заявки

2.1. Ознайомлення будь-якої особи з матеріалами заявки здійснюється на підставі її клопотання та за умови сплати збору за ознайомлення з матеріалами заявки.

Клопотання, викладене у довільній формі, подається до Державного підприємства "Український інститут промислової власності" (далі - Укрпатент), що є уповноваженим закладом для розгляду і проведення експертизи заявок, за адресою: вул. Глазунова, 1, м. Київ-42, 01601.

Збір за ознайомлення з матеріалами заявки сплачується відповідно до Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року N 1716.

Матеріали заявки надаються для ознайомлення в приміщенні Укрпатенту.

2.2. З матеріалів заявки на винахід (корисну модель), що надаються для ознайомлення, вилучаються відомості про заявника, якщо він вимагає, щоб його не згадували в будь-якій офіційній публікації.

Заступник начальника управління-

**начальник відділу
організації розробки законодавства**

Ю. М. Данильчук

Навчальне видання

Збірник законодавчих актів з дисципліни „Право інтелектуальної власності”. Довідник для студентів усіх спеціальностей Академії.

Укладач: Анатолій Іванович Кубах

Відповідальний за випуск: канд. юрид. наук, доцент Т.А.Коляда

Редактор: М.З. Аляб'єв

План 2008, поз.(додатково)

Підп. до 17.04.2008	Формат 60 x 84 x 1/16	Папір офісний.
Друк на ризографі	Умовн.- друк. арк. 14,3	Обл.-вид.арк. 14,5
Замовл. №	Тираж 200 прим.	

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ІОЦ ХНАМГ